י"ד אד תשמ"ב
ירושלים עיה"ק
(א)

# מס' נדרים

ר"ן עיקר הנדר הוא שאומר דבר זה אסור עלי - עי' משנ"ב בשמעתתא וחי' לשבועות תשל"ד ו"ד, ד"ה איסר

רא"ש ד"ה נדרים - או שנשבע עליו - עי' משנ"ב וחי' לשבועות תשל"ד מ"ה, - ולכאורה צריך להוסיף דשייך איסור חפצא דשבועה וזו ראשונה שבועות - כן אולי דמחלק הראשון דשייך איסור חפצא דשבועה - ולפ"ז הא דלמ' האפשר(?) דשבועה דבעינן דיהא לאסור דאיסור שבועה - אבל עי' לשון פי' הרא"ש נדרים ט' ע"ב ד"ה אמש אקי(?) כל לשון שבועה הוא אוסר עצמו מלעשות את הדבר

ריטב"א ריש פ"ב (דף ג: ד"ה ריש המודר) כתב דכי אמר דבר זה עלי אסור לאו ממשום ידות - דאסור כקרבן קאמר ודף ג. ריש המודר ד"ה הלכך [illegible] שאין אומר ככר זה עלי איסר הוי נדר (והוי נדר ראשון) ומשמע דלא הוי ידות - ולכאורה מוכח דחלוק לשון איסר מלשון אסור

רא"ש האומר לחבירו - ואינו דבעינן בלבו לידור - צריך להוציא בשפתיו ראיתי (בשיעורי מרנן ראשי הישיבה פוניבז' תשל"ח [illegible]) שכתב מפשטי הסוגיא (ואני שמך תנינא?) ד"ה דלמא שבועה אין צריך להוציא בשפתיו כי דלא הוציא לאו כלום וכן מתבאר דסוגיא דשבועות [illegible] ולפ"ז צ"ל לדעת הרא"ש - מה שהוא מהעגמ' בנדרים אין האדם עושה חלות האיסור אלא הכא דנדר אסרה מכח איסור חפצא - ודיבר בנושה החלות על ידו (כמו בתרומה והקדש) דבעינן ע"י מה יחול החלות (ע"י מחשבה או דיבור - אבל בשבועה כיון שהוא אינו עושה החלות איסור שוב לא בעינן דבעינן ע"י מה יחול - וע"ע קרן אורה, וקה"י סי' [illegible]

ר"ן ואומר משנת הנדר הוי כאילו נודר כל השלמת הדיבור - מרהיטת לשון [illegible] ולשון הריטב"א בשאומר איסר [illegible] [illegible]

וכנגד דעות הטוען שהודא בקהי' את ה' לפני בבקש ע' דרבה
שמוא ס"ז ונל' מכין שפי' מכוון להוציא דשפתיו הוי גם פיוס ולכן
אין ובפסוק שלו אין בשפתי ומקרי בזה אבל אם מכין מחשבה
אז ליה בן בשפתיו שלו - ועכ' ל"מ גם בזה כלל עד שיהי' מיושב
בזאת שלו שלא יהפך

(ד)

שהוא כמפורש, ודלא כהרא"ש (3) ומתרצין ד' כאלו גמר בפניו (4) וכן שאלות ח"ו (ממונ"ז)
יג - לא אסיק בידוי - מתקיימין ד' אין דהק אלא הא אסיר - ושום ביב
באותו באסיק משני משום יבות (וכן הוא שיטת הרשב"א סד בנבפול בתוספת
משני מבין יבות) ובאמת בשי הסדא קידושין נ' ב"ה ואסיקנא שאמר מהי נזיר
עודר לבני באנינן בפתיל שלה כי בפול משום קבלה כהרא"ש (וכינו אין
ב"ש תי' במשום טלדא ומתנינן במשדין דבפול שלח בשיטת הרן בשמעתא
סני אפל במשמעות של מקבלה בפיו סני ולא תנינן מינה חי' במבין ומתשדין
(5) דבפול שלחו וע' ראש שאנול ס' נשים מקושרת הרא"ש דכן, מלות
וע' בדינו אחרהו מן הרר (ציר ד' ר"ה לאמ"ג אות אמר אבו על בנש הול באלו אמש בגרן
של בשם

הרן נשואות כשאות בא לא אפי' מושבע מפי אחרו לא הוו - רש"י
לו, בה ואמרה
השבועות כותב בא שאו כמוציא שבועה בפי - אפי' מושבע מפי אחרו אין
כאן שהרי לא אמרה בלום אמש השבועה ולהו בהי למשדיני עליה שפל
כוהרו אחר שבועה ומונין אחר בפיו אין אני יודע לך עדות - וכתב ע' דקבלת
עדה
ב"י סק ג' שנחלקו הקבלת והמתחיל בהתמ"ח שיש להשדיר שבועה שאין לך
מעל מדרך הקבלה והקבלה כותב דבם לא כי מושבע מפי אחרו - אבל משדיר
אני עליך שהמבואר הקבלה בפיו בפבקה חייב להתחיל חל עליו השבועה
(6) שמשביעין אותו ואולי בכפו כוונת הרן - וכמבו במשי משמע דלא כהקבלה.

ועי' קה"י ס"א
הר"ן פ"ה כן מהל שבועות - עי' כ"מ שהביא מכאן שבונה כשיטת הר"ן דלא
שם איכא עד"פ איסורא מהא דלאו לאו שבועה והביא רובא בלאו הבעבת
הכל בא' קשתפביר את הכל לל לאו לאו - ואמרה דהכי דהו
מפרש באיהו דקשתפביר את הכל ולא קושית הרן כבר ע' הכ"מ של
באיהו שהפביר הכל לאו דבפן שבועה וכתב ע' בכל גרידא
דלאו א' איכא איסורא דלאו קרבן ומשנה ועי' ב"ה מקלא שבתם
באיכא (1) איסורא דאורייתא בבל יחל אבל מה לקרבן ומשנה לא
מיוחד (ואינו משום מפני אינו לוקה מבל בל יחל) ועי' הר"ן שהביא בתוספת
(2) איכא ג"כ לאו דבל יחל ומה אינו לוקה - ועי' שבתם פסול השיעור כהרשב"א

① אך ע' רמ"ה הכ' על הר"ן (ט"ב, שאוות) שפתי פרשו

② בפשט גריצא איכא כל יחל ולדעת הרא"ש בדיעבד (שבועות) איכא כל יחל ובל יחל קרבן
שבועה ולאו בשבועה

③ אך ע' בפלא"א ד"ה ולפי"ז - בכל יבות לאו מאן מאי בפרש הוא במתנים
אלא מהן במשפט/בשבועה' מאי בלא פרש והכי תשי' מ' באלו אינש

④ וע' רמא"ש ג', ד"ה דמותרא בפון בפרצ"א משלת כלבם מפון - הרי שאלו
הוצאה כלל מפון

⑤ גמש ולדו משמע ג"כ בשמשדו מחשב כל הריטו, וכ"כ הגאון ועיין
א' בשבועה בפין לחשב כל הריטו וכמין בם אותם דחתם דפי"ו על
שבות הרא"ש וע' תוס' ושניל כו' אות ח' יבות שאינו קמש
בפין אלא מתמול ומתוך כך נשמעת מחשבת לדו

⑥ ולפי"ז אנבא לה הביאור של הבעש"י יוסף סי' פ"ט אות ב', בפסוטה לא
היו דבלל מודע מפו בתוך - אלו נתחדש ע"י גיסו הגאון שליט"א
בה"ג הכי משא כאן וכמו שפירש"י שם - בא' לו אפי מודע
משמו בפולת כמו שפי' רש"י

⑦ וע' דמילואי על הכללי' סי' ג' 24 שלא ג' ד"ה וגם שמכון
ממארי שבועות כו' בלא לקי על ד' בשבועה

כן בשבועות - ומשמע שמודין - דבאומר הא אסור בדאי של אבל מה איכא איסורא
דלא של ובשעת הכנס לך ממש שבועות ה״ד והעלה כמו נם כתב הרן
(שבועות טו, א׳ הרי״ף) ויאוח אפי׳ בשל, משמע שבנוי״ל כן בצורת
ומשמעי הרן של מבואר בשבועה דלא של אסור רק משמעי קרא
וכן לפי דעת הגר״ט בשבועה דלא של איכא איסורא בצורת - משום שמע (שמרא)
בכל יום דלא כספק ברשות הכנס - מתמעט קושית הרן ז״ל הרא - וכן
הדעה נפו שיטת השלטי גבורים (פ״ג בשבועות טו: אות א׳) וכל אינם
שבועה אלא דהזכרת השם וכן היא שיטת המורה - אמנם למה הכל יחול
אין הזכרת השם שאז אמש נשבע אני ולו הזכיר ב׳ - הרי נם דלא יחול
בשבו, וכן שיטת הרדב״ז פ״ו הל׳ ו׳ מהל׳ שבועות שהקשה מממשלא משום דמן
תי׳ אל הזכיר השם מ׳ בלשון הוי שבועה כל יחול אל לקרבן ולמלקות עו״מ

הכן - פה קדוש איך אמש בשם נפש - דביאור שיטת הרמב״ם:

א׳ המתנ״א הל׳ שבועות ס״ז וכן איתא דבריו יחזקא׳ ס׳ כ״ט ת׳
בסמוך אמן אתם שבועה עפ״ם כל שבועה אבל המשביע ולא של
לא הזכיר שבועה - ומיהו הגמרא שלא דיאו כונת המתנ״א וכן לשון הרמב״ם (1)

ב׳ ג׳ המנ״ב (הובא רשלמי נדפס ורואה יצחק) בסוטה ל׳ א׳
צפי׳ נפשות מפי עצמם וור גנ״ה״ב בסוטה גם׳ מושבעת ג׳
מפי אחרים - ואמן הוא מפני סוטה דקבלת השבועה תפא ע׳
עני׳ אמן ולא ע׳ כפירה - וע׳ דברי יחזקא׳

ג׳ טעמא דכתם במושבע מפי לא דמי של דבמקו אמירה שלמה שלא
דשל מאי המשביע אמרין - דמאמן דברי של נם ולו מתחילתו.

ד׳ ר״א כל״ז - דברי יחזקא׳ ס׳ כ״ט דקדק משמעי הראב״ן דגם מושבע מפי
אחרים הוי שבועה דלא, וע׳ דבדי אות ג׳

סברת הראב״ד - ע׳ שו״ת ר׳ פסח מקוזרין כתב שבמש בביאור שאו דהשם
ואלו דהזכרת השם - הואלת איכא שבועה שאלה למרא אינו תלוי
דהזכרת השם

(1) דסוגיין דף ו. לשון שדומה לאסור את עצמן ויש עצם שדומה - עצם שדומה
דמי של ורמון עמהם אין אחד עצם שדומה, אלא לשון שדומה (היינו שדומה
לו שלו) לפני האוסר אל

הריטב״א - הא דבעי הקדשה והוא כל שנקל שלו לתת בפה בעזרה - ונפש
בה דל הכי״ל אף שאומר הרי זה - משמע דבלא ה״ז איכא ג״כ קולה לע
ומ״ל כאמן ס׳ ד׳ ד״ה ונראה

תוס׳ ד״ה - כוונת הנודר לנדב גמור ועמש דלדו לעשותו כמקרה השין - אך
אפשר דיש ל׳ עיין ד״ה דין לשון הא׳ ע״פ משנה דתנא לה ז׳ (1) אוחזין בלשון
שאינו גמור יש חסרון של הנדב גמירות דעת - ונמצא משנה כוונת
הנודר לנדב גמור - ומ״ל לשון הריטב״א שהסכמו שאלו חכמים מי שנודר דבר
מחשבין לנדב גמור כוונה דא משאר הלשונות שדבר שאל כל על (2) שלכן מה
שנהרבו ועמש דלדו - אלו כל במשהבות לשון העול שהוא [illegible]
בלשון אומות דרין שאינו הלשון משאר [illegible] ומ״ל הריטב״א ד״ה וכוי
שאם והמקשות אפשר שאין נותנין דכינוי אם שאלה נדב ומ״ל דאור
הרב ס׳ ס״ג - במורה מה כל בלשון [illegible] לשון (ועיין [illegible]
א״ה [illegible]) שבדור הזה יבורין במנין לשון - [illegible] דאין גמש דלדו
לעשותו כמקר הלשון - היינו בעצם של לשון הוא מה שמשמעו דו
וכל האין שינוי הדליט לבישבו ידברו דבקא הלשון זה ונם גופא
שאבו ללשון, בעי לשון הנדב

נחמיא ס׳ יא - הרור ול הכן בתניא בעי אתא קרא בלא שידבע אפי היכא
שאכבת הא הדא התפסה - אם כל היכא דמדבר לשון נדב אסור אלו
כבר זה והוא אסור - ואולי אפשר לפרש הכן [illegible] צ״ה אמש בעבל
מתפיס אסור קאמר אם חינין דבעי האסור [illegible] אינו שמדבר לשון
אסור

הכן האומר - בלא מסיק ב״ורה׳ בקרבן א. נמי בלא אמש איבעיא - הרי נ
או בעי התפסה או בעי אסור ועיין לא אמש דהבא - (3) ולפי״ז חינין
להתפסה או לעשות אסור מה מקרי י״ב מוכרא
באופן בלא ובעינן א׳ מהם

בכל כגון כגון גמר בעת – ולשון נדר ושבועה חמורי טפי דאינו
מסמך בעדיהו לקיום הכשפ"ל ולפיכך דמהני דיבור לחוד
שאין עשה דיבור מסוים כשאר לשון דמה שיש לו להמשיך
להשמע ולומר לא נמשכת להם ולפיכך אין גמר בעת כ"כ
לפיות צריך לקיום הכשפ"ל

שו"ר באפי' בדבר גב"א נעלם היאך מפרשין וגמר דבר דאשמעינו
כעיקר הלשון באפי' – דגמר דבר דאשמעינן הינו לק"ל מה שאומר
כעיקר הלשון – היינו כשמו דעיקר הלשון יש אמירת בעת
וכמש המגמ"א ס"ה הכא כיון שיש חשבון חז"ל – ומ"מ אפי'
בעושהו (במילת אלו) בלשון והיינו שנשען ע"ז לגמר
הלשון זה ושיש נעשה בלשון הנוסף וא"צ ד' אמות
לשון

שו"ר באפי' שיש ד' מפרשין תח' בדרכים הראשון ס"ל דבפול יד להפסיק
(והו יד לאיסר, דפוגר באופני ה' פוגל ויוצא ממה שיחול אף
אינו משמע שהוא איסר והלשון ד' ס"ל דבפול כאומר שהוא
איסר אף אינו דרבא)

ה ז.

לשיטת הרא"ש בסוגיין של דמוסגר מפי איסור אי לשון ומאורס ז"ל אף בלא [illegible] מסוטה מה איכא נפקא מינה א' מסוטה בסוגיין עכ"פ של ובמיש הלחם פת הר"ן [illegible] דומות ושאלות הראב"ד

① ונראה כלכלו איש נדר דלשון שלא חתמתי מביא קרבן - והקשה הר' ירושלמי כליס נ' בזאת א' קדשי קרבן דלשון קונם ופאת והן (ומלשון כמוהו זה ונזירות בהל' בשבועה משמע במכן, דוגר) ואולי דרך המשנה נדרים ונזירות כל דבחי שיש הל' לשון אך לא הורשה קרבן - ובכן ④ דברי"א דסוגין שבעי דבדי לו לשון קונם מפני שיש לבא בכינוי חרמו כחרמות משמע שיש הלכה מיוחדת בשטי כינוי דהקדש - ואולי בכל הוא בשב לא דיין שבשלשון ובכן - שוב בלק מהר"לא בפסק איכו דבהי על דרבה יע ③

משל השתי ונכק ס' ג' אות ב' בארוכה כל יהל באוריא משום כתב אשון באסור - פירוש הל' מ' בשקאפס נ' בספרשים כמוך נדר או שבועה ונין דל"ל של נדר מכ"ל שיהא כלו דפרשה כמו כ"ל דו קרדונות נזרות לגבי שאין נדר כהכלא כל נדר - ועי' בעיקר דינו הוא מקרא בכל היוצא מפיו יעשה ②

⑤ תל שאני אוכל - והוא קונם המאכל יתן כם שאני אוכל - ע' דרכה אפשרי יא"כה ~~[illegible]~~ ופירוש בלשון אין אוכל אין לשון איסור עליפא - אמן כם שאני אוכל אסור (ועייל מיוחד מתכל ל') שבכאו שלא אוכל יתא דקונם

גולשש והוי כמו קונם שאני אין - כמבו כוונת בלי מסרבין כל המדובר הוא על אכילת המאכל שאוסר ה"אי אכילה ולא להתפיס קונם על אי אכילה

(1) שוב שכבר הורו רבים דשיעור הגילוח אינו משום ג'

(2) ומשמעותן דבמה שיש דין שלא לעשות יש איסורא דבל יחל ולכן שפיר
כתב מ"ב דשיעור אסור דא"ר נשים דומן ~~[illegible]~~ לימוד מיוחד דנדרים בשבועה
איסורא דבל יחל אבל הא איכא דינא דכל היוצא מפיו יעשה - ואולי
אפי' דאמרינן משנה שיעור א' מש שפיר משעטי גוונים פ"ב בשבועות.
(עי' ד"ה כתב הר"ן) בגוונים דל יחל דל הפסקת הפה
אלא שאינו עובר אלא דהפסקת הפה - ומה דין עובר
שלא אותו כי עמוד ה' - מכינן דבל יחל אלוי וכו'
דלשון נדר או שבועה אינו דמועיל לו חל הנדר דל
הלכות: א"כ משנה דליכא לימוד מיוחד דין דל יחל על נדיר

(3) די הל לשון דבא מושב נדר - ובפ' דברים נ' ג'
דמעשה קבל משני - שבועה לעולם נדר על אלו - ומינו
כשיטת הר"א יסודו דבמקום שמחשבה משנה ~~[illegible]~~ אינו מיעוט
ע' עם שאומר דבור ולכן לפורש דאז שאומר

(4) ויש לי מקורי הרן ז; ד"ה משום דקרי לאקדש רחמנא נדר - ועי' דרך כ"א
הל' י"ב וכתב דאומר עצמו דכינויין כח את הקדש דכינויין ה"ז הקדש
ועי' דל חמץ שבורכא כן מסוגיא דנ' י'. ועי' דאחרי הקדש (דף 65) ד"ה הנ"ל
שמביר הוכח גם עצם ודי מתאים מאד לשיטת הראש

(5) בהתפשטו הנתפסת דאיסור אינו הדבר ולא הפה אלא הכוונה ורמב"ם קיל דאין
די ממש ומ"מ דקא' אבבר שלוחן דפ' שאני אוכל יהא אסור

(1) ד'

ע' קצות רס"ב ס"ק א' (1) וע"ש תה"ד כיון שמסרבין דו לאכול המעון הוא
שהוא הלכתו ורא לאכל ושום מתפגמין שמעל הקנין על האוי
כי על הגוף שלא לאכל ורמצו זה טוהר הפשך ר"ן ס"ק א' על לשון
שאיני אוכל שהוא הגוף הוא האסור אשר אסר והרי הוא אומר
מוצבני על הגוף שהוא מופרש שלא יאכל הוא עמו וכן מחלקין המתל
(והפ"ז ממשל קושת הבית מאיר של שבאו דליתא שמתל כבי הש"ך)
אם מחול לא דין המתל שאני אוכל הוי איסור עצמא ומזה לק'
מתני' דו דבר נפיל - נבאר ג' באל מלי סירוב דבכון הוא [illegible] אבל
הכבד מפרי ע"ז דבר שיש לו מתיר ודבונת הכי על תנאי שאומר

אנס' זה כל, ודבר שאני - ע' לקמן סי' ז' אות (4)

① א"א נימא דהמציאות של אכילה עצמה מקרי דבר שאין בו
ממש כמו בורר וכמו שאי' לענין דירה (ע' עצ' לקוטים ס' ר"ס)
והנה בהמשך דה"ר תובע בדבור עצמה אין בו ממש - משמע
קצת דגם עכשיו הוי מפורש דסברת אין בו ממש הוא מצד העולם

[5] י"ט מנ"א תשמ"ח

(א)

בע"נפשות

ד.

# מס' נדרים

הרן ד"ה כינויי – ומשום האי גוונא תנא חרמים – עי' דאור גדול ומש"כ בזה
(נדפס תשכ"ה א') – והנה מדברי הירושלמי ריש נדרים א. דמשמע
דפרשה מיוחדת דחרמים אף כל חרם מה ת"ל יחרים לדברי ר"ע
דאמר לשונות ריבוין הן – ולר' ישמעאל דס"ל לשונות כפולין דמ"מ
כינויי נדרים מה"ל הוצא מפיו יעשה (דבר נא לא יחל דברו) וכו'
ג"כ דנדר נדר נוסף עוד א' והוא הערכין והחרמים והשבועות
דפרשה היו ולא תנינן – מהיכא דמשמע דנדרים משמע דחרמים הינן חרמים
הרן שם – עי' דרש"ש ורבא"ד דלק כ"כ בקושיא הא' כשפסק כינויי נזי

הרן והן משמע דריש נזיר – אלמא דכבר כינוין דאורייתא לחיובי עליה
קרבן – והנה לפי מה שכ' הר"ן המשנה מש"פ קידושין סי' י"ב משיטת החינוך
משום שכ' דנזיר אם לא הי' עלו ג"כ מהני ונלשון הפ"ב פ"א
הט"ז מהל' נדרים יש מקומות שאנשיהם עלגים ומפסידין את הלשון
הולכין אחר לשון כלל העם באותו מקום ובאותו זמן – והוא ה"ה
נזירות כמש"כ אין אומרים בנזירות עד שיוציא בשפתיו דבר
שמשמעו אצל כל העם כינוי שלהם – והוא (דז כ"ה, דז"ה ואש
דבנדרים כתיב לא יחל דברו ודיינין דיבור ולשון – ובנזירות כתיב
כי יפליא שיפליא את מחשבתו – ולפ"ז לכאורה יש לדחות ראי' הר"ן
וע"כ דלא נחית לכל זה

הרן ולא גרעא הסכמת חכמים ז"ל מהסכמתנו – והנה לפי מה שכ'
הריטב"א דשיין שיגור דאותו מקום שמדברים אותן הכינויים וע'
דביאור הלכה סי' ס"ב דלא לשון רק שפה המדוברת באותו מקום
ואז יש מקום לפקפק בהסכמת חכמים או להשוות לשפה המדוב
(וע' דרן לי' ד"ה מאי בלשון שאדם אינן פשוטין יותר מידות – משמע
דנחית לגרע מהסכמת אומות – ועי' דקרן אורה (ד"ה דברי הר"ן
שהעלה דנחלקו סוגין והסוגיא דריש נזיר אם פשוטין יותר מידות
והנה בלשון אומות שנשתבשו בפי הדבר להי' שנשתבש פשיטא

(1) עי' בתוס' (פ"א דף א' תוס' נדפסו ד"ה כתב מרן) שמשמע מהתשובה שמשמע
נראה שהוא נידון כאיסר שלא אמרו רבנן - שווה שווה ואמנם התוס'
בפרק נכסים אמרינן בפרטיו מיתסר תפיסא ע"ש - ובמגן שיטת הקשויה
הוא שיטת הכל לא אברהם בחרו לישנא דאיסורא ונבו יחזו כל רבנן
שאסרו כל נכסיו - והרי בפשוט חרם פי' הר"ן גלוי אסור - אף ע"ש שתלה
בפרטיו בעתק הויא חרמי עבודה - ועל חרמי עבודה אמרינן די בפשי'
איסור תפיסא
(2) בתוס' נזיר לא כנזיר נדפסו - ומשום כשמפרש נכפל הכפור
נזיר ועל ה' הנא' כיון שהוסבר לפרש כינוי שלוחד
פרט כל עניני איסורין בלישון עי' פ"ז - הלא חרמים
הוי סוג אחד לעולם דבעינן מצינן לפרוט ואיני מבוק'
שדוונו

(ד)

[ח]

ד,

## שי' להר"ן בענין שהנכרים מגדרי נדר

הר"ן ורמב"ן יכול לאסור אפי' נכסי חבירו עליו - לא הנדיר שיכול לאסור נכסיו על חבירו - ואת דנה כלל דמש"כ ואין איסורו שוה לכל ורצה לו הפליג בין אסור ע"ע או אסר על אחרים - והדבר קצת רחוק אפל במש"כ נדרי איסור שאסר ע"ע - דבו נלמד מקרא דלאסור איסור על נפשו וע' לקמן דהר"ן עיקר נדר שיאמר דבר זה אסור עלי - וע' דרשו הרא"ש כל יד אות ד' שאלו אמר ואסר יין על כל ישראל אינו נאסר אם לא שאסרו בקונם - וע' סי' רה בש"ך ס"ק ז' ובט"ז ס"ק ד שכבר לומר דבנוסח ככר זה אסור עלי אסור מקרא דלאסור איסר ענ (ואת יש להוסיף דבאו אף אמרו בלשון שאלה הוי רק איסור ע"ע כה"ה אומרו בלשון נדר) (i) וא"כ דביק נק' דוקא דאסף שאוסר נכסיו עליו ודוק

שיטת הר"ן בשבועות - עיקר נדר האוסר דאמרה היינו שתלאו בדבר הנדור יסוד דבעי כא' מנדרי הקדש דהיינו כאומרא ובירך דבלא"ה נדר כשין ל"מ ד' אם לא התפיסה א"א לו לאסור את המותר אלא מפני שנדר עושה אליפין אז הוא יכול להתפיס איסורו דבדבר המותר לו או לאחרים - והיינו דאמרינן עד שידור בדבר הנדור שעיקר נדר דהתפיסה - ואפי' שאין לו התפיסה חל ההיתר מפני יד בית דמפני שהשבוע אומר אסור עלי אינו עושין בשבוע כקרבן, ולפיכך המתפיס בנדר נדר כלו' שאומר זה כזה חל - שאני איסור קדושה שנמשך ונתפס (יש לו מבוא החילוק בין עיקר נדר להתפסה ומאיזה לימוד יצאה התפסה דנדרי') - והנה ראיתי בשו"ת יבמק סי' א' שאין התפסה היא דהלא שפגם - החלות של הנדר הוי כאלו זה נמשך מדבר הנדור הלא דשבועה תפי' דצורה של התפסה - ולפי"ז אפי' דהתפסה ממש הוי ממש התופסה וע' מש"כ רח' לשבועות

שיטת הריטב"א עיקר הנדר הוא שאוסר דבר המותר כדבר האסור מחמת נדר

① אלו ע׳ דקה׳ נדרים ס׳ א׳ ד״ה והר״מ שמביא ירושלמי ריש נדרים לאסור איסר - הני
עלין אסור אסור עם כל׳ יומי קל השווה אסור ע״ש

או הקדש, והטעם שגולה איסור נדרו הקדש לא מתפיס בדבר בל"ח
התפיסה אלא בה על כסף - אבל כשאומר איסור נדרו דפי׳ ראיה
שגולה איסור דבא אינו אלא כמפרש איסור נדרו דאיסורא מנפשי׳
איתא ובכה"ג - עט-פ) עד שיגמר דבר קונם שהוא איסור חפצא
בגוף ובגילה אין קונם איסור איסור חפצא אלא שהחפץ אסור לאדם

הר"ן (שבועות על הרי"ף ח. עמוד ב׳) וכן לרבא ה"ט משום דבתפיסה שייכא
קונמות ולא שייכא בשבועות עי׳ והא דאבי׳ מפני התפיסה גם דאומר כמו י׳
מפרש דקפי׳ נדרים סי׳ א׳ (צ"ה ונראה, ורבא) דאבי׳ סל דמשמעות של
התפיסה הוי התפיסה דלשון ובאילו אומר הרי עושה על השני מה
שעשה על הראשון והוי לשון גמור כמו דלגבות אל אני כמוה ורבא סל
שאינו מפרש כלל על הפועל אלא על הנפעל

הר"ן שם והנזירות נמי שייכא התפיסה דאיסור קדושת הגוף - לכאורה אין כאן
מקום לדברי המפרש דבאו איסורי גופם

הר"ן שם ועדיין אני חוכך להחמיר דאי שמא תדירין דאבי׳ מתפיס דשבועה
ושמא כתב דמפני התפיסה דעבדא או מפני ידות או מפני יד - והנה
מחכ"ת הדברים משמע דלפי דבריו מתוך קושיא המגילה היאך
יכולין למתפיס מדבר נדר דבר האסור הוא צריך לגופו וראוי
גדר הדברים א׳ מפני התפיסה דשבועה כבר מדרבא חידוש
בכל מחלוקת אבי׳ ורבא הוי א. מפני התפיסה דשבועה דאיסור
חפצו (ועי׳ ביאורו של הקפ׳ נדרים סי׳ א׳ בעניני התפיסה דלשון) אבל
דאיסור גברא פשיטא שיש (1) חלות של התפיסה או דמפני ומטעם
יד ובמש הר"ן הא (יד) דברי איסור קאמר (2) ואם עיין ...ש קצת
דיבור נדר אלא לדיוקו, ולפי מסקנת הר"ן מפרשין איך איסור
נדר כמו שפי׳ הרמב"ן דאיתי דהתפיסה ועי׳ רתג"ל יד. צ"ה

① בדבש ואסור גברא בשבועה

② ולא גבר מיבעי וכמו שכתב ר' בספיל או באסור קאמר בפני ממש באמירה אסור (ולפי"ז גם דשבועה יהני באיסור אמנו דלשון שבועה שבועה) או בלא גבר מיבעי

ד.

אלפא אמר בפרק אינו סותר אל למשכב רוח שדומה, וכנפה לפי"ז לך נמר שבקים
דקורף שמונות שדומות את ד' - כשדומות הללו בטומאה כלום התפסה
דבעו האיסור הוא משוך בבעלו קדושה נמוך ורננפיל (י"ג) חציר
אסרי רחמנא - כבר שבדבר הכן השדומות כבו אלימא בשעת
הכ"ל כבל נכס רע התפסה ומשכ הכן י"ג, כפו לשולם
כנכס לא רעי התפסה ולא רע המשפט, והוצאה לפרש מדוע
מעולם חציר הרי אסור קאמר ולז"ה כאסרי' רחמנא מעולם
(ומשכ הקנים תמוה כהא הכן דשדומות הללו כנכס הבשן
הוא משול שהפאפים באימתא נזירין ומשמע של כבו ג"כ משול
בקדש עושה חליפין)

(ב) הכן ומרמיז נכסיו אנו עליו חרק - הכל יפה ני המר מדוע דחה
תנסי כ"ד - לך אי עדר כבל יחל - ע' שרי יצחק ס"ק ג' אות ד' שהולה זמנם
בהכנסים נהמלום כא הל ד' בבניות קרוות אינה ראוי לו - וכן
הירא ורק הלדר אל הדירה בבהון, והכי כל הוצאו מפני יושב
אלו יש תינוק עשוי מבדרבן שם חלה עליו איסורא כלא יחל
כארו (ואולי כנכס מתאים א' מתפגמין איסורא כחל ע' כאשן)

תנסי שם וי"ל בשא כאמש ל דבר לך אלא עוי נכסיו אפי' לו עוי
נכ"ר - הא כלא תשא הנזירות אפי' כצ"פ אין להל עלפ ועוד אפי'
עצמו דהמוך כשם (כשפי"ל י"ג כ"ו) כאע"ג דהאומר הרי זה קרבן
הוא קדוש מה אסור להקדיש עד שיאמר הכ עולה לד' - אפ"ה משמעי
התם כ"ה ומרמיז - אינו רהוט משמע כלא כהבלמן כשם)

תנסי שם אפי' לא דינו הא לשון - ע' הרשב"א שפעמי שאומרי שאינו מבין
משמעות הלשון (בשאר לשונות) מה חל הקדש כפיו ולדו שוין ואין אנו מחפיכו
להדין משמעות הלשון ממש אל דקונה לא והא נכס (ונכה עלפי התקיפה
אם ברצון שוין תירגומו של כל איפה או שוין הרעון היוצא מפתיקות ע'

① ומשו"ה הכשרו לחזן בינוני אף שנגמרו לה רק בדרך - שכן דבר לגמרי
דבכה"ג בכשרות ג"כ איכא ריעותא דבינוני והנשי אינם רואי בה
משום דבהוסת לזמן לה' - ויהיבן הר"י טריגאר נ"י המר לו דבזה
המרחק דבזה מלשון הגמ' כ"ומא אמש קצת לה' משמע דלהוי
לזמן לא ניתנו דבגמ' קא אל נשי אינם לכה אינו מוכח
מפגום יסודו של המרחק דבזה שיש ה"ה הכשר הכשר
② כי שאסר או אסרה שקלה מפרש שאסר לה

(ה)

בסידור פסח כהלכתו ח״ג דף קנ״ז אות ז׳ מה שפלפל דמן צפ למנין
ספירת העומר) ועל עדם קושית הרשב״א כמבו׳ כונו הגאון כמ״ש
בביאור הלכה סי׳ ס״ד שבעלה דבקי״ש שיוצא בכל לשון שמבין אף דבלה״ק
אפי׳ אינו מבינו לא נפטר ממנו של לשון - ונימא דבכל להגאון דבק
דנפשי׳ דנידון תורת לשון - ולשון אומות העולם שידוע להם כמו הר׳
ורהגה ר״ש נציר ד׳. - והנה עיי׳ הרה״ג ר׳ משה שליט״א דיאור דבשיטת (1)

<u>הגאון ר״ד</u> את צ״ד הצלה שאפי׳ ששבועה דמי של אפי׳ כן אין
אין אומר כינוי כנוי׳ אפי׳ שהזכיר הכן של אינו כלום שאינו אלא
בשפי׳ הדלי׳ והזכיר ש״ש לבטלה - והי׳ מקום לומר דבזה כסברת הגאון
אור דבמלי׳ חדושא דבכינוי׳ מיגרע גרע - אך יש שהוכיח בד״ז של
דשבועה בא׳ דמי׳ של אמא דמי למילף דמבטא שבועה אלו אמר
מבטא דב׳ אינו שבועה - ומבוע לא נמ״ת דמבטא מקלקל - ואלו אפל
דכינוי כנוי׳ יש א׳ משמעות של הכל ואלו אפל דמאלו
ר׳ דנושא דכינוי׳ יש ג״כ משמעות צג - משא״כ מבטא אינו דאין
בו משמעות פרטי של שבועה אבל יש בו משמעות של דיבור
ואז מהבכבת הפ׳ של יכמין דרצונו לעשות שבועה, מלת מבטא
אינו מקלקל דבדין דיבור של שבועה - אבל אי נימא דלכו׳ כינוי׳
אין בו משמעות של הכל דמונין הפסוק רק חסר לשון של
שבועה אז בכל כמ״ש דחי׳ לנפשי׳ (תשכה - ד׳.)

<u>הרה״ר ראובן נבפי׳ סי׳ א׳</u> מקשה על הרן למה נאמר שלשון שהוסיף (כינויי) מפסיד
את הלשון שבועה שהשבי׳ א, ומיקר לפי דבחוק דבא בפתו׳ ודבל הכינוי׳
לאו מגוף הכינוי הוא דבמ״ב - ובפ׳ א׳ רן על הרין השבועות (ט״ז) שבשמו יאו׳
ומתן תפי׳ גאוני שבועות קיתני מבלה אני עליכם השבועה אפי׳ בלא
הפשבת של חיבין וכן אלו לא אמר השבועה אלא שאמר מבלה אני
עליכם קשה א׳ דבני׳ חייבין וכי זהו ודבל הכינוין הרי אלו

(1) התוס' הנה כשיטת הראב"ד פ"ב ה"י מהל' קנין שכל בלשונות פ"י בן
(וביאר בפירוש צריך להבין חוץ מלה"ק) וצריך דלה"ק
אין צריך להבין רק לשון הק' ו' פרטים של סדר שג"ל צריך כנ"ל

בזמנן של או כינו אלא לומר במשהי״ע דכינו לו הוי כמשהי״ע דשמיל
ודאבל ונפארכן ודמין הנס כמבת דכ״ש (בפ״ל - ולפ״ז לכאורה מתורף
ג׳ קושיות הנ״ל (2) והבוא שתפי כשמיל ואלו - היינו בבאמת רחוק וחנינן
היינו מבוחיו של הקב״ה ואף אי ישנו במבת רחוק ג״כ
(מי שבקי׳ חנן)
לא יהני ולפי האמת מפני משום דבונות, ולפ״ז מש״כ הכן דסמיין
במשדי״ע דכינו כמשדי״ע סתם ומפני - היינו במשקי״ע דכינו גריבא
דלי הנברכת שגויה כמשבי״ע סתם דהנברכת שגויה - ולפ״ז הוי
מסוגם לומר בפכן של ככרילא בהנבשבת השל גריבא הוי
(1) שגויה גמורה (וכמו שכתבתי דהוי (בפ״ל תשכ״ב א׳) - ולפ״ז מתורף מה

הכן <u>ב״ה ושגויות</u> ואיבא לאקשויי מבאמרינן - שגויות הלבות וכבילפינן
הגם - גמורה מה שמביא וכבילפינן בגפו אליגא בשחק״א ול״ל דכן
על הנ״ל (שגויות ט״ב) שמביא שיטת הראב״ד בעבות דמנן של
משום בילפינן אלה וגו׳ ותימה באלה רח״ אית לי (ואולי בקושיא
הבו בסל בעמך בפנינו אנו גו׳ אליגא בש״ח) ועי׳ מש״כ דאי אימר הי׳

<u>תוי׳ ר׳ ראשון</u> (סי׳ א׳ א) ב״ה ויל בדבר בפכן סל בטומא בלא זמנן של
דשגויה היינו משום דמכני מטעם ידיעות וכמו הרא״ש דשגויות סי׳ כ״ב (פ״ב)
ועי׳ גדול משמיעו מפן צב״ל בא׳ דיבות שממנן דשגויות דלן, ואף
דשגויות הלבות בבוי שגויה לשודר לא חנינן חי׳ דיבות ונפר המר
כנס דבפי יחוקא (סי׳ כ״ט אות ג׳ ד״ה ואיא) ואולי בגלל דמחלוקת
הקבות והראמיז סי׳ בין סק״ ג׳ דגם שגויות הלבות ומושדע מפו
אחרון דלשיטת הקבות אין במקום לשגויות דלן,

<u>שם דבגם</u> אות ה - כמבו׳ כיוון מכן צב״ל לדברי הגאון ח״ד אות
כ״ה דאב״ד והאי בגון - והגם מרהיטת לשון מפן משמע בגז לרחב״א מפני סתם
שגויה דלי הנברכת השל | אבל מושין הכן בסח״א בשגויות הלבות דמי של רחב״א
משמע באב״פ לרחב״א דמי של (סיים הנברכת השל)

① מה שאמר מפני דפגה אות ט - בשגגת הכהן אינו לכהן אלא לכהן
ורב"מ מכן אות 4 בשגגת הרשב"א (שבסו שגגת הכהן בשוגג) אלא
נז לפרש כן בשגגת הכהן הכא משלו באריך לפרש שיש לו דרך המתן
② ביאור דיאור הבוא שטונים יקלקל הדין בקושיית הגמ' שגוגות
למיתה בשגגות (נגע בו) בס"ג בגמ' בנשרף דרחק ואין בו
שגגות איש שנשרף בשגגות הקדה אבל כיון דאין הן שגגות
רק מדות קשה ועז אבי - מי שבאו רחוק - ולאחר אבי
אין של הבוא שיקלקל - אבל רק"י ל משום פ"י טונת הכהן בגין לאחר
גם אבי - יש מקום לומר שיקלקל בנוי"ל - ולפי הלשון לפרש בכך
בעינין שמורה דעל המיתה (דהגמ' ל' דבן הוא דעת רש"י)

ב' מרחשון תשס"ט

ד. הר"ן בהשי"ת

מס' נדרים תשס"ט

הר"ן במס' שבועות (ח. עמוד ב') עיקר נדר האמור בתורה היינו
שתלאו בדבר הנדור ומה דבר בא מגדרי הקדש אבל בלא התפסה
א"א לו לאסור את המותר אלא מפני שהקדש עושה חליפין - והיינו
דאמרינן עד שידור בדבר הנדור שעיקר הנדר דהתפסה ואפי'
שאין לא התפיסו חייל ההוא מבין זה הוא דמהני שכשהוא אומר
ה"ז אסור עלי אני עושה דבריו כקרבן מ"מ עיקר נדר מתפיס
שאיסור קדושה הוא שנמשך ונתפס ולא איסור גרידא

הריטב"א ד. נדר גמור כל שגומר לשון נדרו כלו בלשון מתוקן והוא שאוסר
דבר המותר כבדבר האסור מחמת נדר או הקדש כגון שאומר
ככר זו אסור עלי כקרבן, וכה"ג שתולה איסור נדרו בהקדש לא
מתפיס בנדר דל"ח התפסה אלא כשאומר זה עלי כזה אבל כשאומר
איסור נדרו בפי' אע"פ שתולה איסורו בדבר אינו אלא כמפרש איסור
נדרו ואיסורא מנפשי' חייל ולא מחמת התפסתו של זה
ובמס' קידושין (נ"ח דף א') כותב שאין נדרי איסור קיימין אלא כשתולה איסורן
בדבר הקי' כקרבן דאינהו איסור חפצא אבל כשתולה אותו בדבר
האסור מעצמו כגון שאומר ככר זה עלי אסור כנבילה לא חייל וטעמו
דמילתא משום דנדרים איסור חפצא ודברים האסורים איסור גברא ול"ש
למיגלי איסור חפצא באיסור גברא וכ"כ הריטב"א במכילתין י"ג:

איתא בקרא (במדבר ל, ג) איש כי ידור נדר לה' או השבע שבועה לאסר
אסר על נפשו לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה ושם איתא (ל, יד)
ואם בית אישה נדרה או אסרה אסר על נפשה בשבועה ואיתא במס'
שבועות - דמידור נדר בעינן עד שידור בדבר הנדור ולא בדבר האסור
ושוב בעינן אסרי' דאיסור הטילו המתנדב הן נדר הוציאו בלשון נדר נדר
בלשון שבועה שבועה

כן נדר ושבועה - דכתיב כי ידור נדר או השבע שבועה - מלמד דקרא נדר קודם
לקרא שבשבועה הרא"ש (פרק פסוק ז' ונדר פסוק יג) משום יותר דבעי הכן
דפסוק שבשבוע איר קדשית חלות בנדר ובשבועה וגם מתן איר דאופן הלמד
משא"כ פסוק של הרא"ש איירי מלבד חלות ① נדר ושבועה (ואולי אי נימא
דלמא שיש לה כח הפרה הוא מאוד שנוגע לו דמה אם פסוק של הראש
אך איר מרשית בנדר דבענין של מני נפש נוגע לו דמה ודוק)

ענין ג"כ לאביו וגם ודבר שבועות ותני נזירות דבעי לו דהב'
דבעי קראש הרני נזיר ולא"ק יין גם לא - כמבו' נזירות
י"ל גם על שיטת הגמרא"ל דנזיר הוי איסור חפצא על היין
דלא האמירה גב"כ הוי אמירה על הגברא ונפל הבמין
לשבועות דבעי האמירה וע' משנ"ב רה' תשמח (ח"ט) הגה הרשב"א

ענין ההוא דשליך וגל דבליך מקודם - הר' א. אסטאר נ"י אמר דלכאורה
סי' המשנה ידות נזירות ומבוא התחל ידות ② נדרים - ולכאורה הי'
אפל דקרא ידות לא פי' רק נדרים והן מסתבר לשלל התחל
בלילה ידות השבועה (אל נפרש בהמראה ע"ש) אבל לפי"ז יש לנו
משנה פ' דל ט, קרבן נזיר יין שלא מצא הגלו הל ידות
נזירות לשיטת הבבלי של קרבן קאי על קרבן עצמו (ולכאורה
הבן ידות נלמד מבין ידות חרמין [וכמו"ש הרש"א לענין כינוי קרבן]

(1) ואולי בהראש על שאלה בפסוק זה איש כי ידור נדר לה' אחרי
הנדרי מצוה, ע' ראשון ערכא אתן לה' כו' ודרשינן
בלו יחל דברו הוי לשון איחור בל יאחר את נדרו עד
עובר הרגלים ואז קיים שבכתוב השנה נדרי איסור
לשבועה נשאל הרי"ן קבלו כל נדר וכל שבועת אסר
לענות נפש באיסור בנדרי איסור ודבוק - שאר באלו הפשטות (11)
(2) אינו מסכים כל אותה כונת הגמל לבוכא מנוער בתנה עד
(11) דבר"ן והגמל מפרשים בסעיף אחרי דאופן אמירת הנדר
ומשלה הראו הפסוק של אופן עשית הנדר - והג"ש מפרש
שבנין חכל לנדר ונזיר לשבועה אחרי רעבו החלות ואופן
החלות ועיסי הגר"ו שלשא הוא בפסוק לא דיק
מסוגין אופן אמירת נדר

הר"ן איבעי בתנא - כלו' שאוסר ואומר - בלז' שאומר שבועה שלא אוכל
ומסיק דסוגיין דעיקר לשון נדר - הא דפשיטא לי להר"ן לפרש
סוגיין על לשון נדר ושבועה ולא על עיקר החלות. אבל לפמש
הר"ן לקמן יח. ד"ה הלכך דפנדפ"ל כי היכי דאית דהן
איסור חפצא איסור גברא (נמי איכא דהן שפרי משון שנאסר
עליו קאי אלי כלא יחל דשבועה (ופאי לאו איסור גברא הוי כבל פה
שהתחייב, ומוד אפל בעתק איפו דאופן עשיית הנדר כנ"ל וידוע
ומה איכפת לן על החלות, ומוד אפל בעולק על המפרש כבמשמע מ: (3)

הר"ן שם אבות כבר נם עלי - משמע כהקדמה כ"ב סק א' דאפילו
חשיב כבפה שיש זו ממש בע' כן ט"ז; ד"ה אמר רבא

הר"ן שם לא אתי לאשמעינן (אלא) דבק איסור על התפיסה ומשוה לו
דבק כלישנו - פי' דמעיקר הדין צריך כבל לפרש ומשוה לא דבק
ולמדך דמוציאו בלשון נדר קאמר - כמבו' כונתו דאל מפרש
דהתפיסה דבעין לפרש בלשון נדר - ואולי כונתו כמש דהתנא
(קל"ו סק ח' ד"ה דעת) דלשון גברא מעלקל דבמלשון נדר נשמע
שאוסר עצמו בחפץ ואינו אוסר את החפץ

התנא (קל"ו סק ח' ד"ה ודעת הרמב"ן) מפרש לשון גברא אנדר - דפשיטנו
הפועל יוצא מפנדר - ואי הוא מפרשו לשון דשבועה כבר נם על
ופשטות הדברים דבעין דפנים שלא הקפיד על אופן החלות
ורק חסר לו ביטוי הנדר - דבה אחני לן דבנאו דיבות נאמ (2)

ד"ה ומנן
ואסי כיון דלית ביה יבות לא חשיב להפסיק - המאירי (נ., ד"ה כבר דאיתו)
משיא דבתשו רבי' שאין יד לשבועה, וכו שנפתנה דבנה אי
לתן התפיסה (לפמש דחילוק מעתה? טעמא דלמ התפיסה דשבועה

① ואפשר להוסיף דבאיסור עשה דשבועה הוי ק"ו הכל יחל (ע' תוס' שבועות כו
קונמות) ויש להוסיף דבכך ס"ל דנדרו כל איסורא דשבועה הבל יחל
ושאר הלאוין (לאפוקי שיטת הר"ן דס"ל שיש איסור שבועה משום הגי'
ע' קה"י ס' א)

② דכה איש אין סגם ידוע דקמשיל בדנין - אבל אי מפרשין בפסוק דמשלת
דידוע הכל אלא לומר דבפי' דלשון מקולקל, ומה דבפא מפני
יצור אליעא דבמקן ונצל מאסור כא"מא א' מפני מלוה
התפסה ע' יתרון אוק ר"ש מכילתין

③ ד"ה אמר מר) נוקי נמי בר יאפל - ומשמע אי הקמ' איכי אזבות החלות
קשה מבעו נזיר נאמבה באתם גדולה

(ח)

ד',

דכיון שעצם השבועה גופו נפעל לא ראו חז"ל שהוי נדר - עי' שופ"א דפין
ממש לשון הפעולות וכמש"כ המנ"א בסוגיא ד"ט י"ב לקידושין במספר
אמירות בזה דידות. מעין היטל במין הואירי) ומאורר ממתן
בדברי רשמח שלא אוכל ממנו - ו"צ דאפשר הוי כאומר שבועה - הגרנ"ט
מתפל בדיבות איכא רק דינא בפי' ולא קרבן שבועה - וכנפי
לפמש"כ הדברי יחזקאל (סי' כט אות ) ד"ה אלא בשבועה לשוחר) ליכא
דינא דידות י"ל דפשיטא דנפו כונת האמל דמתן איירי אף
דשבועה לשוחר (נבו עפ כבני של הנפש הלפא דאלמי נפשין

הרא"ש - ונזיר יעי' דפשיטו מפרש בשיטת המהרי"ט סי' נ"ג - וז"ל ונזיר הוא עצמו
נתפס בנדר ונתקדש גופו דומיא דכהן וממילא נאסר - גופו קדוש דכתיב
קדוש יהי' - והיין לא נאסר מחמת נדרו ולא חל איסור על גוף היין
אלא דכיון שנדר בנזיר התורה אסרה היין עליו כמו שאסרה עלינו החלב והדם
דכול ובש' נ"ד מביא בשם (1) מהר"י דסאן ז"ל הנזירות הוא איסור חפצא
ממש אלא שהחפץ שהוא אוסר עליו הן אחרין - פיו לשתות יין
שערו לתגלחת, ידיו לטומאת מת, ורגליו להכנס באהל המת
ומשו"ה הבאו לאחר שבועה. שהוא נדר דדמיא לשבועה דאסר גופו על
נפשו

שיטת הריטב"א - (הו' ד"ה וגרסינן) הריני נזיר מין של ערלה נכפיל חלין
על האיסורין - ונזירות נדר הוא ואיסור חפצא (עי' ד"ה ודין) אין
נזירות חלה על דיתיר מצוות משום ואמאי הא אמרינן דנכפיל חלין
על דיתיר מצוה משום דהוי איסור חפצא ונזירות נמי איסור
חפצא
הרשב"א דשו"ת ח"ג סי' קט"ו (עי' בא"ד ויש לי לו) נזירות חלה על
דבר מצוה כנדרים ואז הוא כאוסר היין ע"ע
מה דצריכין לימוד דמין ושבר יציב דמאלו קרא הו"א שהנזיר כאוסר
עצמו על החפץ ולא כאוסר החפץ ע"ע שפירוש נזיר אומש

① וכבר הבלוא שהוות (כלו: זה או) דשות רשו, נייר לא אסר על מיני
אלא שגדל עליו נייר, ודאמנם אסור כשם שאסור לשבור חבית וכלה

ולא אמש מן עלי מגילה הקרא בגמ' הוי איסור חפצא

ספר המצות לרס"ג שלי"ת ד"ה נאמן - ע"ש בספר נפלאים בענין להפקדון
בנזיר הוי איסור חפצא מה איסורי טומאה ותגלחת הוי איסור גברא
ולפ"ז א"ש מה שנחלקו לגבי ב"ש רד גמשי נדם ומצוי שמודה (1)

הכאלש - ומג - ומיר ספרים בענסי - פי דפי דאינשי הוי אנשים

(1) עיין בתשובה שליט"א ר"א שכתב דאמת כוונת הרא"ש דלו ונקט אמאי
לא אסר דין – וממילא נאסר דין ודאי – דברם דין ואסיר לו בעלמות
ואז אמור מעכב
ונפרין דקושיא הוי סתם כ"ן הוי ודאי איסור חדש, וגי' דבפט
איפכי אמרה, ועוד הוי: דכתב כוונת הני (א. ב"ה מקום נפשו)
כרב דו הגאון דבעיון הכרח והיינו שהוא לא אסר. עד
אלא כן והגמרא אסר עליו הכרח בפשוט

כן איתא בלו׳ · ואומר - פי׳ להיפך מפרא״ש לפרש דבעמ׳ אינו מדבר
מחילוקי חלות נדבה ושבועות רק באופן עשייתם ומשו״ה לא
נתקשה מנזיר דבלשונו הוי לשון נדרא

שם אבל הרמב״ן - כמש׳ איתא שיש חילוק בין ידות נדבה
ועיקר הנדבה - דידות הוי רק איסור נדר ולא בעצם הנדבה
לענין האפשרות דבעי הנדור על ידי׳ ג׳, ועוד דינו ומ׳ משכ׳ בתי׳
תשובה ג׳או׳, בזה הכן ודבל ע׳ בב

הר"ן מאי איכא - אפי' אין פשטיה יותר מידות - אפשר דאתי מפרשא
פי' אע"ג דאמר הר"ן ד, ולא נמצא הסכמת חכמים ז"ל מפסקתה
דבר עומק סברת חז"ל דבהל' לשון לא דמין שפה המדוברת
ודבר עמקות ולא פשטות - והוסיף עוד דאתי מפרשא פשיטי דהכא
המקור מבואר

הר"ן שם - דבנא דמתני' סבא דבנא נקיט לפרושי ידות משום דאתין ל'
מפרשא וכינוין לב' לפרושי לאותה הלשון אתין משום דבא מפרש
כינוין לדין י' - וכמבו' דומה כוונת הר"ן ד"ה דבת דבעי לפרש היני
כיון שאינו מבואר דקרא מבו' נמצא של ידות (האי דמין הוכחה
גמורה, האי סגי נמי בלשון עזרא) מכ"מ דכינוין פוסקת לשון האומות
אין דה פי' וביאור הלכה, והנה למ"ד לשון שבדו דודאי דכינוין
ביאור מבו' למשנא דחכמים משנה פי' לאותו מ"ד שאינן אלא
לשון שבדו חכמים - כמבו' כוונת כמוש דפסק להר' (שו"ת ג' אות ב)
וצ"ל נמי כי הוזהרנו מן התורה לקיים עלינו להיות עושים
ככל אשר יורונו (מקרא דלא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין
ושמאל) אבל מ"מ מה"ת תורה מדאורייתא מפני שהוזהר עקר הדבר (1)

גופו דה אלא אין דינו פשוט יותר מידות לפמש"כ רא' (תשמ"ב ג' אות
(2)) מוכן היטב הדמיון לידות בלשון שאינו גמור ג"כ אמרינן דגמר דבלתא

הר"ן ומה נדרים שיטת הר"ן פ"א הל' א' מהל' נדרים שעושה דבר נדרי
הקדש וע' דאמרינן פי' ב' סק ה' בשוהה אם לאו שנשבע ומחמת דיבור עצמו
ג"כ דבר' (ומשום כשאומר דבר, עושה נמי דבר) המהר"ט סופי' קכ"ד דלא
לשא ותן [אלא] דנדר שאוסר החפץ עליו או דשבועה דאוסר נפשו בשבועה
ולא בנדרי דבסוף עש- הריב"ש א"מ מביא שיטה דהנדבי אינם אוסר
ג"כ ד"ה -

(1) בספר גוטה האלקין מפורש וצוה השיג עליו דפרט

י״א

ג׳

הכהן הגדול מיפר - נראה דהך ד׳ שלא נמצא שהוא מפר דבזה״א הכהן שגב
קא׳ על הפרת האב, ויש להעמיק דהבא׳ כו כי דבזמן הקידושין דס״ד
דאינו מיפר משום דאית לי׳ קידושא ובי הכהן דבל בת הפרתו הוא
שלא ושעבר הדיוט עולמית ולשיטת הר״ן דבאר מפר כל קודם
כרך הקשה בשמרי הגר״ש דמה״ת שלא יוכל להפר ומשום הקידוש
הכהן לומר דבגין האב מיפר רק נדרי עינוי נפש

הראש כהני נזכרת - ע׳ חי׳ ר׳ ראובן (קי״ח ד״ה ויש)

נזיר לנזיר - וכל הכינוי אסרהו מה - משמע בנודם דר׳ מנין - דנדם נזיר
ממש - או שלא פי׳ כך אלא שאמר לשון שאינו אלא יד ופתיחה

<u>הנגל סוטהב״ז:</u> דלא קרא יתירה זו מסתבר לפרינהו ולמימר
כל יתיר קרוי כמו שאמר קרבן וכן אם יאמר הרני
כמו שיאמר הרני נזיר - ואפשר יאמרו קונסים
פרטם רסוגין הכא למינן כ׳ הלכות מהרנא׳ ואף
שסוברין דהרכשלא דעתם (הוראה ראשון אור) בפני
נפטוא יבנה - ואלו דבכל מלשונו כמו שאמר קרבן
שור ראשון אור דאי״ד ולשורה יש מקום לומר שדאר אופן נפלאוספקאין
הכן ומה נדבה - ואי נדם לברא קרבן - עי׳ שמי נדבה - ואלו אפי׳ בפני
בזית בנדבי איסור נלמד מסיקתא בנודבי איסור לנזיר במו שאמר
בא בנזיר הה בנדבי איסור - ויש לו דבלי נם כול בעקשין נדבה
לנדבי ומוש הכן בו, ב״ה משום - ואלו בס״ז דבא שיך רק לנדבם
חתימין לעזרה ולפאות המזבח שלמם ב״ז ומשה דבירן לומר מנזור

(1) ולכאורה בפני הרין די סותשיל כאן נצב חידוש סו שין הק ג

(ט)

ט:

(2)

ר"ן אמש מש - דכי הכי בפלוגתא דרבא אבא תב לאו - יש לו לפי שיטת
הר"ן ט., ד"ה הלכה כשמואל עודה דבל יחל, ולפי מה שכתבו התוס'
כ"ב ה"ט מסף מילה באלו מה דבנו לנקום ל' מחול לאו בבל יחל
(1) ומשום לאו בעמוד - א"כ בכפל גופא איכא ל' לאוין - ושמעתי מהגאון ר'

הר"ן שם וקל - נוקי נמי בכפל דבל יאכל - ובאמת לפי ביאורו של המפרש
באיסורא דבל יאכל הוא איסור תורה שחלה מצד קדושת נזירות
(4)
אינו מובן קושיתו של הר"ן - והרי"ט בכפל ה' משמע שפי' המפרש
בבל נזיר עושה איסור תבלא על ... ורבו ויש עליו לאו איסור תורה
נמצא דבנדר איסורי נזיר הוא ב"ש איסורי תורה הן כן מה שאמר
(17) עד ולפ"ז אינו מובן תמיהתו - ועי' דרכא אפשר ושמעתי מהגרש"ש שמע"א

תוי' הגר"ז הל' נזירות כא: על הר"ן. יסוד דין קבלת נזירות הוא גם
שנקבל עליו הקבלה של נזירות - גם מתאים מאד דבאמת הוא
(3)
דבנ"א בבל יחל (ולקולא סוגב) קבלה הלמא לענין דיני נזירות - ועי'
הגאון נס תורה ס' ש את ב' באמר דבל יחל על כיון ~~[illegible]~~
שעבר מה שנאסר מחמת דיבורו תשוב חיוב דיבורו - והנה לפי
מפרש לבאורה כל דיש לנו לומר דבכל קדש נזיר איכא בל יחל
וכמו בשבועות דספרי דלומד מיתור נדר לב' בכולם ונדבה איכא בל יחל
שו"ר דבה אינו מספיק בכיון דכוי איסור תבלא ממש ובכל הנדבה מה"ת שלא יחל (13)
בל יחל - ואפי' עפ"י מטב תרשב"א דתשו' ח"ג סי' קט לפי שהנזיר באיסור עצמו על החפץ
ר"ן שהנזירות בלא כ"פ בד' יוצ' - משמע דבמלי קרא סג שחלה נזירות
אף אפי' דמגן א' לשיהי' (בלא כבאמת דסוגין) דבמלי קרא סג דלא חלה
כלל) ולפ"ז יש לו בשבוע מסברא הוא באמרו בלי ל' נזירות שלפק ר' מנין

ר"ן דת בנזירות אל בלשנא למ באהא נזיר מיתם - כמבו דבו מלשון עד שאהא
במשמע שעדיין לא הוי נזיר ובו'

(1) שמין שניאורין דלפמש המלח רלשין אסור לינא דן מומלה - נמצא
דבק דהתפספ איתא מוילה. אבל בבהיקש הוא לנדק ורידא
דלא כהספק - וכן לפמש שש המלח בפאיסור אכילה לעצם מומלה (ii)
אלי בבהיקש הוא / לנדק של איסור אכילה (בומיא בצפיר) וכמ
קצת מלשון הגמ׳ שמשיא בגוף של אכילה - ולפמש דהי לנדכו
הבלם (נ.ט.) אבל באיסור מוילה הו איסור אתו עמוי על מומלה
דקרבו נמצא דבל יהל דנדפיו על הי רחוקה של עצוי ימום

(2) פוס דשימוני הבלוש שפשש המר דנפ

(3) לבאורה יהא נפמ רין רק״א וראשי נדם לפמש ~~הגה~~ המחת חיונך
מצוה שס״א (רוח״ עמוד ל״) אין אסור עצמו רק מן היין או רק
לבד יחד אין יודוד רבל יהל על שאר המיל

(4) ולפיכ את הקפות מפרג רנשורות (יא, את ד׳) דנצר מקני
איתרא דאת ד׳ ממונא

(ii) שום שבכ המשאת משפ (כ״ג, ד״ה ומוד) ודיק מן מלשון הגמ׳ משפחת לה
ומש דפסיו נפלאים משר דשיטת רש״י והשמ

(5) שפרני נזיר קאמר ומה כאן גלה לך הכתוב - יגאל הוא כאוסר היין
ע״ז - וס״ז באיסורא בגילוח בגרור היא דאיש דהבאן

(ד) מפעריס בפי שין דנזירות למון דן כהנים שדו מאוי דל יאות לא אפשר
עוקמי דנדפיו בנזירות על כמו אלו דאכילת לנפיו שכל איסורי
תורה מלפ נזיר אין נדפיו כוללין כל הדפיו מפני שבה גלי רבין
נזיר - ואלו אבל בפונא ב׳ א״א ללמוד מנזירות יותר ממשל נזירות.

①



ע' מנחת חינוך מצוה שס"ח (רע"ט. יחזקאל א ו"ב) שנסתפק אם נזר פחות מל'
יום דאונן שלא יוכל להיות נזר ל' יום אם חלה הנזירות באבל דאינו
אפשר לחול אם לא יהי' ל' - או אפי' דבעינן ל' גילוח רק אם תמצא
שייך להיות ל' - וקרה מל' הכי לב ה': מי שאמר הריני נזיר יום א'
לפני מותו הרי זה אסור לשתות יין, וצ"ע מלשון הרא"ש שאין אומר
הריני נזיר לי יום קודם מותו - משמע דאין נזירות פחות מל' יום
וע"ע בח' הגרי"ז (הל' נזירות ב'.) ועיין ירוש' דמנחת חינוך) והנה הגרי"ז צ"ב ①

ח' ר' ראובן סי' ב' - והנה לפי דבריו לכאורה צ"ל דברא"ש סותר
כהרמב"ן דהדין ג' רגלים הוא משום איתא צריכין מקדימין
ז"ל קושית הרשב"א והתוס' על שיטת הרא"ש עפ"י דבר הגרנ"ט
והקה' דאו"א קרבת - דבל דינא דצריכין מקדמין מופקע ע'
מה שנודר דהנודר הוא להביא קרבן ועל חיוב דראה עכשיו
הוא רק משום חשש דנאנס ומאחר חיוב זה

הכן אמש נר. דאלו האומר הרי עלי להביא קרבן מחוסר מעשה
משמע דאי שמחוסר מעשה מונח דאלכן מיד אי"ב הקשה הר' מ. בשיקאגו
דנסקה נזירות דבית הקברות במחוסר מעשה בטהרה וקולה מוטלת
עכשיו עבל מהרי על להביא קרבן - ובמשל דבהל א"ר שלא יצא
שאין חל הנזירות עכשיו דבית הקברות ולפי, דעתו חלה הנזירות
מיד (ומשנה לבי ולע"ג נושא ראמת נזיר מ"ג)

(1) הריא ראי׳ בעצמו מאוד קל נזירות רפואה וזו א׳ לפני מיתתו באדם
נימא שאו חלה מעוברת זו נאונס בל נהרג רוצח חלה באלף
היינו לקיל כל ז״ר הד הוי מעשה ספק אלו ימות תוך ל׳

ג:

כתב בד"ה אוהל וכו' ר' אברהם מה - נדר שייך דבר בזה דאעשה ולא אעשה
דאוכל ובלא אוכל - וע"ע לקמן (ל"ז, דלפרו ז"פ אוכל אשי אין אוכל
הרב"י מקדש שלי שלא אפתח לסוכה והיינו נדבי איסור, וע' רמב"ן ריש
מטות (ל-ג) וכל אפי שיאמר (קילה - ולפי זמנו שלא נפסק שאפי
אמשו בנדבים בסוכה אסור חפצא ה' וכיון שבזה כך נראין הנדבים
שאפי דבזה הרשות אין אוש נדר עלי שאוכל - ולאו כפשירו נדבים
בזה דקודש כיעפי שמצינו בנדבי צוה הרי על מלה וכו' וע' משנת
משפט ס"י וע' מחנה אפרים ס"י ד' אות א' - וע' דמשנת משה שעביאו בפנים ①

הרשב"א כאן - הולה במשכבתו חייב דבר לאחר שחשו למיתה כמו
שחשו מדבריהם ואומר לאשה ויש לו מדוע לא חשו למיתה דשאם חיוביו
נזר - וחי אפל זהבא הי זמן מרובה לימי הנזירות וכמו הראש
והבמיין להרי נב גיטין היינו כמו בפרט לאחר גיטא חיישינן שמא
עיניין כיון
ימות לאלתר הכא לכוון חיישינן לשמא ימות

הרב"י דג' בנזירות - דבלן במשפחה זה דהרי על ליבות נזיר - הרי
הנזירות חל מיד - ע"ח ר"ר ראשון ד"ג ב"ה ועפ"י ראז"ו ולבודה

הכן - ואי' ע"ח חגם - וע' נפה"ח שער ב' פט' ידוע פלוגתא
הגל דכתבו בורכי רש"ס שאז מצ אגרת כל פי מלו ולהז מ"צ הי
מקבלו וכש וכן הוא המין כאן ורבל נפשבו שינוף אמיאי - ואולי כן
סל במערכה ונוכן

① השׂא השלמה הנדר שאומר לא אוכל ככר זה עודף הבל יהא
במוצאי השבתות שלא יאכל אבל הנדר באינו מוצא השבתות שלא יאכל
רק הכוונה נזיר מאי הוטל שבתיל איא - ומשני רבא לנדור השאיל באיש
נזיר יהא

ר"ן שהנזירות - דלסגי לי' ל' יום - מרהיטת לשונו משמע דקאי ל' קרבנות
משום ל' הנזירות - רק דהמנין יעלה לי' הנזירות - ואפי' דנפו
מדויק לשונו היום - ומש"ה אל אמר הרי עלי ל' נזירות
ל"א הוכחה שרוצה שהמניניו יעלו דל"א - והנה הכ"מ לשיטתו
דס"ל מהר"ט אפי' שיש סרכא - דאין נזירות חלה על נזירות
אפי' דל"א הא' מינייהו מפקיע

(יד) שו"ר בתוספות בזיר בעיקר הי' בפא הוא אי"ג בגדר איסור
להשבות ולטמא עטרה אי' בתוס' אמרי' מה למינן מפרקא (יא) 3.
שלוקה אף על כאן הוא למעבד וי' מצות משום סי' ג' (לז, ד"ה ולפ"ז)

(1)

גמ' מאן דבעי מאחר נזירות בטהרה - ע' תו' הרא"ש ז"ל הכא (כא: ד"ה) שמעלה
באל לי' יש קולשות בנזירות שחל בטומאה וז"ל בר' סדר מתלא
תליא וקיימא כיון במשפחת טהרה חילא הרי דבר במשפחת טהרה
עדין אין הנזירות בשלימות ולא הוי כשאר נזיר טמא וז"ל המאירי
אדברת כ' איתי שאין נזירות חל עליו למנין שתפס טומאתו מנקיקתו
ודין מנין של נזירות חל עליו וכו' עכ"ל מבואר דבעין בגון לפי
עכ"פ חסרון חלות יש כאן ע"ש - ולפ"ז תמוה מ"מ מאי דב' אשו (יד)
קושי' ובין נזיר שטמא עצמו בכה"ג ליכא חסרון חלות הנזיר מוטמא
כאשר נעשו - וע' רא"ש ר' ריש פ' ג' מה דהא - אבל למאן דמאל וכו'
עדין קשה - ואולי יש לפרש כיון דמגין כיש כח הנזירות אפי' כפר
הלכה עיקר הנזירות (ולא בכל בנין בכה"ג אלא איתו כל הנזירות)
שנם אפי' בי"ש איסורא דאיתור וכו' פרטי דיני הנזירות ודוק (2)
ושוב מצא בתוספות בזיר י"א ד"ה אמר אביי

באופ' משום כח בתגלחת - כוונת הבעל לפי שיטת הטוא ר"ה ה.
ב"ה ונפסר בלישנא בכה"ג לשלמן משמע אפי' שאיחרו דר תגלחין
ועי' תו' ר' ראשון ד"ה ב' אם את התגלחת שהביא תגלחת דרבנות (כא, ב"ה
כמשמעון) אין צריך לומר לשון איחור שהרי אין זה תגלחין

ולמ"ד למ"ד תגלחת מעכבת - לפום ריהטא אינו מובן למה מבואר שיך
יותר איסור בכה"ג אלא עדין נמשך האיסור נזירות - ובראורה
הכא הוא כאפרים ולא אקפיד שלא נתקיים כל פרטי דיני
הנזירות אבל כיון שנתחייב עי' הנזירות לתגלחת בכן סבת איסור
איחורו ואין לומר בכה"ג קופא כלל דבכן שלפין לומר נזירות
בא בשרה בא' הרמב"ן עכ"ת (ו-יג) בטעם האיסור במוטל דקפדה
כי הוא עתה לגמרי מקדושתו וראוי הוא שיחזור לחולין - שו"ר שכתב דדרגת
אחרונים - והמשל קאמי' לתגלחת בגאון תגלחת מעכבת נמצא בשיטה (2)
חילו
הרב ~~אלה למ"ד~~ ב"א ~~- כיון דמלא על נזירות~~ - ובין באל על נזירות וי"ל

דעדן קדושת נזירות נאמרה כאן

33

(III) עיי' הגרמ"ה שליט"א ז"ל מלשון הרא"ש אין נראה דמשמע לן קולא, דמשמע אין טהרה עצמו דסול הכל ה' אינו יכול ולכן דבעי קדש אחד ולא אפריש, דבאופן ולא אקריב לכאורה לו תבעי אין לו קיום בנזירות טהרה

דאפי' להו

① וכתב זה דבעי הגר"ז אבל לשיטת הגהו' בקושית הגמ' הוא, [illegible] חילא דלו נזירות ראשונות והוי כן לכבי, ליתן מיתה אי איכא ד"ת אחד ולכי הגמ' דבאחר נזירות דטהרה והיינו דאפי' לגבי אחר עדין טומאת חלות הנזירות וממילא שפיר איכא ד"ת על איסור הגלות. וכתב [illegible] ר' ראשון (סי' ז' דב ופנים) מביא בשטת פריית הגהו' דלכי הוי ד"ת דאפריש ולא אקריב - ואי אבל לשיטת הגהו' (אין ד"ת כן מסויים) דבה גופא הי' הגמ' דאין בחלת הנזירות הלשונות לכי ולהכי מה איכא ד"ת אי אפריש ולא אקריב שלא קיום הני' נזירות (III) - וכתב זה דבעי פריית הגהו' מוכח הטעם מגמרא דבפא הואי וכן - אבל לפי"ז אינו מובן מה שאי' דבפא כאן אומה שיש ד"ת של אפריש ולא אקריב - והי' אבל דבי' אש דא [illegible] לומר ולהקשות דאין כאן ד"ת הוא אפריש ולא אקריב אי משום דבעינן טומאת הנזיר יעבור דרך הקדושה דבעו דאיסור דנזיר שהוא שלא אי"ו

② גילוח היינו הוי איסורי נזיר ונמצא של נזיר עליו ואפי' שכבר הקדש אפריש ולא אקריב שעדיין לא נתקיים אבלו כל דיני נזיר אבל אי רשות גילוח בהר נפקע מיני' איסורי נזיר אי אין מטבע דהכניס נזירות מאיר ושער - אא"ל למש דבעי הקדש אפריש ולא אקריב דהכי הגמ' עפרש הדרכה אחרונה דבעי נזיר לתגלחת (ולכאורה צריך דלא כיונו אלא ס' ג' סי' ב' - ואי' דרכן אבל דאין שאינו מוכרח אבל עכ"פ דיוק מלאה הוי משני' נזיר מגלח דבעי' נזיר לתגלחת קרבן עדין כמוש של דבר (דבפי' - ואולי אבל דבל המצות המתמידות על הבן נזיר נפלות דבת דאפריש ולא אקריב אחר שלא סותר בגל כל

③ ואי נימא דמהא דליכא עשה דקדוש. והי' חלון דיש חסרון דחלות דימי טומאתו הנזירות גם איש הואל וכן דבמו שאומרים דלו העדר חיוב קרבן למיזיל דמסר קיום הנזירות הה' עי' העדר עשה דקדוש והי' וגם עכו מכנו של ר' ראשון סי' ג' ועי' הגהא על הש"ס סו, ב' ה' ונראה ומיין דאין עליו לו לנזירות הפקעת ↑

(וב)

קד"ה - (אם ככל שאו טהר עצמו אינו חל נזירות טהרה אבל
שמ כן כתלוי ~~[illegible]~~ נכנו וקלות יחול הנזירות כשיטהר ס"ב
דלז לאמש ולא אפריש שאין חסר מושב הפרשם

הכן - כגון שנכם - שלפק לבאת מיד - אינו מוגן מבוע לפיק לבאת
מכ משום ד"ת כסא כי האיסור הוא על החלות נזירות טהרה ואב
אם יבא קובו הכרם לאמצאח נזירות מיד - שו"מ דקכן אוחה נזיר י"ג,
ב"ה ג"ס - וגו' לישנא במ"ד אינו מדוקדק כבא דיו שנכם לכו ד"ת אפי' אם ②
קמ' דלא מפסי' לחן רצם - ע' דרכת אחרל עמוד כאן זה קולא ונזירות
אלא דדרכת חולין שקרא של כם - ואולי אפל בו' חוהל טור הרחנים
סול כה שביאר בהבדר היותו נבפק יותר קל להשיג - עי"ש באורו קל מזיל
ומיל מואכלו ומאכלו מאכל יקרות - וע' דמשנת לאהרן (ד' - אות ד')
שפקיא מפסוק מקלו בשתות ל"כ מתאק כן (כאותה יותר קל
להשיג משום בשפיל) - ואז אפל כמה שהקפידה התורה על איסור הדרנות
כבו משום בנוכר דיומא והחטאה נזיר כיון שמכין שקשה להשיג
מורח ~~[illegible]~~ אזכא בוכף כר להו וכו'

הכן הואיל וכם - כאיל כפח אפשרי דהוה אטומאה - לאו למימרא
שלו יבא עלין אנוש אחר - מקהיטת לשון משמע (כספק) בלו אפשרת טומאה
דתנן דלכא לאו כבת (ומצד כוונה) כאל משום הוכפכו לאפשרות אלה הא
הלאה מנה דלת אבל אינו מגן כפחא הוי אפשרת מימנות - דבכן
אפשרה על איסור טומאה ונם הוי אפשרה על איסור טהרה
הרת אינו מגן לוליד כונת הרכן רמה שהוסיף ואינו נוי והימין הראשונים
יפול - וע' מנמות משה לר' ב"ה ולפ"ב

הכן ד"ת קרקעותין ① להק אוקימתא - ד' שיורי הגמ' (ועי' יומ"ה 25, 26) וכן מה
~~[illegible]~~ (שמרקין) הקרקעות נזיר אין כבו פרט מדין נזירות - או כבנזירות הוי סתם

① והנה דמשלך הכא אינו מגלח כב' מטעם לא נטמא באהל
דר"ת בקפוטל מפורש לפרשו באהל שלא נזירות וכמו התם
על לפרשו קרון באהל יו בין ר"ת באהל הי"ה דנזירות
והוי יו בשרגאום ותוספת מלשון הכן כרלב הרי בקרון לנזירות דהא
שלא נזכר ומשב אין אם תלאה נזיר על נחא אינו נזיר לא
כלום משמע בנזיר אפי' תלאה נזיר אלי הכי, קמשמע להיות
דתלאה

② שהרי דדיא הקדרוש - ועי' דתוס' (י"א, ב"ה אי אשו) דבר אחא
דר' יוסף רוצה לחדש דאע"ג שאין לו יבא תיכף לו אתם הנזירות
טהרה מה עוד על לר' (ודבז י"ד ב"ה כשן) משמע דבנזיר מעיכו
לבאת מיד ולהשתדל שיוכל לקבל על נזירות דמשלך שמחו עכשיו
אא"ל לקבל נזירות - שאר דמשאה משפ סי' י"ד (ל"א; ב"ה טושב עד ל"ד;
ב"ה ניגשאם - שביאר דאפי' נפלא בג' לאחר בטומאה וכו', והעלמת בתא
בין דהפגת נזירות, ולאו דבת לשיטת הכן אינו על באיחור
אלו על מה שאינו מקיים נזירו - ונהה דנדה נזיר כלום
שיפגן הפגות נזירות - וכל דליך על (י"ד; ב"ה אכן) שאפשר
אין נזירות אלו על הו אלו הפגות נזירות והפגות נזירות
הוי כל הג' בשפיל - והנה גם על טמא מת יש הפגת נזירות
אא נטמא אז דמת - בפ"ב שפי' ממת יש אלו דקבל של
טמא מת והנה דן טמא טומאות עדם אלו כ"ב שמותרו
למת הטמא דן טמא טומאות ב' [והנה לפי דברי המשנה
משפ דלם הפגות לאלאין מגלח היכב לשון הירושלמי קמא דה'
הביא על הרין כו'. מאחר שאין מגלחין על הטומאה אין מגלחין דו
על הכן והמלמת]

(ל"ג)

בהמשך להקרבנות - וכן ע' דהשלא דסוגין שם' במשנה נזיר אינו רק כנגד
וליכא דה לאו נפש במה שנכנס הנזיר נעשה דקרבן (1) - ולכאורה צ"ע
דלא כל"ז הא כו' שמ' נפש אפשר לפטר (חטאת) לחטא אותו
מחמת נפשו שבנזר הנזיר משא חטאת ואז נטמא מביא אשם ועל דרכו
שחטא מן הדבר - דאיכא חטאת ואשם כאשר מחמת נפש וע' דמאירי (נז: ד"ה
ואל הפסוק) מה קרבנות יש להם יד כל נפשי קרבנות והן הנפש
המשאן לדי קרבנות כאן נזירות

והנה המהלך הב' של הגר"ש בשאלות צמן לעשות מי"ג לאחר
אם דקרבנות לבו צמן מיוחד להביא מי"ג - לכאורה קשה קיום
הזמן כתיב אבל הקרבנות - היות מלאת נפשו - והקריב את קרבנו -
ועיין בנזיר

(1) ר' משאת משה ל"א, ב"ה אף שלכאורה בפר"ח ס"ו בהקדמתו איך ר"ל
נראה נ"ר וכו' משמע דה"ח כאן

ג׳



כאן בנדר - ע' תפארת ציון בפשוט בדבר שחלה הנזירות כבר רק למען שצריך לקבל עליו נזירות א"ש לשון שנדר ודלא כהגה"ה

הרב תולא עלי נזירות מאתמול - אי לקי על אכילת ענבים בלמנו דבית הקברות ע' מנחת משנה ס' וד' שהעלה דבר כשיצא קודם שיהר אז יצא משום הקברות ילקה ע"ש ועי' משנ"ב דהי' תשמ"ב (וד' 2) והנה מדברי הגמ' דבית בנזיר הוי במאחר בנזירות טהרה חיינן צריך ב"ג על מה במאחר הניחוג של נזירות שחלה מיד שיצא מבית הקברות. אבל אינו בכתב הרב, למה שצריך לצאת מיד ולקבל עליו נזירות ולכאורה המשנה משנה - בה אל קודם שיהר - אם ללשון זה בכה חלה הנזירות וכל האיסור הוא הקיום של נזירות טהרה א"צ לצאת מיד רק צריך לצאת אותו יום כדי שלא יאחר נזירות טהרה ולכן מוכן שמוקשה להרב מה חי' ר"א הואיל וכן בכוי' הוא ומשנה הוצרך לומר בפשי' והוא במאוג דלוקה כבר וע' מאות משנה מה שהק' הכונה

הואיל ואמר הריני נזיר מן החרצן - וזהו הא חי' לחומרא - ואולי אפי' הפשוט דבזה דהמקשן סובר דמשמעון דנתפיס הנזירות ע' ממש קלוש על דברים המתפיסין ע' הוי ג"כ חומר קלוש (דבכהנן גלוי דהיסוד) ומלמד על הכלל כולו דכל תוספ נזירות אל דאופן שאינו כל נימוסי נזירות הוי ג"כ חומר קלוש - וקושית הגמ' ומוד - הרי דבפשוט דהיפך במשך חומרו של נזירות חלה אפי' דקבלה מועטת - ועי' לשון רש"י והיינו תומפא דבזו מה שהי' החרצן עדשין

הרב ד"ה קברות - להך איקימתא דהיינו הפשוט מוכן דבית בהמלאת מיד - ויש לעי' אם זה דתקא אם הביא קרבנות ביום ל"א אבל מה תפסא הדין אם יביא הקרבנות ביום ל"ב אם יחזור וגלח מיד על התגלחת - דבחיוש

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

המלחמות עי"ז נאמרה רק דוד לא (עי' יונת אלם) סי' ב', ועי' משנת משה כ"ט: צ"ה ודא

הכין הואל וממאי קאתי ולכאורה הא קאתי לאפשר מצות המלחמה ואולי דשכן כל דלאחר יום המלאות לזו מצות המלחמה ודוק ואולי כיון דאין מלחמה על אחת משלשתן יצא ואדרבה איכא ב"ג על כולן

הכין שו אלא דמה דכתב עי' קליון הש"ס אין משל לח"ב מצוה בשיטא לד' בעי מה דכתב כלול דקרא דפירוש ידרשן דמשמע לכאורה כל דהיפך

ד"ה קרבנותיו - ע' סוגיא דנזר כ"ט - ואפי' דס"ל דלאו חי' הקרא
על מצות מיוחדות של נזירות שיש חיוב ב"ג עליהם רק
במצות קרבנות שסובר קולה הקרא שיש חיוב ב"ג רבה בלא
בקרבנות נזיר וכ"ב איש ב"ג

הכין הלאה חלוק - אין זה מלשם - כמשנ' דס"ל ז"ן מלשם חי' רק אסמכתו
ע' נזיר ז,

כדא גליון הש"ס - אינו מעין בזה משם של מם הכ"י י"ל דבעינן ל' אלו
שיש להם חומר זה נכללים דכללא בזה ומ"מ אפשר בזה על פשט
הענין שמו קושית גליון הש"ס

[illegible]

[illegible]

[illegible]

תוס' ד"ה הקישא גדרי ד"ת ל"פ דאין מנשה - לכאורה צ"ל דנקט אליבא
דר"א דנזיר שטמא עצמו - אבל לשאר אוקימתות הא הו"ל לאו שאין
בו מעשה - ולכן משנ"ב אבל לא על גדר דל יחל אינו משך משום אינו
מספיק הז הראשון - נ"ל תו' וגו' דגדי דל יחל ולא יאמר ל"פ - דאין מנשה
מן הדין ומשלו מש מעלין אין לנו לומר דמיחד על לאו דבל יחל -
אלא כונתו כשיטת המפרש דיסוד האיסור הוא איסור [illegible] שאר דיני'
אמ"ה ד' שאחו דאצטריך היקשא [illegible] יתירא א"כ אפשר שנעשו גם כונת
דאין (וכד הק"א לשיטת הר"ן)

כן משנה וכין דנדרי הקדש ל"ל קיבותא - ולכן לשיטת רדא (כ"ט.
דף דנשא הקול [illegible] פקעה דרבי א"ש אבל לשיטת אביי דמוזר דפקעה (ד
כן (כ"ט. ד"ה א"ל אביי - ג' מפלגין) אבל מקרא דנ"ת דאפרים ולא
אקריב מוכח דלא פקעה דהוא עתה אמר ג' קולות - וי"ל דמות נפש
דאלו קרא' דנ"ת איירי דהקדיש דהדיא לגמרי דבק הנזירות הכ"ג
הרי נזיר לגמרי ואלו דנזרו באמת דקרא' איירי א"כ דאומר סתמא
וז' דרכת אפרים עם שמשא משמ"ש (י"ח ד"ה אבן) דכל
נדרי התלמוד אם נדר ולא פי' שיעור נזרו הרי הוא דבק לדיל נזרו
אבל דבין קולות נזירות דדינן שמספר היום הי' מפורש דקולות
נזירות אבל כל שלא פי' זמן ומספר אין דנה רק קולות סתם
נזירות - ואינו נזיר רק ל' יום

דראש נזירות הלין נדרי [illegible] נפש עצמם - ולכן יש לו לשיטת
המפרש דאיסורי נזיר הלו איסורי [illegible] א"כ המוני נפש הוא
ע"י איסורי [illegible] ② והיאך מעלין כח הפרה דאומן דף נ"ל מש"כ
דהי' נדבך גשה צ' ד"ה דגמ' - ולכן ל' לנחלת משה ①

דראש ומשני - ואז קוד זמן אסור עד שיגיע הזמן - אינו מוון לכ"ז עונה דכם - צ"ע

① שאמר על הרא"ש משום לא הקשה הקה"ע על יבוא ובל יחל
ודל תאמר בנזירות הוי נזירות זמן - ורמב"ם בזאל
יבוא הכל אא לומר כן בשבועה והקדש משום דנפשו
על פי נזירות בשבועה והקדש נזירות לנפשו
וכן כל תאחר איסור הנדר עצמו לעוררו איסורו גופא נחלדו
אם איכא דא ולהוי בבל יחל אפילו בפי על לאוסר
איסור עצמו וזה אינו דהנדר בפי איסורו משום לשיטת
המפרש וצ"ע

② וכנה לפמ"ש דהי' כ מאופן סי' ד' שיש נדר נזר הי' אפי' שמפר הנדר
הנזיר וממילא נתבטל הקדושת נזירות, אבל יש לומר לפמ"ש כ מאופן
באיל נדר לפיות נזיר ונפסל לו דלה לא קיימא נדר
משום שעיקר הפרה על חלות הנזירות עי"ש הערמה שליט"א
פי' דבנדרי הקדש של הרב צ"ע הוי קב דכלל הנדבה
על כן פי' א מפי נדריו קטלנא שנברר - נדרי הקדש - כיצד
הרי הקדש - נתפיס נדבן - אבל מפר כל נדרי [ועיי דתו' ר"ג
ודסכת בנג] וביותר ביאור שליט"א דהבין אינו דהתפסא של נדר
אף יש דן בגני הפרה בדברו פשוט דבטל נדרו ויש דן יוני' נפש דבעל
וכל הדיון הוא דנכונו הא דס"ג דבל נדר כדה אין לו בזוגי הפרה
ולפי הי' קושית הקה"ע מה"צ לא ועיי' הקה"ע דנכונו הפרה צ"ע
בקיצור

(טז) :ב

קבע זמן יותר מל׳ יום הא דבעינן ל״ב איכא הכי מ-ואי קבע זמן
קודם ל׳ יום מפני שלש ימי סדר שופל להפס

ואם גלח על אחת משלשתן יצא (דלכאורה צריך לגלח אחר שחיטת שלשתן ומה"ד
מפני, אם גלח לאחר שחיטת א' מהן -ועי' ברכת אברהם שהעיר דבכל קרבנו
לגבי אלא חיוב בעלמא כלי שמעכב אינם כשר ומה איכא ב"ג ורצה שאין עלש
מעכבות אין זה אלא שלא תושא יתברה - ואולי בתגלחת הקרבנות הוא
דבכי לאפשר התגלחת. ואע"פ אינן מעכבין - ועי' ברש"א שפי' מלשון הגמ'
דאפי' בקרבן א' נמי לא יגלח על ב"ג - וצ"ע מדוע - ואולי בלאו כה"ג
הוא על הכל פרטי - איזה חטאת איזה עולה, וכיון דבכל של פרטי אי
מעכב ממילא לא יגלח על ב"ג ודו"ק

והא בעא קושיא לך חטאת חלב חטאת חלב קאתי לכפרה - המאירי והמפרש
שבה פי' חטאת חלב לאו ה' בלא מיתפס בקדש שאפי' רא לכפרה וכיון שאינו
נצרך לכפרה היכי יביא בקדש ומקשה מחטאת יולדת שג"כ לאו רא
לכפרה (ועי' מהרש"ל שם שש רק"ע דקני נשים ונשות ועדו' לחשב
קושית הגמרא) ומשני דבא להתיר בקדשים (והנה לשמו לגרל הי' אפי'
דבא לאפשר תגלחת ומשוה ג"כ לאו רא בקדש) והרשב"א מפרש דעל
ב"ג קא מבעי חטאת חלב אע"פ שאינו נתפס בקדש כיון הוא שמה
עוזר ב"ג הואיל ולכפרה אתי ולהיד הוא להתכפר אבל חטאת
נזיר מה דינו אם נתאחר (לכאורה לפי' זה הוי אי' אין מספר
בקדשי בחטאת התם בשפי חיוב ממילא ולא חיוב נפש - בשאר
קרבנות האיסור איחור רק ע"י שלפני להנצבע משום (צע"ג)
ואולי משנה פי' הגמ' הבל פי' אתם דאינו מתפיסו בקדש - והנה
לכאורה צ"ל בפת' הוא דחטאת יולדת שהוא הקפידה התורה על
האיחור בב"ג שלא תביא אסורה באכילת קדשים והנה לפי' הרא"ש
דאירי בכל קדשים אש אבל לשמו הכן אכילת פסחים ואי נימא שפליג
על הרא"ש (עי' מנחת משפט) ק"ק דאמרינן שהמחרה הט"ל ב"ג לאחר
סוטות דבי' שאמרו לאכל בפסח קרבן פסח ולפמ"ש ממתינין ב'
... ואולי בפסו מפרש כפי' המאירי. אבל זה ליתא בצ"ע דבן

ד. ג'ה חטאת חלב אינן גאיט די קולא גאין מפסיד חלק

הכן גיטי – ר' קוס קידושין אות י"ג ובתי' ר' שמעון דכל ס' א' דהגה בגוש
דקידושין עיקרן הוא מה שנקנית לו והאיסור בא ממילא אבל
בנזיר דהוות שלהם הוא רק האיסור והוא האיסור הוא שחל חלות
וכיון שעיקר האיסור הא ז' מה אין לקון – וכנה משנ"מ גם חנין דלהו
מ"מ למ"ד יצות בנזיר מנדפי"ל – וכנה אי סברינן כהמהרי איגן לו
דיסוד נזירות הוי איסורי חפצא משום היטל ג' של הגרש"ק אבל אי
נימא כהמהרי"ט שסור דמי נזירות כקידושין וכן משמע שהקשה לקנוש – וכנה
מדברי הכן (ק' ד"ה אמר מש) [ניקי נמי הכי יאפו] משמע דכל סברת
המהרי"ט ① – וכנה משכ"ז שיורי הגר"ש (כ"א) דהלפותא הוא
אם יצאת הי דיבור למען כל יתר – לכאורה זה הי' אש לשיטת הר"ן
דהאיסור הוא מכאת חלות הדיבור אם קשה לומר כן דשיטת
הר"ן – ומוק דהא למ"ד גם נזירות מנדפי"ל – ואולי דכל הדיקה נוגע
② הכל יחד של נזיר ונז"ק – ועי' משאת משה קידושין ס' י"ב (כו. ולפי זה)

תוס' מאי תיובתא דמכי הי נזיר ממילא – ודבה חטאת – ושיך ל"ת
וכנה הגהל נאדו מפי' קמא – ואולי אפי' דהפי' קמא הי' גם קולא
ותומרא ועז שיין קושית הכן בפול דנה הלב – וממשנ"ה פי'
דהפירכי הוא דכל סברת איסור האיחר הוא משום דנתחייב
מכח נדב – דנדב לצפוני דא, ועז קאמר הגמ' דחטאת חוב וכפרה
קאתי וממשנ"ה שיין ל"ת – אבל חטאת נזיר ליכא שום סבה לאסור
האיחור וממילא א"א ללמוד דמה הלב

רן קשה ל' למ"ד דקדשין – ואטלת פאותי' הא דנאיד מדשפי בראש ל' דמניס ③
למשפט שצבב לומר דס"ל דליכו עבות אכלה על הדעלין וש' – ואפל
שפי' קל קושית הדרכת אשרל דבקרבנות מתכוות אתו לטמא
למת ומשנה ס"ל להר"ן דעצב שאינה מותלת עלין דפרטיות
ליא אימא דבזית ועדל בחטאת וולדת דגיר דבת משום שמחויבת דפסח

① וכמבו' כמ' משפטי הכ' ב', וניחא טפי לפרש לי' יוד ומ' דשאמרו בפרש

כ"מ, בזה הכן - וכמבו' כל קושיות הנ"ל אי פני הכן ס"ל כבמפרש

② לפרש לשון עד (ולפיכ כוני)

③ ומ' דפרש שמעו בסמוך נ"ל.

(ט"ז) ד:

רן דכוון - ואפי' יד שאינו מוכיח לא הוי - ע' מרומי שדה דבוררת לצד דאל"כ ליכא מסקנתא דאביי שסובר כמ"ד ידיים שאינן הוי, ועיין ובספר דהוי הגה דאמרינן דבא דכל דאי הוספה על שאינו אוכל שבזה יש משמעות של איסור דמוכחין, ונמו ה' דגמרא במוכחין איסור - ואכתי הוי נפקא יד דשאינו אוכל והנה דבר דלא כבר במרומי שדה (ד' דבר יאי) שאף לפי דבכן דבר גע דחם שאחד מוכחין מאילו אחד שאינו אוכל למוכח) והנה משכ"ב הכן (דבר מיתוגי) ונראה הוא דלקמן ל' מיד ע' מרומי שדה שלכ"ד לומר דבוון של ר' דבית. במוכחין, עד שאינו אוכל אחד ושאינו אוכל למוכח ג"כ אסור - והנה אפי' במה שמקשה הגה דגמרא שלך אסור אסור ל' ופי' הכן דאסור בסיפא קו"ל - היינו דעיקר דחמא דגמרא שלך הוא במוכחין למוכח לגמ ומשוה קל"ו אסור בסיפא (דה אפל על דברו של המרומי שדה דגמרא האשה ליכא כפל לשון דאסור)

אמר' אי הכי - דאז נראה למימר דבא מפרש דאי אחד שאינו אוכל לכך למוכח דאינו אסור - ע' תגל לקמן הו דבר ליתני דאל"ב ואת למאי שפלפל לפי הס"ד דמוכחין לא הוי, וכדלל שאינו אוכל ג"כ לא הוי, וכדלל (כמש' כוונת דאי מוכחין הוי יד שאינו מוכיח משום שמסתפקין דלא משמע א"כ שאינו אוכל גרא לספק, [וכבר למיל] אבל אי לא הוי וכדלל והיינו דלא שמעינן מזה שמוכח להיות מסוימן ממנו שחושש הלוא איסור א"כ שאינו אוכל ג"כ אינו משמע שחושש הלוא איסור) (4)
(6) וכמש' האגל הכא סורפין דלא הוי יד כלל (וכלא כתגל לעיל דבר מיתוגי) והמעלה של דגמרא הראשה הוא שמורה מנ' דשאינו למוכח אינו אסור משא"כ מגמרא זו (מוכח מ' דבדבר אחד) משמע דשאינו אוכל אסור למוכח

אגב ומוז אסור - אקדמתא קאי הכי - דבכיפה אינו מוקנה - והנה לפי משכ"ב לעיל בדבר מיתוגי דכוונת הסיפא הוא דאפי' שאחד מוכחין מה אינו מקלקל א"כ אם טעמא אסור אסור ג"ש ל' חידושו - דשאינו אוכל אסור ועל מוכחין אינו מקלקל ול' דגנו"ז ומוז דגמרא דלעיל נמי תקשי אסור אסור ל"ל כיון דפריש קא מפרש

① ע׳ רבין בזה נפקותא

② הרשב״א איתא בלמאי משום דבזה שאין מודיעות לא הולידה עי׳ דבה א״ה שבולת
בצ״ב סדרי בא״פ אינן מודיעות לא הלי

③ וכר הגמ׳ בזה מיתרי רסול בשיטה

④ אם לפי״ז יש לך משוי ומצבני שאני אומר לך אסור

⑤ ובעצם כל הבן הן

⑥ ע׳ רתשאכת בזין משכ׳ דבנות הגמל

⑦ ויש לי אף גם מגמול לדעתי הגפ״ז כיון נזיר באמת נזיר אלא שאינו
מטיל יבנה בעיניו כנזיר מדרך לפניו כיון שהשיטה שאומר אפא איבו
הוכחה בעיני בירור של נזירות - ~~ושלל לפנים כל בירור נזיר~~

הרא"ש והר"ן והתוס' - ע' הרא"ש דפסק' וכ' שאי יצא ס' ה' את א' מהם
שאמר על הרא"ש שנתפש הברייתא שהן דבר"א ואצל אליבא דר"י [illegible] ①

גמ' טעמא דאמר שאני אוכל לך - דעכ"פ יש הכא תרי גווני דאיכא בדמשמע
משום עיקר המשמעות הוא ג"כ שאני אוכל לך אבל גם גופא
שמפרש עיקר המשמעות ואינו מפרט המשמעות הנוספת
אמרינן שאנו דנים להפקיע המשמעות הנוספת ונדון
גם כלל ופרט שאין הכלל אלא מה שפרט

הר"ן אלא הכי מאי לישנא דשאני אוכל לך מידי ②
יש לנו מהו דינא שאוכל או אני אוכל (והנה דהוא הי' לה
שאין כתבו שאוכל הוי לשון שבועה - וכ"מ מפק שכתב שאני
אוכל הוי לשון שבועה) והנה יש לנו מהו הוי מה שאני
אוכל משלך אלא הוי שעושה קונם על מה שאוכל אח"כ
משלך ולכאורה אין הקונם חל עכשיו אלא דהוי דררה,
ונמצא דלא חלה הקונם על כל נכסיו רק על מה
שאוכל דבוצל אח"כ ואם יתפוס כבר אחרת דנכסים
לא יחול אין דבוצל לא יאסר אותו דבר - ואי חל
הקונם אח"כ כשאוכל (נמצא דאי לשאול על הקונם עכשיו)
נשאר לנו חסרון בדררה - ונ"מ אי להתפיס בזה קונם
שיאסר ואסור אכול קונם מה שאני אוכל היינו מה שאני ③
אוכל ואסור כל הנכסים ולפי"ז לק מה שהקשיתי
ע"ד על הרא"ש על התשובה שמה

הר"ן - ואת תוס' - השמביר קונם - הל' מאיר מאלמאן ני' המר באליבא דשמואל
מנא צריכן דמפורקין שאינו אוכל דבשו נדר ולא שבועה

① שאני מוכיחות לה כמו יכול - ואפילו צריך? לשמוע לאנשים ממש
כמהיגאים 8 קילו לי ונחנו כמיגאים ואתה קילו יג ופה

② ע' דמאירה - אם אמר אני אוכל לך אני כלום (נבא) - בפרוצס לאכול
אני אשם שאני אוכל לך אבל שאוכל לך שקונה לשון שדווה

③ ואולי צריך כונה הגדול הי (בה טואו) בהשעוות בילוה לומר שאוכל
אוכל שאני שוכן לנפשי - אולי צריך לומר שאני יכול לאכול וי.אל
אין כם מאמי בשאני

(יז)



רק אלא - בא לא הזכיר קנין נימא שיד הוא לשבועה הל' מאיר וואלצמאן נ"י
הוכר בגליא בשמות המפורשין ומרוחקין נימא ג"כ בפני' יד לשבועה

הר"ן - דאמר ריב"ח דמשמע מודר אני ונכסי ממך ומנכסיך
ע' בתוס' (ק"ו אות ד' בהוספות) כוונת דכיון דמתאר עצמו
דתואר הפעול שהוא מודר ואינו מזכיר הפועל עצמו שהוא עושה
הרי זה מורה על רצונו להרחיק מחבירו (1) וכאשר קשה לי אבל הוא דשימוש
דנכסים לחבירו ומגדרו מפרשין דעתו שאוסר שניהם - ואינו מובן לפ"ז
(3) קושית הגמ' הריני עליך חרם דבאורה הכל מפרש מה שהוא עושה
וממשיך בגמ' ומיהו למסקנא כל שאמר ממך אוסר עצמו ולא על חבירו כיון
דאמר דהכי"א ממך אבל דאומר לך לכן דאפשר לפרשו על הכוונה
שאנכי אסורה אני קונם כן - ועיין הגמ' (דה' ר"א ורבנן ס"י
כו' דיק מלשון הר"ן נכסי אסורין לך דאיכא רק איסור נכסים וממנו
להתמנו מגופו ונכסו וזהו דלא כהתוס' (2) - ואולי לפי המסקנא כל
דינא דריב"ח הוא דלך משמע עליך ומעלך וגם דבריו מסקנא
דאיסור המדיר והמודר שאין (ולכם לנחית להתוס' ס"י ק"ו ס"ק ה'
ד"ה ונראה) וכמו מעלך הוי רק נכסים ה"ה דעליך הוי נ"כ רק
איסור נכסים גוף עכ"ב תלוי נכסו

הרא"ש אבל מודרני ממך וגו' הנאתי מודרת לך - הרא מפרשו הנאתי הנאה
ממני ולקמן ד"ה והלכתא הנאתי עליך חרם מפרשין מה שאני
עושה ממך

הרא"ש כגון דברים ואת עלי לא - מרהיטת לשונו משמע דא"י שכ' אה"כ
וכן מגבהי פירושים להקל וכ"כ בגמ' משמע דהכי משני הרא"ש
דאי אמר ואני עליך לא, דא- יש לו מפור זה גרע מלקמן כ' נדם
דחרם ואמר לו נדבאי אלי דחרמו של י' דעת"ת לד' שאלה - וצ"ל
דכיון שיש משמעות רחוק דחרם דכסי חרמו של י' משני כ' לפני משא"כ
הכא אבל ליכא שום אופן להפקיע המשמעות שאני עליך אסור
וכעי"ז איתא דמתנה אפרוש הל' נדפי' ס' ה'

(1) ונל"ד דבראש דבעי ממון מהל ונל

(2) ע' תפוחי שוהם על הר"ן שהביא הר"ן ר"ש המדיר דצ"ל דהמתן
המדיר את אשתו מליהנות לו עד ל' יום יעמיד פרנס
ועל הירושלמי זמן שהמדיר את אשתו יוצא ויתן כתובה
והכא ייתן הכי – זמן דמדירה מגופו הכא מדירה מנכסיו
ופי' הר"ן דמדיר אותה בלשון השני דמתני' (ליהנות לו)
שאין הנדר חל אלא על נכסיו

(3) עי' הגרמ"פ בי בבא הי' ג"כ לשון פסול

אבל אלא - תימה - הא תנא דברייתא הרי - יפי' דקתני הל' איסור (ג:) במשמע
ועתה כן בה אלא
דרך א' איסור וכמו שפסר דהרא"ש בה וזה דקתני. - ורפ"פ דרבות גם כמבו'
משמע ~~אלא~~ כמתנא קל"ו הי' שהולה דפרא הוי איסור הנאה מקודין
ומש"ה איסור ליהנות מנכסיו ולא הוי איסור נכסיו (ונפ"מ דמופקע דיוקר
אבל
עיש) ~~דנכסי~~ אלו הרי עליך חרם כולו זה איסור נכסיו ~~ויש~~ ויש דרמא

~~דמופקע לגבי איסור נכסיו - אבל אלו הרי עליך חרם כולו רק עצמו~~
~~ונכסיו נאסרו נשוי שהנאה ממנו אבל דמופקע אין כאן חי'~~
~~כב - ודין אינו מוען כי כל הא דברייתא גל' משמעות בה - ואולי בס"ג~~
~~דמתניא במתנ' דמתנ' פליג על הברייתא~~

(8)
הרא"ש א"ר נימא שאוס' כך נמלאת הקונם דספרי - ע' משום שבם האי שיש
הקונם הישנם - אבל קו"ה לפיש שאני אוכל לך - שאתם נותן לי
לאכול - ואולי אפשר דאוקי קבת - דגאי אומר שאני אוכל לך הוי
איסור אכילה ודבר לטעם איפרי אכילה דבין דרבית - אבל אי
הוי איסור הנאה מטעם שאוסל - א"כ אפי' בגלל דשיורי הנאה
(וכמבו' כעא לענם דבשיורין כאסה אל פרות מתניא ואעג
שאומר טעם שאוכל אפי' כיון דאינו איסור אכילה אינו גלל דשיעור רביעי
(5) נדבק - ורפ"פ שי"ר דתנוא (קל"ו את הי' דבה ולפ"ז) שפחלה בא איסור
ואולי לאפוק כמש דריטב"א (כה, דבה ומב דשאינו משמע אלא אינו) והוי איסור הנאה מתנין
שנים, וכן הנו דכן הי', דבה אמר דקאי מית קשית

הרא"ש אבל אמר מופקע ממנו מכלל דמ"ד הויין יבש איסור דהנאה
ומותר לבקר ע' מרומי שבם שפמר דאולי איסור דשיהבל ואי' דבם א"א באיסור
דידור אינו חלה מפני בפול דבש שאין בו ממש ומשולא הי' נדבם שפומש
מקצתו בגוף איסור הנאה לא יחול ועי"כ דאין כוונתו על דידור ואי'
בשיטת הרי"ף הוא דאינו במשמעות הלשון מורה יותר על דידור אבל א
נימא דידיה שאין מוריתו הי' ידיה יותר דאו לומש שאיכוון לאכילה לחד דאסור
מבנימא שאיכוון לדידור שאינו חלה מפני אל אי' לאחר ידיה על דאיכוון לדידור
ואסור משפבתן - ורפ"פ ע' דהדרת אברהם שכתב סגל לשטת הרי"ף אי' איכוון להנאה
מבחת

1 ע' תוס' ר"ה קי"ב - וע' מאירי סוף פ"ק שמשמע מהדא דבשמע הוא שו"פ

2 ע' ר"ן פ"א דב"ק מהל' נזקין אף אמר מודה אני ממון שלא אודה לך - הרי זה אסור לאסור ואף אפי' כשאר - לנקמה

3 זהו כפרת מאיר רו סע' א' ובלי כחמא קלו ב' וע' דמאירי דסוף מתניתין

4 דיחה ד'אור דמברה"ט לשון רי"ה משמע דבל חילוק בין מודרני ביתן ומודרני לך הוא דבא כי קבל אסורו ודא' רק א' לאסור אל אופן האיסור שוה והיינו דבלו הוי איסור נכסים אבל הרני עליך חרם איכא איסור נכסים על הגוף (דאסור למעבו דוקא) ונדרת החילוק 44 אפשר דהרני חרם משמע אני ונכסי ממני אינו משמע איסור נכסים דמיוחד ונכסים אסורים רק משום דגם גופא חשוב כנכסים ממני ודו"ק

5 הנאה דהנא' אפילו דמין שיגור כסוב משום דהנאה ושיגור שיפ משום איסור הנאה

7 ע' חולין י"ב

8 הר' מ' דבשיקאדם נ' המר על כי המשומי שדפה מלשון שמע' טומאה דאמר שאני אוכל - על מה קאי - ואף אפי' דקאי על הודאה וזה דאתק דמברה"ט הא' משמע דקאי על המודר ולפי המשומי שזה לא קאי על המודר

39 משמע שסודר כהאמא - והנה הר"ן פ"א דב"ק מהל' נזקין כי 333

44 שיר דהגל' מני הרני עליך חרם ה"ק הרי ממני אסור עליך את עלי חרם הרי ממנך עלי כחרם וחרם הוי הקדש דבסתם חרם לבדק הבית ונמצא כונתו דבלשון חרם משמע איסור נכסים מגיע כחרם דחל על הנכסים ודיחה ד'אור דשיטת הגל' דמברה"ט לשון דסמין משמע דממך משמע ממונך ולרק איסור ממון ולא איסור מגופו וע' תוס' (ואיני מוגן כי הבונתם שאסור ממונו גם עליו ולכן דאת עלי דעלי היינו מה שעליו ושליך היינו מה שעליך והכל הוי רק איסור נכסים - אבל לך ס"ל לבמאן משמע איסור גוף ונדרת גוף דבממך דבמאה פליג דשיטת דבי איסור גוף נמצא דבמאה הוי ממאוס הפך מהר"ן וע' משב דהה' אשמ"ט י"ח, ד"ה הר"ן ובמשומי שזה

(ב) ה',

כיון דאית די אמרי דשין נאסר דהנאה ולא בשל שאר ויש לפקפק על ממשה
הראש לעיל דאי אמש דאני עליך לא לא דאא להפיר משמעות הקושיא
אלא שיש תורה לשון על משמעות השני

הכן <u>אלא ממקרא בשמואל</u> כלי דבר שאין מוכיחות הוין ידי - כמבו'
כונתו דהאין מוכיחות הוי דאינו מוכח אם כוונתו להנאה או
לאכילה - והא דהוצרך לומר כן הוי קושי הגמ"ה שלישא דס"ל
להכן דאי הוי ידיו מוכיחות על הנאה הוו מפרשין
כמ"ש המרדכי שבה או כמ"ש לעיל (עי' דה הראש) דאין לדס"ל
שאיני אוכל לך הוי ידין איסור הנאה - והנה מהרש"א דמוקין
משמע דבאין מוכיחות הוי או הנאה או דיבור - ואי הוו מוכיחות
על הנאה פשיטא דבכל שאני אוכל ומה אשמעין שמואל ועוד
דהוי אין מוכיחות ונדרי גופא חי' דשמואל דאין מוכיחות
הוו ידי' ונשל לספרא דשאני אוכל הי' אסור אפי' הנאה

(333) נ"ט:

מרוחק אני ממך משמע שלא ישר דבי אמוהו - וכן אם אמר לו מנודה
אני לך או משמתנא - ופסק כ"ז כתב דמנודה אני לך שלא
ומפסק הכא שפוסק ככר
אוכל אינו לוקה - והנה אי נימא דבאיכא ישיבה ג"כ אסור
משאוכרית הוי דהכל כיון ג"כ שאינו לוקה, וכמ דהכל כן כמאמש
מפורק שאו אוכל לך - אסור שאני ואין אני לוקה - ומשלו פרק דין
מבוא דמפורק גרצו ושאר דלבו מכות - שיר דאין זה מוכרח
דאפי' דמנודה איכא הנאות

ה.

הר"ן בא"ר ריב"ח דבמשמו מודה אני ונכסי ממש ומכניסין ע' סוגה דבר אות
א' שביאר דבמו שמשמע כולו נכסי כן אני כולו נכסי (ולכאורה צ"ל
דבכה"ג דהר"ן אלא חרש כמו דבר"ן כולו נכסי כן אלא כולו
נכסי - ואת עלי כמו שאת כולו נכסי הה עלי - ומר בפשיטא לפו
במשמע הר"ן, ואת כולו נכסי אפל כמש דהמג"א סי' קל"ו את ה'
ד"ה ונכתב במש"כ הר"ן אני ונכסי - דבעין בפירוש נאסר לפנות ממנו
ממילא אא לו לפנות מנכסיו שאין יכפה מנכסין הרי הוא נהנה
ממנו עש

גו' את ל"ת אינא ^קואד^ למימר דאשמעינן דלשון חרם נאסר לאדם אחר דבכה"ג בלשון
חרם נאסר לכו"ע - אינו משון ולענ"ד הי' דבחרם יותר מקונם

הר"ן אלא - ע' מחנ"א סי' צ' מהל' נדרים ומש"כ דזכשי"ת דה' תשב"ה ו-ז.
והנה הגמ' ט. ^מקשה^ ודלמא הימנו דאכילה ונחלקו קמא דקושית הגמ'
הר"ן מפרש דבפי' יד"ל שאם ואזל לשיטת דסוגין דאין בוודאי התלות
אם אי' פרטי התלות משרי ג"כ אינן מוכיחות, מהרא"ש משמע
דלמ"ד אינן מוכיחות ונם מתאי' לשיטת המחנ"א (ואין בפרא"ש
דסוגין טל במשכ יד"ל שאינן מוכיחות אלו כיון דבספק הוי או
הוי נדר באוריי' או דלא אינו נדר באוריי' ע' מפרשי' שבס
גרע ונ"ב דנד) ועי' דמאירי (דפ' על המשנה ט.) ואף אמר הימנו
לחד הנדר דספק ואסור לאכול אלא שאינו לוקה משמע ג"כ
דבמקרי יד"ל מוכיחות ולכאורה קשה מזו קושית הגמ' אדרבא
דבמאירי דהא מספק ג"כ אסור לאכול (ועי' תרוצא את ה' שפוי עבר)
ולכאורה צ"ל דבעין דבנדרי רשות יש בוי אסור דאורי' ודאי הקושיא
הגמ' במסכתא קהימנו ג"כ אסור דאורי' ודאי (והנה לשיטת
המחנ"א אינו משום מדוע לא אי' הגמ' הכא דבאמר דלדו, והנה
דסוגיין הדרייתא אומרת מודבני אסור שאני אוכל אסור ומסתשר

(יט) ה.

דאוכל האיסורים שזה דשליחות (הר' יפה נ"י האמר דאין זה מוכח כיון דבאמת ג"כ אסור) וכמו לשיטת הר"ן מודכרין לא אסור לכאורה אסור ואינו לוקה דיש ספק אי כוונת לדיבור או לאכילה וכן שאין אוכל לא אסור ואינו לוקה דיש ספק אי כוונת לזה לאסור או לשווה לאכל, ולשיטת הר"מ מודבני ממש אסור מפורש (דבוי דזה שאין מ ממש וכמש דריג מאיר ובמאמר שדבר ומן אסור שאין אוכל אסור רק מפורש דלכאורה לשיטת דספק דאורית לקולא אין מסתפקין אי אסור לאכלו או מחויב לאכל מותר לו לשוב על מה שבלע ורק מפורש אסור לשוב שאכלה.

תוס' הכיני עלך - הריני על ממונך - כמבו' כוונת כמ"ש רתוי' בעלך היינו מה שאליך וכל נכסיך, וכן אלי היינו מה שלי ונכסי ואינו מובן להנ"ל מש"כ התוס' בז; דמודבני ממך משמע ממוני וממשמע הכל ידעינן משמעות זה

תוס' אלא הכי איתמר - דלמא לא משגחי דהכא י"ל דהאי אסור דבלו מינהו אינו מובן להנ"ל דאי מפרשינן דלמא והיינו דמסתפקין מה כוונת (עי' תוס') א"כ הכל אפי' דאסור דדיבור

[illegible]

[illegible]

[illegible]

הר"ן וקי"ל - ע' דקדושין נ"א אות ב' - ובהם לשונו שם (ר"ח, אות 2)
אפל בא"ל מוכחני פי' איסור הנאה - נפשו ללמוד מלשון שלף בפירוש
רק איסור נכסיו - ונם פי' דאוכן האיסור הנאה אך לא לשיטת הפי'
במוכחני הוי איסור דיבור שפיר אמרינן בכך הוי דבור עמו
ואין בכח דהמשמעות הנוספת (שלך) להכריע ולהפקיע ממשמעות
באיסור דיבור - ואף לשיטת הראש ב"ש ספק שקול לאיסור דבור ג"כ
אין קיצו להכריע

(2) הר"ן אמר רבא - טעמא דאמר לך - מה בכל הלין דבו פי' בגמ'
אפילו בא' אמר שאני אוכל גריבא - דמהדר אלא הכא אין משמעות בקאי על
של חבירו אמרינן בא"ל בסתם למוכחני. מה מוקמינן לי' דמשמעות
קמייתא וכו' בגמ' ולא פי' על איסור במודבני - אלא אין הוסיף לך
בנ"א בפי' על איסורא קמייתא בכל שאני אוכל לך ובזה אני
מבין משנ' הא' תשכ"ה ו' אות ב' דמוסגר

אמר רבא רבי אבי אסורה לי - הר"י א' רבון נ' הוה משמע רש"י קידושין נ"א,
אסורא לי הריני כבר נפש שיבולני להריאל לי ראי מן המורה בעבירות
לשיגו משמע דמבל רבא הי' סובר כן קודם הוראתו מקרא - והסביר לו
שיש הוראה מן הקרא ע"ז ולפ"ז י"ל מה שבשם הגמ' גיטין
(5)
לידות נזירות - והנה ע' דחשב הראש כלל נ"ה ס"ה שפירש
פי' דבהמפרש ומולעסק שפי' דסוגיין איירי בנדרים ולשיטת רבא למדין בנדרים
דמי' יד"ל מופיחות כמו דבשבועה לאין נזירות בנדרים ג"כ כתיב
הפלאה ולפ"ז ב"ן נזירות מפני יד"ל שאמר בא' מינה אחד מינה אלא
לקרוא ואי' לן בששת רבא מגו' נדרים ומשה הוי יד"ל ומש
שיש לו הכרח בנדרים מפני יד"ל שאמר בשבועה בנדרים שלו בגמרא
דנפשו וממילא רק בנזירות לא יד"ל שאמר ע"ש ולפ"ז נמצא
דכן לאמי' ודין להרא' יש בא בנדרים יד"ל שאמר ט"ו בא ב"מ ד"ה

① ודקדק אותה כמו בבא בתרא דקא מפליג מקמא משום דכתבא כיון
דאיתפרן ידות להודיעכם אע״פ שלא נגמר עיקר הדיבור הא בסוף
ד״ז שאינו מוכח וזה דרכם אגרבל (ע׳ אות 3) וע׳ פ׳ קידושין ה׳:
שם: א׳ איכא בין ידות דקידושין על דבלשון מוכח ולא ידע מניהו

② שור דאפל כפשוטו כמש רח׳ גשמון ו אות ⑤ וכמבו׳ ינ׳ לקמן שה
וכן בלשון המשנה מן מלשון שמונה עד שיאמר קונם אוכל הן
שמע בקמין לכן לעיכובא ודעתו ליבו בנין ㉒ בדבריו צ׳
מב אמש לן אמפין דעה רוצה לפרש מה שאמר מוצרין ממך
דברין רצונו שאוכל משלך.

㉒ וכמו מלשון הכן נודא שפיר התנא או אבירנא (היום או עד יום פלוני
תנינן מנה באוכל דבאו בי כלום אומן התנא הא איכפא לן

כ"ק

ה:

יצ"ל שאה"ג ולפי"ז אינו מובן כ"כ מדוע דימה הגמ' גיטין לנדרים וממלא
לאידך ליד יצ"ל מוכיחות ולרבא דעינן הוו לדמות גיטין לנזירות
ותפסי להיפך

הר"ן ד"ה אומר דאמ"ג ואיבא לאקשויי - ע' תוס' הרא"ש כתב ליה ס"י ה'
שהביא מפרק אלעזר מאוד דלק דבעל לאתן כתיבה לשמה - דאמקשו ודין
שאינו אלא משום הוכחה לא דעינן שכתב לשמה - והנינן מני' הי'
עבל דאין דאיגא דמוגין לאידי דעינן ודין משום ד'נא דשכיבות
וכתיב וכתב לה ספר כריתות דבאורה כל מה דעינן משום כריתות
דעינן בתורה לשמה ומה לא דעינן שיכתב ודין לשמה - ואלו אפי' דנפו
לאידי אפי' ~~[illegible]~~ שמוא סוכו דגן לא דעינן משום ד'נא דשכיבות רק משום
דיבול שאין הי' יצ"ל והמ"ה לא דעינן לשמה - ועי' דרכה אומהן (ועי' בד"ה הנ"ה)

הר"ן שם ול דבלמא שמואל ס"ל - ע' שער המלך פ"א ה"ח מהל' גירושין

גמ' ואמאי - דנזיר לא הוי כולי גופה משמע כהמתפי דאמאן בקדש נזירות
הוי פה לשתיית יין ושרו לטומאות

תוס' ד"ה - אל גירסא דגמרא עיקר כך נראה לר' כדמוכח הת"ל - ע' תוס'
הרא"ש שהביא דברי ר"י כך וצ"ע

ד"ה אין אשה מגרשת אשה חבירתה - הא פריך שמא דקמ מרשה ד"ה אומר
דהא קא"ז ולדיני, ועי' תוס' ר"ז שמובא מבם דמציאות שמא אינו מועיל
(אבל לפי"ז אינו מובן מילת מנא' במכת שקא' על המל)

גמ' ואמאי - הגלה בדמוכשר הוי יצ"ל השורות יותם מקידושין - ואלו אפי' ע' בשני המפורשי
שמה ה', ובה מירו במשמע יותר לאפילו דבבי שמפא נדנ'ד דאורית

① ואולי אפשר דהא במוכר וכו' ואולי כגון מהלי שטרות של גיטין
ואין דהכין שטר קנין מוכר כשעות הקנ' אבל הכין לשמה
דקנין הוי רק על הראשון של כתיבות ולא על הכין
שטר (ועי' בשו"ע יחפה ס"א ש"ע ד' דניו קנין ונקנ') שכר דמולאי
אהן ס' כ"ב סק י"א [ובפרא מספר לקוטי שמותא (מפפ' אפרה' יוסף)]
בו קנין שבד וכו' דהאי שטרות כבין שנפא מוסף ממש מה
שמושה ואו אין מוסר שטר ולין - אבל דבם א"כ לשמה
כין כאן בוכף הכסיאות אלא בכרך הסטר וע"ו
דרכינו אפרפה מן ההר ו: בה קיו כ"פ ונוח לו ספר
כתיבות שבא מלשן ספר שבות מוקף לה

גמ׳ ליתני - לא כל ידעינן - איזו כאומר מובהק, ממש כיון שמפרש
בהמתך משמע כאן אשה שאני אומר גיטא גב׳ אסור כמוש
לקמן (ונפ׳ - בסוגיין) ועי׳ תוס׳ ד״ה קלון עק׳ ד״ה ואו - ואולי אפשר
באי ידיי שאין מוכיחות הוי ידיים מסוכלי בסוגיא הוי מפרש
דקא נמי דאופן בשמסרבין ונזה מפל נמי שידיו שאינו הוי ידיים
מלפרש לך באופן האופן הוי ידיים מוכיחות, ועי׳ בתפארת ציון

גמ׳ שם והקשה הלבוש באו״ז לע״ת - עי׳ בריטב״א על המתן
שהולה בשפן. דנ״א בפי׳ להקל על ידיים מוכיחות והוכחתם
מעוות כ׳. בשפן. לק דחה - ואולי אפשר שהוה סותרין באו״ג
בשפן. לפי מרקר הדין מה דעה מחמירין כמו במחמירין
דחה לספא - ואולי בריטב״א סותר בלבנת אין מחמירין אפי׳
דעה - וכמו קצת מתשו׳ של בעקינו גבי על מבאורו
שני בספר הליור דקהי׳ קידושין סי׳ הלע׳ גבי ועי׳ שכתב הלוה לציר

גמ׳ אמר קרא נזיר להזיר לרבות ידות נזירות - כמבו׳ כמנו ולא גרסינן
להקדיש וכפי׳ הר״ן ואבל אורא דר״ל - אלא לרבות וכפי׳ הרא״ש בשמו
בלשון הר״ן נזיר להזיר מוכח על נזירות היה דידות חו׳ חנות
אפרסם יה׳ דאות ג׳ ועי׳ תוס׳ ליתני

גמ׳ ליתני - עי׳ בתוי׳ דמספקין דו לאבול - וממ מאי לך הוי ידיים
שאינו והקשה הט׳ י״א. הלא נמי במבוא עגה מהני נזיר לפניו
ואולי בבתו אבל לשונו ולו באין נזיר נמי לפניו הוי ידיים
מוכיחות ואי אפשר בנזיר ונזה לפניו הוי ידיים שאינו כמו אבל קדושין
מי הבא אי ספק וכן הרא״ש דסוגיין מסתבר באידי דמספר גב׳
לפי דנזיר הי׳ בנזיר אינו לפניו לפני ידיים שאינו

(כ)                                                                                                    ה:

<u>גופי זה נאמאי</u> בארבא משמע כל גופי וגפו באנינא בנזיר לא הוי כולי גופי משמע
קצת כהמפרכי דאסאן בנזירות הוי איסור על אשכול מוחזק ודוק

<u>הרא״ש גופו של גט</u> - שהיא הוא כורתה ומפרישה ממנו - כמדי׳ דמפרש בלשון
מותבא יש דו לשון שמתיר הקישור שבי׳ הנישואין - ומוגרבת לכל אדם הא׳
שמתיר האיסור א״א - והכא מש״כ לא מוכח שהוא מגרשה כמדי׳
כל הבוון על היתר הקישור וההפרשה והיינו שאינו מוכח שמוגרש
האיגוד ממני ורק אומרים שאינה מקושרת לפלוני, והכא מש״כ דסוף הלמוד (1)

<u>הרא״ש מתן קשה׳</u> בלישני שאני אוכל גרידא וממילא יבונא בלאוא שמבשו אלו
קמאשו - מוכח בא׳ לא יבואו נכסי הנאסר אלא ביבמין שעונש
שאסור אמר מיבין שאין מוכיאות, ולטורה אבל לשיטת ה׳ לבמובשני
יותר הוי הוכחה לאסר הנכס מלאסור ביקור

כן גופו - בלא ודין <u>משמע</u> - אלי כונתו שיש משמעות מתוך הלשון
על הלכות יד״!

(ט) דכיון שבידה כבר אשה את (החשבון) כתובה ומופרש ממון אין לו הוכחה לומר
כמדו' כוונת דכיון דכבר חקנו לו דבעינן דירה שלאות מרשותו
וכמו דאמרינן דממונות כמוצא מעשו עליו ראי'

ר"ד
ד

1.

ע' מלת עלי - ודאי קושיא זו יש הרבה אופנים הכן מפרש (ונפו
דוקא לשיטתו דיש חלות התפסה ומקור (נדר הוי התפסה) דאי האיסור
נודע ממלת עלי הנ"ל הרי זה יש לנדר, דאל"כ דבלי התפסה (ולפי
שיטת הפמ"ג דנקא דהתפסה יש דין מזידה מעצמו מלת הרי הוא [דכוונתו הרי הוא]
כבי דבר המתפיס - המאירי כותב דמלת הוא הוי יד לקרבן
וכן לגי' אחי' פי' הר"י י"א, הפרס ני' דצריך הרי הוא עלי
אסור (ולא אסורי) מאחר עלי [ונה הלשון פשוט] והא לדיוקי דמשלי
זה הוי שייך אסורים דיש שאם מקרי יד

תני' הרי זו חטאת ואע"ג דאמרינן לקמן - הרי זו קרבן אסור - אפי'
דקושיא דאמרינן אמר דתלינן דקרבן הוי לשון קונם מאחר דכיון
שלא להיות קרבן אומרין דהוי ידות מוכיחות על קונם אבל
כן נימא דהוי ידות מוכיחות על חטאתו כיון דאיננה דאמר בנפש
וגי' דבשגג כתב ידעי' דא"א להביא כבש לקרבן משאל הרא סוברין
דאפשר להקיא חטאת בנפש

הר"ן חטאת איש שמביא חטאת לא כלום - יש לה לשיטת המחנ"א
אף דאינן הנמין כרוי ידות מוכיחות אלא הוי ידעינן
שכוונו להפריש זה לחטאת אבל אין יודעים אם זה
לחיובו או לשם נדבה - ואולי דלא הוי ספק הקדשו אלא דתלינן
דבינא סובר שחטאת באה נדבה ו' לשון התחלה אלא לשון מאירו
שמא נחשון
ע' רש"י רש"א הרא"ש שהמיר מנצר לה מלות - ולפניו דאיני נפש
חו"ר ס' ש"ו דנזיר לה מהני רק על הנדר להאמ"ר
אבל על עצם הפרשה

① שו"ת דיורכ"ב ח"א סי' ה' דש"ך סק"ו אבל אם אמר בלחטאת – משמע
במתנה חטאת וכן הוא לשון הט"ז סק"ג דכל שלא אמר חטאת משמע
נדבה – והנה משו"כ הכן תיובתא דאפי' הז' חטאת' קאמר הוי
לשיטתו ונכ"פ הוי ספק הפסקו – אבל לשיטת הב"ח אפי' במשמע
נדבה אבל כיון <u>שאפשר</u> לומר דבוי לחובה הוי כמו מוכחי

(כ״[illegible]) 1

אמר רבא.

אין אדם מגרש אשת חבירו משפי' הרשב״א, משמע דבשאלה הוא דבספר
גירושין הוא מאיש אחר ולא מפורש ואין לשון של הגט כתוב
בגט כבר מאי קמ״ל הרשב״א וכו' דגם הוי שטר ראי' על מה שהוא
מגרשה (2) בדיבור אבל הספר גירושין הוא מאיש אחר (וממשמעות הרגל
כותב ונותן השליחות של האתם וכמו בקידושין ו' גבי אמר לי)
ומשני ו'. שבגט משמע דלאשה קאמר משמע דבספר הוא שנותן
לה דאתיא שליחות דיל״ב אשה אחרת

תוד״ה הא מפני שהוא יד - ע' מה שכ' במשמע דבכ״ג הוי יד לקדושין
ומוכח אבל לא אמר על יד לקדושין לא הוי מהו קנה יד שאינו מוכח
הוי

במפרש תוס' ק״א ה״ה דבאין חסר מלת לי במשודכת ל״מ מאי דכל
לשון שאינו מוכח מתוכו אע״פ (1) שיש לו הוכחה מבחוץ ל״מ ידיים מוכיחות -
וה״נ כאן - דאפי' לרבנן דלא קי״ל ידים מוכיחות המקדש יש לו
דאינו כ״ב פ״ק ו״ד - שנאמר במשמעו להפך דאפי' היכא שאין הלשון
מוכיח מעצמו נמי מפני א״כ ה״ה דמשודכת - ואולי אפ״ל לפמש״כ בחידושי
שמעתתא סי' א' קידושין דבדיבור הוי חלק ממעשה הקנין ואם
אין מעשה בדיבור ומשה ע״י דיבור ל״מ וכונת הר״ן הכא
הוא דבאין הלשון אינו מוכיח (דלא מקרי הסדרא והאומדנא
שמשה לשון כמו דאמא בממשרת המעשה על הלשון דמגרי' דיל
מוכיחות וכמש״כ הרמב״ם שספק האדם לקדש דמוכח דבלשון אחד
מורה על שני גופו - ודבריו ועוד לפניו מוכח דאחד כבר קא'
והכא כונת הר״ן דבין דאיכא אומדנא דאין מגרש אשת חבירו כל
שיתפרש דגט בו בנוסח הגט - שו״ר רח״ש שלמה על קידושין סי' א' כ״ה
ולוע״ג - ובמהו כונתו שכ' דרכו דבאומדנא חסר על יד ע' משל רה' לנדבה

ירא מפני שהוא יד לקדושין - ע' רמב״ם ר״ז שכתב דאפשר גם דבגט

① יש לעי' מדברי הר"ן ה', דה"ל - משום דאין אדם מקדש אשה מדידה כי לא אמר ממוני
נמי הוו יכול מרשותו

② ע' אחרונים סי' קי"ד וכו' יאמר לה כשיותן דידה הל' גיטין ודבר
אז מקודשת בין ממוני ומתוספת לה אשה

(כו) ו'

לשון הקידושין הא מוגדרת לבא ולצד זה אשה הרי את לבא לא בלל
אלא שעיקר התחלקות הוא אם אין בצירוף הופה גמור דעיקר המושפ
(כמבו' כונת שיש הל שצריך לגרר אופן המושפ) (2) אבל דעיקר הלשון זה
נהלקו אבל שאלת הקידושין הי' אם יש יד דעיקר הלשון - כמבו' מפרא
משמע שבלשון קידושין וא"נ אינו הי' על אופן המושפ [וכמו
הכן (על הו"ל קידושין הל' ד"ה ונתנם) וכל שבתכל הוא שקונה
ואומרה א"ז אלא שלות שנותן לו לא קידושין - אבל הקידושי שטר
השטר הוא שקונה] אלו הוול דעיקר המושפ

תוס' שם דבפלגי ר' ורבנן אי קדי שיהא מוכח מתוך הקט שמגרש הוא - פי'
או דבעי דיבור של אינן מוכיאות והה"ה דיבות דבעי דיבור
של קבלת הורתה אלא הבלל דירת דמי השטר ואיכא קבלת הורתה.

תוס' או דלמא - דאי איכא למימר דמידי אמשוך הו"ל ידו שאת - מרהיטת
לשונם משמע דבל שיש עקול להסתפק דלב בני עקרי א"מ ופם מהא"ל
לבאסיהל הכן דבא"מ יש חששות עגונות ופשטות מסתמא
עפם שנשה לבי א', ואל מוכיאות עקרי שאין מסתפקין לבד
אחרת רק יש אפשרות בה"פ לתבין בפין דאו"א (וכי כרינו אפרפל
מן ההרר [נזיר ד' ד"ה אין) בפמון הארתם בלבא לספקו דמידו
ולפ"ז אינו מוען לטוד מה שפועל דכל בספל בפסון כיון
פייש לגלגת (ולהסתפק) דאת חנאי הו"ל (1) ידו שאת [ודבמוכח
מסוגיין דאיכא גם לאל חנאי אב מפה מבני דאמע לשון
גמור מקודש הוא כיון בעניין הדין יצוא ומאב הספק גב
שעד האק מבני הדין יצוא - וא' נימא דבל הלשון קידושין
דמקודש שעד אין מסתפקין דאת חנאי אל שעל זה דמבין
הדין יצוא

① שו"ר בספר המר ודם אלפי נרות ואין מעין ולמ"ד מם ש"ל

② יש לפ' במחה"ת לשון הרכ"ה ולכ' משנ"י רה"ה באמת דגירושין ממני (
משמע בכל טומאה בפשיטן ממני נשו? בפש יצ"ל מוכיחות ואין
לו בפ יש בין יצ"ל גו דאמירה הנ"ל רק

ר״ה ו:

והנה דברי ר׳ כהנא - דנראה שאין באומרו דאפי׳ דדיבורא דעלמא חלא - שהן דברים
אינם מעשה - האבנ״מ (סי׳ כ״ז ס״ק י״א דה״ה ודיאור) מפרש דבנראה דיבורו
כמעשה ואולי טעמא שכיון אמרה אותו שמקבלת הדיבור חשוב הוא - אבל
דקידושין שאין דיבורו כמעשה דעיקר כולה דיבורו ומש״ה צ״ל קושיית
הר״ן דבקט דאירי דמתניתין הקט׳ דבהו מעשה גמור א״צ אפי׳ דיבור
על ידבות ומש״ה אית לי׳ דין ידות (4) והעלה דאל כתב שטר קידושין
דלא לי ידי - וע׳ משנ״ב דהל׳ תשובה :

דהי׳ ר׳ שמעון סי׳ ז׳ דה ולכאורה מפרש דבקידושין דבף הורכבה יותר
על גמירת דעת המעשה מפעולי מעשה קנין ומש״ה אפי׳ דלא ידות דבעי
דיבור מפורש

ודינא אלף סי׳ ה׳ מביא משעה״מ דבקידושין הוא דין קנינים
והאמורה הוא דין מעשה קנין שהוא חלק ממעשה קידושין דבם מספקא
לי׳ אי אמרינן ידות - וע׳ דמאירי ונתן השאלה אל משמען שאם
לנדפי׳ אמו שלו ידבר נאסרה לכל המלך כדבר הכבוד (2) או
שמא לקנין דעלמא כשאר קנינים שאין דהל תורת [illegible]
ולפ״ז אולי דבשאלה הנ״ל הוא אי דבעין הדיבור להשגת המעשה
קנין דאישות או באיסור דאישות וע׳ לקמן (ס״ה) דה וכתב א

והנה כיון דאיכא מעשה הכן ונתינת הקט׳ לידה הוי טפי מיד ועיקר
מורה עקלי - כמבו׳ כותן דבסוף (1) ההוכחה במוגה ידעינן שמגרשה
דגט ומתני׳ (ורמש דה׳ חגים - ומש״כ כשנותן לה כתב ולא לי׳ יונר
המפורש שבם להטל קושיית הנמוקי והאבנ״מ (סי׳ כ״ז ס״ק י״א) וכתיבת
מינאי ודין אינו אלא מבין נוסח שטרות - ומש״כ האשה דבעי
הבין ידות לדבר שעושה עצם מעשה קידושין ואין דין
(5) נוסח גריבא - ועי׳ ע׳ בשיטמ״ק הוא דלפ״ז גם לבאור התוס׳ אם דבסכא נושא

אות׳ יש יז דבכא לשונות אמורים כנגדי׳ דעוק הקט׳ ע׳ מאירי עיקר

① ע' תוס' ד"ה מסירת הגט מקודש ועגמת הדבר - ועיקר מסירת הגט
מוכיח

② הקמירות בזה של גירושין לי המעשה גירושין והגמרא ובין
הוא רק בין נוסח דכתיבת הגט

③ וכן א' ניחא דקונמות איכא לב' קנין ממון עצמו (ע' שו"ת
אמרי בינה ח"ב ס' יח) אבל חתן בין גבי קנין. לו יצוע גם
כן כמו הר' ש' הירש

④ ויש לו מקום אין למידין יבום דקידושי כל מקידושי שטר דבשא
אימא הוא לפניו. כמו שכתבו התוס' שיש די דקידושין משקישא
בו בצאה והיתה - ואפי' בזה ללמוד מהיקש יותר ממה בזה
די' דבעינן שיש בין יצוא דמעשה (וראמת אין בה בין
מיוחד דמעשה קידושין בכלל. מעשה יבמין בזה הי' בין(?) דיבוק)

(כ״ז)

ו:

דענין יש יד לקידושין ע׳ שו״ת יצחק ס״ו אות ו׳ שהביא בשם הפני קידושין ו׳
ע״ב הני לישני שהעלה בתוס׳ קידושין דאמת מצן ע״כ מיד׳ מוכיחות מפלא
מפני ידים מוכיחות מטעם עצמיות דאמת מצן - ובן מוכח מדברי הגמרא
(מגי׳ קידושין) שהקשה (מפאי דבתן במתני׳ אפא הנזיר עודר לפניו)
הא היו בדבור המסורתי לדה ולא היו בשעת וכי דהרבה שמואל (קידושין ס״א
ס״ק ה׳ ע״ה והנ״פ) באפי׳ נזיר ועבר לפניו ל״מ אמשנא שהוצה
נזירות)

והנה יש ד׳ ג׳ על קושיא זו - שיטת הרמב״ן והריטב״א - בשין
דנזיר עובר לפניו ואמר אפא הרי הוא כאומר אהא כבה ואלו הן ידות
נדרים שהרבה גורר שבי שני הורתם לו מה שנדם שיהא כנזר גמור
והרשב״א הקשה בנוסח מני׳ ויראה הדרבה שמואל (סול אות ג׳ ע״ה והנ״פ)
שנדו חושש דבן דבור - בא׳ דברי המסורתי לדה ג׳ כ׳ חשוב דיבור - אך הגרא
בשמושם ד׳ אמשנא בכך שיהא לדו נדר כל אדם - והמשנא ד״ל חולק בם
וע׳ קה׳ קידושין ס״י ב׳

אגב יש יד בנדרים לא יצאין אלו מצאיקש - בפו דלא רבה׳
ב׳ ת״ת - ומשמע דלא אין מנושל נפש דומה עלין והנה יש לה
לפ׳ ת׳ דשך ללמוד דומה עלין קידושין מנדרים מה דנדר
הוא איסור הקדש אך קשה נ״ל נדרים מגיר דומה
עלין א׳ נימא כהמשל דאסן והמקרים ר׳ דבר איסור
חפצא נמצא בפו ג״כ איסור הקדש דבה ע׳ דיבו דחצות
ולראש משמע בנדרים כהמקרים יצא דלא בשנרהם
הוי - ואולי אפשר דאל א׳ הוי איסור נבר דנזיר אך נדרים אלו
לכולי לא הוי איסור קדושה דליבו מ״ד בית ממלה דנזירות
ולאורה גם להמקרים יקשה בפו ממה קולת קדושה - וב״ל
דאין ב״ש קדושה נזיר אלא אין בם אותה סוג - ויש לו אז בם
מתאים לדברי הכן על הרי״ף ריש פ״ק בשבועות ונזירות נמי שייך המפסק באיסור ①

כמו קדושה התוספת צום אל יבות בין ביש ווויק, חא קדושה
ווי׳לשון —מעקרנע להמריט ניירות ללמוד אא ומבנו דקרבנות
באגס ולו בוי ללפין נירות מין הן אי טוו פריקב/

כ"ח

הר"ן ד"ה אוניא דודאי כיון שהתחיל - לגמרה נתחייב - הנה אם יש הלכה
של דיבור דעשיית פאה יש לה מצוה משני מה דבעינן דודאי לגמרה
נתחייב הא לשיטת המפרש דהר"ן הוכחה לכאורה אינו מחוייב אפי' לגו
מירוח ואפי' נימא דהכא הכי דקאמר ונגזר מירוח אינו דמשני (4)
אפי' לשיטת המפרש אף יש מירוח הכי והכא מסתפקין דיבעת ג"נ
ל"ת - וא ~~נימא~~ נ"ל דיש מוכח מקרי דאמו שלו ואומנא משני דעשיית (3)
פאה - ואולי דלי אומנא. מודבה המפרש דבתר נמי דהלשון (14)

הר"ן שם - הוכיח דבראשונים ג"כ איכא שיור פאה ואפשה וכו'.
להוסיף על השיור ומזה מוכח דיכול לעשות כל שדהו לפאה
ודי' אור דבעין ע' דמשומי שדה ודקרן אורה ובשערי יצחק סי' ה' אות
ג' - והמורה מסתפיק דכל טעמא דס"ד דבאמ לעשות כל שדהו פאה (2)
הוא משום שכבר נפטר השדה דהפרשה ראשונה ומשמעין שיכל
עדיין להוסיף על פאה אפי' לאחר שהופרש כשיעור ממילא חזינן
שיכול לעשות כל שדהו פאה. והרב מאיר וואלדמאן נ"י העיר
דעדיין אין זה מספיק דאפשר דאיירי דל' שדות א' סמוך לחבירו והוסף פאה
הפמ"מ כאן הט' מפני מצוה נסתפק אם הפריש כשיעור ודבעת
הי' להוסיף עוד פאה א' משני. והפולה דבורא כאן משני הר"ן
דאיר איירי דחוק דנ"ב דבתוספתה אפשר משני ג"כ דחוק כ"נ"ב - ודחוק
כ"נ"ב נחשב כאילו הפריש הכל בלא ואפי' דבעין קשה ראית הקה"
דיכל לעשות כל שדהו פאה ודמה הוא הקא שלו וע' חי' מהר"ט כג' ד"ה המל'
ע' דקהי סי' ד' שהעיר על הקא (שהקשה א' הי' התוספה מצוה
קמ' ל"ד י"ב) דכל מצות התוספת דעין הכל דבות שנאמר והדין נמי
ועי' דשערי יצחק סי' ח' אות ג' שהב' דאל הכי ח' דבות הי' מוכיח על פאה
וכן דבנא דבות על הוא משום דיש חסרון דלדעת אזב קהתוספה
במשתמש דדיבור של ראשון שאר לא דיינן דבן ידעה ושפור
הקשה הקא (והנה אזב דלעדי שדוה ל"א דבוי כמוצא שדוה

(22) במשארז פאה מן השדה

(2) מהרש"ך כא"ש המוזכרו וצ"ע

(1) שו"ר ז"ק הל' דכיון דבשם אום לשון של עשית פאה מקודשת אבל מה
שאני לענין עשו הוי לשון גמור ולא ידות. ונמ"ל הכא ז"ה או ז"למא
(2) ואפי' דנם הוי ספק של רמב"ם - אל הדין פאה שבך הי' דהחיוב
שיש חיוב ליתן פאה. אף דכ"ז יכל ליתן יותר משיעור
או בא"י ותבה דהיתרת. שאין קיימתא רק ליתן פאה
והמשנה מגלה לן דבא רק דהחיוב בבא דהוא יכל לעשות
כל שדהו פאה ולפ"ז אפוח לן לומר מה שנפוא הראו
יכול בתאו הראי' מהמשנה אפשר דא"ר שעשאו כל
שדהו דלא - דאי נימא דבאת שבך הי' דין דהיתרת
שאי לעשות יותר משאם אז אפי' דלא ג"כ לא יכן.
(3) ע' תו"כ בכשמא א' פ"א ס"י ט' קדושיו ג' (פ"ב) ואין
פאה אלא שיש לה שיעור ופי' הר"ש משאנץ שלפני לקרות
(333) לה של וכל דגמ' קמא - והנה דמשנה משם סי' יט אות ר' בורח
(4) כמבו דבכבא הוי כמוש המנהג ז"ה או ז"למא - דכיון שאומר לשון קידושין גמורין
הוי דלא ז"את תנאי הוי משאמר לשון קידושין גמורין ולא יד - הכא הם
דבמו המשך משפטין הבשונין והכל ענשי אותם
(22) ובו דיאור לשון הכהן והגמ' - שו"ר באפל ג"כ דשטה הכן
ע' משאת משה ס"י י"ט אות ד' (מ"ר, ז"ה ומבה)
(333) משכבו הכן דמש שמוסיף על השיעור דמי בגוף אבל הנתב
בשכבה או דמי בגוף
(14) וכן מיתמר ונבו ודאי לגמרה נתשוון ולפמוש דמשאת משה
ס' י"ט ז"ה ואף (מא"י) דגן ענין השיעור סגי כונה
וכך דמוסיף על השיעור דמי בגוף אפי' בגונה דבלן
הוי אומדנא ג"כ מפני.

כ״ט

מכיון אפילו בגופו חומש דקיטו של שדומה ד׳ חי׳ על שדומות - ועוד
אפילו בגוי המשכה משכון והדין כאן ואולי על גוי לא שייך
דין לקיטא ומאילו לז לדינא דיבוע

ועוד אנו דקה׳ שהעיד בגאפי אי לא איכא מצוה התפסה
דדינן מתך כ״ב דליכא הורתה - ואולי דאמו אבל שמושך ביורון
לא דדינן הורתה ותך כ״ב להורות כוונתו באלו סגי
(2) דעת בגופו עסוק דאמו׳ אין - והר׳ א. אפשטיין הביאו בסמוך איתא
ועוד עוד שמלא בגוי הכן שדומות בלא התפסה דפ״ב ע״ש

פאה באיתקש
הכן דמי ר״פ - בלו אתי דקידושין אין יד - והנה טמא באין יד פי׳
הכן מעלו בגוי משפט - והנה לפי האמ״מ בפתן הו׳ דבור קלוש
א״כ כאן בן עשה דדיבור שלא אפשר ללמוד מן דל היקש
והתגלא
(3) וכן לפי׳ ר׳ שמאן בקידושין אין יד משום חסרון (4) אפילו גו׳
דכאן יש יד של היקש ורק המו דפס דקרן אותה - ונכנס
לפי׳ הינה אלו בגבר שמשפט קנין לת דין בינא ביבות
א״כ א״ש בגן דכאן אא ללמוד דעת מצינו אבשיו - אבל
לפמש״ש לעיל (ב״ה) ב׳ סוף הפסק דקידושין הוא אל הדיבור של מושג
או איסור
קנין א״כ שוב ~~אא~~ אפילו בקידושין יש יד ועדיין יש להסתפק
דכאן בפעל הו׳ מעשה קנין - והנה מלשון המאירי משמע באינו
מסופק מסה אצ״ל ואולי בכן כמש ועי׳ משיב דחי׳ תשמ״ט ד״ה הכן

(5)
מה כי איתקש לדת - הר׳ מ. בשיקאפס ני׳ הגיר במשנה דמון היקש על דת
הא לאו בדת קאי ילה ואפילו בפשטי בקרא כי תפר נפש - לא גאתו
משמע בבנקו בדת קא על נפשיה (ועי׳ רשד״א ג, ד״ה אלימא) והנה מלת
מעומק בפשטין מיני לשוף אין בפשטי בקרא וכל דינא בדת
הוא מאו בהיקש לנפשיה בפישא בקרא - ועי׳ דמאירי דסוגין עם קדרנות
יש להו יד ר״ל בגוי קרקנות כגון נזירה

⑪ ① וכ"ז בלשון של שאני מוסף - שאר בגין של, מונין - אבל לפרש לפוסק

② בסוגין איך דוחק כ"כ בזה להעמיד שאינו ונפל

כפקר,

⑪ למ"ל דבר והכי בבאות הקידושין לא חלין בגוף ביבות

③ לשונם אש לבקידושין לא דמין ביחוד ולממעט כל הצדדין קמא -

רק למען אמירה בלה משאר דפאה בקמין ביחוד ואם

דמיון חי' ליבות באלו ונמסר בבשיו. ודבר אבל ללמוד -

בגו' פרכן לא הקשה למה לי, בגלמוד נדירות מקדשין

באפשר למשות חלות ע' יבמות וע' משנ' דה' תשמש

דבה אבל יש - אם לפוס קשה אפי' אין יש יד לקידושין אפי'

בלאו יד לפאה בלעשות חלות -

④ ע' משנ' דה' תשמש כו', דבה פרן

⑤ וכתב ע' לשון הרשב"א להאי לאו להקדש גמור כיון דבלא כעורא

הפסו' ונמצא אפי' בסונא גם למען דא

הכא (באמר) נמי אמרה בניתא לה הוי מקודשת - לכאורה יש לדון איך עושה שליח
לקבל קידושי' ומדוע דמינן אמירתה ורפיא הדבריי מורין דאין לה
מטעם דבין לאדם הוי זכות שאינו גמור ומהני ריצוי אחר (2) ועי' אבנ"מ סי'
ל"ב אות י"ב ד"ה והנה שיטת רש"י, ועי' דעות בספר ד"ה וקשה לי, והר' י.י. פלוהר
ני' הע"ר ובהגה מש"א בדברי הר"ן

אבנ"מ סי' כ"ב סק י"א - ד"ה וביאור הדברים - וי"ל לעי' כיון דעכ"פ קמינן דיבור
דהרי את מותרת ועל אמא דיקויא דיבור דמקצתו כהלל - דשלמא
לשיטת הר"ן המעשה נתינה מוכיח על הדל ובמו שמהני על הגזירה מכן
ג"כ על האמירה - ועי' אבנ"מ סי' ל"ה אות ט' (ד"ה ולענ"ד - דכל דינא באמירה
הוי מבשדתן עש)

תוס' יש ידו - כמדו' שמעתי מגיסי הגרמה שליט"א (1) דבשיטתו בס"ל ה. דמקור נדר
הוי הפתפסה א"כ עיקרו של נדר הוי עשיית חלות הקדש א"כ ס"ל דקידושין
דהוי ג"כ חלות הקדש אפשר ללמוד ונפל דדינא דיבור נדבה
נאמן החלות מרוגן א"א ע"י יבות דאין לנו למוד ע"ז - ורק מחלוקת כ"ו
וכדון הנה דהדין הוכחה הנ"ב דספר כריתות אם סגי דהוכחה מועט
(ולפי"ז מסתדר וגם דבשיטתו ס"ל כהרא"ש (ה' ד"ה אף דשמוד), יש קושיה לאסור
הנאה מדיבור) ועי' קרן אורה ה' ד"ה ולמאן דלרבנן אין חילוק כלל דין
מוכיח שאין מוכיח והכל הוא כמפורש - והר"ן ס"ל דעיקרו של נדר הוא
חלות איסור של חלות דיבור (ומשום נסתפק הר"ן ז. מנודב אם יש
מכות דיבות ועי' דבר' הגרי"ז על נזיר אות ל"ג מה שמביא מהגר"ח
ומשום כאשר דנו' אם יש איסור בכל יחל גלוי דבדבור של אין ננשא מן
הדין ורק דיבות של נדבה יש עוד חי' דליכא חסרון של אי גמירות
דעת ובזו מה שלמידין קידושין מנדבה וכבר האריך בזה דמשגת משה
קידושין סי' י"ז (כו ולפי"ז אפשר לדא, ודמשגת משה דסוגיין)

תוס' או דלמא הוי משמע לשון קידושין גמורין - יש לעי' כיון דע"כ אין מסתפקין
דואת תנאי א"כ יש לנו הוכחה דהוי המשך מפורין הראשונים ומש יפני

(1) עיין שיטה כ"י כן דשיטת הרא"ש
(2) ועיין ב"ב נמי דמקרקעי אין קידושי דהתם נעשה גמור שפיר הא יוצאים
משעתו לכמה בעיון – ועוד דבש ס' לו סק"א לכאורה נראה אם גילוי
בעינן עניות לא להקדש לא ועוד לעשות לה שוה אדון ולקצה רשות
קידושין

אפי' אי ליכא דין ידות - דממ"נ אי אפשר לדון דואת חנאי לא הוי יד לקידושין וכאשר דנ"ל דבהי ואת נמי לא קמיין מלוג נמי דבהי לשון גמור ואפי' דל"מ אי נימא דמסרון דיבור הוי משום דמספק גמ"ד כיון שאפשר להשמיט א"כ הכן איכא אותו חסרון - ואי נימא דממין דיבור והכא כיון דמכ"ד עצם הדיבור יש אפשרות לתלות דואת חנאי א"כ שוב חסר הדיבור על קידושין והוי רק הוכחה ורק לר' יהודא דידות חשבינן כאילו אית לך דיבור של ואת נמי

גמ' שם ומשלא הי' מדבר עד השתא בעסקי קידושין - כמבו' משמע דלא כהרבה שמוה דהכא חזינן שרצונו לקדש בדיבור

הר"ן - או דלמא - כיון דאין יד לו רק קידושין נאמינן ואת חנאי קאמר אינו מוכן לומר כוונת במתכוין דבשין ל"מ הוא קידושין - היינו שאנו דנין שבאמת רצונו לקדשה אלא כיון דליכא דין ידות ל"מ ורהיטת הדבורים דמשמע בפשוט שרצו או במסר או במסר גמירות בעת - ונפי רק משום שיש אפשרות שכוונת לומר את וחנאי (ואינו רוצה לומר לי' דבשונות לפי שיש דהוא לספוקי) אבל משום לדינא נאמינן ואת חנאי קאמר משמע שכוון שלפי כוונת וכ"ע מפי' שנימא כך - והר"ן לשון הגמ' בפשוטו משמע ג"כ כהר"ן וכן לשון הגמ' או דלמא ואת חנאי דשמא אין יד ולכך אמרינן לומר ואת חנאי - ומי לשון הרשב"א כיון דלא קמיה הוי ידות דקידושין להכי הוא כאילו אמר. ואת חנאי מצד כוונת דאין לו דיבורו יותר ממשמעות של ואת חנאי

הראיה יש יד דנפשיה ל' הקדש וקדושין נמי ל' הקדש או דלמא קידושין ונפשיה תרי מילי נינהו, עיי' בגמרא שליט"א דיאש דספק הגמ' הוא דאף הל' של יד נאמרה דהלשון - והלשונות שוות או דנאמרה דהלוות ונפשיה וקידושין תרי מילי נינהו

(קי"ג)

ו;

<u>הכן דמ"מ כ"פ יש יד לקידושין</u> - בנדה שאינו בגמירי דאפי' בדיבורא בעלמא
תולי ע' מאור משה נדפס ס' י"ט (מ"א: ד"ה ולפי"ז) שכתב למה
באונס אפי' גמירת דעת לא דמין מדמשני ונדפס להקין
עשו בדיבורא <u>בעלמא</u> (1) - ועי"ש דבזה נחה בדעתו לדמין גמירת
דעת נמש אמאי אין יד לקידושין - והנה לדעת רבינו אין ס'
(2) ה' אלא כך בדעת הכן - דאי הוא יש יד לקידושין אם מניין דאין
דבעי קנין מפני דלי בעינא דיבור נה"ה ולפמש"כ (שו"ת בעלמא
דה' תשמ"ג כ"ה, ד"ה דיונה) בעומק השאלה הוא מהו תפקידו של דיבור
דקידושין אם אפי' אי הוא יש יד לקידושין יש מקום למה דאין
יד לפאה) והוה לפי דעת הרא"מ יש לנו בגמרא פשוטא דאי יש יד
לקידושין אפי' בדיבור קנ"ש כ"ש דפאה דבעי בגמר אלא דאין
יש לנו מקום אלא ללמוד פאה מנדרים ואולי אפי' בדיבור של נדב
אין מדיבור של פאה דבנדב מחדש איסור ובפאה רק
מגדיל ומגדיר כמות ומקום של המתנות עי"ש ובגמרא כ"י
איתא דיונה אין דפוסי ה'

<u>המל"מ - פ"א הל' ט"ו</u> אם שכח הפריש כשלחו אל חוצה ובפרש לו דין
פאה בשכחה כאלו הפריש הכל דבר"א כיון שכל הכל תוך כ"ד
ומקשין באכ"ר מנחה ז"ל כל שדה פאה, ומשום
כונת המל"מ באין כלי אלא ליתן פאה כשהוא נפטר מחיוב
גם דבר"א לא הוי מכלי כיון דביסוד חיוב נתינה ואי הוי
נתינה יוצא מחיוב אך מ"מ ס"ל להמל"מ בפק דבר"א או
דכונה להפריש עוד יש לו הכח נתינה אבל מ"מ קנין
נתינה דלי חיוב והדבשון אינו משורש כ"כ - ואולי יש לדמות
יום דע' מש"כ דה' תשמ"ג (כ"ה אות (2)) דבמה נסתפק אם וכו'
דבעי ליתן יוצא משחיוב ובפו דרור באין נותן כל שבשו פאה
ניתן יוצא משחיוב בשחיוב הוא פאה והיינו חלק מהשדה

① ועיין בסוף השאלה הוא בגילה המהלך במקצת דיבור בכל דיבור נמשך
גרימות במקצת דיבור או בכל שעת סגי ואפי' דסגי בשגא דמשו'
דלו רמון אמירות טמא
② וכתב דיונה אלף ס"כ כתב בתי הפרשה ממון ענ"ד, ועי' דקו"ש ח"ג ס'
י"ז את גו' שחקו או כאס כו ממון ענ"ד או הפקר לענ"ד
ואוו בגל איש.

והנה כאשר נותן רק א' ל' מתנות נותן גם יותר משיעור
דמצוה כיון שבכל מתנה יש שיעור בא' ודיעבד כל מתנה
הוי צ"ל שהמתנה שני' לא מגון בזה יותר משיעור אבל
עכ"פ מניין מרק הכא בכ"א, כיון שיש סדרא של האי מניהו
מפקיר חלוק שניהם (עי' תוס' ריש קידושין ו':) ואכ"כ הכא
כשעושה הל שבזה הכא אלא בעושה בדאי יותר משיעור
אבל כיון שאין כאן שוה הברכה אלא החלק שיותר משיעור אמינא
האי מניהו מפקר והוי כולו

(1)

ז,

דין יש יד לצדקה - כיון דבאמירה דעלמא חמיר רחמנא - אולי כוונתו דצדקה תליא [illegible] דדק צ"ד, דהא דאמרינן מן היוסף באותה עת דצריכא דשייך אינו [illegible] משמע לכאורה דבעי קודם הפרשה יש להניח דבעי ממון - דלחנן חוץ לצדקה ליש מושג דאין ישנה ממונו [illegible] עמוד לצדקה - וא"כ אפשר דיש סברא דלא יכול אא לעשות הקנאה דממון וכיון דבעי ממון הו"ל פתגן דתשואתו קודם הפרשתו מקפי רק מושגה דיבור ולא מושגה הקנאה מש"כ בלבד בה לא שמעו כל דשימוש הנ"ל (1)

גדר הפקר בסתם מפקיר רשות - כמו כוונת עפ"ש הר' (תצא כ"ג - יט) (3)

דאל דא ל"ד אני שלו דמתכוין מופקר וא"כ דהפקר דבר קנה כמתכוין חשוב כמושג לצדקה דגי' ההפקר [מסתבר] חמור מצות לצדקה.

ומה מדיק כיון דעצם החלות אינו מכריע שיצרכה דו' אני לא דו"ח דבחינות וכו' תמצא ספק סי' קלו שני ופריך קנין דאמירה דבה דהלל לצדקה דבעי כמו"ל תשב' והפלת רבוי עצמה והוי דבלל דסוק - ושוב נתקשה מסוגיין דאיכא למוד הפקר מופקר למי - ואנו מתן כ"כ קושיא דהא הדליית כגון דא' יכול לזכות בהפקר אלו דבר שהוא של כרין הוא מיוחד לכרין - ונמצא דבהפקר אינו דעת דצריכת כרין, וגם דבעי.

[illegible]

דין ולמה הלכה דבמן דשין עי' אפשטא הוי ספיקא דאורי' ולחומרא. הכן דקידושין (א') בעלה דנתן הוא ואמרה היא דמשאורת שני מהו דאיכא למימר הענין אשה על חתנים ודבונת הכן נתלקו קמאי על תנא רעא (סי' ל"ז כו ד"ה ודבה נראה קודא דהוי כעל קידושין) שהעלה דבודאי הכן דאל דספיקא דבפנא מוקמינן אחזקתם - ודאשמ (סי' כ"ז סק י"ח ד"ה ודבפני הרי"ף העלה דבספיקא דבפנא למי חזקה דבשדיל חזקה לא ישתנה הדין ודנתן הוא הוי ספיקא דאורייתא

(יז) ולכאורה אי נתינת בספק ע"כ פתח מלות בספק בעינן ללמוד מעשה דומה
שנתבאר ע' פרשת עניין ע"כ הוי הלכה מלמד, וי"ל בפשט עדיף באיש קמי עדין
של לשיטת קנינות - ואפי' באכה מקום מצות בספק בלו גרע ממעשה של
הספק איך בקי רק אין הממון שלו

1) בד' אבל סוברים להם בראשון של טלה כו' בראשון הראשון
(והראשון תנינן קודם דאוקן הלכה ע' דף ג' דלו דממון לא
תנו וקני והלכה קונה) והנה דראשית הגז איתא דמגבהה ס'
ביש ג"כ דנא בשני קונה ולכאורה דהוי ע"כ איח לי' בשעת
ממון דהגז ונשלה מהלי שני - אבל בספק הממון ונשלה
הוא רק דגזה גזא' במשיש לו ממונו ליתן בספק
2) ודומה לזה בפסו בשני לא דלספק הוא מלו ובעל ממון
הגזה ליע ע"כ דין בספק - והנה צ"ע אפי' בראש
שבת רש"י בהמתנה בשני תוספת דראשית הגז אף דלספק
לא יכן.

(יח)
3) והנה מה תנינן עוד חי' דין ביש דין בספק דמהו יאוש במשה
רש"י של שנפל ספק מידו ומתפרס דל עני הוין לראשון
דאחר יאוש - אבל לשיטת הרמב"ם פשטות הגמ' הוא שיש חלות
נפרד של הספק ונמשך הגמ' כיון דחלות בו פתוך
דו עניני בספק יש דו קנות - של בספק ובעל
הבו בדבר קשה כיון בעלה הלכה - אינו גלוי דעגשי
נדבה ענפ"ג שאין דו ידות וע' לקמן לז. משה
דשיטת הרמב"ם - והנה אי נימא בספק ע"כ נעשה ממון עני
ותנינן בצדקה חי' התורה דסגי אמירה בזה דידות ובלשון הגמרא
ס"ל ליה אות ל לשון נדר ושבועה חמירה להו לאינשי וסמכו בדעתיהו
לקיום הדבר אבל הכא אי"ן בעצם הלכה הוי חלות אחרת
אבל כיון דבספק די' עני בספק וכוונתו לשם בספק סגי
(יט) ולא' לי שנאו דידות וי' טבות החושן רס"ג על הפקעות ס"ק א' (מ"א, מה שמוצא
מרגיש מפרק שיך אותו ומעתה הלכתו רס"ג ס"ק ה' - עיקר מלמד בשדימות הוא רשד
הוני דבר"ך דאבלו אדיוני עמך אלא שמופקר לכל - והנה אי נימא שדינן
משמע
חי' דידות במתפיס בעין לבאורה צ"ל בשאלת הגמ' אי קמי מעשה בספק - או
דבר בספק קדושה כיון דיש אפשרות לבטל עשיית

ל"א



דשמא נתכוונה למאמר ע"ש - והנה לכאורה הוי ספיקא דדינא וקדשה על
רע"א - ואולי אפשר בזה דברי (בתשובה להר' טרופס ז"ל) וראיתי שהעלה ①
יעו"ק על רע"א (משנ"ג ס' נ"ה ד"ה ועד) שהעיר דבספק קידושין
ד"ל ודאי אינה מקודשת כיון דבדיני ממונות מוקמינן ממונא
בחזקת מריה מכח ספק - והוי בספיקא דדינא משני תפיסה להוציא ק"ו
ד' - והנה לכאורה הכא האשה הראשונה מקרי תפוס דהממת
(ודין רק ודין רק לא הוי של המרן). ועי' בשיעורי הגרע"ס שכתב
דנפ ווע"ע דחנוא ס' ל"ט ס"ק ג' ועל בזה דמוציאין ממנה
מה של אחת בכוחו קידושין שאינו בכתב דבר ולא בלא כתב
כלל - דנהי דמי שהוא מוחזק חשוב כממון ודאי ומה מי שגירשן
להוציא ממון חשיב ספק ממון בלא מספק בשווה רק שהוא דידו
נו"ע דשיעורי הגר"ש שכתב דגמר חסר שיעור פרוטה ע"ש - ועוד עוד
שהי' סעיין דכיון דכלי ידו מוציאות בכתבם דדיני
ממונות והוי רק ספק דקידושין והוי' מ. דבשיקאוס ני' הגר"ח
דכתבו - א נימא בפשוט דבאי אומשתו למורה אין אין או
נימא דבו' רק בבירור של רגש הא אין מוציאין ממון מחזק
הרגש

⑱ לעיי' פ"ע כדיז המשנה משפ ס' כ"א (מ"ה, ד"ה אך)

(1) במשנה חומש ערכים - לא מוקמינן אחזקה וממילא שייך לומר ספק בגופיה
להומרא בשאל האחזקה עכ"פ חשיב כספק בגופיה אבל לפי"ז לק
קושית הכהן על הרי"ף דלקידושין של

(17) לד.

ועי' דברות סופר חולין (ר"ס ד"ה ורמב"ם) שתי' דבקמא איכא חזקת היתר
ואע"ג דכ"ש ההר - הכוהנים מה היתרון של רוב כנגד חזקה גרוע
מחזקה גרידא נמצא דבפרנ"ט של רמב"ם הרוב לפוטרו קלוש
מחזקת הפטור (177) דבפתח ורבים תי' קושית הכהן דבשל חזקת
איסור הוי הרוב פוטר - וכהם לפי דבריו אפל

(18) לד. ובן פמר דקנים הספיקות כלל א' אות ט

(111) לד.
שו"ר דבמשבו נס לירא דפי' דבו' חזיר נותנים על אפשים
בו ומס' תפקין אין כדו נספד וכמפו לא איכא לן רמם
שנשיתו הדלעיו של הטבל

(19) אבל יש לו רתם לפי מה שפטור דהי' חת"ס דסמכין בה ע' שפטר דאגד הוי
חזקה עשוי' להשתנות (ועי' תמל קידושין ס"ד, נאמן לנדפיה - פין דאמפו ליגבל
ועאלו ספס שדיבו - דלע הי רוא חולין אל אפי

(177) שו"ר דאין נס פשט כ"כ דא' נימא דרוב וחזקה הוו דגבם דירור
שייך לומר דבעולם דירור דבוע ע' חזקה - אבל אין הכל הוי
רק דיני הנפגעים

(20) לד. הכם משפטי המחנ"א משמע דאל דפבי' זה פוטן דו עתי' נפש
ומשפטי המשב"ט סוסי' ק"ב משמע דאיפוי דפבי' על

(22) לד. ועי' דונאות לירושלם ג' ע"ט שמשיא משל הערה במתנות ענ"י אין
נושין ממון של ענ"י על כהנים נקודה הכהנים כמו פאה אינן
מוציאין ממון אלא דכ"ש לאלים חלות של גאונים - וממ"ב מתנות ענ"י
הוי ספק איסורא - שו"ר דאין נס פשט כ"כ בעי' דמחנ"א ס"ד ל' משל (33)
הי תשובות כו'

(22) - ונפקא מכן הקושיא עפ"א. ספק איסורא נעל שפור

ג' הט"א - אבל על הט"א קושיא מפני ל"א ע"ז ורט

(עז) בין דבל דמין חזקת ח"נ נאמנין ע"ז ורט אפי' כנגד ורט

וכמשל דדוח הו' כתובות דסל הספר כתובות יג: דמפ"ט

ע"א. אינו נאמן כנגד חזקה ונאמן כנגד רוב דאיכא קיון

ז,

## הט"א אשכ"מ י"ד כ"ה.

(18) ע"א.

1, חזקת חיוב לאו"ג דגמראס לא שחור אל דבל דמהר הן (9) - ואלו

דגלין דמגול הקב"ה שהנולד לקחו השאלין ממה שנשו דארץ -

על הארץ נמצאו שאלין של לקט ושאלין של המהר"ג ע' משנה (9) י'

הדבה אופני שנפלין דגא הי לקט - ונגד חזקת חיוב הוא דמגולל

שהוציא ממון ע"י. יש דין של ע"י ורט הצריך. שום דנתיבות כלל (13) לג'

2, ראית הכן מינמא דגמ' משאן דבוד עד מעשין - ויש לל ד

הוגבני הטור דכנימא כל דברים עמ' משנה ע"י ורט הצריך חינו

דכל כנגד רוב אמפינן ע"י ורט הצריכין ושפור הקשה הכן - ואפ (22)

דבטא דהוא דאיתא קמן איה לי תגרת ספק אפי' ראשון רוב א

ובמ"ס דשמעתא ד' פרק ט"ו וע"ע עברי ונשה שער ה' פ"

הכא איתא רובא דליתא קמיה אבל אין נס מספיק דבל אלימות ד

דליתא קמן הוא משאן דמשום כנבא ובמאי עדיף מבסופין איג לי

אורת ספק ועכין שייך שפור דינא דע"י ורט - דאמנה גשון ספק ז

מספיקא דאיסור של תפוות. מוספי' מ"ר דתאג' חגס (יורד ר"מ דיה ורט

3. עוד הקשה הט"א לשיטתו דיש פוטר של חזקת הטור הא כיון (17) ע"א.

כנגד רוב אמפינן ע"י ורט פ"מ נגד חזקה - ולהאורה אבל (19) ל"א.

חזקה הוא דאין מספק ולה ממילא לירון כלל ע"י ורט דכי מפ (24)

של ספיקות משאב דהוא דאיכא קיון דבוי ספק דעכין

והכין רוב הוי רק בירור חוקי בספור שייך די הכל ע"י ורט -

(20) ל"א.

נתנ"א ס' ר' עפל' דבקה (ט"ו, עמוד א') הרש"א סובר שאין ע"י ורט קיון

דאורייתא ומספקא לן אי חל עריכא וכל ספק נפשות להומשא והכן שפד

דו ע"י - ומשנה מקמינן נפשות אחזקתן ועי' הל' נפשות ס' א'

דבר וחזקא' ס' ע"ז אות (9) הקשה ממאי דמשנה עריכה יוצא

ועיי' הגרמ"ה ה' כל דצת ה' ס' בהמש"א כלו נעשה ממון

משאון הולך ואע"ג דהרש"א דבגון ספק איסורא

דהכא איכא ספק איסורא דבאורייתא (4) (7) ל"מ עז

וחזקת מריק הוי כמוחזק

והלכה ר' ג' ... דגוה דולין ביון

ואולי אבל בעושה חומש ניירות משפחתן לא מוקמינן אחזקה ומשוה מסתפקין
אבל למען מתנות שפיר מוקמינן אחזקה ושם ליכא ספק

א׳ כפרי ודאי בל חיותו ... הבנה אמשי דרוק מצאם שהוי ודאי חיוד נתינה ומסתפקין
או עדין נשאים עוקבת חיותו ואולי נפו גג בנות המפרש (חומ קצ״ז ס״ק וזו) (11)
ונפלה ... באפן בשבועא סותר בפלוגתא איכא גב קנין בספק זה
3 בעקבה וגם איכא ספק איתרא ...
... מה שלא ניתן לו גורם ספק לגבי ממון — ... בתפיסה לא ספק
ומספקינן ... דו גורא ספק לגבי ... ממון ואתאי מהל מאור ואולדנאן ... מפסי׳ יומא ט׳ (פרוש ונפקי)
... תפיסה שנשמע שהוי כן בפותחך כאן ממון ... ולא שהוי כן ... המוחזק
... ס״ק ... דידן ממון והוא מסופק אם הוא של ... חיים
... ... ... דידן ... של ... ונים של ... ולא ידע
איפה נשאר ... שפותחך כאן ממון ... (66) ודאי אור הבלא ... ס״ק ט׳
... על המספק ... בדעין חזקה חיים — ואולי ... כהגהות אמשי דרוק
... ... דנתידות דיני תפיסה כל ...
... (דאיכא ספר) דאין ... כפשט כ״כ ... חזקתו ... מ חזקה
... ... ... מה שמשמע דלא ... חזקה ... דלא מסתפקינן (88)
ודקהי׳ ס׳ ... ונראה ... בשבועה סותר כשיטת הר״ן ... הרי זה
איכא גב הרי ... שעקל ... וליתן הפסים ואיכא ספק ... ואיסור ...
... — ורנים לאורה יש לבאר ... בעין ... הר״ן ... הרי ... (99) ק״ג.
... מתנותיו ... ולו ... ... ... — אינו ... לדבר
... ... מספק — ... ממון ... של ... ... ...
כממון ... ... — ... ... ... ... ממון אחוזי של ... ... ...
אינו מחזיק
... ... מפרש חומ קצ״ז ... ... — ... של ... או ... ...
ממון ... — ... ... המוה — ... המחזיק ממון על ... (חזקת ממון)
(משום ... ספק ... ראשונים) — ... ... (111) ...
... ... שיטת ההגהות ... ... כהגהות אמשי דרוק
... ... שגמשם ... דבא הוא איכא חזקת חיוד ... — ורנים לפי
הגהות אמשי דרוק ... ... חזקת חיוד בספק ... ... ... נתינה ... ...
... ... ... דנתידות ... ... דו ממון ...

ל״ג



פק״ט שם ליכא איסורא דב״ת. והוי רק ספק דבני ממונא (1) ליש לו אז גם מדאו׳
לבעלי הבעות אותו דרך דדיורי בחזקת חוב בלתי בספין מסתפקין אי נקט־ו
משום עיקרם בלאוהם בב״ל גם ספק איסורא דב״ת (4)

והנה מש״כ דדומשם אין ליכא ספק איסורא להרשלא משום בשום
ע״ה מחשבין - אין משן משום גבו ספק [איסור] ב״ת משין הפרשה בתשומת
משום בספקשה הכל בשלמת ספק איסורא בכרוך להפריש ואולי לסמוך ליה (5)

(3)
אבל תוס׳ חולין ס׳ ר״מ הולה בספק סוה בקרא בזין ורש שיין בקרא מחמנות
עלין ולא דלשקת כי׳ ד״ב (ודוקא גם תלוי אלו לומדין מקרא בבלשקהו
דמחמנותו - או בש קרה מרוב דלקי שם) ומש״ה לא הוי ורש הרא
רולס׳ בספק ב״ל או בחזקת חוב שוב (2) או דברא מקרי ג״כ חזקת חוב ודמ״ש
הבעלי יחזקא)
ודבה והנה הכן פרק דשיטת הרמ״א והרמב״ן בשנ״ט איכא ב׳ וכו׳ (ועיי
מוזן שאל הגו״ ש״ך לפרש באלו שיש בו דיורי הבאים

הקרן אותו בה ומש הגיר על הספר מחקמו כמן - ולכאורה דמשול בראיה
בחזקת מכי קמא לא תפיסה ואולי דבהא איירי שתפסו

(13) ליה. הרי מוכח
וכה גם״י הגיר ממהן בב״ש דבאם - והנה מחמרבא הכאם את
עם מורה שפו בשמוד מספק מכח בשך משך ושם שלא פי׳ בהלכות
אם ע דתפאי אל משק בב״ל מ״ש שפי׳ ראויא

(99) ליה:
עי׳ הכי בו שמוטל עליו לראות שהוא הקדש והקהי איך שמוטל עליו
להאחר שנושם ממון עליו לעצמו וליתן לאביו) ולכאורה גם אלו דשאלה אחת
ע״ח ר׳ כאוזן ס״ג (בה דבה) שמקר החורא באפרש ולא אפרש
דכהיוד הוא משום האמירה שההקדשה נמי דרש נכסו

ד״ה ונראה את ל

(1) ובשיטת הר״ן תולה דבינא דבעת גלוי דספק דדיני ממונות. (11)

(2) וכמ״ש דבה ״ין״ בתמו״הו

(3) ודע ל שמען ס״י ח׳ צמח עלון דבפא סוגין אידי דהאה גב׳ דמשמי. יצחק
סי׳ ט׳ את ר׳ בקרא דפאה (למה מקרא דלוי ולקי׳ תעזוק וזכהו
בקרא דזיקי פאה - אבל דעם שנתבאר להוסיף על שעה פאה לרבא דבינא
בתנועק. יום

(4) וכנ״ם על ספק לקט יש עוד איסורא של מלקט נתתובות דיני תפיסה (סוסי ריה
כלל ד׳) ה׳ דבש דיורור של רש (כתו׳ [illegible] המרדכי) על הדין איסור. ועי׳ קה״ (44)

(5) אבל דלעני חיובי ממון [illegible] רו גוררת ספק [illegible] ונמצא לית בו שום איסור דבם
עבל ממשי קמא שאין מתפר הספק ונשאר ספק דלבו ובדין יש ד״ל איסור
(52) כמוש הנתיבות דדיני תפיסה כלל ד׳ - אבל עדין קשה מצוה הוצפק הגמ׳ ומש

(44) שת׳ דאיסור דלא תלקט אלו דדיני ממונות של הרמב״ל

(11) ובמשו כן הוא גב׳ בונת נפשו מפרט (חו״מ קכ״ד ד״ה והרא דל קמ׳ ממוד א׳)
וכל נאפשר במעיר דבגת הוא ודאי דעמוד והוציא קא אבל ספיקא
במזבנא פטור ליש רו רת

(55) מעשה עני לא. המוצא מחזירו אלו הוא דמשמע דאין מוציאין מן הנחתו
משום ההלכה דדבי נאמנות של המוצא מחזירו הא לפי דבעי
הספק וקדבא מ״מ
הכתים לגבי דיני ממונות ליכא דבר״י ספק דמפקינן ארנב

(100) ליד:

ונ״ס הסברה שליט״א גי׳ דבם הי׳ פשוטא להכן דלא תקנו דניחוש למיחטא
דחיובי ממון דבשק מעלק ונחית לסקרת הטוא והקא דסומכין על רוב
רק דמקום איסור חוששין לאיסוא של להכן דבמו דבל להבדלא
דאיסורא המסתאפין מהדיני ממון. אינו נגרוע מאחר הבללה של דיני ממון
(עי׳ דבסו של הנתיבות ועי׳ משכ רא׳ תשמ״ט כ״ו. ד״ה שמעט) כמו כן אינו
דגול דיני ממון ל״ה למיחטא אבל כיון שתקנו בתקופות איסוא חיישינן למיחט
הוא להוט משום איסוא במעשה עני אך

(א) ועי' דרכי אמונה (י"ט את ה') שביאר הדבר
(ד) יש לה לשיטת הסוברים דביאוש חשיב של עצמו גם דיא דהפקר דמלתא

לד

ב.

5ב

יסוד דין הפקר - עי' שערי יושר (שער ה' פ' כ"ג ק') וז"ל הפקר הוא ענין
שמוציא ומצמצם את החפץ שיהא תשמיש כשמיטה (נדרים מ"ב) וכיון שאחז
הבעלים את החפץ ע"י אמירתו - נעשה דין זה על החפץ שאין רשות
ובכן אחד מבעלים (ד) ועי"ש יכל אדם להפקיר קונהו מן החפץ - ודין
זה שאין מפקיע כח כח ושליטה של הבעלים ומשוה הוי מעשה קנין שהפקיר
לעצמו קנין הבעלים - והנה לשון הר"ן (פ"ד הו"ד מהל' נדרים) דההפקר
אינו שאני נדר הוי הוא כמו נדר שאסור לחזור בו והסמ"ע רע"ג ס"ק ד'
כתב דאין לומר דדיבור ולחזור דהדיבור לכוונת בו לעשות של הוא ענין
והנה דשערי יושר פי' עפ"י דרכו לפי הגדרת הדבר שאין לחזור בו
והיינו שבכבר חלה ההפקר אם ליכא שום איסור על הדבר
והנה מלשון המאירי דסנהדרין שכתב ויראה שכל שלא זכה בו אחר אין
מניחים אותו לזכות ואין קבלו ונזכה אין מוציאין ממנו - והנה משמע
(1) שיש איסור לזכות בדבר המופקר - וזה אמרה דבא וזוכה קנין מעצמו מאחר
ועי' דרכות האמונה רע"ג שהביא מהר"ן אמבי"א כ"מ ס' ט"ב שהביא
דבכן נדר הוא דהחלות הפקר באי נמי גופא שאסור לחזור בו זה הוא
של החלות הפקר דבתנן ב"ש סוף דלית בא' דמי מיתשל ומשנ"ה משני
(2) חלות הפקר שאסור לחזור בו - וכמבואר עד דברי הב"ח (רע"ג ס"ק א') וז"ל ואסור לחזור
וז"ל הרמב"ם (דאפי' שט"ל חמד"ג ב"ה ע"פ) דדיבור דמילתא כמו נדר-ו
הנדר כאומר קונם כבריו על כל הבעלים הרי כבר נעקר הנדר ~~והרי הוא~~
ואי הוא תנאי והנה ממנו עצמו דא מה (3) לדין דהפקר אף לא שאוסר
ונעשה מצוה בפני מאיזה אחרים - ואין דבריו כדברי ר' שמען
דשערי יושר אלא שאין שום בו גם אסור לו יחד

(1) ועי' דמתנ"א הל' נד"ו מהפקר סוס"י ה' דאסור לחמור ולמשול לנפשי' אלא דמתנה
דכה"ג מהפקר אלא כלוקח את שלו ואין דבכו כונת המאירי - והא דבאו
קדש ונפסה דבכו מתחך ולפי"ז הטעם לאסור הוי משום דבר תום
דמתניק קנסו הפקר ולא משום דבר נדבה ואולי בכונו ג"כ
כונת הסמ"ע - וכמצו כן מוכח מהמאירי ממה שהקשה על הר"ן (בד"ה ממה
דסוגיא בו למצו קצת מפרשים למצו - שהפקר כנדב לתן שאי לחמור זו
וממ אין ראי' מצו לצואו שהרי אף הוא מספק לומר שאין הפקר כצדקה
ומשום דהפקר הוי לעשירים כעניים - ועי' דלדעת החושן סי' רע"ג (מ"ו; ד"ה והנה)
שהעולה דיש חלות נדב של הפקר והגמ' מסתפק אם יש לו גדרי נדב
דצדקה או הוי סוג נדב אחרת

(2) ולומר אני חושב מצוותו כיון שלו עשית קנין אלא הרי הוא כנדב
דבעבר קו לו יתן בכפו ואעפ"י שהוא עצמו יכול לכפות
די נפו עפ"י הפקר אפו לו מתנה חופה - וכתב גם מאירי
מאוד לפת' הר"ן דכל האיסור הוא החזרה מתחלת
הפקר שעושה (3) מא"כ לפי' הרשב"א תו"ס כב פרק
חלה חלק - הפקר שהוא מגדבו נדב על החפץ
ואסור לחמוד הוא כמו"ש דמתנ"א דאסור לחמור
ולמשול לנפשי' - וכתב הקצות החו"א דשני הרחו והמיר
הכ' מ' בשיטת הקצות בין הרמתנ"א דלשיטת
דאמירה לגבוה שהוא משועבד אינו משום הלו' נדבה
לכאורה לפי' הקצות משמען הרי הוא כמו נדב (נדבי צדקה
שלא חודא על הנדבה) ואני נדב (של צדקה ממש דבעי ג"ר
) עשירים

ל"ה

ב'

המאירי ד"ה כתב דיאכוני הרי"א שסובר דאי אמר מנודה אני לך
דדינא שאני אוכל לך אסור דאכילה ולוקה ולא נאמר שמותר אלא
דזה ואיסור הנאה [illegible] אי לדון בו איסור הנאה אי לשון
משמעותא והנה דסוגיא במודרין הקשה המאירי דשאני אוכל
לך הוי נדר - ולכאורה צ"ע דהאני אוכל [illegible] במנודה הוי איסור
לא גם שמותר לכאורה [illegible] דלא [illegible] שהוא דבאמת
צריך לומר וביאור כיון דבשעת אמירת אתה אינו מושך כונתו
אפילו אחרי דבנותיו לעשות לשון כינוי ולא דמשמע ליצא
אש - והרי [illegible] אפי' הוא נ' במה גם בסברת הגרי"ז הוא דוקא אי אומר ③
והנה [illegible] הר"מ הנה הודאה דמשמע ② לא שייך בכן נראה
שיש שיטת הר"ן - ובמשנה כונת שמודה דבכין אינו פוסק כרב ורק
כפי סוגיין דאיירי דלא אמר שאני אוכל לך - אבל תמוה לפי"ז
מצוא כותב הר"ן דאינו לשון דשאני אוכל לך הרי המשנה כתב
ז"ל [illegible] ① ויגל כתב המנודה אני לך [illegible] אתה לפנות דדא
ג' ז' [illegible] דהאור הגר"א ס' כו סע' ג' שמשאר בעת המנודה במנודה
אני לך אסור לעמוד דזא ג' ז' [illegible] שאני אוכל מותר ודאר הגר"א
דבהני לשון שאתא [ובמשנה כונת דבולה שנתברר ① ומו כמו דאיש מנודה
דבר משמעות הלשון - וזו שמסייע שאני אוכל חזינן שאין זה
[illegible] ורוצה לעשות נדר על אכילה וחסר לשון נדר
והנה שיטת הר"ן אין פוסק כרב, לכאורה צ"ל במנודה הוי כפי הר"מ
לשון ריחוק (ובכן [illegible] בנ"ז מ"א מסתמא לשון נדה כמו הר"ן) נאסור
דמנודה לעמוד דזא לפי שהוא דמרוחק, הוי ג"כ אסור לעמוד דזא
משא"כ אי אומר משמעותא שאסור לעמוד מעשה לשון נידוי
(נדוי כפירושו שנודה לעשות לכמו כמנודה שאסור לישב דזא) והנה הר"מ
פירש במשמעותא אסור לעמוד דזא כמו דמרוחקין. - ולכאורה זה אינו מושך לענין
דבהא משמעותא [illegible] לשון ריחוק אלו לשון נידוי ומשה מקלל שאני אוכל לך ולכן
והנה לשיטת הר"ן לר"ע מנודה אני לך דבזה לשון ריחוק ④ מותר לפי

(1) שו"ר דל"מ שמפרש כלה בכהנים דשאני אוהל לק סוחר דרכן כפר מפני שאני
אוהל שיש לחוש להחמיר, ושו"ר שגם ~~[illegible]~~ דרבנן אוהל מן ההר
(2) ע' למ"מ שהביא בשם הרי"ף בשם ירושלמי שפוסק כרבי ונמצא כהכסף משנה
וע' מגמ"ש שהב שיטה במנוזבה אין לך קא"י על מתן בארץ כשאמר שאני
אוהל אהל נכנסו לתוך ~~[illegible]~~ נאיר אפ"י אי על אמר שאני אוהל
(3) אהל גרידא בכל לשון הי' מלת אהיא וזה על תורת לשון
אבל כשאומר אהא נזיר או"ו בפרשת אמירה אפשא
על תורת לשון אבל כיון שגם לשון דמלת נזיר
נכנס בכל לשון משני אבל הי"ה דמנוזבה שאני אוהל לך
(4) בבא' יד"ו שאין מופיאות ולחשוב אפש למנוע דבא כמוש
דסי' כו סעי' ג ועי' ריאוש הצבא של
(T) דיתב דיאור דרבנן. אוהל מן ההר מגוש באורחא באינשי
למיפרש מיני' במשמעות ונלו ספי' של מידי נמצא למיסר מיני'
רנזב משמע - איב האיסור הנאה בדמנוזבה לא שייך איסור רק
בהנאה של פרשות אמשינן בפנים על להנאה ולא לאיסור
משא"כ למען ריחוק בפנים בם יש איסור למגוע דבי'
אמורא אמשינן שבינתן לחשוב איסור ריחוק כמו
שי' דמנוזבה ובאיסור נמשם על-ידי הבטחה שלא בפי'
בפנים הבא בפשטה לגבה אע' וכמו במשמעו מלשון הגדל

ק״ה
ז

ז.

הכן דשאני פלוגי - דבשני נפשי דהדדי כמשומת לאסור הנאים
דא שאין פורשין מן המשומת - והנה יש לו דאין בין
לזה כהירושלמי דלר״ע אפי׳ נידם עצמו אסורים נכסיו או
או אפי׳ דבירושלמי איכי מאיסור נכסיו - והדם אפשר פליג
בדלי׳ נסודר דליכא איסור נכסיו - ונל״א אי׳ שאין נהנין
מן המשומת עצמו וכמו שמחלק התמא קלו ה׳ ועי׳ מש״כ דה
תשב״ט ד״ה הכן ד״ה ירושלמי
ת״ל

האומר אשתך כ״ז - עי׳ דמשמשא דא״א - והנה כתב של ח׳ ונראה דאין א׳
אומר אשתך כ״ז (עי׳ שיקראו רחי ובפו) לו חלה עליו חיוב
דלא נדר לדבר מצוה וצריך הדם ומשב ולא חלה אלא דמתפס
דבשר הנדור גמורה

כיון דבאי הטר נפשי דקיש שמריא ונדרית - עי׳ ריטב״א דפי׳ הראשון
דבר שלא אפשר לו שצריך להשתדל דפרקסתן ועי׳ תוס׳ הרש פל׳ תג״ל
פ״ג ס״י ד״י שדאר הנזכיל אימתי יכול לפטור אל דקנו שמות
(7) והנה עדין אינו מובן דאטו הקמ׳ איכו דבעא דלא שיכל לפטור
אל דקיש שמרית שהוא טורח - ואלו במעשם אינו שיש
לבל קיל ולא מושרו ואממי לעם שאורה (וכמו דמתנן קילותא
דלאו אינו שאין לכל ועי׳ דאוס הל׳ תג״ל ד״ה דיומא דסוף דבפו
כ״ל)

נסכה הריטב״א הדיא עוד פי׳ דאינו מושרו על פרק זה דיכל
להתעסק דכמו שירצה ודימה זה לנשבע שיאכל פת ואחר נשבע
שיאכל ככר זה - ולכאורה יש לחלק - דבנשבע שיאכל פת רוצה לומר
שחל חיוב על ככר פרטי - ואכילת הככר הוא רק היכי תימצא היכן
לקיים שבועתו אבל לא נשבע עליו - משא״כ דמין לימוד המשנה
דבו גופא החיוב ללמוד כל הפרקים וכל המסכתות - אבל כשלומד
(1) דרא פרקים כל ללמוד אלא דבוא שלי מפרק מיפטר א׳ פרק

(ט) אבל הדבר מובדל ללימוד כל הפרקים והפרק שלפנינו מובדל
עליו וע׳ בהשגות ה״ר קרסן שבועה אין נשבע שלא ילמוד לפני
התורה עיקרי נשבע לבטל את המצוה (אין בא לבטל התורה
ע׳ אחרונים) - כיון דבשעה שאין עתה הוא חושב מלבטל
ב״ אוריי׳ (בעושה דבחיוב (תקיל על ידו , וכן רשעו השבועה
שלא אמר לה
וסברת הר״ מי בשיטת נ׳ הוא בעצם אלו מפני שלא
דייעת התורה - דמי שיודע כל התורה וחוזר רק משנה והגמ׳
די יומא ולילה הוא בל כהריטב״א בדעתו מוטל עליו ללמוד
תורה ואינו מצוה פרטי שלומד רק היה גזמא לקי״ל חינוך
והשיטה הריטב״א משא״כ מי שאפשר לו ידע ידיעת התורה
אבל כמו שמוטל עליו עכשיו ללמוד כל הפרקים - ועדיין
אינו נכון היאך שייך לומר שיש לו ידיעת כל התורה (ונראה דבגמ׳ נראה)
בע״ שאין הרב הל׳ ת״ת פ״א ה״ח ופ״ה ה״ד - ולפ״ז אין
היכרח משבועי השבועות אין יכולין לבטל לימוד התורה ללמוד
לפני התורה - ונראה ע׳ בהשגות רא״ש סוסי׳ בשיטת נפלאי׳
מטי׳ לפרש סוגיין ובע״ש וע׳ רא״י ר׳ מאן ס״ י - שתגדלה דיעה בזה (יא)
(ד) שיש שהכרח האו דבר דתי׳ ר׳ מאן ס׳ י׳ אות ב׳ דבר אחר דמשנה לא
פי׳ הכן כדעתו הריטב״א - ובל דבכנסת פוטח מפתשלם וכל שאינו
עוסק מושבע ועומד - וגם הגמ׳ דבר דנחלק השבועה ושמע (דהכנסה)
הדר אף מה ואסור הוא משום מלבם (כן הוא שלמה השבועה
אבל הוא בעיק לכנסת הוי נשבע לבטל ואז אלצ הול מושבע (אי)
ועומד) ומעתה שלא הכא משום בשבוע האי - ולא אמר מן שהיו
יכל ועסק בהכנסה נשבע
(יא) ה״ל ר״א כא׳ שנשבע לומר דבר בזו - וחילק משבועה שבועות - וגם השבועה שלשה קראו
שיטת הריטב״א בסוגין אירי שנשבע דבר בזה - בפירוש שאין כלל דשבועת שוא חיוב
לימוד - רק שאומר שיצא חובת לימודו בדבר זה - דבזו ממש כסותר משא״כ הגמ׳ בשבועות
שאמר לעזי הוי שבועה שיתן לעני זה - בזו נשבע על קיום המצוה

<u>ש"מ אין יד</u> ושמא גמר בלבו פי' שנתכוון בלבו לעשות צדקה ולא יתפרש אבל כאן
לא נתכוון אלין בלבו כלל - מה דפשיטא לי דלא נתכוון בלבו ע' דקה"י סי' ב' אות ד'
שכתב דכאן דלא אמר לשון אלא לצדקה אלא אמר הדין - והדין ודאי שיודע
שאמר הדין יצא לצדקה עוד לא כתב להתפיס גוף את השני (1) שלא כלל
דומה ערך אחר. [illegible] והיינו מפורש משום דגם [illegible] מיושבת - ואף
אפי' דבר גופא מה שלא גמר דיבורו השני, והשאיר לעצמו אפשרות
להשמט בה גופא מורה דלא גמר דעתו וכמו"ש המג"א [illegible] ומצינו דיבור
[illegible] בדיבור שאינו מחוור פועל חלות - ומה שאמר לא גמר דעתו חשיב
בספיו שלה וכמו"ש דרכה שמצא סי' ד' - שו"ר בא"א לשון כן בספא הראש
ג. המר מדוע דמין הי' דיבור כיון דגמר בלבו ותלון צאל
דיבור של יבות שיך גמר בלבו ומשו"ה הצדק הקה"י להוכיח דבפה
לא הוי גמירת דעת ורק לאחר אמירתו א"כ לא הוי גמירת
דא"כ עדיין קשה דאל דאין יד אפי' מה נדב לה, וכהן הקה"י
משאר דמסר נדב לה גוף לאחר הדיבור להדרכים אף שיש בלב רצון
להתפרש אינו סותר דספיו דמשה דספיו שלה

<u>חולין קל"ז.</u> רש"י העליונה איש למימש לקט - משמע דלא כתוב שפוי דבפוי
ודאי לא [illegible], ומה שפוי א"כ דבקושיא רק מכ"מ ע' דברים סופר ח' שתי
דבפוי אפי' דס"ל להגמ' דבעינן ס"ל דבשינן למיעוטא וממילא
ליא כור לפוטרו משא"כ דמתני' יש חזקת פטור והבו ליה כור
לפטור וזהו חזקת פטור משא"כ כמ"ש כמתני' דלקט אף על האומנין
והוא הוי מיעוטא דמיעוטא ועד גו כמ"ש נמצי דביא כור לפטור
בעדין מהופך וא"כ קשה ודו"ק
חולין קל"ז, ב"ה וממתני'

<u>דקה"י סי' ז</u> - ב"ה והנה מצינו (2) מהרש"ח שהקשה על הגמ' מתוספת קל"ב:
קדשים על קדש והגה שנתגייר ליה כור ומ"ש דקה"י שהוא דלאו דלא
ילקט תלוי דהפסק של דינו ממונות אבל עדיין יקשה מלאו דבל גאחר

(1) יש לפקפק ע"ז משמעות הרב דאמות הדל לפי רש"י בסוגיא

(2) לכאורה יל"ע קושיא אבל בשאני חזקת פטור בגוף לדבר אחר
נתגייר (22) ... אבל בכל לרבנן דלא חשיב חזקה כיון שעומד
להשתנות וידעינן שע"כ נשתנה לדבר ויש לדמות לדברי הט"ז
יו"ד ס' שצ"ג ס"ק ד' בעומד להשתנות ונשתנה לדבר לא מוקמינן
אחזקה ושוב הבאתי לדברי השמעתתא דהא' החת"ס דסוגיין ד"ה מרכשי
חזקת פטורא הקדושה שעומד להשתנות בשעה לספק איסור
דזה מחמירין ולא סמכינן אחזקה (והבאתי לכאורה בדבריו נראה
מדבריו רש"י דסוגיין שפי' דלא מוקמינן אחזקה משום דבני יומן
מיתה ועי' פרמ"ג לפתיחה להל' טריפות ד"ה ונראה) ואולי
שסותר כמבואר בתשו' יא הובא דקתני וגיטין סי' א'
בעומד להשתנות ל"ח חזקה ואולי לפי"ז להי' פשוטו
די להרן בחזקת חיוב כשאמר דידבר כאן חזקת
פטור בעומד לעשות להשתנות

(22) שו"ר דג"ח בדיני תפיסה סי' ח' ד"ה אולם שהקשה בשו"ע יו"ד לכאורה איכא
ג"כ חזקת פטור ומה אמרינן ספיקא להחמיר עש"י ולכאורה אפשר
בכל בספיקא דדינא לא מוקמינן אחזקה ועוד אפשר דשאני
חזקת פטור של גוי שנתגייר מחזקת פטור של ישראל דחזקת
פטור של גוי שנתגייר הוי כבמיון משו"כ דהא' כ' האנשי יבמות סי' כ"ב
את א' דסתרת הכלל להמבא של לידת הולד (בבת גדוה שנתגייר
ספק גט להדדרים) יש לה חזקת היתר – דשפיר הוא דחזקה שאין ימות
דעלמא הוא מותרת לשוק ומשוקעין שלא היתה לא נשתנה וא"כ
אלא דבני הוי חזקה שאין ידעים אם עבר לו איסור לא גילוי
ידו השתנות – שע"כ הכן דיש יש לא הוי חזקה שאין ירויש
בספק שלא יאמינ ושו"ר שאפי' שלא ספק בחזקה של המגיד דאשון
שעומד להשתנות אינו קרוי חזקה ושפיר הקשה הג"ח – דיתא דיאור אבל
לפמ"ש השמעתתא גם פ"ב בדתעודות לי"ש גם חזקה (222) כיון

לז                                                                                                    ב:

הראש נקבר שלא כדרכו - ולהאי פי' ע' הגהות רע"א (יו"ד של"ד על דברי הש"ך ס"ק ט') שהטעם דהראש לכתחלה לא להתירו אלא שהוציאוהו - והנה אין הוציאוהו דאחר התפרה יש דרוש בלא התורה דדוקא כיון דבשעתו לא חלה הקהמה - אבל ~~[illegible]~~ אי נימא שגם לכתחלה אסור לסתור כל שהוציאוהו מקודם נמצא שהוי כ' בשיל דכתיבת - הא דאין לבטל כת ההרבה דעגות משבא, ושוב יש הלכה דאל דעגות דליכא חשש משבא אסור לכתחלה להתיר - (3) ודאמת גם קשה להבין עכ"פ שיוצא אסור לכתחלה שלא להתיר דעגות דליכא בנפש
(1) לבם כיון שכבר הוציאוהו - וע' דקן אותה שבאמר בפראש סוף ב' דבם שמותם שלא

(4) הרוג שהוא עמוד - שכבר נעשה חמור - ע' ר"ן פ"ק מו"ק באמת דבל ודבני מאושי משגתלה - מה שהוא איסורו גדול ומה שהוא למטה משל - ואולי כיונת הרן בזו חומש המנה מהינו חומש המזן דממילא יש עליו חשיבה יותר גדולה למתות על חומש המזן הנעשה - (2) ואלו החיוב לקבר אינו משום בזיונו דבוד שאול הנעשה רק חסד להמצליר, דהיינו הבזוי הוא לאם עליו שלא יסריח, עד ושאיש הרן הבה ושם - ומי שאינו חס על עצמו מדברו ניתנו דאותו משה - והנה מי שהשיקאס לו המיר דאב הוח"ל ביחוו עליו ענינות והנה י' א' הרוס לו א' בפונת האמ' שחל עליו ענינות.
(5) דתיקון של נזבו ובאחק דהנזבי לשיטת הרן אינו תיקון ונכרה וכמו נוס' דבר אין דין אלא לאיש עליו - וצ"ל המאירו דבק שהבא אותו שנמצא מנפשו

וכל השאלות
מחליפין לו דין דפנין - ע' מפוזר שבם ואינו מחשן לא"ז דבון דאיר' שנדבו שלו דפנין הא לכא שום אלימות דהנזבו

(1) דקניו דבודאו מותה - ואולי אפי' בספק דבר סה, ומה דכיון דבמדרו יודע שדנה
היתנו אף לא ידע כמו כן דפתרה ומשנו שמבלבל דנדשו והוא
הוי רק דין לכתחילה אבל הכא מה בראש ובשעה שמקדשין אותו
לא יחושו עוד על ניבני חכמין ע"ז הפקיעו הכא התורה שלא קדשין

(2) וכמו שהבאתי בשמועה עפ"ה זה שכתב - גד"ל לכן התורה דבשעה אם לא קדשא לכודן מה

ונפה דקדושי משום דמחיר כ"מ בעורל זנות
(3) ובאמת אין זה קשה כל דבקני דבכתורה תפס דאיסן שלא וצנוע
ממוני קלקול והיינו דנקא דקניו - ובזו אין מתירין לו אלא דבניין
אבל דג"ק אין סדר הודיעוהו או הקיים ההיתר כיון דלמשה לו
ונצמח ממוני קלקול

כ"כ דקרן אורה
(4) ואולי אפי' בזאת בשמחה, אורות של מיתה - והיינו שבנו מן השמים
באולי כשם קבלו עונש מיתה, ועי"ז יסור ממנו המיתה שקולו כמיתה
ואולי זה מראה לשוב מהם בזנות אלו לספק - ואולי יל' כן דהוי
הבאים לפי שנעשה משל דבר שעורל זנות וגו' החמירו
דם יותר משאם עשו עבירה ואמנו שאין לו ניבון השומע ובה
דקידני - וכמו מלשון רש"י ז"ה כ"מ

(5) מיד כדי שלא יבוא דבר ולא ענוש... אבל דעתו שבים שמיעת
השם ית' מלבד - ולכן נלמד מהמקור הכל מקום שאמר

כו

והנה מש"כ דבשו"ת יחזקאל סי' ל' אות ב' בד"ה אלו דב"נ, ממונא כשר קדמו דהשו"ע משפ"ט תחומ סי' קכ"ב ב"ה והביא דאח"ז וע"ל בספר אלהא.

הבשו"ת יחזקאל סי' ל' אות ג' הקשה משגת לה ב"ש בנ"ו באפרים ולא אקרא דלשבת הקשה על השיטות דלא נעשה ממון עכ"ז - והנה לפמוש דשאר יושב שור הי' פה (עו' ב"ה אמנם עכ"ב) ולהי הגה"ה כל הכ"ד ה"נ בנתפס שממון לבעלים עד"ה אוח א"ש

הר"ן ומ"י הפקר אין ספק בטול ספיקא בממון ולקולא ואין יד- הי' משם עלאשו נ' הי"ר לפמש"ה הוי אוח הלשא דקביעת רל"ג בטל להכן בהפקר מהני מתות נש (משוה לו הפקר עי' שה"ח) א"כ משום הפשיטות. בטול ספיקא בממונא וכו'

הכאם - משמעותא אלו נ' בנ"י וגו' - פי' רלי"ן דיאש באוג בלשון נבלא יכו לבטל השבש של נידוי אלא כשנאמר בלשון נפול מורה יותם אל לשון נבש מנידוי (1) - ומשוה הוצבק צ' אחר בגבולו ולא היו רגילין בלשון נידוי.

דבלוי תשיסה אות ג'

שמעתי מגיסי הגאון שליט"א - בשתיקות, דיאש דשבת הכשא באוג באיסור ב"ג מסותפיון מהבנין ממונא - אבל אינן נפסקין עפ"י בולי פסקי דיני ממונא - והנה מה שמשא כאי מתשומה ראש גיסו עפי בשו הכשרא נבשין בה, ב"ה כחלת אלו הרי הם כנכסי כהן ונכסי רבן וכנען ועוד שראר בשונה באיסתא בתרומה אב נמצע ממה בשוי ממון כהן ועי' דגמ' יבמות ב' ב"ה קני דאב ודכ"ר ות עדותם דבשר פי' הי' בו מבל נכסין

הרן ב"ה ירושלמי - הוכי אמשין משמיתא מיט לצד שוו ע"ד ראש שפחו בלבאורה הם בירושלמי סל' פרה"ו וכמבו באפון בסוגיא הירושלמי קנו

(32) כה:

איכ אפי' שנפו החילוק דבשמה הוי חנופה שלו יחמיר ע' הקצרה
וגם חנופת עדמעמוו לאישיל ושפור שיך של גדם חנופה
משאיכ דסוגיין דה הוי לו שול חנופה שלו יוכל להחמיר רק
עד יותם שלו נחמיר ומדשון בתי' אלו הל אלו חויבין בהלו
בהו כהתחדות דבלוחלה דעלמו שול השתנות ומפרו הו' .. פלופר'ני
בלו דמין לפיל הגמ' בידמע דבפגו הוי דחנופת עדמעמוו

(33) חי' תשובה ליא'

דלה ומרגם - ומעשם מי ממונא בתי' ומשנה כופין אמה ל"ג ונפל מנמו אורבן
יבשין יפפ"י הויר דמפגמ חולין קל"א, דבשגם לשון מוצאין מיכן
דמעשה מי כ"ב כתב דהגהם - וכן משמע עוד מלשון הממונא
של ט"ו - כי אומם סלע בג לתי' (לשיטת הכ"ל) בגו לו מי'
ונעשה ממונא בתי' כמו האם - משמע נ"כ בפשיטא לי' דבאם
הי' ממון מי' - ועוד הויר הקין על הממונא משפי הבשגא קונא דפן
לימין כ"ט. בא"ז אמם יפגו קרקע גם למי' עד שעלגם לפשום
באמירה כמטים - וגם סותם משל הממונא הגו דשיטת הבשגא
(ואחז דבעינן הבשגא הגו דמ"י מיוחדין) ומיסו הגמה שלש
הבאם לי' דה' ר' שממן שמשם פמר משפי הבשגא של, ועוד הל
בא' דממונא (ט"ו, דאמצא ומוד ב:) ונהי' דבונקלם אומם סלע
משום דפק גם בשפם כיון דבאין לו בגו גו מי'
בפי ממש - ואין אוגם יכל לא"בו אלא משום אמירתם בענה
וכל ושנויים למעלה אחרת בלם נמי בענה - חינן בש
רשות עניה קודם שנפו בו מי' ובם אי' ל' גם לפרשוע
אבל כיון שלו עמם הבגם אי' ה' כל יאו

(1) פי' דאין בפך לא להפשב לשון קלקה עד וכיון שיש לו גם משמעות אחרת
תלין דבם אבל מנודם דבסוי ממש לשון ניבו אין מפקיעין ממשמעותו משום
הוכחם גו - וכ"ע פ"ו כיון דבא אפק' לשון שמצא דבסוי לשינן דמעשה
יש מקום להפשב דבסוי מ"כ לשון הדבר

(כ"ג)

ז.

דמנודה אני לך כוונתו שאומר יש עלי דין מנודה והיינו דאתה
צריך להתנהג עמי כאלו הייתי מנודה ונחלקו ר"ע וחכמים אם
יש איסור הנאה במנודה (ואם יש איסור הנאה חשיב כיון שרוצה
לאסור הנאתו עליו והוי כוונתו דמה שאומר אני עליך כמנודה)
נחלקו בנודרא דר"ח אמר משמתנא דכסי דברי דכו' - והנה הא
אין כוונתו לומר דבשני דכו' הוי כמנודה אלא דלשון משמתנא
משמע דבעינן קאי עליו (1) אבל כיון שפורשין מן המשומד וכמו
כן אין משיאין למשומד מנכסיו (5) והוי נמי לשון ריחוק - אבל להירושלמי
דאומר לפי הוי מודה ג"כ אלימא דכו' (ד"ה) והנה עיי' הגרמה שליט"א (3)
הכן שם ונשבעין עמו דמודה איתא תשבין לו ומדינא לדף גשלמין ממנו (ד)
שיטת הר"ן כאן מבואר בדפי' הל' כ"ג, כ"ד

שיטת הרשב"א דבק הראשון פסק כר"ע דבר שאומר לא דמש
דבו דבעא לשיטת שני דבלי ג', דשמתנא - אבל אי פליגי דמנודה מפרש
טעמי ונפסקין כוותי - ושם לבש דפסק כר"ע ונינא מגרבא אסור
ודמנודה שלא אוכל עי' הנאה אוכל מודה לכ"ע - ולפי"ז משמתא שלו אוכל
ממש - והוי דפסק מנודה או משמתא שלו ישנו דאורח אמוראין (2) לפו
דגזן דמשמתה של נינו והרב נשאר שרוצה להרחיק ממנו
ולזו ונדע מתרחקין והנה לפי"ז כל דבונה הגה נינא (מגרבא)
כוונ ליה דאסור (הנאה) משמתא לכו"ע שני (הנאה)
הכלל - מפרש כ"א הר"ן לפסוק כר"ע משום דאי מפרש מילתי דאינו
לוקה

ואמ - אי פוסק כר"ע לבש דגזן דנינא דמן שאני אוכל לך ולפי"ז מה
שאומר שאמר ליהנות הינו כלשונו הכ"ז אמש דוכל שלא הי' דלוקה
שם לבש אליבא דבשם דנינא אמש אפי' לא שאני אוכל

הראש דנינא - והא דתנא לא מני להו - לכאורה הי' אפי' דעלו לטמא
דאפי' אין כתבו לאחר שאני אוכל ס"ג דאומרין וכבר אמר שאין דבש אינו
מפורש מבוא הקדוש מודבני ואיתר נינא

(1) ועי' לשון רבינו אסרה מן הדר דאורחא דאינש למיפרש מינה במשנה ולא מפי' מידי.

(2) ביאור דאור במשנה יש איסור (ריחוק ד' אמות) והנאה (דף כ"ג ע"א ספר)
(מידי דמאכל) כמו שפגע רבינו אדרבא מ"ה ומשום אל אינו מודר שאני
אבל יש איסור ריחוק וכל ד' המשמתה משא"כ כשאומר שאני אוסר
אז אינו נאסר רק לכל המשמתה של ריחוק ומשום מש
דכשי כשמפסו כיו סה ג' דאו אומר מנודה ולא ס"ל דבעין אסור לנהוג
דבא שלא ס"ל דבעין שאני אוסר לך אינו נודר ועי' דש"ך ס"ק ה'
שנאור דיל ולפעמים אש וכמשו נמ לונות הפוסק קלון ס"ק י'

(3) המר מדברי ל' דריך אלו נדבו הדיוט ממש והיינו עדפא
דבאי' דאמש משמיתנא מנכסי דשפי כ"ח - וכמבו' דכרבינו דחק
פי' דבדל לא פליג על הירושלמי אלא דאמת גמור הוא
נוכל לפרש משמיתנא מנכסי היינו דבנין דאילו נכסי המודר
אסורין עליו הא נאמש במנודה אני לך שנכסי המודר אסורין
עליו וכל שאר דשפרש אני משלך למנודה כאילו אתם
מנודה - או מנודה אני היינו כמנודה לאני ועוד דקק אורה
דסעיף

(5) ואדבשבה משמע דהרשב"א מר"ן דבשבא משום שנכסיו של מנודה אסורין
אסרו ר"ע - ולר"ג כיון שפורשין ממנודה לאסור הם

(7) משמע ד' כ"ג ע"א אסרו נכסיו

(33) וכמבו' דכ"ב יש להמר משארי הכן המשמיתנא מינך לכוע שפו

(17) וכן מש"כ הר"ן הרי אמרינן משמיתנא מינך לכוע שפי - כמבו' כוונת
שנתבנו דבריו דכאילו אמר אני נעשית משומד מינך וממילא אתם
אסור ליהנות מנכסו

הכן דמאי פליגי שאל הוא לשון ריחוק כבמקצועין, וכמו סדרי לישנא
במשמעותא שלשון דא ואותם על ידי הלדר שאומר מגיסי הגרמה
שלוטא בכל גוו נמית דשימוש של הא דאותו לשון וסגי אף הוצש
בלישנא כהפגיע בכלל הו משמעות של ריחוק (במורה שהוא לאסור)
ומכניס אותו בשימוש של הא מפקיע אותו משמעות וכמו בשימוש
יכול להשוות ללשון כן יכול להפקיע מלשון - והנה מבואר לשיטת
הכן לומר שהלשון מפקיע שאני אוכל והיינו כמו דקיימו אפשר
מן ההר שיש הפסקה של אי אכילה דמשמע (באינו דאמרת איסור)
ונמו כונתו כאן וכ"ת מודה בלאסור הנאה הא - והנה יש לך אופנו ①

תוס' מנודה דאין לספק דהרחקה דא דאל דלשון נידוי - א"כ ודאי לשון
נדוי הוא וכ"כ בז"ה דמאי ע"כ לישנא דנידוי - ומבואר שאפי' חוץ
שאפי' מטריח לחכם להחמיר והיינו שאפי' נוטה להחמיר וכ"מ ממש"כ דבלא
מודה דאפי' צ"ע רק מתורבות הלשון ולא ממשמעות הלשון ויש לך
מזו הכא ספק אם הוי ודאי לשון נדוי - ואילולי דמסתפינא הוא
דבע"ע סותר דאין לדון על ודאות וכן יש להעיר על הירושלמי דס"ל
דבל מנודה נדוי איסורו משנע אין לדון ... דקדק ודה או ז"ה
כ"א במורה מינה דשנו ס"ל דאין לדון אלא יצוא, ולפי' גם לפי
אין לדון ורק דשו ס"ל דלא הוי ...

הכן ולמען הלכה מבאמצע דלית דמש - אע"ג דלר"ה דמשמע פליגי
היינו דבמ פשיטא ל' דגאל לכ"ע אין לשון הרחקה כלל דלשון מנודה
אבל ע"פ פסק דמנודה מותש דאינו כלל רק לא לשון הרחקה מ"מ
לשון שמעתא ע"ב ל"מ להלכה

① בזה אין מסתפקין דכונתו - או דיצמין דוקא שהוא לאשת נדה
ורק בלא הוי לישנא דנדה - עיין הגמ' שלפני הולפה
דבלא פה ולפי"ז הולה בלא הוי בפה לישנא או דמין
אי יצמין בשבועה לאשה והקשיתי עליו דגו"כ עיקר
דשבועה
חסר מן המספר והשבועה בזה להיפך בא' מפו כונתו
רק על הלישנא מוכח דאין שמוציא דבשבועה נראה כמו
דבדין השבועה מה א"כ אמשיך בשבו כונה ור"א מינה
שכוונתו לאשה כמו שנתבאר למשמעו, ולכן כיון דעיל
תרכה לישנא דשבועה הוי נדה ולמ יבי"ל שאם כמו דא' נפשיה
יכו' אות ד' עיין הגמרא שלפ"א הקושיא משאני הכא
הי' אמר הכא דבזה אין מסתפקין דמובנת שאני אוכל
את שמסקינן את הוי אינה בדבר ואין מסתפקין מה הוי
אינה אכילה וממה משמע שגם שלמה-שיר בגפן במרוחקני
שאני אוכל אין מסתפקין את תשלומו של שאני הוא אין אני
צריכין להוסיף בלא אישורינו את תשלומו דמה שאני צריכין
להוסיף בלא אכילה ואין אני יודע מה להוסיף - משא"כ
הכא יצטרך דין א' הוי לשון הרחקה ודין א' הוי לשון שכוונתו כונה
בלא אכילה רק מסתפקין דמלת מנודה או הוי אינה הרחקה
או נידוי של הרחקה אין זה כלל דינא, דצ"ל שאם
במסתפקין דמה שאמר ולא ידעה שצריך להוסיף - שיר דמילתא
על הריטב"א ס"ק ז אות ג' שכתב כיון זה והוסיף דשאני אוכל או הוי
לשון מה שאני אוכל וצריכין להוסיף מלת מה והוי שם יבי"ל שאם
אך לבין הבשפיל אינו מעורר כ"כ בשנה פכ"ו ד' אמר במודעני קרוי
ויבנה בל"א אסור או קרבן ורק כאשר אמר מנודה אני לך שאני
אוכל לך - אם כונתו לנדה צריכין להוסיף אסור ואם כונתו לשמתא
אין מוסיפין אסור - ואולי אם הלשון יש נאמנה דשלמותו זה לא
איכפת לן - משא"כ דמודרני שאני אוכל על הלשון יש לא נאמנה דשלמותו

(רט)

ט: נדרו דרבנן - ע' ני' - אבל דבר מותר - ובר' י"ו, קלוגמאן ני' (A)

הראש נדבו דרבנן - צריך לרבנו דרבנן - הרשב"א פליג ע"ז באין ספרי דבר שאת
ממהר להגיעו ואפי' שלא דבנין נ"ל ממה שאתם מאריך בזמן נידוי עד שהחרימו
דרבנן ועוד מי שנידוהו מן הדין מה לך לפיוס לפטרו דרבנן - ומ"מ מהר
ואיסו הגמ' צ"ע דשיטת הטור דבדרשה להביא לו הוי כדמות הדין הנשבע (1)

צ"מ מנדה לעצמו ומיפר לעצמו - ע' מרדכי פ' דבש"מ אות ט"ז - נידוי של
רבינו תלי היתרו דרבנן ונידוי של מקום תלי היתרו דמקום - ומש מבואר
בתשובות לפסח לא הי' נכנס בנידוי הדורא אלא בנידוי הרבנות אלא הי'
אומר אפי' מנודה לעצמו ואגלה בנידוי לרבנן להתיר לעצמו אבל המנדה
עצמו לרבנות ונכנס בנידוי הוי איפו בלא יחיד באין מיחל הוא

הכא ורב יצא מאי קמיבעי' לי' פשיטא דאפי' קיבור דבלא אסור ועי' דאמת
לדינך ת"ל מס' נדפס שעור דאפי' שאירי שפיא ק"ב מנודה ות' באמצען מוכח
דאפי' ר' מנודין צריכין הן להתפתח בג"צ - (7) ובכ"פ ע' דהי' תגא דגוג"ן
דלאורה מוכח מיני דהיפך שמעיא כלית הגה' דמוך מ"שפא דמבשו ומתורף
בנידוי מן השמים קיל ועוד שמעיו מחולקות רש"י ותוס' בתוס' הו מנודין מהמקום
ורש' מפורש - ותוס' בשיון אבל במפורכות הגה' מוכח באשה מותרת במשה
נזכה בעגל לא הו הנידוי מנודות ומ"מ הן מותר דשמים המטה
(3) ואכן לשיטת הטור אפי' להיפך בשנים מנודות להא איפכא ועלה בגמרא
(2) יורד חי'
הכא שב נאכה הוא עצמו מנודה הוא - יש לו אז המנודה פליג ע"ז וסיל בשמון

הכא מוש - אלא ראוי להתנדות - איסו הגמ' טלטלא פי' בשיון ע"ש משב
הני' השומע שלא נדבו ראוי שיהא בנידוי שמן השמים ינדוהו לפי שלא
חשש לכבודו של הקב"ה והיינו דבכו להמנע המנש שמים שלוו
טוב לו שינדה אבל אבין באינו כמש הטור חכמי הבור
חייבין לנדות - ודיאש בדאמר חידא בשומע הוא חייב עצמו
(וע' דהי' ר' אבוי ליב ח"א סי' כ"ב) שאסור לו לשמוע הפסקת השל' דעולם
ושוועת. והנה לו אם החיוב נידוי הוא גדר של מתאה - או גדר
של מניעה - שימנע המדבר שלא להמשיך דפעולת, וכמ כבש פרי

① דהכרח ע״י המשפט, ולאחר שמתרצין לו בפירוש לומר זה בקיצור הדרשה
שיתגלגל לו ע׳ הנידוי אינו מגיע לו ולא לאמן דינו אשרפה מה

② על דין נידוי וחומר דנידוי הטוהר (ע׳ מאירי) ודוגמה - שו״ר דיו״ד של״ד סע׳ י״ב (22)

③ ולכאורה תמוה דהא מבואר מדברי הר״ן פ״ג דמ״ק מפי׳ שדומא
דאיכא מכשול אם אינו עובד דהוי מנודה - ולכאורה חלוק מהא דיני אבילות (33)

④ הא״ר מבואר עדיין מתירין בלא מתפלל אפי׳ דיעבד - ואולי אפי׳ בלא היה השואל
בס״ב בלא אפי׳ בדיבורא בעלמא משליחותא בעלמא ול״ד דהי׳ כאן בס״ב
במיני השליחות וכיון שהפי׳ ע״י המשלח, והדיוק הנושא על ידי שלוחו
בא אליו לבטל הדיבור הראשון וקמ״ל בנוסח״כ מכאן ויש לומר מכאן
דמ״ד מכאן ״ א׳ להתירו אלא דהני״ל - משמע בשליחות שנעשה
דרוך עכ״ל מהלימות שנעשה ע״י המשלח וגופא ונשלח מכאן דבעינן
עד שלא דהני״ן דסמ״ן - ומ״מ אפי׳ בביטול שליחות מכאן, משום
דינא דאתי דיבור ומבטל דיבור (ע׳ קידושין נ״ט) וכמ״ש בפירוש
שהדיבור דהשתא תפסא ערכה אליו כהדיבור קמא מ״מ הכא
אין הנושא נידוי גדר הפרה וביטול ע׳ לשון הראש נ; ב״ה
ומיפר רק גדר הנושא ומשנה משני אפי׳ דיבור דהשתא אינו אלא
כמו הדיבור קמא

(32) במנודה לדיר אחרת אינו אוסר דהלי דין המנודה - אבל אבילות אין עליו
א״כ פשיטא בשני הפטור - בדיבור של הרב לא נסתפק הגמ׳ שו״ר בזה
בזה קודם דטור דשם הרא״ש שו״ר דפתחי תשובה שו״ד סי׳ ח׳ שבעת מהלאותו
שנוהג שהוא צריך לנהוג כל הדינים שנוהגים דמנודה וצ״ע דכונתו 33

(33) מדיני מנודה בשיון דינים מנודה צריך להרחיק ממנו ולא איכפת לן מה
בפני שעה - ומאי אבילות בעלמא הוי רק דיני (בקובץ הקודם
ל״א תלה דיני אבילות עליו ונפ״מ אם אם

⑦ ובנ״ב עי׳ דפסיקא לי דס׳ מבוארת מ״ג א׳ לדור דיחה ואי מוכח למען זה
ע׳ דמרה וגומה ויקרא י״ג את קב״ב במשמע דפשיטא לי דהיפך מפתגם
דבר ישב ולא גלמוד ישב

מהמאירי, ומלשון הר"ן שניצוק זה אינו אלא לאיסור מוכח שלא יחבר עמו.
וכמו כ"מ בדף השני, דבעינן הניצוק הוא לאוסרו מתחתון להעליון
הכל לגבולה דע' הנוצק עכ"ל שבין מלשון הקמ"ש שכמו שמבואר הכל
משנה טהרות מקוא' וכמ' בדמאי הלא על המקוה (ע' משנה דמ' תשמ"ג
לוי, אות ב)

ארון הספר קל ע' בתשובה בגין המקור משנה על תי החס (רכל החי) על סעיף

הר"ן ושמ - מה שניצוק זה אינו אלא לאיסור - יש לנו מקור לזה חיבור בניצוק
משום שאינו מושב בשורה - ורנם רחי' אפי' לוד (ח"א ס' כ"ב - הגהה ולפ"ז
משמע דליכא חיבור דכל הכ"ד בשפיך לנדות רק בשוי דר ניצוק ויורד
לנדותו ואין משמע כן מלשון התגל ומה דבל שאינו מושב בשפה
בשיך לנדותו - והנה הר"ן פ"ד הל ט כותב שלפין להתיר מיד כדי
שלא יהא מכשול שבפי' אינו יודעו (אינו יודע הקרן אורה) ואת
יוציא נמצא כל המולך הניצוק [כמבד כונת הר"ן שיו"ש בל המולך
דניצוק יתבטל אבל המולך חומר הניצוק וזו המולך כלון הניצוק
כמין מה שאמר הגמ"ע להת"א שהמולך יאמרו דהג' עדירות כלשון הכל,

הר"ן שם וכן דעת הר"ן - ע' בלחם פ"ד ה"ט מה' שדוות שהמב דבר"ן
נמי שזה שאין לנדותו על יורד - ועיין הגמה שלי"א גי' פפר"ן
הי' סובר דבין ל' יורד הוי הכל דחפבו של ניצוק - ורמון אינו ניצוק
רק אופן של כפי, ונשר כשאין סובריון דבל יורד הוי צמון דחוב.
ניצוק (חובתו משום ל' יורד) וזה מפני שמניד

הרשב"א הא שבא אין חשוש מתיר עלמו אפי' מאיסורא מגוף של - ועיין הגמה שלי"א
ביאור כונתו דבסופו לא הוי ניצוק גמור ולכך בעי רק הרחקות אך גם הוי
נוסף דכל הלכות ניצוק נוילת הסנפל ורבי ופי' צבון ג"כ כונת המגל משמיות

(1) ענייני פתרמה שעולא ג׳ ע״כ בפרט על הראר משא בפשוט ניגו״ן חציון
בלא הי הגדול משמש עצמו אלו לו אחרון והבו יש הלכים שעולו
עצמו (כמוש המפאבר. בנין - ויש שפ׳ שנעו ג׳ הגול שהוא עצמו צריך
לענות) וגין גם הבו בעלא על הניגון לא-ין שלו יושגו
אך עכל חוץ ניגון אבפשה אין גם כרוב המורה שקוו עצמו
ינדם אך גם על המשנה לו מחשיד

ל״א

הנ׳ ערמיך בא עשירוך – והיינו שאפי׳ כל הנידוי שאמר כאן והוסיף[1], שגם בעגה אליהו בא לפני גם בגלות קיבל הנ׳ עונש כמו שלא ישבה אם אפשר שהנ׳ הוא ס״ל דבפי׳ נידוי גמור.

אפי׳ אם לא נדוהו – בלי חכמי הדור חייו להודות – הנ׳ י״, וולפין נ׳ הערך משמעי הרי״ף פ״ו הל׳ יב מהל׳ ת״ת ע״ל עוד דבעלו שאינן אלא נידוי אפי׳ נידוי קטן שהשמתא – ושמעו נקטן הוא חכמי הדור – ואולי אפי׳ בזה דהרי״ף פי״ט מהל׳ שחייב כל הרוצה – ללמוד לשון המה ושהיה תמיד ואיך אפי׳ שמי שנכשל בחטאו גם בעצמו אינו ראוי לנדות השומע רק חכמי הדור (ואולי שיש חיוב על השומע לנדות את המחבר מיהו גם כולל כל אדם)

הנ׳ משמיע לנפשי – שלא יבטל בר די כך שנשאר הוא דלא הרגש הנ׳ מי יפה נ׳ פי׳ כוונה שהבר די כך לא ידע שאר נוטרא הצער נידוי ויסדור שלבין מר נוטרא דנידוי

(1) ע' השפילד, סי' עד נמען לפני (מבוטלים) אין אלא המקום מצא

(לז) ויז לעיל (ליה / דף) רמ

דינין נשבעין לקיים המצות - שטת הר"ן דאינו חלה לגבי קרבן ושיטת הגמ' והרא"ש דאינו חלה כלל - ואולי דסברי סובר (3) דבאיזה קרבן הוא משום החלות והלא הא מגזל החיוב נגרר וזהו דאינו חלה לענין קרבן דשבועת הר סיני מונע החלות שבועה - והגמ' והרא"ש סוברין דבגלל הלאוין דשבועה האיסור משום החלות (1) ממילא אין שבועת הר סיני מונע החלות שבועה ליכא אפילו לאו [ואולי דבפ"ח תלוי במחלוקת ר"ע וחכמים רש שבועות שבין וע' משכ' בגליון מ"א דהגה]

לשיטת הגמ' - מפני הבירור וזהו הגמ' דחגיגה ע"י, ד"ה לקיים כתבו דבעינן להבטיח שנו כדי לזרוזי נפשי' וכ"מ מהגמ' ר"ז דסוגיין דבבירור הא ע"י התפסת שגם - אם מעל דסוגיין מוכח דבבירור הא מהשבועה גרידא אף בלי התפסת הפשט - וכן במשכ' הגמ' לעיל דבה"ז דבי גידל הוא דאינו מוציא שום לגולה - דבו מקשין לר' גידל דבשבי ובלי שום פסולא בגמרא ובמ"ש הרא"ש וע"כ שבא להתיר אפי' על התפסת הרשל ואפי' דכל שיש לו שום שבועה אינו דליכא חלות. יש דן היטב דבשמו תשובה ומבינים דגל"ד דבי גידל הקשה הגמ' מאי קמ"ל לזרוזי נפשי' (היינו אי גילה שבי דסברא כיון דליכא לי ליכא שום סרה לאסור)

משכ' הגמ' מאי מהני בה לר' גידל כיון שגם הבטיח שבועה בהו קושיא על פי הר אליעזר [באיזה דבר] וקושיא דבות הוא על פי הראשון

עוד מושג קס"ד היינו לחיוב מגזל שבועת דואי - וכן נפי דבזו הגמ' שבועות כ"ג, דובין מקור רי"ב דלא אמרינן דמצות נזיר מקבלא בשמיא ולפי הגמ"א (דברכות ציז: דוח) הא דקא לחכמים ללמוד מקרא בה ג"ו ולא לפני מגזל דמשבועתו היינו או (2)

① ע' תוס' הרשב"ץ חי' ס' גיטין כיון דנתמעט נשאר לקיים את
המצוה אקרא נתמעט מחלוקה דכשמא הו' משום דבלי חלה
כלל - וכמשנ' בסו' ג"ד שיטה - המפרש דמגיע כ"ב. ד"ה
מי - ונפקא מלהרי ולהפטיר שאין בם שמוה

② שדומה גמגמה דקרקן אז ירוש דעלמא - ואי"כ קשה טובא
המשך לשון הגמ' דבפ' ג"ד הק"א בא"י מקשו דבש שדומה
גמורה. א"כ קושית הגמ' הי' דלו' דבלא כל שדומה
גמורה משום דליכא קרקע (משום דגמגמה מלוה והן) ונפקא
הקושיא משי"א באמצע (כדעלם אפשר דלמא מקצה) דנשמעתי
דאמצע"א המבצר עשה כמו לפיר"ג

③ אבל ל"מ כן ממשל עמוס שבא' אלה לפי [illegible] יגל

לד



הרשב"א ד"ה האומר אם דקיום מ"ע אינו חל כמו שאינו חל דשבועה - אינו מובן לענ"ד דלמה דד"ה קמי הגולה בגין דנשבע לקיים את המצוה עצמה משום כן יחול א"כ מדוע אינו עומד ג"כ בכה - ואולי אפשר דבשבועה שאינו חל לקיים משום דינא דבאתרא אבל לפי"ז ישנה משום הפקר להתקנה שבועה דינא דבאתרא, ואולי בשבועה להוכח בגין השבועה אמשינן אבאתרא ולו בכל איפשא הוי משום אולן בדבור ולש די דינא דבאתרא ועפ לפי"ז אפשר עם שבועה אח"כ בדקיום מ"ע חל הינו בשל ליא דינא דבאתרא (ועי' ספר הנשבון להגר"ח שמואלוף בזה גי"ג-גי"ד) אבל אינו מובן משב' חל משום נדרו

הרשב"ץ ח"ג א' ואע"ג דלא כתיב לא יחל גבי הרצה והשלחה - מ"מ כיון דנתמעט נשבע לקיים את המצוה מקרבן נתמעט ממלקות דטעמא הוי משום דלא חלה כלל - יש לו לפי"ז מקום להמן ל' בקושית לקמן י"ג.
ונמעט דיטול שבועה מקרבנו

הרא"ש והלא מושבע ועומד - כתוב וה"ג דה יומא ה"ל - יש לו דבזו פסוק (1) דנד"א, ומדוע אינו חייב-קרבן לטעם כמו שאתרא כדי לחול

הרא"ש ה"ד אם נדר לקיים - ע' משנ"כ דעשייה דה' לנזיר תשובה ד"ה (2) דרא"ש - והנה אי נימא שנדר לקיים אינו חל משום דינא דבאתרא יש לומר מדוע בשבועה קרא בפסולה קשת בשבועה אינו חייב לקיים המצוה והנה משאלי הינה אלו, משום נדבה כשות דיונ' לקרבן וכו' סברת הרא"ש כמו משום דל יחל וכשלה הרמב"ן במלחמות ולכ' לפ אמר דלו דמין בשבועה דבל יחל על קיום מצוה ואינו לוקה משום דינא דבאתרא וזה לכאורה גמור בזה שיש דד דינא דבאתרא מדוע כוונת מיתה על קרבן וגיסי הגאון שליט"א הי' רק דאפשר בשל להרא"ש דחלוק נדר

(1) עד כאן סעיף, ויש ראיה כל ג'ג. פה הר זה ורבם המוסגר גדולה פסוק נפקותא (9)

(2) והנה משפט במשל הראה שהמות כ"ז, מתבנה משמע שהדעה הכל ליבו
הסכון על אתחלתא וכל הסכנות הוא אך יש הסכון של מולדת ונראה
דעדותה על קיום עשה ומסתבר מאד ללא סכנה אלא אין עבודה
הי' כי ראוי

(11) הוא משפט קודם

עי' מנחת חינוך [illegible] בספק הוי מצוה שבממון וע' [illegible] ס' [illegible]
ועת א' [illegible]

(לג)

ח.

משבועה בשבועה הוי האיסור על החלות דיבור ומשוה ליה קי' סדרת אאמו"א משום קנס בשבועה חלה על עצם הפעולה ושפיר שייך די סדרת אאמו"א (והנה בשבועה היינו אלה) אינו מובן להבין הדבר מדוע אינו קרוי שבועת שוא כיון שבאמת מזיק שבועה

הראש נדה גדול נדה - רפיק [illegible] והלא מושבע ועומד [illegible] הקשה [illegible] קשה קרא [illegible] בשבועה חלה (וכמו שפסק הגמ' על קרא [illegible]) ח והנה הי' אפי' [illegible] אינו עומד עני לפניו ואינו [illegible] משום מצות [illegible] ע' [illegible] סק ב', ועי' [illegible] שייך [illegible] [illegible] הקשה [illegible] - והנה ① רהי' [illegible] מה הי' [illegible] הי' [illegible] [illegible] ג"ת [illegible] [illegible] ורק"ש או לה הי' [illegible] ידוע [illegible] ומושבע ועומד - והנה [illegible] שאינו מסופק שהגמ' הי' [illegible] ג"ת [illegible] הסוגיא דמנחות [illegible] - וכן לשון הגמ' משום [illegible] כיון דגמ' פטר נפשי - אלא [illegible] [illegible] מצות ובג"ג [illegible] ודכל אופן שעושה יש לו קיום של [illegible] מפני מושבע ועומד וכמו דאמן למ' ② וחגמ' [illegible] בשבועה של [illegible] [illegible] לפטור עצמו דק"ש של שחרית [illegible] של [illegible] [illegible] של מושבע ועומד - [illegible] מאד [illegible] בראש [illegible] [illegible] [illegible] אירו ולא דקיום מצוה [illegible] הראש [illegible] חובה אלא [illegible] והוא [illegible] [illegible] כל [illegible] שבועה מצוה ואינו קורא [illegible] אלא [illegible] ③ ומצוה [illegible] חובה [illegible] קרי [illegible] מצוה [illegible] (ולפ"ז אין למי [illegible] לפניו הוי חובה [illegible] דמנחות [illegible] ופליג [illegible] שמואל דר נחמני [illegible] - פסוק [illegible] (לא ימוש) לא חובה ולא מצוה, אלא [illegible] [illegible] ר' [illegible]

(21) בדבריו הכן חולקין על ר' אמי מנחות כ"ט; ואולי כוונתו מחו"ר ללמוד תמ"ג
כמ"ש הכן לעיין.

① ועי' שלטי הגבורים באו' המעשין ה' סדר דכ' גדול סודר דכתב דכל לימוד חסרון
של מושגים ומושג וכמו שמאסיף הרא"ש לסמוך סדרא גו

② ואורה לפי פשוטו דבריו בכ' מנחות כ"ט: ביותר מלאכת ולא ימוש דקיט שמכיא
ורדכית עי' ביאור הגר"א סי' כמו סק"ו דבל מש"כ הרמא סי' א' ותשובת הרדב"ז
אבל לא קרא רק ק"ש שמכיא ורדכיא, כתב כר' יוחנן של ורנבפיל ח. [ושמע כתב
(22) אין דעת הכן כן של והיינו דלהכן הא דנקט הגמ' ק"ש היינו דאי' דף פור נפשה
ח
ממאי דכתוב דקרא דהביא דכיינו דשבת נרקומו ] ועי' נ' דסוגיין ומשמע דגמ'
במנחות, וכן רש"י דסוגיין - ומש"כ רש"י בשבת פטר נפשיה היינו, באופן דמוכח ולכן פטר דק"ש
③ וכמו' בזה מ"כ כונת הגמ' בסתיו ס"ה; דמתני' מה כאי' רשות למלכה, בגלבית
לכל הני מלכה ולא חובה ועי' דהתי' כיון דגם שיר שכ"כ דהכוון
דהש"ס תשג"ף גא סי' ק' ד"ה בסוף - וכן המשג"ף מסלם הלכה
בכל מלכה מ"כ לא תי"ל שחובה לכל- דכיון או נשדר שלא גמל
וי"ל אלמא דבא דכיון דא לא קם ללמוד (אין דבריו המלכה מן
המובחר) רמ"ע מלאכת אכילה ושתי, וכן נשדר שלו לימוד ב'
יומו בסוכות - דבאר מיד דר מלה הכשונה בי רשות קמורה
כיון דבה א' דא אכל - מלכה אישי - אלו וכאי כל שיש דעשיית מלכה
אינו דבעי פטר נפשי מיני הוי נשדר לבטל את המלאכה - וכן
בסוף הנושבים (דה עוד) תקשה מסוגיין, ומתגלה הג' דלא"ק (דמנחות כ"ט) דבעי
לכל
פטר נפשי דק"ש אלו שונה פרק או מסכתא -(34)- השנה אמורה הוא
דומה לנותן ד' פרוטות לעני, ואז דאלו פרוטה אחת - דבעני
לו הוי מושל כלל (ולפ"ז מתורשן דשקא הי' דין דהל' ג"כ) - ויש עוד
דבבא אירי דקול ועשה ואפשר דמ"מ על שלוה - וכמוגו הא הי' מה שאומ
עי' סי' דדקות ועשה אלא דהודה ולכן תועה וכל מלכה שפיר הוי"א
וכל הכל מלכה אפשר דלמודין מקרא דבדרו לו יכל אבל מיהו הוא
להבי שמיו ומבני שמיו עקרו אינן דלומן תועה (אבל יש לו דבריו
רק ימוד דלא דכל וכל אל בחשש בהלכה שלוי דתועה מגמר אינן
הלום דמי קרבן (ועי' לדמן י"ג, דיש ר' קראו חד ולא נמי לדכוון ועיו"ק (33)

ס"י אות ג' דבה ו"ל דמבר אין שבועה בלא הודאה בלל השבועה אבל אם הוסיף
על המנה - במשנה ובגמ' יש אופן שיכל לפטור חיובו ושבועה עשה על
חיוב הפקדון לגבי הספק של מושבע ועומד

הכון עליו להשביע - בקרה לחוב משני לבעתו בשבועה דפוק בג
בשבם ועי בתוי' ראשון ס"י ג' שיגיה כונת הכון שמחשב עליו משלו
בבעלים עש בה ו"ל - אבל לי קשה חגא ששם ורבו ירצב אות ג'
מי שנדם שבו ואלו שלם משולה למען וגם איקם או שום מטעם
הוה משון קדם שקדו כן עד והי' לגבי בשבון משון דפוק בג
בשבם כמשנור הכון - עמוי להשביע - ואולי במחשב על מה לפקבנשע
ופ"י

אמר האומנם - והה באו נשבע טלא לשנה פרק בב - וכי מושבע לזמן זה
~~אני - ההטה הבשבו שמבואל כבי הרשב"א - שאינו מושבע על פרק בג~~
~~ואני בג~~ שיטתו כהרשב"א הורא דישב הרשב"ק סוס"י ק (ח"א) בהל
לישבע שלא יגיד - ולכאורה בבו כשטה הראש בהל אלו דחורה
נחורה דרוי בבש שלא להשמט ממנו דבול אבל (ואולי
בבבו וגם אין שבועה חלה על שבועה בבשבר לענין במחיבת
הקיום) אלא כל שאינו חושם במורה ואפשר להשמט
אינו נפקי מכלל הבועה והלכה

הכון נדהון - לפי שאפשר שבאלתו הפקון - ע' דאשב"ף ח"ב ק"ח בדאמת
יש ספק אי הוי חלות אמיתי

הכון עליו הרי קל עליו שיבוא כמו מחרר דבש כשם שבמו מחרר מתפשון
ועי' ש"ע משנע משנין בעיקר החיבוט קמו לאשמעינן כי על האומר מוכח
להכריח באחר - כמובן הההכרח קמו דיש שבקדים ודבש שיוצר שבדבר

(33) לגו'

כיון דס"ל בזו חלה עכ"פ לדעת מעשה אב"ה ליכא פלוגתא וכן

(34) לגו' כמדו' אפי' משכ' בפשטות גמורה היינו דל"ת דו בזה חודש

בשינוי אכילה היינו אף אינו משיג עכשיו לדי כמו של מציאת

אכילה, וכן דהוכחה וכן דחודש משא"כ דלימוד בהם (334) בזה

יצ"א דקרי"ש וחידוש עליו שיש חודש ללמוד אבל מ"מ ע"י לימודו

משיג מעשה וכן פרוטה שני אינו אינו מחוייב כיון שאצ"ל

אף מ"מ מכל"ל לבעלה לו נפקא בזה פרוטה דאשונה לא

נעשה עשיר ואולי בזה ג"כ כונת הרשב"א שדומה כ"פ אלא

מעות לעשיר רב"ה בזה עוסקי דמי דמעות משורה. בשמיני קרב

בא"ן בזה מעות לעשיר ואעפ"כ שדומה חדש עליו

(334) היינו שכבר פטר עצמו דלה דוהג"א - והלה וכאשר משיג כמו

כפרוטה שני' ע' בלשון רש"י דסוגיין בשפר פטר נפשי ע"י דחשאת בזה

(ל"פ)

ממשיך עליו זה גופא ההכרח, ועד דמין יותר בשאלת חוב זה נאמרה
רק דאומר לחשוב - ומשמעותו של הקב"ה נתן כן אות שפי' הר' לתלמיד
וביתר ביאור נתעוררתי ע"י מו"ר הגאון שליט"א ביסוד המין הוי גדר
של מחלו במשנה [כל דהשאלה בזה על הגמ'] אומשיל לו גמור, וכמו שהבאתי לעיל בס"ק
להשלל ההתעוררות וזה באמת נלמד ע"י הנפקותא של הקב"ה
נשים הוי נכסי מלוג - והנה נשאל הוי תוספה על חיובו
(עי' ט"ב אבהע"ז סי' כ"ה ס"ק א' שגם לכל משפטי קיום) אבל אי
נימא דהוי לעיל [דשעת משפט] ע"כ נלמד א"כ מסתבר דהוי קולא דלמא כמו ומה
תו"ס יו"ד רכ"ט לא המשפט מחלת הכתוב

ענף ובאו בשמתו - אותו ראוין לשוא שענין דקימה-אמר דשינה
שנוי על כל די' מה הוא כוונת דבפו שענין שפי' המעשה
וביאור ויסכים למעשהו וכמו מה בא"א לר"ל קי"ל' חמת
מק מלותו מות ואיש חדש יכפרנו - דבוי הקדש לבעין גוזר
או דבפו כח המרכה המושל על הכל

ענף ואו והא דתקט פרשת דספ"ל - שמעתי מגיסו הגאון שליט"א
שהנות להקשות משום דמין פרשת דספ"ל דאוד השגו"ת שלו
המשכה לכל אדם ועד שלפנו או משום י' דיחד גם דשפי' השיש
או ששון הגליות לזמן שלו' לר"א (כמבו' כוונת ששמעתי דשה"ג ז' ירוחם
דבר דבפו בשמקדשין דשעת הכסיה לאדם שא' כלום - הינו דאז
יש לפל בז שוה ודמיון שעניפו אינו דהעפל וממילא
משפרין ונפו כוונת דאפרשת דספ"ל דפ"א ראיה משיצא שם
נותן למשבין שלו' דלד שלם - ולפי"ז אין מוכח מקמוק דבה"ש י'
דרא"ז אף על דעלה די' או"ח שמשמע דבה"ג י' דרא"ז וכו'
דבעא סי' של"ד סע' י"ד ומשנת הרא"ש והרשב"א קמוען דבהשגות
שלו' גוי"ב מאירו משמע ע"כ דאמפי' דרא"ז

גמ' האומר שבועה שאשנה פרק זה - לפמש"נ המגל לעיל וכן הוא
בתוס' חגיגה י', כל הצירוף הוא ע"י הדברת השם והוא ליכא הפסקה
ועי' לעיל לג. ד"ה לשיטת המגל

גמ' והיה שמא לאו י' - ע' דרך שבנו משום שישנו עליו - נמצא בעדין הוי מנודה
ועי' דרך ח: שנשאר דצ"ע אין בפסק לנדות דכל דיני מנודה (2) ועי' רמב"ן
ט"ו, שנסתפק הגמ' אי מנודה אסור בקשט ונשאר בתיקו - ולכאורה יש לפשוט מסוגין
וכן פי' לשיטת המאירי וכדו של רש"י, הלא דהפילו אפשר מן המה דבשעת השאלה
הוא בהסבר לכאורה לך דכפו אופן הרחמים - אבל עדין יש לה אז מנודה מותר בקשט (1)

גמ' הא במתנו - נסתפקו באבי דבא"ל מועל - וצ"ע דכהן ליהא שכינה
דעדת הרחמים - וכן הרמ"ן פ"ב הל' י"ב העלה דבא לא מצא
מתירין לו אפי' הכי - נמצא דגזרת שכינה הו' רק דין להמתיר

גמ' עליו להשפיע - ע' תשובות בין שיחור דבשנה המגל שמוטל עליו להשפיע
סגי שמשפיע לו השפיע ומשוה הקדוש קדה שלא דאו דאין ימעקא
וכמו כתוב

① ונמצא כאן גם סתירה לעיקרו של נידוי. אבל הראיה ניתנה מנידוי זה
השלם שלו ⑪ ופנה ע׳ דעות הרש״ס שליט״א (פי״ח) שהביא ג״כ שאלתין
לחומרא - ותירץ והראיה פסקו לקולא

② ועוד יותר בפשיטא להו במנודה מן השמים אסור בשאלה שלו
והכא כי מנודה מן השמים הוא

⑪ ואי אבל כיון שהשאלה מצטרכת עד כי הוי כולה של קיום
משאלתם וגם דודאי היפך מעבר של נידוי אבל גיסי
הרמה היו [illegible] בזפ״ז אינו אלא בהיתר פסקו דהוי נידוי מן
השמים ומשום ניחם ע׳ שאלה שלו - ואולי דנימא כן אין לפסוק דהרמב״ם
מן הסתריך הוי ג״כ בקבלת קלשות ניחם דהנידוי וגם ונישה
ע׳ כל אבל והשאלות שלו הוו כמתיר חלה מהנידוי - ונימא דשאין
דבוי מנודה מן השמים דבאמת אסור בשאלה שלו משום הכי נידוי
ונפקע הלך מהנידוי ע׳ שאלה שלו וגם הרמב״ם שלא יצא לגמרי לפרש
דהיא בשאלות הוי במנודה אסור בשאלה שלו הוי כמחיצת
מוכיח שיש לדעת ⅲ דבשלו הוי משמעותו של הקבלה ומי שאין
להיות שפוי רשאי אפשר לדון לו שלו דבוי כמצות שמן
אם נידוי גם בדיעבד לפטרו לגמרי (דבעל הוי כחולה
יולדת) דיינו ג״כ לדרכו דדרכת שלו

⑪ והפסק לפי עניין דבריו הרמב״ם שתקנו לשאול רשות של הקהל

הר"ן בשו"ת אלא שבאתי להשוות - ע' תשו' הרא"ש כלל ח' סי' יא וז"ל דאפי' הכשרים
דהקיף דמי כיון ולכן שאני כ"ש החלות שאין כאן לא פה ולא לב ולבו
לנדורי החלות דפי' קלה הואיל שהרחיקוהו מן השאיל ודבק קידוש
וכנה בסכרת הקאנין ע' דתוס' ותוס' (יורד סי' רכ"ו דה אבל) דאין מכאין לו
לו ואבל אלא מדרבנן ומא - והטעם שהוא קול לגו דהקיף בר זה ואנו
מחמירין להתיר הסכמה זו - דקדשאו כה"ג כן נדיר לו וחלות ורב דהקנה
יואל - והנה לפי"ז קשה להר"ן מטעם דמינן י' ומוד הקשה הר' מאיר מאלצאן
נ"י בשו"ת הרמ"א דתוס' לא כן וז"ל ורמאי אוה הקאנין - מה"א וכ"ע דיבעי
לתפרי ומפתחי לי' ויתירו לו את נדרו והחרטה ומ"א רק ב' דאפשר דיומא
(פ"ב) החולה להשיב ומת מ"א י' דא ומשמעת לו קדרו ואומר חטאתי לה'
אלי שמע ולפני נם ויאמר כל מחל לך - לפי דברי אנו מוכן הכאון
יגל מתשון שאלת הכשרא מכ' מי שנדב החלות עד כדי שלא יאכל דבר
פלוני עד זמן פלוני משמע דל"א איני לקבוע נדרים דאו כבתוס' - וע'
דיב יונתן (סי' רי"א את ד') שהאומר אוד חלת לא על האיום אנדב - ואולי
אפי' לע' דתוס' אל שבשא תוס' הרב"ז במשמיע הרא לו לשנות נפשה ע"ש ואולי
דה"ה אז הרא לו כאלו עשה נדב מכאין לו מן השמיע שיאסר דבדבר זה
לא משום שעשית קנה סוד, אלא שמשאיל לו מן השמיע שעליך לאסר
דבדבר אלו ורק שהרא לו באופן שהוא עשה נדב (2) מא"ה יש לו
ג"כ מתירי נדב אבל כיון דבזה לי"ש הכא מתירי נדב מא"ה
דמינן עשה - בשמעו' כוונת הקנה דיומא הוא ע' ב"ש כאן עשה.
מצטרפת השבועה ג"כ ומפר ונמחל חטאו ג"כ והתם האיסור
(1) שהרא לו מן השמיע ודוק - ועי' דט"ז ר"ס ס"ק 3, דאז אשה נדבה דחלות אין [interlinear: שמבדק מבדח]

הר"ן דה"ל וכתב עוד הר"ן שמשון - ע' מלמ פ"ו ה"ד מהל' שבועות שהוא
מגמ' דב' ששמע דק"ק אוי שבועת ועכשו שנשבעתי מ' מפר לי - ובמשנ'
קושיא ביותר עכשיו כיון שעשה שמע החרטה ושם ר"ז הרב על
המיאוס - והנה קושיא א"ש לפמ"ש האגל דכורות לי"ז דה מתירין

① הבדל יש לחבר בין זמן השמיעה השלמה א"כ אין הא בשמען תשובה
להגיד תוך השמיעה

② שיר שכתוב לכם כמו דאמרי רבנן (מ"ה) וכתב שכתב וגו' ושמא מכאן שמוציאין
ל מן השמיעה. אילו עשה נדר לא עשה את האיסור הנדר אלא עד השבת חכם
ולפי"ז כל השבה זמן שאיסור נדר (לפי' נקשה דהיפך שיין מתירין נדרים
דנדר שלא נעשה הכל דקדוקיו רק דבין שמיע וע"ז תי' בפני אנשי לבבו
וזמן (ובמ"ג ע' תשו' תשר"ף הל' קכ"ח - קכ"ט שהלך שיאמרו אז לא יתחן)
ונשא לכם ואולי אפשר שהדיבור של הנדר מושלל ע"י הבאלה דקני החכם
כשבל מנום בשעל שאלה יש ל' חלקין חלק הא' שאין רוצה מכאן דקיום
הנדר (עי' לעיל, אות ③) וגם צריך להשות דיבור הראשון הנדר שלא
ע"י הבלה אם-הפרה - ובכה חלק הב' לש הבו הבל - כדאל לא הוי
שום דבר. מלבד ע"י לשון הנדר אבל עכ"פ בזמן לשמוע ממנו
שאינו רוצה דקיום הנדר, אבל ע"י דלשון תשו' המשנה תפסה
ומחרטו את נדרו ולחרטה כמו שנעשה דקיום ועד לשון הרשב"א
ח"ג תשו' של"ו

ל"ט

ח:

(ד"ד) והנה מתבאר דלשון הר"ן שאינו שייך להבא דכל שנשבע הוא שיבוא
דבני הבית להתיר לו - ואינו עושה שליח להשאל - והבעל נעשה
ודרבא משמע דבהפרשא קאי עד על התרה - ומיסי הרמב"ם שלא אקבע
דאולי מקור המאירי מנו מוגל דבדי הר"ן ואינו נעשה שליח להתיר נדר
לאשתו - ועי' דבקינו אחרת בד' ט"ב שגר כתב דהיא בל קשיא התרה
אם התרתה גוף ואיפוי (1) הקמוה (ד"ד) ועי' ח"י תשמ"ם ל"ין

שהעולו בכל לשון מתירין אף לפמש דגוא"ד דכ בהדורא י"ש לעיל,
דבכ"ח באשם לעי' הילפ ובועמא איש האלקים - ואין אלו דק בדי הפרה
אולי באיזה לאחר יום שמא - ומ"מ אפי' דבי הרא"ש הוא בלא דיינן ידיעת הנו[דר]

הר"ן פו ה"ד עפל שבועות - ע' דבאורי הגר"ש שספק דנדאת הר"ן
אם דיינן דבעו מפאת השאלה או מפאת התפסה - ונפ"מ אם יכול
ע"י כפירה - דלדעת חשיב נב כשאלה ע"י שלוחו (4) משמע המאירי
שפוס דשוט הר"ן שהיות מטד אינו ע"י שליח אלא מפני הנודר ואין הבעל מקפ[יד]
נעשה שליח לחכם אשה אבל לא להתיר נדרי אשתו כל שמאחר
שנודר לבד אין הפרה בספק שהוא לעיל (17) ונודרים - והנה
עלשון הר"ן דכ שנשבע הוא שאר"א ואינו עושה שליח להשאל,
והבעל נעשה שליח - משמע קצת בהמבול חית (2) בלי חסרון
השליחות ואפי' דבבי עלי - והבעל נעשה כלי פרשה דבליחות משום
דל דבאשתו כגופו והא דאינו נעשה שליח להתיר נדר לאשתו אפי' בשמיעה
גוף הנידוש דבעל ואינו גוף נודר - (1) או אפי' בבל מושג של שליחות
שייך רק דפעולה שעושה רק חקירה ע' דברי הרא"ש לקמן עד:
ודא לעיל בשמיעה ד' וגו' ושמיעת האפטרופוס אינו כשמיעת הבעל
ואיכו שיעשו שליח לדבר דבמידי דממונו לכן ואינו שליחות
נש בתי דין נאיר ובל דבלא לוש אלא דפעולה שיפא בעולת השלח
בעל עשה הוא אבל השמיעה הוא לאצל מעלת פעולתו
עד לוש שליחות (והנה א' דיון שהבא דבריו לשמור החוק אם
ממש בשם להבל ודעת כמ' תשירושלמי (פ' ה"ח) דבפדיון היתה הבל
שפ"א לזה הדינים היתירא דבי יוחנן ודבש סגי שמעה דבדי
ר' יוחנן ושמעה גי' תרגומו וכי' דהלוס סי' שע (קנ"ג) שליכה לפרש כן
דבדי הירושלמי

הר"ן קצל אבל דלחכם לבהלה נבי לא - ע' ריטב"א סי' שע (קנ"ג) אבל לכונס
[illegible] כוונו ונעשה כפון לא אגיעו - משמע קצת דבעי [illegible]

שאם שבה דומה, ובתוך כדי דבור לא

(ו) ובעין משל דבול לתרומות. וא"כ במתכוין דקטן הוא מעשה מינו ודבפי'

בל"ז מינו יש בפי' דקטן

מפה"מ אבל עכ"פ דעיין דבין כנודר שתיקנו וכמ"ש בפי' הר"ש

וכ"ל דבל שבחכה יוצא שבנודר מהפה ותפלת דהיינו חכה מתוך שאלו

עשאת כנודר - ואכ"ל אפשר דכששמע הב"ק רבא ההיתר ודמשון שם

אין כונה ההיתר ובו' וע' דשו"ת דגל מראה פי' כ"א ימ פרש (33)

(ו) וע' הכ"ש בשם הג' שמ(ק"ג) שהובא בשיטת הר"ן מחשבה בפרם מהוד

לא שלח חרטה ע"י הכתב שמפני לא הן מקפידין אלא גלגול הוא

ואסירו אלא דודאי תקנו ממון דעין דבפי' הר"ן (ולפי שיטת המאירי

א"ש בפה"מ דעיין דכני' הנודר ממש) והנה ע' דט"ז פי' רכח

ס"ק כ - ולכאורה יש שם טפי בפה"מ דפי' של הילה

בשיטת הר"ן משני חרטה ע"י כתב ואפי' לימ התפסה

שלא תקנו ועי' בש"ש ד' הלכות (במעשי הט"ז משמע

שמקשה על הרמב"א והוכיח כהר"ש ולכאורה זה ליתא

דהכל בפי' הר"ש)

(33) לא נראה לה דהיינו משמע ע"כ דבלפירוש דבונה ע"

ההיתר (אם לשון אינו ~~[illegible]~~ מעורר שם בפשוט דבר וכמו כן לא

נתחרטה - בלכאורה חרטה דבעיקרא על עשית הנדר

הוי מעלאותא ואינו גלוי את חלות דהיינו את הלוו

והנה משפשי המשומי שבפה דסו"ן פסק בפשוט משמע דבפה"ש

א' דבלו דעיין גם דבין הנודר לפה"מ

(ד) הל' יהוס נ' דאר דבין משה דקושמין — וע' כן בפול הנודר עצמו

(ה) והנה מהרי"ט לשון הר"ן והרא"ש משמע דלא מחלק דין חרטה והיתר - ופלפול הרו"ש

דפי' הירושלמי הוא באפשר בלא חרטה דפני ג"ז אינו במעיניו לשון אלא כין דבמשא ומתן

שהוא ליד חרטה הוי ע' גוטמן ס"ב בלא גם חרטה דפני ד"ז וכמ"ש ממה שהביא ראי'

בל"מ מפי המתענין דעלו

(מ) ח:

הרן ד"ה שם - ע' בתוס' מנחות ד"ל ס' נ"ד ע' מש"כ בזה (תשל"ג נ"ט)
והנה לכאורה מוכח מהירושלמי דהכא דלא כמנחת חינוך דס"ל
הירושלמי פ"י ה"א נדרה אשה ושמע בעלה ולא הפר לה פשיטא
שאין מיפר לה לזמן הגדול מפני שיפר לה לזמן הקטן - וזה איירי
בנדרי של עינוי נפש דאל"כ מפני ההקדמה שלא הפר לה
ומה שיין שהוא נדר שהיה לדין אחריו וצ"ע. והנה איתא בשו"ע
אבה"ע בי"ן סי' י"ט ובפירוש מהא הנדר דבדבר שיש בו
עינוי נפש ודעינוי נפש ע"כ שיש לו כח הארה - ודבר
אינו משום מש"כ של בנדר שעושה קודם הנישואין הפא
קדוי נדרו וצ"ע

תוס' ויחיד מומחה - ע' בא' דף' הרמב"ן - אם שלא יחיד גלוי ונראה
לענ"ד שמן השאילה הסכימו שהוא ניחא ולהתבואר הי' הדבר
שנשאל יחיד ואי לאו - א"כ לו הסכימו מן השאילה שהוא ניחא
יש לו לכאורה כל ראשי להוי סדרת כל מילתא דאיתעביד
דאבה בדיען שנהגו לו בעת הפיתוח א"כ אינו מ... מה
אי כבר לו או רוצין מן השאילה להתיר - והנה ע' דמאירי
(13) מ"א

תוס' רבינא - אין כשמיה לה כלום מיהו למ"ד נשאלין על ההקדש בל כפוי
הראשון - והנה מפשט שאלתו דאפשר לאוקמי דאיירי שנשאל על ההקדש לאחר
יום שמעו דשוב אא"ו להפר כתוס' הגהו סט, (1) ד"ה יש שאלה והורחבה
בדבתו פליגי על עצם מה נמצא דיכול להפר אח"כ - וש"מ שכך דדרכו
איבעיא - והנה הכ' מי דפשיקאס נ"ו הדו דאכתי קשה דנוקמי שאיירי
לאחר יום שמעו (2) - והנה (3) א' הי' אפי' בשאילה ביום שמעו ומ...
כמקום ומפני שאלה גל עצמו לקום - אלו על עצם הדבר. ע' דרשו
סט"ג ודקה סי' ל"ג, ודהוספות ס' ב' שהוכיחו דלא כמשכן

(17) כיון אין מסורת כפי יכול להפר כל היום רק דקות ולא אין דפוס
שיש סדרא מן

(1) ועוד בשאלה דכתובות ע"ג, דהא אם נסתפקו אם יכול להשאל לאחר יותר
שעה

(2) ועוד הרא"ש ז"ל הכי מאיר ונאמן אלא שבר רבי ריסמן ודיימו לא הפר
לה דיום שעה, וכל זאת יש לי

(3) ואילולא דמשמעות אפילו במשך הראש כתובות ע"ג, דבה אם (התיל) [illegible] ואפי'
אמר שיכול לישאל (בלא דיום שעה) להפר למפרע כאילו נשאל
דיום שעה - דאלו מועיל דנשאל על יום שעה - אי"ר ~~דאלו מועיל~~
~~דבלא כל ונשאל דיום שעה על הפקר זמן כאילו נשאל דיום~~
~~שעה אבל ע"ד דברי הרא"ש ס' מה שכתב דאפי' [illegible]~~
~~שלפנינו לישאל דיום שעה אין הפר אותו הקמה~~ במסורת אין גם
כוונה ורק כוונה דבר דברי דברי הראשון של הרא"ש כתב ז"ל
דאין נשאלין על ההקדש אלא דיום שעה - אבל אם עבר יותר משעה שאי
להפר עוד מחמת שנתחרט אי לישאל - והרי מ' [illegible] ברור
כוונה דאי לישאל מפני שאי להפר - דכל שאי להפר - אי אין גם לעז
שאי יכול לישאל על הקדש [illegible] כוונת הרא"ש דכיון שאי אתה להפר אי
לישאל על הקדש משום דבשו' כאילו אבל כולו שאין נשאלין על הקדש
הכי כיון שאינו להפר עוד ושוב אין נפקא דשאלת הקדש
שוד אי לישאל - ודאי השני כתב דבאלה מפני שלא
נשאל דיום שעה - דכיון דבאו דיום שעה יכול נמי אפי' [illegible]
אבל כולו הכא [illegible] יום שעה משום שאין יש לו [illegible]
וכן יש לדחות [illegible] דיום [illegible]
[illegible] לקיים [illegible] קמאי דשומע את למקיים, דשומע את לקיים,
ושומע סתם - ואפי' בנלמד מזה ג' הלכות - דשומע סתם - היינו
דיש אומרים שמפר דסוף היום, וכמו הכן רט, ובשומע את
לקיים היינו שמפר מיד ושומע את למקיים כאלו יום שעה
ואולי אפי' בשומע את למקיים אפי' יום שעה אבל משמע מיד
או דסוף היום יש סדרא דכיון דלא הוי אפשר לו להפר כל היום (17)

(מא) א׳

(5) המשך מז

תוס׳ כיוצא מה) לא נאמר עדיין יש שמא ממילא כשנשאל על
הדין שדי״ל יש זה להפר - משו״ה דשמע עם למקט (1)
ודאמרת דכתי׳ דידן אין מפורש שפי׳ עם למקט מש״ה סוגיין
כיון במ״ב דגו שאלה דהדין הה״ל יש שמא דפני נ״ב
מלעיל הדין

גם) ויחיד מומחה לדין נראה לכאורה - הכ׳ משום דשינויא ל׳ הגאון
(13) מבוא נתפשט הגמ׳ הכלל - (4) דבכל הדין הוא ודאין דפני או לא

(133)

(13) (מ׳) שמעא דלכאורה לא כדי שנטרח ומשנה - משמע שהדין הוא שאין
מסכימין מן השמים להתורה אף לאשתדל דהאירה, ונפ הו
הדין אף סין, דהשתדלות הדיל - ואולי דבין פוי הרשות טעמו
בעינין דהנין, וכמו הירושלמי דבמועד קטן מפורו אין מתירין
רק אלא דהנין נשוי דומה

(133) והנה אין מוצאין ענין של טרחה מלשון הדין פ״ב הל׳ י״ד מ׳
שנזכרו דהלוי דבפ״ק י״דא - ואף לא מצאו טורח אחריה עד פרסא

ושמעא אפי׳ באותא דפסקי - עי׳ דקדק אורה (דף ו׳) שפמר על שיטת הרשב״א
דבא עשרא דפרקינא נמי, איכו דשמעא - ואפשר בז׳ דמשפט החרש להרמב״ן
(סוף ח״א ל״ט, עמוד א׳ דסוף הענין) אמרו אכור בז ניצוי - כגון שאמרו
ד״ז כל הנושה בשם פלוני אכור קנא כמו שאמרו מנודה הוא - הניצוי
כאמרה כאן נראה שפנוד חרם אלא שלא הקפידו דכאן להפריש
בין לשון מנודה למוחרם (2) כמבד בהלכותיו (ונבג רק דחרם) ושש
כוונה ולכן השמעא משמשת דגמ׳ פעמים לניצוי פעמים לחרם - ולפ״ז
(5) 74 נשמתב אות - אפי׳ במשנה דפרקינא הוי דניצוי, ושמעא הכא חרם ומ׳ וגו׳

① שו"ר דאפשי יש ס"ד שפאנק דמעל אחד ועיש אות ; בתב"ם מעונש
טעמו כיצד לפנים טומש יום שאינו אלא כדי קיום
② ומ"ש דמוק ט"ז, מנלן דמשמשין בפנים אותו מקום, ומנלן דמחרימין
בפנים אותו אופן ועי' רש"י ומחרימין דאמור ומ"ז אפי' דבטלה
ראשונים קיי"ל דאירו דנידבו דחלה והכין אירו שלו חלה
④ ומ"ש דיורש שו"ז פסק לן י"א מי שנידבו דחלה ושאת שלה להביר לה
שאו דכון וגו מצוה כאת העשה מצוות מאירין לה ואף אם לא
נהיו בשלא דהיינו הי אז דלא בסוף חמוץ אשו אבל בה'
של ג' נשי בליבא מיעוטא בטלה רק אין מבטלין ; אפי'
דשלה בסוף, ואם לאו בכיפס שצורח בלצמם, ש"ר במרה"ט
לשון המשנה משמע דבאו ג"כ דגל
⑤ שבתו קלה, ומ"ש דבר ומשנה אכ"י - וכ"פ שמגא שנזבחו כלשון
שמגא

הר"ן פו הל' ג מהל שלוחות (עי' רמ"י גשאג דף לט. אות ד'ו) ומה
לשון הר"ן והרמ"ה נראה שלא לחלק אשה ומתירין לה ויל
לה בשני הצעיר בספיקם כל ספיקה - אבל משלב ולהבא
שיהיו דבי' מקודשין אסו לא יקדש אותן למחיר לשם - ושם
את הגירוש הוא ללכת המשטה מה לכם שיש להתיר
לה וכמבו בשעורי, כי לדעת הר"ן כמ"ש הרבינו
אפילו מן ההר ט"ז שהמשהר הי' אף יקנה ג' לאיתם
להתיר לה וע"ז אמר רב אשי בשוי ביאה בפי כ"ל אינו
מתשבר את ישאו ג' קפיצה אם לקח ג' אסור
ושו אפשר בשנה ולמכו לפי כמה הממון

תוס' בנזכי רשעין - שאפי' הנכרי קונן דהכא - וצ"ע לכאורה נסתפקו אי צבו
רק מבנא דידוע (ונכבמשמע מהא דבפ' קדמה דדן [ידוע] ובפרט לשטת
הר"ן דבל חי' דהרי' הוא ~~דבזכי~~ דבנזכי רשעין לא כלום)
או דמעולק אפי' לשון גמור - ויש לו מצוע עצע מפרי על מנחה מן השמרין
(ר"ן פ"ג ה"ט מפל מושם הקדקדוע) דאכ"פ שומלן אותו - וע' דאמשי דינם הל' ④

② תוס' בנזכי רשעין - וקשה דמאי איר משל בנזכי רשע' אפי' רק עוינא. הא
דלא הקוא כך דהרני לומן נזיר וזהו נזפון משל דאבל לשיטג אינו ד,
ד"ה דאומו דברני לרבא [אא"כ אמש] לא הרני, כלב כמו אבא ומשיה
דעין בנזכי רשעיו - והנם דאור הדבפו ע' דמאירי (ד"ה כרך) אהא מורה

תוס' שם - ויל דאב הי"ל לפרש דהכא - אינו מושן מצוע יש יותם הורתם לקרבן
ולהפקרה לדבק הדיא. ③

תוס' בנזבות אבל שעורה לא משמעי רשעי משום מוציא שם להעלם - לכאורה
כונתו דבשן דבאו רשעי' לצ' לנירות ושעם הן מוציא שם להעלם
ולכאורה משמע דבל הנירות הלא ע"י הנפרבת הפל וכתול חגיגה.
ודיתר דיאור בע' שמרי ר' פסח מקודקן היש משמע שדאר שיטת הראב"ד
דבשעורה לפפא לצ' הנפרבת הפל אלו איפורא דבשקר אבל הרבפרת
הפל ונירות בשעורה [על משנה], אלא רק הקבצו ולא ראלות.

הראשון בנזבות שאן הרשעין נשעיו לחלוץ לאסור דבס עד ואפי' שנשאן
לקיל את המשנה - דבו לשנות דיעלא אבל נאמר דבר זה - לבוק
אי אמש בנזבות רשעי' אשנה פרק זה הרי זה נשאר ללמוד - ויש לו
דאמא הספרי (ו-ו) על לדוק מבאן הוי ר' יאשהו אומר דפיך להשדיר
את עצמו שאם אתה מוצא דבל הדבקין שהשדיר את עצמו דאורהל
הוא אומר - אל תמוט ועז שנען (ע) - דדורש הלא אומר הי ד' שפטי ומי לבבקה

אבל הרי מובא יד הלל לפניו עוזר שציר וכו' שאמר כך שמתאמר
אינו לשון הדרה אלא באדם שמספר בעצמו שהוא כך. ושמא אינן כך.

(2) שלא שבח ומשום שבח

(3) וכן יש להו דקושית הטור - א. איתי שהרבים עומד לפניו
ולא הוי הוא מול זה לא הוי לדבק הדיבור בפני אחרים
להפיס דעתו לדבק הרב - ואלו מובא נפטר בלא הוי
דעתו עומד לפניו

(4) נראה עוד ד' ב"ה הכל שכולם בכל בלא בשואלין אותו הוא בנקא
דקבשין באות הוי בלא בכל נער לו ומשה דהרני נער
מן הספרים אין שואלין אותו לדבר בלו כהלכה דמקפיד דבעו
באמר בפני

מ״ם

ט

איתא במאירי על מתני' אין אשה כונסת בשמן הימנו לדך הבשר
הספק ומסור לאכלו אלא שאינו לוקח עליו - המאירי לשיטתו בשטת
הרי״ף והרמב״ן ז״א שזה עקרו יש״ל מוכרחות - והנה אני מבין למ״ד
קושיית הגמ' לשיטתו דלמא הימנו דאכלו קא' - דנימא שכל שבעות
דלא אכלינא (וכההיא דנזיר דף: דקא' דלכן) ואיך הזרת ר״א דמה״ת
דבר שרוצה שלא יאכל אפשר כל שרוצה שיאכל, וגם מספק אסור לאכול

הכן ר' יהודה אומר לו תבוא סדור דשעת נדבת אשה מותר בשבוע
על הנשבעו כ״ד דבאשה ס״ל אשה ליתן ולהיפך דיבו ליתן
נותן לו שבח אמירה כשהר כעושה - שלא כי הא הדבר הזה
ואולי בלשון שאני - ובמנחת ביכורי הרא״ש שם אינו גורס כן - ואם
כדבאו איתא אשה ליתן ונתן נותנין לו שבח אמירה ושבח מעשה וכו'
אמנם ב״ש בן על שבח אמירה

דלמא הכהן דהגמ' קא' - עי' בה' רעק״א דבקושיית הגמ' מצוה מתן
גלויות
לא נקט ~~צדקה~~ ולפ״ז יש לו מבחי' הגמ' בנזיר עשה שלפניו
מ״מ מחני כך שאין מוכח על הגוף ולמ״ד יש״ל שאם כי
יש״ל משני אפי' אם הלשון מוכח של דבר אחר כשיטת הר״ן
דמשמעו - ואולי בשאני הגוף דאין הלשון מוכח יותר לזיכור אף
יש הוכחה שבטונו לאסור אכילה כלל איסור דאורייתא וכמ״ש כמבואר
שכן (ה. דבר מיהון) ועי' מש״כ לעיל כ״ב, דסוף הרמוז (תגל ואמאי
הלכה) עיש

עשו בתמיה. הא לו מפיק שבועה מפומי' - מבאמי הגמ' משמע דאוקו ה'
דאמר שבימנו הוי לשון חפצא וגם כונסת אינו מוכח שאינה
שבועה מה אמינן דבעינן לשון שבועה (ועי' הנדבי נמוקין) זכר וכתנו
דלשיטת הגמ' ד: דלא הוי דין יבעה השבועה אפי' בעיקר ה' דלא יב

אומר ליתן ונתן נותנין לו שכר אמירה ושכר מעשה אומר ליתן ולא
הספיק בידו ליתן נותנין לו שכר אמירה כשכר מעשה ופי' המנחת
דיבורו אף השבח אינו כפול אלא כמעשה לחוד

① והרר מאיר וואלדמאן ז' העיר דבתורה משמע דשימון עצרא
הוי לשון עצרא דכתיבא ד' לפנים דכתי' לשון שדולה עוקשה
דלמא דאיכא קאמר - והיינו משמע דיש איסור על העצרא
כיון ונפו הוראה דבעי לישנא דשדולה

② שורש דמנחת חינוך תמוה דמהו כשלא אומר קמרת נדב אלא
דנדב אמירה בידו - ובמה דבעין מתנאה ופי' דבעי מעשה
דאפיק מן דעקה אינו עוד רק יהא אלהו בכן ואינו רק קדבפיו
ונ"ש אות דעושין דבעי הכן דמתניתי דכשנודב להתנות אין נס אלא
קולה לדבר מצוה והוי הוי נדב גמור ואפי' אבל מה שבאר דתשאתה
דין מהו דאיתא דמתנית הני, דימי ר' זירא עצור שמדא עצור
דלא למיגז מתניתא אמר להו רבי זירא נקבלינן אלוון ולכי
דטיל שמדא ליתהו - ופי' רש"י יומא מתניתא דמשום קולה מקבלין
המתניתא וכי דטיל שמדא עדיין לפי

מ"ד

6

ועל לשון הראש, ומפרשי המג"א נדפס ס' ר' חסן בשנת אפל
בעיקר הא' בלא האפשר ועל דבר ר"ז אות כ"ד במאמר מי:
בעיקר ה' באות בשיטה דמי של מה הוא כהדפסת הב

תפארת ציון - הרי זה מורה על לשון הקדמה על הדפוס כמו
הרי נראה אהבה מורה על גמש בשבט - ע"ה כן

אמונת ה': דרכי נקדי עליון ולבי רתת גזירה נשוא
נשתו קלה מפני לין כמותה

גמ׳ מתחרטין דהן ונמצאו מדאין חולין לעזרה - ואי אפשר לפרש כפי׳ רש״י שהוא
כת. מי גלה לשני שלא תחול ראשונים ואנם ופרש״י דהרי גילה החכם לו
שחרטתו של זה חרטה ועקר את הראשונים ממקרא ונמצא מנין האחרון של שני נזירים
וכולה ראשונים אבל הו קיימא בשאלה - ועי׳ דחול הראש פירש״י שמשמע
לפני החכם ואמר שמתחרט על נזירות הראשונים ונמצא שהוא רוצה
שמנין שהוא אנם והרי השאלה השני נמצא הראשונים כולה קיימת
והחכם מתיר - ומיהו קשה כי חרטת הנודר אינה עוקרת הנדר
אלא התרת החכם היא העוקרת את הנדר וקודם התרתו לא יועיל
המנין הראשון להיות בשאלה השני נמצא שלמת התרת החכם
אין הראשונים קיימת - ועי׳ דחי לשיטתו (תוס׳ ז - י״ג) שפוליתי
דמנין תמהא על הראשונות ובא לעקור המנין של הראשונים אבל
שאי לעקור הנדר - והנה הא של קרבן טומאה הוא דנקא אז הוא
מגיל ראשונים שהגלח ע׳ נזיר טהור ואז על דינא (1) דמתפא על הראשונות
לא תשיבי כמגיל הראשונים ממילא לרבא תיפוק קרבן ונמצא מדאין ממש
חולין לעזרה ואי אפשר אפי׳ דנקא הגמרא לא אבל דמתפי
על המגיל הראשונים שאנו צריכין למנין אבל המגיל שמונים אחר
דימי טהרתו עולה שפיר דגם אין מתפא והראיה שגם דבר קרבנות
טהרה לא אבל משום דאין לשיטתו דגזבל לא חטטה מידי רק
תשעון כאיזו נעקר הנדר

ועשו על ראשון דמיון השדייו מקרי יום טהרתו דמפי טקו ועד
כשי חקגת (ד״ט - י״ט) ומשאו דיון השדייו הוא גמר טהרתו

(3)
הכן והקדמי כנזירות נדר - דאמא הכשול ונפשל - שיטת הכן דגלין
לעשות דדיוק כהכשול - וכו׳ דד״ה כהלל הכן דאיפי דנקא שמשא לעזרה (2)
והנה הגמ׳ דד״ה כהלל הלל דיכל לעשות נדר ואין הכשול משין ונחול
הכי באתו שיכל לעשות נדר דאמנו בנזירות כשול - ודיק בין [illegible] מיגו

(1) ועי' דהשתא ענין הגזירה הי' מעות המתנה ואין הקרן רק אלא על ידי ירושה
כיון שכל ענין שנתנה מעות המתנה הוא הוי זה כמוציא חולין לעזרה
והסוכנין הי' שפנא מוציא חולין גמורים לעזרה עש

(2) וכן כאן שאת הראש

(3) והשאלה בנדות השיל על נושא נכסים כמו שהרן ט. ד"ה בנדרות
ושמש עם הראש ישמש עצמו בגוף נכסים אבל גר נכס
עד אש טורא עיש סי' ד', ונתלה

באיזה הגלי יש בהו נדר והנה קושית הגמ' פי' ונל דליש למיתני
נדר אלא נדר שבהו הרשון אין ונדרו אלו מתנדבין והוא
הל עם שמושה הנדירה הלאו משום הוא בנדר

הר"ן נדבה - דלמא הכי נמי מותר לפרש יותר מן הנדר - יש להמתיק
דע' לתי' ר' טוען ס"ל ג' שמשא שיטת התוס' דבאפרש ולא אקריב
הא"נו ד"ת משום האמינה - שההקרבה נמי הכל נדבו - ונדבו
קושית הגמ' בהפסוק אומר טוב שלא תדור משום החשש שיעבור על
נדרו ובהו ג"כ סבת חיובו של ר"א ומשה נא"ל מפי הגבו"ש
דבקושי הלא משום תקלה בממלא

התשו' והכי הוי שקנו מדא חולין גמורין לעזרה - עושין אותן
כנדבי שגגות שסבור הוה לקרבן נדירות ואי לקבל

מ״ז

עמ׳ ב׳ קא״ל ב׳ עלבא דלבסם – ע׳ אגל הרי״ז ברמ״א פליג עליו ומשמע שאין הקפדה אבל הלבסם (כמבו׳ אל הלבנות) ב״א כמה שהביא כאותה ראי׳ ונשלמי מתנה בלא סגי דלזה אבל מי הביאו להביא קרבן הלבונה מיכל להתפלל להרבה אלו ודקלא דלמא וכבתוב חלון די, ונ׳ בחפוש׳ עפם

הכן דלמא – לא הוה אמר לשל אלא לדבק הדית – אגל לשיטתו הי׳, לפי ביאור בתוס׳ בשל אלע״ז ג״כ איכא איסור במוצא שיש לקללה

לשון ערוה – ע׳ תוס׳ ערוה הוקלו באלו הלשונות ואחר שבוא לשון הכלמא אע״פ שלא הוכל דלמון כבר מאחר שיובע שבוא לשון נדב כמו נדב מצב בלא דרון עשרת לשון או כבוד. בלפק באלבגי אחרת לשון אל לאני משן ועי׳ עוד הרבוצ״ל נג׳ סי׳ ה״ט

הבאים לשון שהדין – והאלו לשונות – שמלו לעני שפה – ולא דאולי – ורא לשף קושיית הגאו׳ (צ״ה) מפני לא תקנו שאר לשון – ובמשמו משמע בכל סגנון (1) בלשון הלוגי שפה כל תיקון הבל לית בה תורת לשון – ולשונות הבאים

בלא ליטא קרבן ע׳ לחם פ״א הי״ב מפל נדבות שלמה ממה׳ עמ שתקנו כינוי דגשית קרבן (והנה מלשון רש״י דסוגין משמע דסוגין איירי הנדבה) – ומסביב לא דרש מסכתין תנינן בלשון כינוי משני דהקרבן מהא דבינוי חרמים כחרמים – והנה מהרלטת לשון הרי״ן משמע שפיר בחרמים מירי למתן איסור ממילא בכירון מקורי אחרת – והנה יש לעי׳ לשיטת הלחם משום לא תקנו כינוי דעולה ושלמים וכיו׳ בעל הבא קרבן משמע ג״כ מסוגין במשנה שיקדים קריאת השם קודם עשיית הקרבן

(1) משמע בסוגיא דברכות ד. דבכוניו על לפי זה הוי לשון שנשמע
ואפי' בעל לפי' לא לשון שיחוש

מ"ז

ז

דינא דבינוני' ע' תוס' מפרי"ט חלק אבן העזר סי' י"ג (מא' ד"ה ועל דבר)
שכתב לענין חליצה אמאי שהוא נותן לשון ולא יהיב לדעת מדלא האותיות
כתקנם ודהתוב' מאחר שאנו יודעין שכך מנהגו לקרוא האותיות דשיבוש
בהו אמירתו בהא דבשעת ביה לעיכובא היינו שאינו נאמנה דהל לשון
אבל דקק ומאחר שדרכו להחליף המקטא כך הוא לשונו ומפרשין אנו
מה שהוא אומר וראוי לדעת נראה בעניין לקרא דאמרי' משני בינוני'
בהו לשונות של גוי' דהני מסגרו דלשון משונה וישנה נמי כי אמר
כי הכי לישני מיתסר - והנה מתבאר בדבריו הדין שיש לו דין להך בגמ'
חליצה ונשיאת כפים יש ועי' דמשנה שיר השירים (ב-ה) על האריך שמות (2)
והנה לפ"ז יש לי עניין האי של בינוני' (ודקדקו לשיטת התוספות
שמדייק קרא' בגמ' לענין נשיאת ומחוש וכו') ולכאורה אבל באלו
הדבור עצמו שמשתבש ליכא חי' והחי' הוא בהוספה כי אמר
כי הכי לישני במיתסר אלא (3) בפרט הוא יהיב לקרוא באופן
שאינו משובש ומ"מ שהוכחה דהן לא יהא נכון כיון שאינו לשון גמור
קמ"ל כיון שהכל מפרשין דהל אע"פ שאינו מדויק לשונו אלא משובש
שהוא דידה מ"מ מהני - ולכאורה זה לא יכוני דחליצה ונשיאת כפים
למי שא"צ לשרש - אבל מפרשים לשון המפרי"ט משמע קצת דגם נכון
וכן מסתפקא דינא דבינוני' לראי' בגמ' גם לענין חליצה (ז)
והנה הרע"א מסתפק בזה ומסתפקא בלשון לע"ז ועיין בבינונין
תשרי ואסור דחל - והנה מדברי לשונו משמע דיש מקום לומר
דבקרא מבינוני' נאלו כוונת דבינוני' הוי להך שנשתבש ויש מקום
לומר דיש לו דינא של להך (ובמ"ש מתאל ד' ד"ה בגמ'
אפי' אי לא יקיימו האי לשון - ועי' דמשמע שנתקבל דדבריהן אבל ז"ב
לומר שגוזר שאומר נכון אבל אינו מבין פרטיות הלשון חשובות
התוס' (1) לכאורה ז"ל כמו דביאור הלכה סי' ס"ד בשלה"ק לא דמין
שאין הלשון) קמ"ל כיון שמבינין בשיבוש הדבור משום לגמרא לשון
הוא הדין להסכמת על עצם הלשון - וכעת אני נזקק דמינן של ע' לשון

(1) ע' שימושי הגרש (3 דפוסי השימוש)

(2) להבדיל אות. כגון ואמרה ואיר'. אמש הקריה ובגלל זה אנהרה וע"ע
הספר המסיבי סוף אותיות

(3) ער לשון הרבים על הריק פ"ב מסל שהוא ה' ה' וע"י יורד ס' כלל ס"ד
ואלו הכינויים - לפני אבל [illegible] הוא הדקדוק הליך לפנים, וע"ע וע"ז
גול רו"ע כן

(ע) כמובן יש דין אל לשון הלשון קריי לשון וע"ז הריע הוד מסופק
והנה אל אומה שלמה הלו [illegible] יש לומר בגמשו [illegible] לישבו בשפה
א"ע ה' תוספת לשון נוטה הולכים לו [illegible] מי שאינו [illegible]

מ״ז
ט

אל תשבח כלשון (1) (הרשב״א ד. כתב עיקר הלשון הוא לשון המשפט
ושאר הלשונות כינוי לו) הלי דינא, בפסכמות אומות, ועי׳ ר״ן
הל׳ קיש כ״ה הל׳ ודראיה של - ועי׳ בשלטי הגבו׳ ד׳, - 65

הכן נדב דמוהי - דשווה משפ - מרהיטת לשון הגמרא של כנויי כשר
בעי יד לשבועה - ומלשון הר״ן בספר המצות מ״ע ז (הודא דשבועו
היות בסוגין) משמע בעיקר הידושא בלא תשבע בשם השם ודאפי׳
ואסי במלב התשלומי של משה להקהל תשבע כהזכיר שמו של
הקב״ה

שיטת הר״ן בכינויין משני רק דאותו מקום וזמן [illegible] הם הל׳ ט״ז
והר׳ מאיר וואלדמאן הראה דלשיטתו לפ״ז לא יהני לשון
קונם הכאן - (2) בפין במתפיס לשון נס חשק ודגמ׳
[illegible] תשבח כלשון אשכנז - ולפי״ז אפי׳ הכפי כונת קונמי
וכינוי באשפינו הכל [illegible] - דאני אחר אין שלשון
האומות אין מתפיס כן כינוי - הינו לשון האומות
[illegible] שו״ר דאפי׳ אשכ כונת הט״ז ס׳ [illegible] ושו״ר דהמשפט
ס׳ כ״ז כינוי שבועה כ״ב שבועה - ואלו הכינוי הן כפי זמנם דהנא
שלא היו דקאי אהכי והכל לפי הזמן והמקום לכוון או לעזור

הרא״ש נדב דמוהי - ודמוהי אינם מתין אותן כינוי - אינו חושש
לט״ז מפני מנהג ורב״ל יו׳: ב״ה דמוהי (כמו) במוהי הוי כינוי לשבועה
ומלשון הר״ן פ״ב ה״ה משמע דמוהא דא מהלוקין שמסבירו לשון ארמי

① בלי ח' בפנים ~~וכן דיעות קדם~~ וע' תוס' נזיר ד: ד"ה נזיר
ג' לשונות (של נזק) מה' לשונות הם - ועיש בדבר' טפי ללשון
ארוכה - ונפו ח' הפרא"ש דאין שאיני מה' לשון כמו אחר
דל"צ יש לו תורת לשון כבפנים
② ועיין דאפיקי ים ח"ב סי' ג

מח

כינוי כינויין - ע' רבינו אברהם מן ההר - שמשתמש במלה משל הכינוי אי גמאר

כינויי כינויין - ע' דקרן אורה שכתב דלשון הינו משום לצור קדושה למ"ד ~~[illegible]~~ דבעינן אבל כינויי דכינויי באופן דלא משאין קדושה. דל"א רק כינויי כינויין אסורין ולא נחית עד גמרא לשון כזה -

מ"ד כינויי כינויין אסורין לשון אומות ולמ"ד מותר קסבור לשון שבדו להם חכמים - ע' דברת אברהם שכתב דלמ"ד לשון שבדו חכמים משום למ' מלב לשון אומות במשמעו רז אנשי ① וי"ל שנתקשו לשון הכשלא ר' במשמע דלשון אומות הוי לשון גמור של אומות - וכמש"כ באופן בדבריו נחלקו ר"י ור"ל משום לשון קונם אי בדו לשון שבדו או לשון אומות - ועכשיו כינויי כינויין הוי שינוי דבורי מאותו לשון וכמו דרבינו אברהם מן ההר ואי"כ אפי' כיון דבעלמא הלשון דקונם הוי הסכמת אומות השינוי של מקצת אנשים חשיב ע"י כהסכמה ונחשב חלק מאותו לשון - אבל ② למ"ד דבדו לשון שבדו חכמים לא הוי לשון רק כיון שהסכימו עליהם חכמים מי שנודע דהוה מתפשין לנדר גמור - והנה גם גופא שמשנה לשון חז"ל הוי כהוכחה שאינו מתכוין לנדר גמור וצ"ע

עם זה אלו נתכוין אלו להבהיר ט"ו על הקרבן - חנין מזה דיש נדר להחליף באל או פלא כלום דאמירתו מקרי להחליף ואין דרכו אמירתו לא הלשון לכך - וע' דהעמק דבר (מטות ל - ו"א) ודיבור"ז סי' ר"ל

③ יד ו"ל - כמשה"כ נמי כינוי ללשון שבורה ודלשון במלה מוסיף אי ול לדבר - ודאמר נמי כינוי

(1) והנה יש שהעלו דלשון שימוש סוטה הוי כמו, וברר מאלין אחרי שלישא
המה מעשי הכהן ג', כמה הג' - וליג כינוי נכריות - דאי לשון נקייה
ליה קרא - והמה דאי דלשון שימוש פליג ר"ל איך הא
בפשוטו לה' לפסוק דצה"פ כי אין ללמוד דין מקרא - ואולי
אפי' דכינוי דהדדיתא הוא לשון נקייה ממש ועל
סוטה הכהן דליה קרא - ודינא דלשון הכי שנשתמשו בה
ללמוד ממש דבריהם מתן קנין - ועל דאמר קרא
ליה מקרא ודו"ק
(2) ולפי"ז מובן מה דבפשוטא לה' להרמב"ם סי' תכא (חו"מ) דכהן מבין
משמעותא - דכל שיור דקהות טורח דבם אם ללמוד דלשון שהוא
אין לה' חיוב דבזה לא משמעו בשני זה אין מפני אוסרין - והנה
דבפי' אם אי נימא דכינוי הוי גם לישנא דמשמעות איך אפי'
דכינוי כינויין רחוקין טורח מאוד (22) דלשון אבל אי נימא כפרושא
והכאה דכינוי הוי לשון נקייה שלא נשתמשו אינו מובן מפני כינוי
הללו עכ"פ - ואולי דכינוי כינויין גלי דמשנאי ונכון דמיונא
משנאי ל"א בלשון משנאי דלשון הקודש דכל לשון להוי משותף
כיון דבזין בזה לשון הכי דאמר המלה לא איכפת לן מה
דבזו משנאי
(22) ע' שו"ע סי' כה סע' א שרחוק הדרה מלשון
(3) העצה ובמוש הרמב"ם (חו"מ תשא) וקראו הגמ' כינוי כינויין מאוד
עור הלשונות

מח

K

הראש לא כשר - ע' מלית (פ"א היה מעלי נדביך כה. דבר וקלף) מפ
שמפ על הראש

מ״ח
ד

י״א.

הכן טהור - ע׳ מלוא פא הל׳ י״ח (כ״ט; ד״ה וד״ע) וביאור בספין כתבתי בהל׳
לנזקין תשי״ח (י״ז. ד״ה הכן)

הכן של - ע׳ קרן אורה (ד״ה והכן) שהעיר דבכבר צב ילי קרקן לו הוא מלינו
לשמושי חי קרקן - והכן דמלוא (פא ה״ח וגם בכל הגירסאות הישנות) בראשם
ככר נפקרקן בשלטא בל״ש חי קרקן

הגהות מפני רנשפט אות ד׳ ע׳ משנ״ל למל ט; אות (4) ואבל
הדבק יש לחלק בשאלה דעשית קנס כיון שפועל דדיני ממונות גם לא
מכלל דאי אבל דמין הפרה כיון דבדיני ממונות הוי רק פועל
יוצא משנכס אב אי אינו כח הפרה על הקנס ממילא
נפקע הדיני ממונות ושפיר אפ״ל דנגד חשש גזירא (איסורא) שום כאן
משנ״ל דהל׳ דהשא אות ס״ג

(מט)



לשון הרב"י אבודרהם בו' הל' י"ג מהל' אישות — גיטין וקידושין תלוי' דאומד
הדעת ודמעשיו אין סופו בדעתו ואדעתא דבכו נעשה המעשה
וכמש הראב"ד בפי' קאחי' המעשה דתנאי הוא בהן מש"כ דעניני אומד
מעשיו אפי' רבנן מודי' דלא עקר מעשה דתנאי דלא מתנה אל אינו
בכפל ואומד הן על קיום ואם על העדרו ואם לאו אין כוונת שלמה
לעקור המעשה ואדם כלל מודי' רק דבתנאי סתמו מהלל הן אתם שומע לאו
ואז הוי באילו כפל תנאו ונפרש הכל כפל התנן והרי הוא באילו דבש
דפוי' הרהן ~~ופ~~ ופדוו ור"מ ס"ל לא מהלל הן — ואז אין כאן כפל רפוי
ואז אין כאן תנאי לעקור המעשה — דבעי מודי' דבמעשה הרא
להדא ומו הן אלא דתנאי דבעי תנאי גמור לעקרו ולא מיעקר
דאומד הדעת — ולמין נפקי' בתור אשה וכולא דעשתיו — ולא מפני
אומדנא ובספרו שלה רק דוינן דיאי גמור — ורל' היוצא מפירוש
(1) ושפ"ז לתנאי — הוי מפרש ובאלו הל"א משפתיו ולר"מ ל"מ — ובמש'

(2) נהנה הא דל"מ מבן יבמה עי' שיטתי הבא"ש (69) בדווין ע"כ
מקצת דיבור מבטל האיסור, ולר"מ (3) הגוזרי ובתק — ישנו נקודה דשיטת
הב"ש דלא חלין שאומד לן מפני אל לפת — ותנו עלי שיטת הגאו' וא'
דאל אתם רא לאסור דבעי אתם לפרש דיבורו ואולין כמו לא חלין
וכאן דבעין לפרש כלו הא תשוב מהלל לאו — ובמש' כוונת דכל דבר
דבר רק דעבד מכלל — דמתנוני' דתנן דברו ל"מ — הבא י'
הדמונית מינק פירות הל' אך כן שלפיך לפרש נית עד שנה
(4) אי"א לומר במורה דבר הבן (וה' דהינן אתפוש מן הח' מספק סברא כו דאל רמי'

רשאי ובתק ונקודה דסברת שואה חמורה דאמרינן מכלל
לאו [illegible] א' אמרינן בכה"ג דלאו מבינן רק של אלו' בדיבור
דדרכת אחריו (עי' אות ה' ד"ה ונראה) כי היכי דאמרי' דממונא
לא אזלינן בתר רובא — דלאפוקי ממונא בעי דיבור גמור לכן הלשון
דעני ממון דבעי להיות מפורש ושתי נאמרו בלשון דעניני ממון
צריך להיות מפורש ולא סמכינן אדיוקי' מש"כ דאיסורא דסמכינן אסתמא

(י, דשיטת הראב"ד)

(1) נסו גב' כוונת הרמב"ן דמלחמות ד"ה ונל לא איל לי לשום מכלל דאו
להיות נזכר בו בתוספות מכלל אי' ל' הא לפשוטה כתנא דהלל
דבש אלא נמי בו מעשה לבוא לי תנא, וכבר דקדק בג' אל"צ דבל הגב"א
שיר דאתי לנוף שלימה דברי הרמב"ן לראב"ד, והדרא האי משמע לי הכא
דסוגין ונל איל דבלא כפלות הוה משמע תנא דלל מכלל לאו אתה שומע הן

(2) שיר הראשונים דלשיטת הריטב"א פל' (ד"ה הלכך) דאין להתפיס דיני
א"כ מתחלף דפשטות (22) ואין לפשוט דבאו הריטב"א קושיא די דמתני'
פי' דלאו דבי הי' וכו' לכו והכלל מפרש המתני', דבאו הריטב"א (ד"ה
ומש) פי' במתני' לא מיירי דהתפסה אלא אדי שפי' והביא אמר (22)
והנה הקב' הוכיח משיטת הכלל דאומדנא מפני
אף לרמ"ה דבשיטתו דב א' עדיף מאומדנא (וכמבו' בפרק כשלות הרשב"א
עם. גיטין דף' הל') וממילא צ' דבאי כדין שאם אף יש לספק
דנפש לפמש להלל כב, דיביל מוכיחות עדיף מאומדנא וכן הוא
דקה' קידושין ס"ב אף יביל)

(3) וכבר דקדק אחרונים (ל- וועל ד"ה ונראה עס') שכתבו לשיטת הרמב"ן
פ"ז ה"ד מפל שהודאה דשודה רלו של גוי מצא בתוך חסר השו
לי' נקבה כאו יבוא לפטור שי' דלו כן

(22) שיר דבה דרוחא דבריטב"א כתב שאין להתפיס דדבר שנאסר מעתה
יד' אבל הכא מתפיס דקרבן ורק מדלא התפיסה לאוסרן יד

(4) ע"ש (כג ד"ה ורבינו) דפשיטי סוגיה דביקא לחולין שהוא לאו חולין
הוא גלי' דמכלל לאו אבל אי אמר לא חולין - כמאן דפריש דמי
והקשה עליו דאין דבה טעם דבפי' שייך בלחולין כל לא חולין
דמכלל לאו אתה שומע הן

י"א.

ד"ה לא חלין

שיטת הרא"ש - כיון דקא לא חלין כאלו אמר דהוי קרבן ודה"ה נושא
כאומר - הרי זה הוא כמסיים למילתי לא אוכל לך משמע שפיר
דלאסור דא ומכלל לאו כי הא דמוכח אית ליה שפיר לכ"מ - והנה
הגליון (כאן, ד"ה מוד) בשיטא ליה דקא דסיפא הוי כ"ש מדרא
דבישא, ומוד הוכיח כן משיטת הר"ן דפליג על לא חלין וסובר
דלחולין שלא אוכל אסור - והנה משמעות לשון הרא"ש ל"מ כן
דלא חולין כמו כאלו אמר דהוי קרבן (1) - ולחולין שלא אוכל
קראו ומכלל לאו - וכמשל הונא דגזם דלא מכלל לאו הוינו
דלית לן כשות לדיק הלישנא - והנה דלחולין יש דיוק לישנא
משום אמרו דבתר ולא דשרא ומה גם מגופי מכלל דלו לכוון
אבל דלא חלין אין דהגם דיוק לישנא אלא כאמירה דהדיא
והנה דלחולין שלא אוכל אין הנין רק מדיוק לחולין וריצא ביש
לן עוד הוכחה דבא לאסור ממלת לא אוכל והוכחה חזקה
לדיוק דידהו - ולפ"ז אין ראי' משם - דהנה מהרא"ש חזינן
דעיקר הסברא במכלל הוא דלא דידהו - דמגין מינ' דבי עצר
מלא (והרבינו אברהם מן ההר אמר דזה דאיכא טעות יש לפס
לכללא דמכלל לאו וכו' ע"ש) משא"כ הר"ן אפי' דסובר דכללא דמכלל
לאו ל"א ואזיל דבמסר האמירות דאת ודמש נ"ג. א"כ עדיף לא אוכל
מלא חלין

① נכים לפעמים דקלית (כ״ה) וכלם בשמכשיר למען בשאומו לחולין
כאילו אומו לא כשר רצין למען בלא כשר כל כאומו
דפי

(ג)

י״א,

לכן ראשון איסור סתמא כמפורש (וכו׳ לפי מש בגלין דקילותא באיסורא)
ולסברת שהוא חמורה אפשר לכאורה לומר סברא הפוך בשלב חומרא
כל משמעות קטן נשמע יותר וצ״ע

<u>שיטת ר"ת</u> - הרשב"ם ( ) דלא קי"ל כר"מ דבעי תנאי כפול דפסק
קי"ל דאזלינן בתר אומדנא - ובקידושין (ב"ב מ"ט) דיאה דבתנאי שאינו כפול
איכא אומדנא ומה לא מהני. ועי' רשב"א (גיטין ע"ה, ד"ה הא דאמרינן) דמי שמתנה
ולא כפל הוי כיש גלוי מילתא דמהני ושוב צ"ע דלפי עצ"ל גלוי דעתו
מתנאי שאינו כפלתו - דכיון שהתנה ולא התנה כפלתו הרי גלה
דעתו שאינו חושש לקיומו ואינו רוצה בביטול המעשה
שיטת רמב"ם דיבה (י"ב) דשאני היכא דמוציא התנאי בשפתיו ממי שלא
הוציא בשפתיו וגלה דעתו שגם שאלה בו דעתו י"ל אך הי מוציא
בשפתיו הי' מוציא כהלכה וגם שהוציא בשפתיו ולא הוציא כהלכה
כתנאי ב"ג ובר"ר אין תנאו כלום והמעשה קיים. והתנאי בטל
<u>הקידוש</u> ג"מ משא"כ שיטת הר"ן גיטין מ"ו. דבעינן כפלי למילתא לר"מ
אף שיטת הגאונים דלר"מ דמעשה דלא דמין הלכה תנאי, ממנו דמינן
כפילות - וכן הוא שיטת הר"ן ז"ל בפי' המשניות קידושין ס"א
ודתנה כי רבנן ומשום מוכח דלר"מ ליכא הוכחה על הלב לאו
ועי' שו"ת יבמות נ"ה עמוד ב' שפעור בדאומר דכי לא אזלינן בתר אומ'
שיך לומר שאינו מוכח מה שהוא - ואולי אפי' בצמ"ש דאומדנא
אבהע"ז ל"ח - 5 דלשון שאנו קמורש חסרון של הלב גמירות דבמה
אי אפי' בכל שמפרש רק מלב א' שגם יש חסרון של גמירות דעת בפועל
לא ואפי' לגו התנאי לומר הלב לאו א

יין ושכר אל תשת ולא תמותו הוי אך תשמר דבריעשך אל כלף מוצר תמות

נ"ד

ו"א:

הכן ואי"ר אדא - אבל האי דמסיים לא אוכל לך אסור משמע - אפי' בדאיתו
של התפסה דמין משמעות שהוכח לאסור ורבמינן דלכי דמין שמין
על שם איסורן (בדבריו) וע"ז מוכרחין שלאסור מתפסין (לשון הכן ו"א) ולרמ סגי דשמן
מורה איסורן אבל דמקול שאומר לא חולין או לא פ"ל מכלל לאו, הגדא
באלא קרבן לא נשמע וחסר הבפשלי המוכחין שלאסור מתפסין (ולשמוע
ו"א, אפי' בהכ"פ חסר הגמירה בעת לאסרה) מש"כ דשמסיים לא
אוכל נשמע מדפסין שהוכח לאסור וע"ז אפשר לבזק קרבן מלא חולין
וע"ו גלו"מ שיסוד נפ הי פשוט להגמ' מפלא עירך דדא בו דדבא
בפ"ש בלחולין שלא אוכל לך מותר - וע"כ בלא לומר בכ"ב בנאפי' לפת יהי'
אסור - וטעמא באינו אסור משום דלא פסקין בידורי לומר לפורק אלא
מפרשין נפ שלא אוכל ומשה מותר - ולפ"ז הלה באל יאמר דהלא לפורק
יאסר לענין בו ג"כ - שכן ב"ב לומר בסורר האי תנא בדמין התפסה
דמה שיאכל (ולראות לפו"ז הכי על שלא אוכל דשם כיון שאת בו
אין הי מחלוקת תנאי)

דשיטת רב אשי (לא גרסינן לחולין) כי המל"מ במקרה ח' הוא דלא
מפרשין שה"א כפתח ונימא לא חולין (ואע"ג דפתח מפרשין כשה"א) (2)
(ואולי אפי' ח' בו בלכאורה הוא פשוט מאד דשה"א הי את השימוש ומש"כ
שיחשב כלא חולין - ואפי' בגי' דהגבות יעדל'י ג"כ אפשר מאד דאין מגעת פתח
מושכת אלו - ומשנה לא נאמר דבקמץ קרינן לפו שמושך א' והא לא כהאריות
ואולי אפי' א' נמשך או בפתח וקמץ שיו הכרגל לפי הברת
ספרדית - או בגלין בפתח הי כשיחוש של קמץ וחשיב כקמץ וא"כ
ס"ד בגי' שה"א י"ל שיחוש של קמץ ועוין(1) וכנב לפי הי מתפרש שפיר
הא באומר לחולין - במשנה בו נשמע בלחולין אתה דוכל במקרה ח' בשה"א
בו כלא בלחולין לא בלחולין

(1) וכנב לפ"ז מובן הח"ל של הריטב"א לשיטת הראב"ד דאע"ג שסיים
דלשון היתר שאוכל ואומר בפתח הוי לשון לאו - ואע"ג שסיים בלשון איסור
מ"מ אמרינן דשה"א לא הוי לשון לאו

(2) ועי' ברא"ש י"א. לאלן דו - מה שגרס חטף תמה הלמד למה לפרש בא חלקן - כן נימא
בא חלקן יכול - משמע דלפי האמת שוא יכול להיות כפתח, ועי' רש"י ברכות
מ"ג ד"ה חטוטפה שקורין את הגלל הטל ולא דפתח - משמע כרש"י קורא
לקמץ פתח עם ורמב"ן, ועי' פר הל' י - ומד חנין בעסק הגלוי לגשמי
מפרש-חטף

נג

וא:

לקמן והא לפרוך דאי אוכל לך - הכל מי דבשיקאס אי הדר דבעי נדם
ה' שאותה ואולי ע' הלפרוך לחוש בעיקר לשון הנדם הוא לקרוא
יהא והלפרוך אינו מעיטוי הנדם - ולפי המתוק הר' מאיר וואלדמאן נ"י
באופן כמוש דהר' (תשב"ה - כו) דכל דיבור הנדם הוא לאותן
דלפרוך דאי אוכל לך כל כולל יוצא משנדם ואז אפל דלאותן
(1) עיין תורת לשון - ואפי' בנדם או לשאת התול ד"ד ב"ה נדשי שבועה דקונמא

הכן הדב"ה ולאין הלכה - אין באמשין דאי שאותו - לכאורה לפי
מה שאמשו באמרונים דממשפטי התנאים אין להוכיח מה דבעי סודר
דאין נדבים וכל הוכחה דבעי סודר דמבטל אם א' אם שאמר הן
כנאי דבין התנאי דבעי את לי' ג"כ דבנא דמבטל לאו אינו דבטל
לא דאין משפטי התנאים ד' דקנוש דף ג' ע"א דנאמר כמו שנפל
שלא הכל דפסק דלאותן ג' אמר אין דפסק דבעינן תנאי כפול
דתנאי בני - ולכאורה כל דבעי סודר אין מועיל כל כלאו חשיב
כאילו דבר דב כלאו ואי דאין כפלה דתנאי בני גד ער דאינו מועיל
דב כלאו

אולם אך דומה אלה לשיטת הבן שסותר דברי ראשון שאמר מפני, כמו בו: הבל המונה ובו(

נמצא דבריו אולם כל גר רק מפני קבלה

נ"ד

ו"א,

דעיקרו קא מתפיס - ע' תוס' הרי"ש ס' שן שהקשה השואל מאי מספקא

והא אמרינן בב"ב מוכיחות הוין ידות - וי"ל דעיקרו קא מתפיס בא"כ

על מה זה אמר זה כזה להתיר הא כמו התם דלא זה - מתמלא ג'

אע"פ שהוא מותר דאכילה זה טועה וסבור שיכול אדם להתפיס בשלמים

אפי' לאחר זריקה כיון שהן עתה של קדש עדיין ושם הקשה

עוד בבשר ל' מפרכי' כמו שמה בן אמין ולפ"ז בין דאפי' כונתו

קונם להתפיס דעיקרא מיד"ל כיון שהוא מתפיס עתה דשעת זריקה

שהוא מותר ואומר זה כזה אין דמשמעות לשונו אלא למה שהוא

עתה ואין לך אחר כונתו לזה אלא גם אחר לשונו בהא דמין

בין ולדו שאין והרי זה נתפסין להתפיס דקרבן והאפסר דחולין

(2) (ובתם את הרמב"א ר"ס פ"ב יפרש ע"כ כהר"ש וא"כ שאמר הרי זה

אסור כזה ומ"מ לא, חנינן ג' יסוד בהיתפסון אם בלא לאו בנ"א

בידות דבקול שאומר דאומן כך אינו בכלל כונתו לבשר הנבלה)

ומה הרמב"ם חן ס' תיג מ"ג כזה וכ"ל וא"ל באיבה למימר אין דבר

מוצא בפשוט לבטלה ולאוסרו קא מכוון הו בשיל שלא שפרי משמעות

מה שאומר דשפתיו כבשרא כיון באומר זה כזה

וכן הא לשון האו' נהירי משמעה לי' קא כיון בא"ג בשילין

ל' ואומר לא יהר נתפסונת אי לא משמעה ליה אז אסור

(1) ובכשלון תפסין ל' - וע' חי' רעק"א את ס"ח אל הלשון כזה סודל רק מה שיש

ופי' מעיקרא הרי על כרע זה כמו שהוי דשם זה לפני זריקה

ובתם הרמב"ל ו"ג, בד"ה אבל כמו בקונם מונית שאסור עצמו

מתשמיש כי גלמן אבן דבשר האסור (כמבו בן הנבנה) אפי' בזמנה ג"כ

קנ"ל אבל כיון שיש הורסה שהוא אסור ובזו מעיקרו דיש"ל הנה [ע' כן

וא', בפשין מוכיחין שאסור מתשמין] שם שיש בו"א דסתם נבשל להחמיר

או כי לפחמיר אבל כמבו זה אינו מתאם לדמוש לדיל בשיטת הריטב"א

אבל רבי' אינו חושש קושיתו בהשתא נמי יש שלם איסור חלה ובבר היתר

דנה הקרן אומה

① שלפנינו ממש או אפשר דבזה כל מה שברא תפלו זה למלאו הנורא
וכיון שבוין לזה יש לשון נדר שלפנינו - אבל אינו מובן איך יפסק לשון זה
דבר על כיון שמה כי אין [illegible] זבל היתר גמור או דבשאר קמיפס
② וכלן ע' דהגרע"א. כיצד כל שבת ודל מכל דהימנו קא מתפיס
שאומר לומר שהוא דבר אחר כמו שהוא דבשאר דבר זבחי
שלמי שהוא מותר ואלו מידי קאמר או דאיסורא קא
מתפיס שאומר למר שהוא דבר זה כמו שה' דבר זבחי שלמים
קודם זריקת דמים שה' אסור מחמת נדר וכו' דהמלואים אסורים יא שה'
דבר זבחו נדבה שהתיר הוא כאשר משמיה דאמן על לדבר
קדשים אבל אין קונם לזה אינו נאסר ומ"מ בכואה קונם
כבהמה אין כאן היתפס של דבר קרבן - וכלן שה' דברי
הגרע"א לפי דבל דהימנו מפרשין דבור כאומר
כדבר בשר קונם הדבר זה על דבשאר בשר ומשן הלשון
דלוב כן מפרשין קונם שאומר שאסור כדבר היתר

(נ"ה)

וא:

הכן דמקרן ובמצב ושתק להו שזה נפשה - המאירי פליג עליו - דאי הפרשה היה עם להקדש נאסרו - וכל שהתפיס בהן דהוי אסור - ויש לו היתר מתאלו נפ (5)

הראש כבשר בהמה שלמה - לדעת רש"י ורבינו הגר"ש (פ') שנסתפק בדעת הראש - דהוי הראשון מפרש דע"כ איירי לאחר הקטרה אבל הגר"א לא הוצרך לפרש כן משאפשר להיות קודם הקטרה באופן שנאסרו (3) - ושם צריך לומר בשיטת הראש דבעצם הקטרת אימורין אינו מתיר על אכילת הבשר משמעון דבשעה שנאסרו גם היתה הבשר ועל כן הוי איסור אחרת. אבל איסור הקדש כבר נפקע ע"י הזריקה - ואיסור אכילה קודם הקטרה נחשב כבשר האסור - ועם שהיתה בעצם צלי אין האיסור אכילה (ע) קודם קטרה חלה לאחר השחיטה (4) אז מסתבר דבוי בשר האסור ואין חלה קדושת ההקדש ובזמן המותר דבקטרה חשוב כבשר קדשים

מאי בר קרן (סוף את קי"א) קרן אמאי לא קמיבעיא ליה אי אמר כאימורי קדשי לאחר זריקה דכל מעילה עד לאחר זריקה ורבנן דקמשל השמא - דאי דמקרא קא מתפיס לא הוי נפיש דבהתפיסא קא מתפיס ואי דבפשטא הוי נפש דבפשטא לאחר זריקה את כל מעילה [וכהן יש לו משנה לאחר זריקה מעתה כבשר קדשים אבל בא"ת הוי מעילה] ויש לו כן דאמר הוי היכי משכחת לה לשנא קא רוי (1) אינו מתן בנימא דנקא ממקרא ונעשה לא יאסר ורבנן מתלי יד, ד"ה לאו ושבקיה דאינו למיזל דהתירא דהוי קדשי קדש מיתה אין ג"כ קשה כן דמבעי נימא הכי - אינו אוסרא מתו אשמר שאומר לשון זה כמו שמע דר אבין וכו' דתני דתגמולו דהר ממקרו הכי שלו אולי דהוי כמו שהוי כבר שמע דר אבין

(11) ① שו"מ דה' דחבא את ס"ב שבמר הורה כנם - ואולי אפלו בפונה שפי' דהביא

② הר' מאיר וואלדמאן נ"י העיר בקודש זריקה והאופן לא נגע האימורין
מאחר דשם באויר דלת דכן מעלה מן מקרי איכתא, ואולי כוונתו
דא אצלינן דהם מיקרא ועולי שהתפיס דהדשן קודם שבוקדש

③ ושאר התמונות דאפילו דפשיטות ואולי כוונתו דעולם
זריקה מפקטרת אימורין - מאן זריקה א"א לפטור אכילת
הדשן - אם נטמאו אימורין ניתר הדשן ואפי' בזריקת הדם
תשיש מתיר על הדשן ואין לפני הדם מלבד הקרבת המתיר
משא"כ הקטרת אימורין אינו סבה להיתר אלא אדרבה מציאות
האימורין הוא סבה האוסרת. דמ"מ שיש אימורין צריכין להקדים
אכילת המזבח לאכילת האדם משא"כ דנטמאו ונאבדו
ומשו"ה ליכא גדר הנ"ל דקודם הקטרת אימורין - ועי' תוס' זבחים
מג: ד"ה והלחנים ראיה דכתב דלא מיקטרי אימורין כלום לא
מעכבי אכילה מ"מ לא מתיר כיון דאם נטמאו או אבדו שרי בשר
דאכילה - ונראה כוונת הרא"ש דלא פסיקא לי' למימר דומה
הקטרת אימורין (דאינן מתירין האיסור [?] מהדשן) דאמרינן
כי ליתנהו לאו מעכבי

④ מסתבר שבלא לאחר זריקה דבשעת זריקה מתיר הקטרת אימורין
ועי' לשון הר"ש פ"א מעל פסולי המוקדשין

⑤ למשנ"ת דזה ודעת הפוסקים דבעומר לאחר תנופה אין טעמא דשייר
לא דבר הנדמה כיון שבוקע רוח קדושה טעם זריקה

⑪ שבונתו הוי מיקרא ואם מששמע לישנא כדהשתא לא פירוש
להקל וכמש"ש התוס' דלא בעי להחמיר אי איכא לן כדהשתא - ועי' ג"כ
לשיטת הרמב"ן הובא דכן י"ג שהביא משנה נזיר דאמרינן דבעשתא
קמתפיס לכאורה כאיכן שטוען שהתפיס דראשון ומה אמרינן
דכוונת האומרים הוא כוונו כולן

(ד) ויש לה לפי"ז מעשה מקח דבר דבש הנזכר לר' יעקב - בן ימאי
מ"מ שמע"ס רק קדושה

נ"ו

יד,

גמ' אבל נותן - מוכרת שאיסור דמאי קמשמע - אינו מושך מעשר דמאי נותן על פה
דברי רב שמואל - ע"י קנין אונס שאינו של דבשה דבדיעבד לר' בנא במקרא
ויש דבר דאיסור שבדבש של שמואל כיון דאפסיק שזה התם דינא ל"מ אפו
דבשו מוכרין איסור (ד) המשך נ"ל.

גמ' שם (1) ניחא הוא דשווה ס"ן - פי' דאמשון הגל לפי' דא דבן גל
הי' דאורי"ת דבש שמלה אי לא נזר דבש הנזכר כיון דאי לא נדש איכא עלה
איסורא דאורית - ועי' פי' דבין דבדבר האמר דבלב עלה מבו מיסתבר מנדשו
אינו מקר ההתפסר דבש הנזכר

(4) תוס' כחלת אבן - ע' רש"ש ומפרי"ט שהמרובה מבצע שבו נעשה מלאכתו ובורא
וצ"ל המפרי"ט דכוונה להביא (ד) דאיסור תשומה לאו דבש קנאו נעשה בשבת
תשומה נעלה לאחר עשה מלאכה א"כ דבשי פי' לו הוא לאו לפוצא
השרף לאוזן הולך ג"כ לאו דבש קנאו הוא אלא ע' נקרא אף של
תשומה נתפשה דה קדושה ~~ואסרה~~ ואסרה הכתוב לבעל כמו שאסר חלב וכל
ולכאורה לפי' דברין מונא דקרבן הוא לגמו עשה האיסור - ולפי
דבשין נבאו דבשי האמשי הינם (סי' א' משל נדבין) שבולם דגלמי
תשומה לשיטת הגאל מקרי דבש קנאו - דלפי' דבשו לכל היותר
נתפס ק"ג רק קדושה על האוזן - ואל הלל גם לשונה אפל דבו
רק גבי המשפה מבאיסור הקדוש / שפי' דתשומה שאכל וגם נאסר
משום טבל

ועי' דאתון דאורית סי' ד' שפי' ד' מפליג דבשי הגאל שנראה דכוונת
שיש דתשומה ד' ענינים א' קדושה ד' איסור והקדושה נתפסה ו' הפרשה
אבל האיסור שבה הוא משום טבל (ועי' דהגאל יבמות פ"ט, ד"ה אלא - במשנה
הכהנים לא התשבה אלא לכהנים ולא לנשואו [ומשה צריך אמר דרב אבא
א' בילו) והדבשין המחודשין חיוב חומש וחיוב משמרת דא משום הקדושה
(תו' נ"ט.) ושוב דאבל דבשפרשה ניתר איסור טבל ועפ"ז ל"מ דבש הנזכר
דבדבר הנזכר מקרי כשפי' מותם לפני נבנו ואחרי הכנה נאסר אבל
תשומה כיון שפי' אחר מקודש משום טבל איך דבר - ל"מ דבש הנזכר

① ועי' רבינו אפרים ע"ה בשאילתות ב"א מתפים דבשר שיש בו ד' איסורין א' הא מאלין

וא' הא ע"י נבלה בהתפסה הא שבמא היכא לבשר כנבלה

② ועי' דרכי אהרן שיאור בשילות הגהל בראשון שיש בלה איסור אחד

לא בשר כנבלה בגדה של בשר כנבלה באיסור רק משאת בשר כנבלה

(ורבנן כמ"ש מתי מתים) ולפי"ז אפל ג' הגהל באיזן בשר רבה משמע

דמשלו של עשיו אבל כיון דמשלו של עשיו יש איסור שמיקרא

הי' להתחדות של בשר קנבור ועוד שנתקשה דבשר הגהל מה שאמר בלב' שני

נראה בלבו ראשון ג' א"ש

㉒

ודאית כן בבשר דמחנא ס' מבל נבלה

④ ואולה במסתפינא הבא באיזן באמשיך דבר מ"ז משל מדרש בכתן

סורגל בתרומה אינן קודשים דבשר שלו נעשה מלאכתו בשו לגבי

השרכה אבל לגבי התרומה עצמה קודשים ודעבשי"ג כמש"ו

שבאו מה"א במס"ר לי בו' הלכה י"ג, במ"מ שקבעו דשולל שמן

טובל לתרומה ופרשי' בסואה והל על חולין (בשר שלו נעשה

מלאכתו) של מעשר נעשה טבל אבל להפריש משל תרומה - והיא

דמיתה - שמן טובל של מעשר שנקרא שלו טובל ואוסרן

דאבילת עצמו ודמיתה כבין טבל על שוגל אומא מעשר

ואין יש לדבריו בזה רק גזבר דמעשר וכמ"ש רש"י הלכה י"ג

ודמעות ממנו מעשר מן המעשר משמעא מעשר הנקרא לתרומתו

אול אפל בלמידין מזה וכמו שלמדין מקרא במעשר באפשר להפריש

תרומה קודש גמש מלאכתו וכמ"ש דמשנה אחרונה פ"ב מ"ג

ב"ה ומש - והנה לפי הראשון של הראיון באופ"א לגמרה אין ת"י

בה בלי קראמ נמש מלאכתו והלה איסור טבל - אבל לפי השני דל"מ

בשר הנקבר כיון דמשלו הי' אסור לגמרה ליש לומר בה הכא

בלבאורה הכא אינו נאסר קודש שהלה איסור תרומה (ואין לומר

㊹ יע"ש דבאות א"א לחול על בשר שלא נעשה מלאכתו קדושת תרומה

(נ"ז)

י"ד.

שאז הי' בכוחו לאסור את המותר רק החלת איסור דאסור - ודאי נדר מ"ג
סי' רל"א אות י"ג דיאור שהוא לא חידש איסור רק תפיסה הי'
האיסור תפוסה מעורר (נדבה - ועל פתיא ד' תפוסה) כמו רק דיבור הקדושה
מכל הדבר.

(ד) נ. והנה ראיתי בסוכת בוא את ב' ד' דיאור יותר פשוט דבריו הנ"ל
ואפשר להרחיב הדיבור כאן דבה כבר לא חנינן שצריך
להפסיק דקדושה במוקדא (או מצד חסרון הלשון או מצד בטלין
בכוונת להתיר ד' ולא נ"ד, נ"ב:) כן שאומר נותן ששמו על של
איסורו מורה שצריך להפסיק דהאיסור נותן בכוי לאו דר האפשרה
נ"ל שכל כמו אבל י: במפסיק דעיקר קדושה קודן שנעשה נותן
והיינו שמשתמשין דקדושה במוקדא איך שלא הוזכר בלשון
כן נשתמש גם המוקדא שנעשה כבר - והנה מהל דבי' הי'
גם בשן באיסורא בפשטא נודע מצה קדושה בבא כנדר אב כלל
בלשון נותן גם הקדושה במוקדא משאב דבה כבר (רק
בסדור הב' מ. בשיטאס נ"י בבה' השני סוברין בו יש חסרון הלשון)
והא בלא כן בנותן של שלמה אבל בכוונות נעשה מקדשת שלמה
דאמר צריכה בלא בבר הנדר נמצא באינו כלל דמלא נותן
גם קדושת הבבר הנדר - והיינו הקדושה בקודש צריכה
נ"ל כמו הגהל באש גם בשבועות בפשטא דאיסור בעיקרן
ביינן דבבר הנדר והיינו שמפסיק דיין שמו גבי בן אחיקן
במשמעות לשון שצריך להפסיק דהאיסור בעיקרן - ומשמיעין
במקום שיש איסור באורית. גבוין שצריך להפסיק דינה (ה)
והנה לגבי הראשון סוברין כהריטב"א רק המעין הב' מ.
בשיטאס (נ"י) במסתפקין בכוונת לפיהם (בדינו דבי' הב' חידש
באלו אי ידעינן כוונתו גם אינו פועל בהלשון) והרא"ש ידעינן
שכוונתו לאסור שוב עוקרין הדברין למשמעות של דבר הנדר - ודנותן של ~~של~~

(1) ע' מחנ"א הל' נדרים סי' ד, ועיין פמ"ג בה"ל מהל' (נדרים)

נ״ח

ו״ד.

שלמיד א״א דאמרינן דהא מעיקרא אלא משום דכה נעקרו עיקר דמעיקרא
ולא עיקרו (וכתב סברא זו איתא דמאירי (ד״ה ולשיטת תוס׳ הגזול מהמפקיד
והקדש מפרשי ב״ה והוי ניחא) ולכאורה צ״ל בפשוטא של הגמ׳ מוכח
דמתפיס אל דעיקרא דמיקרי ואולי גם דכהנות מפשא דמבינן שכוונת לאיסור
והיינו דפשטא דמשם כוונת לאיסור דמתפיס אל דמעיקרא דמיקרי - לאין
יכול כוונת לאיסור ומתפיס דמיקרו (1) והאמת קשה דלכאורה הרי ל׳ [illegible]
והאיך דמשם הגמ׳ חדא למהדרים ולפי ז׳ הגמ׳ דאירי דנותן אל מלוה [illegible]
נשאלה על גמ׳ דכך דכשא הכי כוונת לאיסור ודעין רק דמיקרו קא מתפיס
והנה לפי״ז מובן סוף דברי התוס׳ דכתב לפי״ד מובן הגמ׳
בשבועות דלפי הראשון קשה דמשמע לא נימא דהלכה דכיון דמבינן שכוונת
לאיסור תפסין דהאיסור הכבוד הנמצא בו כמו שתפסין דמעיקרא
נמי סברא זו

כן והוא שנדור כי נדם לא חייל גברא - ע׳ סכת זוב (אות ט׳
ב״ק א׳ דרא ודאות ט״ב ד״ה ולכאורה - ועל דברי הר״ן רוצאי
יש לומר דאין שייך דכם אין שדוה חלה על שדוה - דבפא שיט
הכי ת׳ דאין שדוה חלה על שדוה הוא רק לזמן קצר (4)
ואפי׳ דאמת מפרש משום דאתמעא והא דהלכה (3) עלא אסור
אפי׳ משום יסוד דכופל הזמנות - סי׳ ש״ה (ס׳ ל״ג) במעשה אחת
דב׳ פעולות ליש בו כ״א דאתמעא - ולפמש״כ דהר״ן הראשון מפי׳
סוגיה סי׳ ד׳ אות ג׳ ב״ה ונלע״ד דבלאו דאורית אין עושה את
המעשה למעשה מלכה (ר״ל למעשה איסור) אלא יש איסור דהכא
שלא לסור מהמשיכה - שזו שכ״כ השעיות של הספקות פ״ב רב״ה
ודהא ועי׳ משכ׳ דהר׳ שבועות תמ״ד ט׳ ב׳ והנה

גמ׳ לאו - הנה לפי הגרות ר׳ שמחה מפעסוני דהר״ן מובן משום דמבן
אוקימתא זו וכמו הר״ן דלכמו דנשל כמו כיון שלא אמר רק כיון תה דלע
א׳ שלו הוי יול שמא דל אפין לא היינו מפשט ליול תה דלעת שמא אפין

(1) פי' דבר"א יש מעלה וחסרון - דנשא של אחיו יש מעלה של כונת
לאיסור וחסרון דמקרא דביקרא ודמחיו דבש אחיו אתה נפיק
יש מעלה דבאן דאין מקרא דביקרא אין יש חסרון דבאו אין כונת
מס' שבת
לאיסור וע' תוס' ק' ד"ה ואת

(4) ואולי אפשר דהוא לשיטת הכן דאחיות בי דבעינן שתהא דבר דבש
א"כ אפשר דבנו גופא שנאסרת הפעולה ע"י הקונה מפרי' דבאיסור
דבעינן ליכא איסור פעולה רק איסור משיבה - ונפק' הכן דבל יא,
הפעולה בנכסי חבירו על שעוות וחיד תשתי - ונפק' משכן שרוצה
משמע שישלם ד' מפרכין דבר ונראה הירושלמי בנכסי חבירו
על האיסור וא"כ אפשר דבבא משנה לפי דבר הפעולן שיש
לו של ודין

(5) וע' שך סי' רנ"ט סק"ב בשיטת הכן בשאוה אינה חלה דבטל
איסור דבעינן באמור ממב' שיש משום באיסור לאו דבל תשור

(נט)

אבל לשיטת הרמב"ם דאמרי' שאמנם דפי' שאנוס שמת רק אשה גמורה ממש דפיק
לומר דאיירי עכשיו וכו' כיון שמת רק אשה ול"ג (קר"א אומנם) דא"י מת
וקאי הילכך
אשה כיון א' אפי' אי דמקנה קא מתפיס אין שייך המפרה עי"ש וצ"ע
דכונתם

נ"ו: (44)
ונראה קריאת שם .התם מתחלה באיזו נעשו מלאכת (ונעשה טבל)
ושוב חלה התרומה ומעשר - דא"י נימא כן כשמפריש מעשר ראשון
בשביל יחיד דתרומה גדולה כיון דבסדר נעשה כן דקריאת
שם ועכ"פ דלא נעשה טבל קודם שחלה השם מע"ר וה"ה דתרומה

נ"ו. (10)

ונה"ג משנה דבשיקאגו ג' הכיר דבאן זה לא דבר קדוש כיון שנדר
נאסר מעין טבל א"כ למה סדרת ר' עקיבא באמת מקרי דבר
הנדור מפאת הקדושה הוא לא כמו נאסר דשייך לנדר
והנה סברא כזו איתא דמתנה אפרין סי' ז' מפי'
נדפיד שפי שנה רונת הקמ"ה שדומות כי כיון דפי' לא נדר אסר
כי נדר נמי לא הו' מתפיס דבר דבר כר"י לא דבר הנדר
וכסברת ר' יהודה במאמר הדבור (משמע מזה דזה גופא הי' המחלוקת
דין ר' יעקב ור' יהודה) עי"ש והנה הר"מ בשיקאגו ג' הכיר
במכתבו לשונו של משנה דבנדר חל על יוה"כ אלא דל"מ דבר
הנדור והוא דבא זה דבר הנדור הוא שלפני לחוש איסור
(ואולי דבזה מקורו של הרב שדומות כי דנדר אינו חלה על
יוה"כ מפני שאינו מנדר) א"כ מפני שהם - ואולי ד"ש חומש
דנדר שמתפיסין בו וכן עם הנדר וכן לעשות סמוכין לזה מגושי
הכן י"ד, ד"ה ממש בשיטת דבשבת יותר שיכולין להתפיס דקונם פרטי
אבל לא בשבת כיום לעשות קונם פרטי. (1)
ול"ג גו' אות קט"ג ונזכר דיאור את קל"ז - ימלא אורך

① ובכה לשיט׳ המ״ר הל׳ מ״ז, נ׳ כ״ש ל׳ משום לחנן ל׳ יהא בתשומה
כמו דאסור עליו דקונם דינה״ב דאיכא איסור ל׳ יהא לשיטת המנח״א
רק דלא בגוף הכבוד להתפיס בו

(0)

יד:

תנסי ורא תמורה — אינו מגן כלל להקדיש תמורה

ר׳ יעקב אוסר ור׳ יוסי מתיר — וכאן דיבור מתוקמת לפי המסקנא
שו״ת אחיעזר ח״ג סי׳ סב דר׳ יעקב ס״ל כיון דמתפיס להקדישן
חל עליו גם קדושה ע״י פיון דאע״פ דאין קדושה חל על קדושה
(כלמהדין מקרא דלא קדיש אותו) היינו לשנותו אבל אותה קדושה
חלה — ואפשר דאל נבנה זה דבל יחל — ור׳ יוסי ס״ל דאין מקום
כלל לחלות הקדש מחדש ואין הקדש חל על הקדש לפי שאינו
של ורק מתפס למשו הב הקדש — ובזו כונת הר״ן פ״א ד״ג
דכמו שאי לשנות להקדש אחר לפי שאיני של כן לא ניתפס
קדושה בה

לפי דברי ר׳ יעקב הביא המנח״א סי׳ י׳ מפל נפשיה
בלא אשכחן מתקדש קא מתפיס דמתפיס דקדושה דבכור
ולא דקדושה הנדבה ואפוקי דעת הרא״ש שאותה דמתפיס
דאיתה יו״כ ומאוש פג הה מפל נפשיה אי דבנבה
שהוא קדוש דבכור אותה קדושה שבגופו מלידתו

[בתי הגר״ז (חג קמ״ה) דיאר לשטת הר״ן דבעלי קרבן חטאת
כיון דבעי קרבן חובה ובלא חובה לא חל ההקדש כלל למ״ד דאל
ההקדש ע״י פיו אבל כיון דמתפיס דבק קדושה וכולה לבמשנה
ע׳ נדב ... הוי דבר הנדבה — ור׳ יעקב סובר דמתפיס להקדישן
משתהו לדבר הנדבה — דכיון דסגי דמין הקדושה ורא ע׳ נדב
ודמתפס להקדישו תנינן דשייך מעשה הקדש דקדושת דבור
ואל דלו כלל המעשה הקדש כלל — וכיון דשייך מעשה הקדש
דבכור נלמד דקדושת דבור הוי ראה דנדב — והמשתלקנ
אל מעשה בלא חלות משתהו לדבר הנדבה ]

(1) ועיין גם כאן המג"א ומראה מהא דדרכת אדמה דאפילו קדושת
דבור שכבר נמצא על הכלים הי' חלה מושם קדוש של

(0) ד



הר' מ. פשקאוס נ"י המר

<u>והנה ארהמ"ל</u> – ע' דהן דכ"ה ובא כתב, דלפי גירסת המהרש"א
משמע דכל עקור של מ' חלות נותנו מקרא דא עם קרבן
ועי' דבכי מ' וא"כ הרי חינך שיש מצוה דבשעת אפי'
הביא מ' חלות – כיון דאיירי דשעת הפרשה דלישנא היו
י' חלות ואולי בשמקרא והקריב ממנו א' מכל קרבן תרומה לה'
הקדרה גו איירי דאמר שנתקדשו קדושת הגוף ונשו אחר
שעיטה (1) א"כ מנין דבשעת אפי' דלוק מ' חלות אפל צבו רק
בין לבתחילה ובאל והנה ע' דדרכת אמרה"ל ודמנחת חינוך
סי' מצוה קמ"א שהביא מצוע דדינן י' חלות דסגי דלא מעכב – והנה
המנח הילה בדיעבד גם רק מעל אומד עש א"כ אינו מובן
דבעינן לכתחילה א' ממ' חלות דשעת אפי' כיון דלפי אומד דשעת
לישה א"כ בשעת אפי' יבעינן דבפי' א' מעכב ונסגי דכה וצ"ע
והנה ע' בסכת דוב את כ"ד שביאר דשיטת הראש דבקדי"ש
החלה שהפריש אחר האפי' (ונמצא כן ראיתי שכתב ג"כ רספר הפלאות
נדפי') א"כ הכל אינו מובן העניין שיהיו י' חלות דשעת הפרשה
דלישה דלכאורה כיון דבהקדש חל אח"כ מה איכפת לן
אם עכשיו יש י' חלות וע' יונת אלם
והנה לשיטות הכן בעפרים דלישה ממש ע' ססת כ"ב, (כ"ה) דכמאוש
שיש קדושת פה שיהיו אלו החלות להק תודה – יש לה אל י
מובן של טדל דתשומת לחמי תודה אל הוי גם כמין שהפרישו
(2) דשלי"ך ואולי עגע מנה ומנת שיפוי – ואולי אפל דלמיבן מתרומת מעשר

הר': הרס נ"י המר

<u>הכן – והא תרומת לחמי תודה</u> – למה יצאו אותן קודם לכן – משמע
דבפשטא יד דבמבני הפרשה קודם זריקה – ווזה"ב מן כתב
כיון דמ"ת רא' דמצי להפריש קודם זריקה

(4) הכן מבואר – והיינו דקא' לשמה מלמטן המר דבה קאי על חטאת

(1) בשעתא אז קרוי קרא

(2) במשל, הפירוש הגלות אל לפניו גדול גוי; (4) לכתוב הגבורות
משום לא הפרש הגלות

(4) ומשל משלו דרכו כמו מאמר המוסגר

(ט״א) ג׳

הר״ן פ״א מש׳ <u>נדרים דף ט׳</u> - <u>הגרנ״ט</u> ז״ל ביאר בדעתו לשיטת הר״ן
קדושה הבאה ע״י אדם (5) וקדושה הבאה בנדר ונדבה (2) - דבור ומעשה
הוי קדושה שלמה אבל דבור ל״מ רק ע״י אדם - אבל לאותה
שיטה קדושה הבאה נעשה ע״י בן אדם בלי מקדש ומעשה הוי
להתפיס לאחר שחיטה קודם זריקה (4) - ול״ש בין בנא בדינא מעיקרא
בנדר דאב מעיקרא משיכן קדושה זו מעכשיו - וזהו קדושת דבור
(3) דאינו נידר עדיש - ודאמת קשה לפ״ז מדוע נימא לי יעקב דעמני דינא דמעיקרא
והנה משנה בשבור ל״מ רק ע״י אדם מסתבר שהוא מפרש כהאחיעזר
ח״ג סי׳ ס״ב דל״ד יעקב יש קדושת דבור שהוא ע״י אדם ע״י הקדשה - ודאמת
כן משמע מלשון הר״ן דהל׳ י״ג שאין קדושה רק אדם ולא הנדר
המסרון דאינו רק נדר והנדבה דבעה סג׳ (1) מש דקדושה שלמה דאל נדר
ונדבה ובחטאת הוי דעמני רק גרי התפיסה - אבל ע״י לשון גישמת הרינו
אברהם (תשובה מן הורא דאוס ח״א) וכ״ל דבפשט גדול בין המתפיס
ובין המתפיס דקדשה דבור המונח לפניו - שבמתפיס דבור התפיס דבדש שאינו
נידר - שאין אדם יכול לעשות קדושת דבור ולהתחיל חולין דבור ותפיסה אותה
דהעשה שנעשה לבן ואסרה לפנינו דינא - והנה מפרשת לשון משמע
במסרון בדבור הוא דאינו רק נדר - ומשמע דאי דבור הי׳ יכול להוא
דנדר הי׳ סגי - ולהגרנ״ט דבל לרא תסרון דאינו רק נדר דבדש סגי
מש דקדושה שלמה דאל נדר והעיקר דקדושת דבור גופא לא נעשה
ע״י אדם

והנה לפי דברי הגרנ״ט כמובן מפרשין דברי הקמה כן ומאן
דאסר אמש קרא לך׳ לרבות דבר האסור (היינו אע״ג שהפועל אינו
רק נדבה - והנה לפי האמת לפי דבריו מקרי רק נדר דקדושה שלמה
הוי נדבה) - ומאן דשפי מיקרי לחטאת - והיינו רק דקדושת חטאת
מקרי רק נדר - ומה ראית - מבדה חטאת שהוא מתפיס בנדר - היינו
שקדושה זו רק על ידו - ומאן דאסר דבור נמי מתפיס בנדר היינו
שרק על ידו

① וכמו מלשון הר"ן דף המשניות. דר"ל שקרבן חטאת אע"פ שבאת עצמו אינו בא
בא לכפר הרי הוא בא מממון נפש — ועי' תוס' ר"ח ראשון ס"י ט' אות ג'
בכשרא להתפיס על כמו אתם אין נתפס אלא אם מתפיסין דאיסור נדר
שיכל לדון לי נדר

② ע"ר שכ"כ דקה"ס ס"י ו' בד"ה דאופן אחד ובמהרש"א בשי' הר"ן
בכבר-קדם לפנים קדשי בכם במיני קרבנות הכל על ידי ועשרי יכנה
ס"י ג' ס"ק אות ג' שכתב מלשון הר"ן ומעשה דהנם אך אלו הוא דקנס
אם קדשים דיני אשל

③ ואולי אפשר דבמן לפי יתר לשון בגמרא קא מתפיס. והרבא
של דבר הי' באפשר להתפיס דקדשא דבור ומה המפסיק-דבעינן
שיש להתפיס על דקדשא דבור אינן דבדי בכמן האיסור וממילא
שפיר שייך דהיתפסא קא מתפיס

④ ונראה לפי בשי' הפמ"ג לאוסרה קשה לשון הגמ' לו בעל
עצמא לפני בעילה בלא אסרה אי אוסר לפני בעילה
כמו כוח אי אוסר רק דבר לפני בעילה במשמע
אך לומר שאותה ולהפמ"ג לאוסרה מפני מה משכ"ב סי',
ב"ה כ"ב — ואולי אפשר בא דהשתא ב"ה ובזמן שמשיא
דמה במקום שפי' דר בבעל לפני בעילה בגוף כולו
בבעל דמקדש קא מתפיס דבעינן לפני בעילה בגוף
(דאשה) והכא דפלוגתא אתרויהו פליגי

⑤ הא מ' בשי' קידושין ג' הנה במשנה למ' תשובה בכם דבא
לכפר דהפרשה דשלו

אלא לאו בעינן דחשיב דבור - ב"ע בא"ב נקטו מחלוקת דהרי עלי
דבור - דאינו מיוחד לדבור ועוד לכל קרבן - והרי י"א הכא נ'
נ' דאפשר דנקט דבור לומר דאי סברינן דבהמשא לא דבעי
הכא אינו דאסור לצאת (ועוד מחני' ושכן דעיקר דבעי הכא דבור
לשיטת המאירי

מרבה אני חטאת - ר' דבעי אלא נ"ה שהאמור לשיטת הריטב"א דכל
ב"ז דבדבר הכא הוא משום דאמין אבל תפלה מצוה דמין
ריבוי של חטאת ובעינן לא הספה דבור

גמ' רבינו אברבנאל של הכ"ן שאלה מן - לאו דחשיב דבור המונח לפניו
איכא אלא או דבור או דחשב דבור שאין מונח לפניו
משמע דחשב דבור שאינו מונח לפניו ליכא להתפיס ה - ולשיטת הרא"ש
לכאורה יכולין להתפיס בו ב"ש בו קדושה דבעי הכא דבור - ומשמע
כסברת ר' אלחנן הובא בקובץ אברבנאל דספיקן שיש בו מיני
התפסות

הכן בלא - אינן דמשמע הכא - בה איש לשיטתו דשאני אבל לך הוי
יכול שאמ' - ולכאורה הס"ד הוי דמפרשינן לקרבן לא קרבן תפסא שאני
אבל לך

גמ' תנא ור' גרס (אבל לשיטתו יג' קרני בקרבן לא לר"מ) ור' עולא
(כ"א הלי י"ח ודבר שפא"ל) - ואפי' בלא אמרה ליכא לומר סתם נדרי להחמיר
דבמשמעות לא אימרא גב' אמרינן דבלאו לאסור אבל לא משום כוללת
דמהני לא אי אתה שומע - והגי' ה"ס הביא דבמה דין נכון אמרינן דבעינן ①

הכן לקרבן - משמע דבקרבן לא אבל לך הוי נשמע דהוי קרבן ועל דהוי כוא

① לאסור בכלאים ד"ה נימא הכא - והגי' מ' דשיקאגא ז"ל הק' בתמיה כלא
דאין אדם מוציא בשון להלה אבל לקרן שאינו לו בשוגג לאפוקי
ושם על קושיא הגמ' (דף ב' ועי' בתוס' בלשונם) מפני שלא קרן שאינו
בכל לשון שוה - הנה עם שכ' הגמ' דלקוטין דשפיר מתפרש כפשטה
בגם שאינו שם קרן וראית כל הסוגי' (י"ג, ה"א) דאין נגד
קא"ל - ובאמת אני תמה לתירוץ דבפי' הר"ן כתב (י"ג, ב"ה דאין)
שאינו לך __משמע__ היטב איך מפני דאין נימא בכל שוה

סג

יג.

שגמה דנפשו בקרבן והא - נד, בקרבן לא נשאר דאי קרבן ועי' דרבינו
אברהם מן ההר וכו' בגלות והיא קשורה ונמשכת אלא קשור
טפי מפלק אותיות - בקרבן כמו שבקרבן אמר כמו מנשה
כיון את הכותך - אבל בקרבן לא מבלי דלא יהא - ועי' דמאירי
אות 47

83 ) לב' לכוות בגשם האסור - אולי אפי' הדוא של הגמ' לפמש דחי' הגרע
ב"ה עוד אפשר) שב"ק מלשון הר"ן פ"א ה"ב ופ"ג ה"א ש"ש ל' אופני
א התפסה - א' התפסה דקרבן והב' התפסה אלבשי איסור המתבאר
דפנ' הל' ב' - ואולי ס"ד דדהתפסה דקרבן לא דמין בגשם קדוש

הכן ולמען מצמסקין - ש' לו לפי מה שיאמר הר"ש והרגע"ל ביסוד
השאלה הנא באיג' לנודע בכונה לאסור אין אפשר לגלות האיסור
לאשר בכונת דמקרו (ומשלה פי' הכן י"ג, שאומר היום א'
בשבת שאמר היום שמא בן אשין י' קרן אורה), וא"כ דבור
של הכתוב בו"ק לן שאין הכרח לומר שמאפים במיקרו בפה
בשעת התפיסה הי' לגין נזיר היינו יכולין לפשוט שאלתנו
משם,

(I) ועי׳ דבכלא יאי: הג״ה הק(II) ועי׳ דכין ט״ז, שורה ג׳ ואמינין
ועי׳ כשלג על השמן, ונל׳ קרבן ולא אוכל ורבי הא׳ לשנא
באין דחה טומאה של בעיק לשטשי׳ דתפי׳ טומי׳ אף דאומה
לקרבן לא אוכל כאן אינו כפשטי׳ דחה טומאה מעל באירא
ל׳ יתרא בשום לי׳ דר׳ טומי׳ בפן לקרבן והא לשיק לאוכל

(II) ונ׳ בכל שאמש ראות הטמוש כוון לקרבן יש להשמיע לקרבן
והא בא׳ דהי׳ קרבן יאמר קרבן של לקרבן הילכך נפרט
בשני שספק אמש לקרבן והא

(ס"ג) י"ג

רק שבשבועות חלות על דבר שאין בו ממש - ואיפו אית בי ממש - אינו מועיל לחז"ל
ביסוד חומש בשבועות דבשבועה חל על הפעולה שלא לעשות דבר שאין בו
ממש - ובנדר יכ' לחול על חפצא אבל לעשות דבר שאין בו ממש כגון
דקונם עיני בשינה ודמיונו בזה חלות אלא על דבר שאין בו ממש אך
שבועה לא אך מפני החומש - ואולי בעניננו צריך להזכיר לנדרו הדבר
שיש בו ממש בשבועה זו בכל שהוא הבא על עצמו
נדר דאוסר ואוסר פיו לדיבורו - שאוסר ואוסר פיו לדיבורו - משמע שפליגי על
הרן והמרדכי דאיירי שאוסר ואוסר פיו לדיבורו - וקשה שהגמ' הוראה דרך
ט"ז סופרין בגן ישנת סופה מפני דבר שיש בו ממש כיון שמזכיר
המפל וע' אבני מילואים (ס' כ"א סק' ב' ד"ה אולם) שפלה דבכן גופא
פלוג עלפה ודוקא פי מדבר ולא בשר פי - והכא משמע לעיפך דבכן
סותר דבלי נדר גמור ונדגל סופרין דבונקא דאוסר ואוסר פיו לדיבורו
ודתוס' יבי לבושיה הקשה אפי' במעשה ידו גופי יש בו ממש
וע' הכשרא שתמש בבעשי אין בו ממש בגבא, מפ שנעשה יש בו ממש
ונשבו קושית הגמ' דלמפ (1) צריכין לשום המעשים נימא דידי מעשה
עמו הוי כיון מה שידי עושה עמו - ורנן מפ שאי הגמ' דאיכא
מעשה ידי שאין בהל ממש הכין דבפס לי כלאיים דאומן קונה שבח כלי
ע' קצות ש"ו ס"ק ד'

① היתה דיאוה במשפחה לשון הגזמה שהיה בלי קשר, שאני מפחד
ממש - משמע שאין הי כתב שאני מפחד ממש הי האמת קשה
כאב כאב שאין די ממש ורק הוקשה להתגבר לאבד הי ממש
שאני עושה ממש את כבא לו מושב וכו

ס״ה

# פרק שני

ד״ג:

מתני׳ כעבודת כוכבים כעורות לבובין - עי׳ דברי דוד שהאריך באגרות ארוך ותשו׳ כתב״ס הנדפס בנאסר ע״י פה כמו קרבן וכמעשר אז באיסור הנאה הוי איסור גופא - ויש לו לפרש דה״ל שהוא, דבאיסור קרבן הוי מה שמפרישו ומקדש והאיסורים הוי איסורי גופא

מתני׳ ואלו מותרין ל׳ נדרי זרוזין שאמר על שיטת הראשונים דאמשינן דמיקרי קרבנות דאיסור הכרה ונדר א״כ הוי דווקא יום בנין אף הכתובים החיר הנדר וה׳ דבדבר אפי׳ גם לפני שאלה

(ב) ומה איתא דנ״ל מז׳ דאין קדש לנ״ל ורק קושיא אין אלא דבקדש ע״י פעולה א״כ מיחשב כנדר ואולי דנ״ל אף בלי אמירה אלא אתה א״כ קשה

ככן שקצים ורמשים טומאתו כנבלה - חשמא בה׳ שפכו קרוין שקצים ורמשים

ההאיש א׳ ר״מ הא״ד - ואין להקשות דבא לבי״ד דלא חולין אסור דאפי׳ בלב א״כ מורח ממתני׳ דגרסינן ״ע כשר

גמ׳ ואלו מותרין - הרי עלי - הר״ן מנחת מ, אמשר י׳ פי׳ כונם דבקעת לתא דמתני׳ מפרש הדבור שבא להתפיס דהלי ודבון זה אינו גררא נקט דבא להתפיס דחולין א״כ [אינו דבור דבר פשוט] אבל הקושיא להל דבחולין שאוכל לך יש עוד חסרון דלא חנינן דבר שהוא לאסור וא״כ אינו מאותו סוג של שאר המשנה ולא מגדר של אינו גררא משום פי׳ דאיי שאמר הרי עלי דבר יד לאיסור ומתינן דהוא לאסור ומפרש המתני׳ דבא לאסור ע״י התפסה דחולין - ואולי דבור א״כ כונת הא׳ חולין שאוכל לך מה שאסרנה ממש יהא בחולין - דבינו הכ׳ מורה שהוא לאסור ונשמעין משום כ׳ יהודה ולא משום דבא להתפיס דחולין

ס"ה
ב
ט' נ' שד"ט



# פרק שני

ומותק ומי איכא לאסוקי בהמון לזכרם ממא

גמ' ומי איכא לאסוקי והא קתני סיפא, אלא מחוורתא - כ"כ הגרע"א ר"ה ס"ק ב' (1)
שכן הי' גירסת הר"ן בר הי"ג ומתרץ קושית המאירי והכא, ודחינן אמרה מן הדין
ג' דברא פליג על רב אשי דגבה שאיפה קלות ראש דנפשי' דפליגי רבנן
ממש לא ישאל אחר - והא דהיינו שמואל פי' (ואלו דברו סדרת ר' אשי) שלא
יקל ראש בקושית נפשו ויצרכו דבש רבנן ותבא אחרה - מאי"ל דאפילו
עצמו לא איכפת לן אל יאסור, הקרן אורה ממא ירושלמי דברי על כדאית
אימא דאסור - עי' דחי' ר"ת מאיר שהמיר על קושית הגמ' דאלו הרי את
עלי כבשר אימא אינו דפליג ומבו קושית הגמ' והדר"א מנה סיעתא
להר"ן ומ"ר מבוא"א ס' י"ג, ועי' קנדי בפוצין, על הרא"ש ר"ה ותו"א

הר"ן מתפרי - שלא נאסר אלא לו לבדו - עי' קרן אורה שהמיר במשוע ל"מ
מטעם ידות - וכן לשיטתו (דחי' תשובה כ"ב, אות 3) אפי' בעצמו
למדין מקרא דיבור נדר שיש חלות של התפסה אבל שם צריכין
(2) לבן דהי' התפסה אלו צריכין דבש הנדר. וכו' - שור דאפי' דפשיטות - דואמת

הרא"ש מיזמי 8 שיטות הפוס (83 ד"ה ד(23) וכן לשיטתו דשיטת הר"ן (4)

הר"ן אמש קרא דבר עלי אסור הי' נדר - וכן להרן דשוות בתוקף
נדר הוי קהתפסה אפי' דפשיטות דבל דנא דנדר נאמשה דהתפסה
וכבי' אור הר"ן ומבו' נראה דבר האיסור אבל הבא כיון דבכבר
נבר אסור גי' אסור. ממילא נעשה הר"ן דמצוה גבו כר נב כנקילה
דבפרי אסור קא ומסדרא היכובה בי' אסור ומשיה הוצפק לומר דבל
ידר נדר דא למימי דגורי ל"ג קרא

והפני"א הרי את עלי כאמא - עי' רבנן בריטן שליבו לומר של התפס דאיא
הוי כבאר רבנן שיש המיר בזמן דוקא דבש שנאסר עי' דיבור לבדו ולא
עי' מיעש והנא דזמן מיעטה בספ' - ולנאורה אלי דמש"ך לגמ' כ"ה. ד"ה דיונת אלו

① ולשיטת הגר"א כמש"כ מפרשים המרדכי בשם חבר מורם מהר"ג. ושום פרט
באבי' חלת אפשר מותר מקרה בלא מקדה בשם הקדש ושלב
באפי' דאשתן / בפיק שאלה משפחן (אע"ג באיפא דילון
הו"ר ומנה ודי"ל שלול רי"מ ו"ז) ולפש דפנשא
② המשפט שמפשפ מקנו במשנה א"כ על נחית בלש הכהן
בינה יצוא וכמוש דה' אשיה כ"ז. ובפיכן קהו על הד
בהתפסה הוי נדר (במשנה י"ג לומ ועל בל חלה מיוחדת
של התפסה ודבר ממשך מה שאמרו משפך ד. בשום בהתפסה
הוי מיקר נדר וכנה אפי"ל דלבן להוכן הכרח בממילין
בשם האיסור משיה הולבך הכן לה וכן במסדרא לומ בשם
האסור וממילא כון בשם הלוח חלת התפסה דבדב כנדב
שבא למקור של דברי האסר
④ במשנה פ"א ה"ב מש' בכר בהקרבן הוי מיקר נדר, ודף ה"ד
משמע במתפיס דקונם פרטי מקרי התפסה א"כ אפי' בנפו גב
כונת המשל ד, ב"ה כל, וזה שאני שמבא בזוקה נדר הוא ככר
בה על' קרבן - ואפי' במשל דבה פ ול ככר אחד אומר הא כבה
בהן נדר בו בפו התפסה בנדר - ואך אפי' בשונת המשל דאו"א
~~[illegible]~~ ברשאומר עלי בפו מיקר נדר (ובה ממאי כמוש נזיר ג',
בשבי לא דמיין כ' עלי יהודה) והתפסה פו' דהי עלי - וכנה
אפי' בשיטת הרב"י יש לסגיל ככר בה אמר הוי מיקר נדר
אבל להבא ממלה עז וכמוש הפו"מ ס"ס ה"ט ממולה - ככר בה
קרבן הוי מיקר נדר שיש בו ממלה ובה כבה בפכי' דבן
אך בהתפסה דקונם פרטי את דו ממלה (י"ו לו רבה) ונבו
התפסה דאיתרה ולו דהי כי ראשון של ט' אות ז' בשיטת הרב"י
בלי דאי קבשה דהתפסה בו דהתפסה הלמד מקנו באיסור איסור
בבה"ג עי' לכן קבושה נמק

ג״

וטריפות - לכאורה אינן מטמאין

הר"ן ד"ה אלא דכיון דאמר לא חלין - מ"מ גוף יא"ו, ד"ה תניא דאב"ד
וכו' - ר"ל מש"כ (מ"ט ③ שם נתקשה) אך קשה הל' מפרשין לשון הגמ'

ר"ן - אמר קרא - מתחלה פי' המיוחס עד שיבוא משיח יגמר
הקרא דל"צ לגופי' דכתיב אסר קא' ועוד גרע מידות - והמקשה
הקשה דא"כ כל חד לגופי' איצטריך - היינו דל"ש בו יצאת
כיון שאמר דאסיר וכמ"ש הר"ן שדומה ח', וע"כ צריך לגופי'
ושם העלה דבאיסור איסר הא' לגלות לו קונם פרטי, ונמצא
גופא יצוינן דל"ש יצאת דאיסור קא' - דא"כ משום דצריכין
לימוד חדש לו קונם פרטי וע"כ דל"ש יצאת ויש חלות
של הפסקה (ולפי האמת תקף הה"ג פ"ב דמילה דאין פ"ק
דינא דמילה הוי דבעי' הפסקה, ומקור דאגו להתפיס בדבר
האסור נלמד מקרא

(טו)

י"ד.

①

תוס' הרי"א מידע לא תשקרו - שהוא לשון לעצמו שאסר עצמו בלשון שבועה
פי' דתשקרו לשון נפעל והיינו שנעשה מושקר וזהו בשקר שבועה
דהוא נעשה מושקר ע"י אמירת השבועה - ואולי דזהו ג"כ כוונת
דלאסור איסור - דלאסור מורה מה שנעשה לו ע"י האיסור ודו"ק

הכן ד"ה הלכך - והוא הי' מושבע על אותו יום לא אשם לוז - דבעא
דאותו יום מתענים ואותו יום הוא דאורי' נפשא כלל - הר' יחזקאל קרויס
נ"י הק' דא"כ דנין על היום והיינו שמתענים בעצם היום גם
דנפשי' לא מהני דלכאורה לשיטת הר"ן א"כ שנעשה קונם על
דגופו עין ולכאורה צריך להגיע דגופו לא דיוק (וכן לשיטת
הר"ן דא"כ שנעשה ליום כולו יש להתענים בעצם
היום) והכל לשון אינו מתון הי' מושבע על אותו יום - דלכאורה
הול"ל שנעשה דאותו יום - ומש"כ דהמלה אל איש שלו אוכל בשר
מצוה הקובע לפרוש כן דדהתפיסה אינו צריך לפרט האיסור
דסגי בלשון דתפיסה - ואולי אפי' למש"כ דא' לשבועות תשב"ץ א',
ב"ש סדרא דלא" מהני רק אם מפרט האיסור שמושבע וכן
בין בתפיסה הוא רק לדבר שמושבע חלות שבועה אבל אפי' שזהו מה
שמוטל הכן וכן נמי א' אומר שלא אוכל בשר שפורט האיסור כיון
שאמר כן אדין שהי' מושבע על אותו יום להוכיח שהוא להיות מושבע
עכשיו כאותו יום - דבאותו יום הוא נפשא נשו' - ומ"מ צ"ע
ומש"כ ל"ע נפשא היינו דאל דאינו כמוס כוונת הר"ן בשבועות ח.
אין לו מנין דמפרש דבר שיש בו ממש כגון קדושה או איסור
וזהו מש"כ דגוף ליה נפשא כלל על שאלו דבר מש"כ כשאסר
הגוף דקונם

① דיוק דיבור לשון עצמו - פי' לעצמיות המושג שבזה נעשה מושג

(ע) פרטי החילוק

(ס"ז)

י"ד:

הרב ר"ג - והנבראות שזה נבררה בין שני הכתיבה והכנה לשם קדושה
בה' קדושות - ע' דמנ"ח מצוה ג"ז שבדיא שיטת הפר"ח שגם
הכתב שלו דקדושה נ"ג איכא איסור מחיקה ויש לה אל הקדושה
שזו אינו מוסיף שום איסור אם שייך להתפיס בו - ועי' שיטמ"ק הגרי"ש פ"ט (1)

הא דמתנא אוריתא על אבנים - רש"י מפרש דכיון שנואה אותם מונחת
על הארץ סתר ובא אין כתוב בה ולא נקט אלא בקולין - ודמאירי
אמר שאינו אותו דבר אלא שמונחת לפניו דאינם מקיף והר"ר דשאנם
שם כלל דבעינן אפילו שאינו רגיל לקרות הקודש שהתורה כתובה
דמתני אמרה ועי' תוס' (ד) דבכן סותר לה דלא נקט ריני כמונח דאמר
ושמא הכי דמיון דאוחז לנושא או לנקוט ועי' ספר ג"כ - ועי' נמצא בביאור
המר במונח על אבנים מפני לא סתם נבדל במאמר - וכתב לפי
דברי הגולאי דבי"ת הכל אש

(ד) ואולי ע"ז דבעינן אפילו במהנהגתו אפשר ללמוד מפה עיקר החשיבות
אבל אף נוטלו דידן (ללמוד בו) עיקר החשיבות הוא מפה
שיכולין ללמוד בו והיינו דבפיו המגויד שלו אבל אין
מניחו ואינו עומד ללמוד משום שיש איכא כל החשיבות אבל
הוא הקולין והספר ולא דבשביל המגויד בו

הרב דרש המונח והביא פלוגתא להא דאיל ל"מ נאתי לאצלפי - ולכאורה
בזה איזג בשם ולא דמתני דאותם לאשנן בפוק פרק משל דאתי למישרי
ומה לא הוצכו פרק דשאר מילי כיון דלא הוי מילתא דשכיחא איזג דאתי
למישרא בזה דאתי למישרא לא הוי ודאי והיינו ד"ה אפשרות דאתי
למושרי ודמילתא דליש לא נעשו אלא הנא דבפי ודאי (דל"מ לי) הוצכו
לגמור אל דמילתא דליש - ואולי טעמא דבמתני הוי גזירה על נגד אתפיסה
דל"ג (חזיר אוכל קונה) משום הכי הוי אותם נגד (דבעינן דסת ואינו משחין) (4)

(11) שו"ר דלהשי' מרדכי שבמ"ר כתב - ונ"ל שבשור במותם למכור ס"ת - והנה יש
לה"ז בערכין ג"כ יכולין למכור לרוה"ג ע"פ דבר' ס"ו, ומ"מ קצות הח' ס"ק ד'
ומ"ס ז, שאסור בקנאם כו' ע"ז ומותם למוכרו, ולפ"ז בעצם אפרהנאם
שמה שמפקיע מהחוב לדבר אסור, ומ"מ [struck] דחי י' שמאן ע"ל דלק (III) (ס"ב) ב

(1) שבולה בקדושם אין ע"ל איסור לא תגמול התפסה שו"ר שכתב המ"ר וכו' דדרת
אברהם - שו"ר דמחנ"א הל' ס"ת (הל' י"ג) שכת"א משם הראב"ד
(12) בכל שלו נתקדש הא מוכח למותקו - והנה אין ההתפסה הוא
דאיסור המחיקה א"כ חזינן שמיך דין התפסה אע"ג שהאיסור
אינו שייך מצד המתפיס לכל בעל הנתפס ולכאורה לא הוי איסור
הנאם (11) - ומ"מ דאמרינן ע"כ ו, צ"ה יקוב שכתבו באותם חגיגה שכתב
השם אסור להנות ממנו במקומו קדש השם ואולי בעצם גופא
איכא איסור הנאם אע"פ אי"ש דפשיטות - ועיין במחנ"א הל' ס"ת שאלה ה' משמע באיסור דהנאה מצוות, עיין צ"ה ובזמן
(ד) והנה יש לה"ז אם הגליון שנתקדש השם אסור להנאם
משום אי להתפס דגליון - והנה אי נימא כדבריו שיקרא בעם הנזכר
בעיין קדושת פה (ועיין בשם רע"ט דעת הראב"ד) אפל
ועגל"א ס"ק ה'
בע' דטל יורד רא"ן ס"ק א' שכת' אמרה דכי ומ"מ למחנ"א
הל' ס"ת דבעינן לקדש השם (13) - אבל עדיין יש לה"ז אם האיסור
נודעין מפקיעים דפה

(12) ולכאורה שאלה זו תלוי במה שהמ"ר דספר ר"א מאיר ס"י רט"ו
ודאוש כ"ן הן כאן שייך לעשות איסור נשיקת בפיו דקודש, ומ"מ תל' ר"ה כ"ח,
צ"ה המוצא

(13) ועיין ד"ב שאל אם א' ס"י ר"ו שכתב בדבר כונת הראב"ד בפסיקה
נשם קדושת ס"ת עיקר הקדושה הא מצד קדושת ס"ת
ולא בעם הנבש ובנוא דשמות בעיין קדושת פה ומ"מ
בשם בעג שדבר ע' קושית הרש"א ב"מ ס' דשאין כתבו
קדושה ואין בגוף האותיות ומ"מ שפסא לשון הטור
ר"ג - כל בעצם הקדוש דקדושת הספר

(ד) ואפי' בגליון נתקדש ע"י האותיות הנמלאות ולהם ורק הם הפנים האותיות וכו'
דסופר בעז, והנה התוס' כתבו דלאחר שנמחק ג"כ אסור דהנאה וכבר
הקשה הגליון מפרש"א דזבחין והמחנ"א שאלה ג' דהל' ס"ת מהרגמ' שבת קט"ז.

ט״ז
ד
ב״ה

שיטת הראב״ד ביחס דיאור דקדושי״ת

1, התפסה בקדושה גריעא ל״מ וזה נלמד מהא דל״מ התפסה דשלמים ואחר צדיקה ועי׳ ברש״ש סי׳ שכ

2, אי נימא דהאיסור הנאה דשמות הוא האיסור מחיקה לכאורה הדין מצד כל שמות דבכה״ג להקרא בשם הנאה לא דמיין שהוא ועושה האיסור רק אם נאסר ע״י יחודו מקרי ג״כ בשם הנאה

3, אם האיסור הוא מחיקת השם היאך מתפיסין איסורין אחרים על הככר – ואפי׳ דבכה״ג איסור מחיקת השם הוא בלי הדבר – לא תמצין כן קאי על תמצין תשמרון תשרפון – ונמו איסור האכילה הנתפס במכלה הככר ועי׳ דמאנה אפסול הדי נזכיל סי׳ כ״ג דסמל איסור קונם על ככר הוא רק איסור אכילה ולא איסור הנאה

4, מה שמבקשה הלשון מהכא דס״ת מותר בהנאה מצמותר למוכרו לישא אשה וללמוד תורה אולי אפי׳ דמצוות לאו ליהנות ניתנו (1)

5. אי נימא שהאזכרות אסורות בהנאה כמו שמציג לפוסים מגלת אסתר ו, אפי׳ כהקה׳ דהאיסור ט״כ נעשה ע״י הקדש

6, הגוילין תפס האזכרות מקרי בשם האסור דמתקדשת ע״י השמות ולא ע״י והרא׳ בשם שמחקו השמות הותרו הגוילין

7. (2) הרשב״א (בד״ה ואכת) סוס דאי (בשם ר״ס שנמחק ולא נשאר דה הזכרה אסור מפני חלק דין שמחק בו הזכרות דין שלא כתב בו – וכתב רונים להריא ראי׳ מפגם – ותמוה דהא לפני הראשון של הרשב״א דסוכין איני דשדוה ולכאורה מוכרחים לומר דא״כ דאית בה הזכרות א״כ מפני הורחתו

8 המחנה הלי׳ סג נסתפק דאפי׳ דעינן שיקדש השם וממ איסור מחיקה גלי דעם שקדש לשמה אינן שלא נתקדשו – אי לא אש כל מה שכתבו באפי׳ בשאיסורים כהיי׳ אינם נלמדים דהקידוש – ואולי דבר״אה סובר דבקדושה גריעא יבא להגמים ע״י דאי כ׳ ראשון ה׳ ט׳ – ~~[illegible]~~ אבל קשה משלמים ואחר צדיקה משום אי להמיס הכל

(1) יש לה אם נעשה גזל הנאת המעות דהוי מעילה - אלא ע״ח קנין (א״מ) סע׳ ז׳ שיהיה מזיק לחשוב [illegible]

(III) וצ״ל (בכה״א מנע) (סי׳ כז) יש הבדל בין איסורי הנאה - ובין הקדש דלא פרחיקה
תורה לזכור מכל אלא שהבדל גופה לתשמיש קדושה פסולה
דימי הרגל שאין כבר איסור אלא בתשמיש הנוגע דקדושת הבית
אבל יכול לחבור סוכה בימי החג - ורק אז משתמש תשמיש שנוגע
דתשמיש הקדושה אסור ולכן דהסיק תנור דעצי אשירה הוא
(הנאה) משום הקדושה - אבל מעצי אשה דהוא שלמוד מכמה הרי
(דקה) תשמיש שאינו נוגע דקדושת הסוכה

(2) הר״ג ר׳ אבין זצ״ל וואזנער שליט״א הערה דלכאורה יקשה על הרשב״א
בב״ק שכ׳ להפסיד דס״ת הא אינה איסורי הנאה ולמאי
של וצ׳ דבא שיש הורתה לשיטת ר׳ שמעון דלוק שנו
סוכה סי׳ שיש איסור מחיקה רק על ס״ת
א שמורה משרשב״א דבלו דמין איסור

(ס"ח) ידי:

ומה אם ישן הוא שמא ישן לפניו - נפשט קמאי - משום שאני מגע שמוגעת
לענין ק"ו שנעדור על התנאי ע' תוס' ר"פ סק י"ט בפרש"י אי
בעינא תנאי כפול הוא באמשיכן דהתנאי לא מהניא אונס (1), והט"ז
אי בעינן כל שנעדור תפי אמרה ג"כ מהיות ופלאפ לדולפ אך
מרגלים לעבור (2) משאר כאן שאין האיסור אלא חשש שמא
ודשוה לב מורא לא יעלה על ראשו במה שמא ענה - ודהלכתא
איתא בשינה בחש שאין דיבו וממילא את, ומיישינן שמא נזדמנו
שניהם ועי' קובץ שיעורים (3) מה שהוא עז מסיני והרב"ט גמרה בשיטת
הריטב"א השבועות כו. דכל האיסורים אלים דאכילת ככר של תנאי
שאם אכלה בזכרון שבועתו אז חייב על ככר של איסור - ואם אכלה
בשוגג דבשינו שבמה שלא הי' נשבר שבועתו הרי הוא פטור ומותר
על הבגד למפרע ולעתא דמלתא משום דבשעת האכל דשבועה ברת
לאונס - וחלות השבועה תלוי באכילת התנאי - ואם הוא שבות
לא קרינן בי' האכל דשבועה - ואמן לגבי שגגות ושבועת שגגות
מותרות - ודאמר כמו הטיר כבה קובץ שיעורים - ואולי אפי'
בדשכחה דאמר לא הי' האכל השבועה משאר הכא
בלא הי' נדר אונס אלא אקפה עליו שינה אם מהר שיעבור
על שינתו (4) ושור כבה דסוכה בגב אם משום של בזמן ג"כ
שבה
שאת האמ"ל איני משמע

והנה מה שהקשו על הגמרא מפורש ע' סוכה
בגב שכ' בפל בחש שפורא בחוץ לעשות בוחם לישיבה שור שבכ
באין לימ ג"כ דהתנאי בכ
דהרושי משכבו (בה ונפה), כי קל ספק גמור על תנאו (רגע"ט) כי
האשם לא גמלא עמנה מולך לדת אם אשר הוא הנקפה על כן של
ועי' מהנ"א סי' ו"א משל שבועות בה אמנו
ר' בבא יום
והנה ע' חו"ג סי' הי' סעיף א' - א' שנסתפק אם אסר יום התנאי
דקונם אי שוה מועם לישן דיון כאמן ועי' סי' רט"ט דשך סק ל"ו
ודע"א סק ל"ו - ובמצב אונס בהלי אסרו לעבור על האיסור דמקום שאינו (נגמר)

① ועי' בחדוש מספבי שו"א לשון הטור כ"ד הל' ט' שאינו נפיו דבשם
האיסור אלא לשוחט ואינו נפיו דהתנאי שגורם לאסור בשר במותם
ורואה דנשו מנת הישא בשל דקט האיסור אלא תשגה כמו נפי'
מקודו שנטרפה או תמות לו תנאי והא איסור מעלמו שאינו
דבשם במותם שאסרן

② במשנה לפי דבשי הט"ז אינו מפתדיין מפורשה רק מפורש
יוצא מפורשים דבאינו מאסס מפיון ונפלאים על דעה
ורבנו – והש"ך נתפרשו ע"י פר"י, הרס"ן שאינו סובר
כרש"י ו"ז: דאל "שן לשוך ילדה היום על שנה
אגמול דא"כ שעור עד' לו היום שנה אגמול – ואולי
משנה פי' רש"י. כן ד"נ דילקה לאפוקי סברת הט"ז – ועי' לקמן עמ' 22

③ ויש עוד שאמם מפני דלא אפשי מתוך דאיהו שהתנאי הוי
דיבור או היולד ולא שאם, וכמו נש ומם דקנן אותם

④ והט"ו ג' בשיטתם נ' והדר בפן מפואר דהילא דה מוזבה – דלא דידי לגמרי
ולא תמיד לה

⑤ לחזור על התנאי ומם דאיגא סדה לבבו, המופרו דבם לא
דקון שיוכל לחזור על האיסור וכמו דל כבסות ולא ידוע
עד ידה"כ שאז יאכל למפרע אפר לאיתו היום אין דאיגא
סדה לבבו שמודו מלאבטל התנאי. מה כיון דבמלה (חוזר) התנאי
אינו מודו אסור חוצ ולא תפשו אל יש לבבו אפשר שיהו
יכבשם

(ס"ח)
[ז]



הרא"ש מי שנדרין - בקושית הנדר עדז איסורא שבוטיא נדר לבטלם משום
דבעי שלא לקיימו ע' תוס' גיטין ל"ה, ד"ה ונודרת - שנודרת ואתא (7)
דבל יחל - ומשום דאין לאמיתסרא וכן הוא דעת הרא"ש שם ועי' דרכי
אפרים ובאור ב"ש ד' אופני לחזור על בל יחל או ע' שנודר על
דיבורו או שעושה דיבורו מחולין - ואינו לוקה מהו אין בו מעשה והנה (7)
משנ"ל בתשובה כ"ט סק"א משמע שאסור משדרין לכאורה כ"כ על הא
דלוקה מבשרין - ועי' צ"ע שבועות כ"ט, ד"ה לאוין דהכא סובר בנדר (1)

ט"ו.

תוס' והרוא בנדר מכל פרי בולמא - מבאר דהרא, ובגיטין ל"ה, משמע
דבאוסר ע"ע אכילת ג"כ לא חלה (9) - ועי' הר"ן שבועות: ד"ה מלקין
שפליג על הר"ן פ"ה ה"נ מה' שבועות וסובר דליש בו שום
ואינו חלה משום דבו נשבע לבטל את המצות ומלשון הרא"ז
מוכח שחלה לפי האמת

ודיאור מחלוקות ע' דנ"י שבועות שגמה על הר"ן ו... מהל'
אין האונס דא מצד הקול דביא השיפם ואין מצד הגברא שביא
האכילה ועי' דכבר על הר"ן שכתב דלן שאע"פ שהוא יכול להעמיד
עצמו מלאכול עד קרוב שיסתכן מ"מ כשאוכל אז הרי עובר על
שבועתו ונמצא שנשבע על דבר שלא לו לקיימו

ודיאור מחלוקתם ע' דאפיקי ים ס' כ"ח סק"ג שביא מפתגלין מפורשא
דבכן סובר שאפשר לו שלא יאכל וימות נמצא דקמבאות אפשר לקיים
שבועתו ושיטת הר"ן דכל לפי"ז דכיון דבזמן מכריחו שלא
לקיים שבועתו מקרי ג"כ דבר שלא (8) - ועי' דקה' שבועות סי' ב' ד"ה והנראה
שהמחלוקת בשיטת הר"ן ב' סוג שבועות דיטוי להדא הוא לחייב את
וכל היכא שלמחשבה אין שבועתו מתקיימת אין בה שבועת ביטוי
ועי' באפיקי ים את ב' ודקה' ד"ה לכ"ז שרגמו משיטת
הר"ן פ"ה בשבועה ב"ח שאוכל מצות מתפילות וטריפות חייב בשבועה
וכן דהל יב נשבע לאכול בעצמו - והנה הרדב"ז דהל"מ כתב

(י) וזו תי׳ זו כנ״ל אין אסור כל פירות שבעולם עליו בקונם כיון שהא לו לקיים
בשבועה שהוא מעליו שאסר כאמנא אבל נדבי שהוא לימ, והאגל הריא
כא׳ מסוגין אלמא נדבים נמי חלי כשאין יכול לקיים ועוד שהלתם
והי׳ אפי׳ בעובר על כל יחל וכשאת האגל גיטין ליה - אבל ראיתי
דמתני׳ סי׳ כ״ט נעל נדבים שבאו בהגבל סודרין שלוקה על נדב שהוא
כמו בשבועה ועי׳ דמשמע שהם דסוגין שבאו שהגבל סודרין כפש״י
דסוגין ורש״י כאן הא אף ודאי דאיכא בל יחל ושנו מלקין אותו שישן
(אני מחן קונם דבם ודמשמע שהם כאן בדבאמת לוקה על שמם
ועי׳ אני מאן) הגאון בנדבם דבם שאי לצמוד בה
(7) ומסכת בגר לא שבפא מקודש הרות דכל איתא בשבועה הוא חילול דיבור (דף)
(8) ועי׳ יונה אלו סי׳
(דף) והבי׳ ירמס ני׳ המר מפראש טו, הלכה אסורה - לא יחשלו
כפשין ובפשו קונם חלות כמשפט בפשין
(ף) הבי׳ ירמס ני׳ המר דין על הכל דין על הכין הא אין למות
צ׳ ימות עי׳ I.V.T או עי׳ קליסטיר כמש דהי׳ ואמ״צ סי׳ ס״א
ונפ״למ אבלפ
(דף) המר - בגב אי״ש לשיטת הר״מ ב״ש איכא רי׳ על חילול דיבור

(סט) ט"ו.

נקט הכא פאות. מרבית לאשמועינן אפי' שבוא יותר מחמשי צ"ת
מותר שיאכל אותו ולא יחזור על שבועתו ומיהו אי אפשר לו פתם
ותרצה מתירין לו - ואפשר ביאור הדבר כמ"ש דקה"י צ"ה רוב
דאיסור חמור דוחה איסור קל מסברא ומגמ' צריך לדחות דאיסור
הקל שבוא ח"ש ולא לחזור על השבועה שהיא ל"ת קמנפם - ויש
אף אני זה מספיק להתיר דוקא - דלכאורה חמור מח"ש ואיך כיון
שאינו לא מפורש נ"ל בפשטה נז - וקה"י צ"ה הלה דאסור משמען
וכ"כ הש"ך סי' רל"ט סק ב

(4) האפיקי ים אות ה' כתב לפרש מחלוקת הא"א - בקיום
השבועה מקרי כגון אם יאכל ז' ימים ולא יאכל (1) והכן סובר דאם יאכל
כשיסתכן נ"ל לא יחזור על שבועתו דאם יאכל דהיתר ומש"ה ל"מ
א"א לעמוד בו והר"ן סובר דאם שיאכל דהיתר מפני סכנת
נפשות ולא יחזור דאיסור שבועה מ"מ לא קיום שבועה לא הוי דחיה
ועי' דקה"י צ"ה ודעתם שהגי' כתב לפרש באופן זה מחלוקתם

לפי מה שבארנו הכן דשבועה אינו חלה משום דחמירא
נשאר לדעת את המחלוקת הדורון האחרונים (קה"י צ"ה והאחרונים,
חי' ר' ראובן סי' יג אות ו, ודאפיקי ים סי' ל"א - באנדא משנה)
ונחלקו רבה משפטי הכן שסובר בגן דבע"מ ל"מ ועי' דאפיקי ים
סי' ל"א ~~[illegible]~~ צ"ל ועי' דסי' ל"ג אות ה' ז

(9) גופי ואמרי - שאין כאן ממש אין לך להכן אפילו מנה ל' ונפשי נבוכין שהוא דהתפס
(5) ~~דרשם נשלם נ"ל יאסר - ואולי כתב שאין כאן ממש מקרי בשביל המותשל דלא~~
~~ואחרי נשבע דו איסור אף מי שאוסר מאכל בנדר אינו מותר דלא ביטול~~
~~לאסרו ולא בשוא על אסרו כראוי ובק~~ (6) - וכל מי שמיקאש נ"י מה דבו לפי
הכן יקשה וכתב לפניו לזמן עד דשנת הכן אבל בשבועת לא יחול בדורון
(8) הוא בוקא על צירוף של נבע שלא לחול כמו הגן שמשמרבא אז הכא

① וראות ז' הוסף לראש בנים שבטלן לישן דאונס גרע באינו היתר [עוה"א אמת]
לעשות אלא פטור באונס רחמנא פטרי' אבל שם הקושיא בשימות
קראי, מוכח שימות א"י לא ישן א"כ אפשר שיש ג"כ דאונס
שיסתכן אם לא ישן

④ ~~לאוסרה ופו אלא לעשות כן - אבל הרודב"ז~~ בלפי' זה
כי בזה שלא משום בלא להיות ז' ימים רק אכילה
ואם ימות דווקא לא נעשה שבועה והכן סותר כיון
דבזה כלל כמפסר לא יורה על שבועה דאכילה מקרי
שבועה שאינו מוכח לאוס אלא והכל סותר באונס דבזה
לא קיום שבועה - ונמצא בגל א' יודע שלא יאכל כל
ימיו אם לפני לא שבועה שוא בזה אפשר לקיים
וכן שבועה שיאכל חלי שיום אפשר לקיים

⑤ ~~שלא לאוסרו דקנס (וקשה דא"כ לאוסרו דשבועה)~~

⑥ דקנס

⑧ ~~דבזה על בזה שאין ממש משא"כ כבר בקולה לא בו דבור של נדר~~

⑨ ורה"ג, הלס נ"י ג' בא' נימא דמתקן המפסר דאיסור תורה
הוא משום שעובר לעשות איסור תורה א"כ קשה
משנה - דבזה עי' שעובר לאסור שנה ובזה חל איסור
משנא בעצמו דל איסור דהוי ג"כ דחנה שעובר שיאסר
משא"כ בהתפסר א"י נימא דבמתקן הוא משום שעובר
בזה שיחול בזה זה איסור תורה ולא איסור דרבנן
א"כ בעצם המתפיס אין חשובה דבזו ג"כ איסור
תורה אבל לא איסור תורה

ומאי דל יחל מבפרדן - עי׳ סי׳ כ״ד סע׳ ג׳ אוש קונו עיני דשופט הוין אול אישן ושמש
לא ישן הוין (ד) ודין דה׳ הוא דבא אוש קונו שלא אישן כיון דבלי נדם
רק מבפרדן (6) לא שישן ומחר ויה׳ למחרת איסור בפרדן - ויש לו דנוור
על לא גמור ואולי דמתחלה הקנו כן שאז״ל לחוש כמו ספק בפרדן - ואלו אפל (5) (10)

ומאי דל יחל מבפרדן כי הא דמניא דבפוי המותפיל - עי׳ לקמן פ״א דפ״ג
סודר דבפיק להפר נדפה אפי׳ שאינם חלפה עגה׳ לא יחל דבפו ושנם איתא
דפ״ג סודר דבפוי המותפיל - ועי׳ דרן דבפוש דפרו אפי׳ מדי שאינו נדם גמור
אלא דבור בעלמא לא יחל כדי שלא ינהג קלות ראש בדבורו גמורים
הן כיון שנהגו איסור דבפוי המותפיל הוי לגביהו כפדרים האסורים
ואפל כמש הרשב״ו דסוגיין דבפרו מפקמיון הנהגמא - ולפי״ז כוונת סוגין
במתנות אסמכתא יש לנו לימוד על חלות דבור אינן בליכא חלות
נדם - אבל קק מבוע לא הדרא הגמ׳ מימרא דפ״ג פ״א; דבפיק להפר נדפה
ונהם לפי״ז אנבא לה ראית התפ׳ הרי״ף יורד סי׳ י״ד (נ״ו (2)
ד״ה ועוד) שפוקם להוכיח בנדר דבם מפני (3) דבוי מעשה דמוכיח על מחשבתו
יותר מדיבור וממילא מפני. ועו׳ דמתני מבואר דאיכא דל יחל והא אין
כאן דיבור דשפתיו רק מעשה המוכיח על דעתו והגמ׳ משמע לנדם
נפי׳ דבור שפוקם באיסור נם - ומם דבוי דפרון משום דמתנהג אינו
מוכיח על תורת נדם ורק הדיבור מורה על לשון נדמו שאין הוי
ממש

והאבני נזר (שו״ת סי׳ קד׳) דמה דבפו - דפרט דנהגו משום סייג ופרישות
חל מפרדן דקדלה בעלמא כמו נדבי צדקה - והא דפרה דל יחל - דבנדבי
צדקה איכא ג״כ דיו - והדמיון לנדם אינו רק דמשום דל יחל דבפרדן
(עיי״ז, ד״ה ונראה)
אבל דאיסר מנדפה - עי׳ דרכה אפרים, שבמור דלו גמ׳ מנודם והגלה דבנדפו׳ (1)
הכתוב הוא חלק מגדל הנדם דבדיבור הנדם הוא כל מה שאומם דבו׳
הנדם נאסר עליו לעשות נם וכו׳ שנאסר לישן היום כמבד בונתו דבל עשיות הנדם

(1) ואין התנאי עושה דאיסור נודר דבלי כמשה דמה דאמשון דם גם אסור
לגרום להיות הנדר על ידי קיום התנאי

(2) וכמו הי' דבל דשמעתא אתי אליבא דכ"ע

(3) ואין שיאמרך דשיטת הר"א דשמות מקרי דבר הנדר דבלי ע"י
תשובה לשם קדושה מתאוי ע"כ לשיטה זו

(4) ובביאור הגמרא רק ט"ז תנאי דקדם אסמכתא

(5) דאין גם לא תמור הלי עבד איסור רק מה שאין שמוע לדבור
מ"מ אי אפשר דגזל איסור ליש לנוס שאורז (55) ודוה התנאי ע"כ אין קמי מותר ולא
ועי' קודם הדרנו סי' א' אות ט'

(6) יש לו אף גם מתאוי לדבוי הרא"ש ועי' ב"ה קיום תנאי לא מעכבת
ודוקא ישן וי נדבי דעזן שפוי דשין דאלה לבי מותר
מלבד סס שמא ישאל על נדרו

(7) ועי' רנדבי נעורן (שאר נסניר) שאמר דאף הכא לא חישינן דאת נדרוי
אבל כבוי דבר שאין לו ממש

(55) ואפי' דבו כהתירות שאין דבשן בשעה שנודר על האיסור סורר
אלא ידור על התנאי וליכא כוונת מעכבה - ואפשר דשוה שנודר על התנאי (55)

(10)
ואין גם מסתבר - דבשלמא ספק דבהן פי' דגל ספק דישול עכו"ן לא גרעו
וליכא דגלו ותפסו דאיסורא - מאול הכא דגל קונם שאין בו
ממש אסרו ואף ישן לו הדמיון ע"פ יעדר על איסור דאורייתא
מכ"ש שיכול להכניס עצמו דאיסור דאורייתא על סמך שיתקיים התנאי
ואולי כיון דבוי תפשא בהן כמוש הכן ד"ה אלא כך תיקנו דבאיסורא בהן על תפשא
(55) ע"כ אין נודר שיגל איסור דבלי כמוש דאור שמם פא הל' יג' מכל גיפשן בנדרו
בנתיבות ממש [illegible] איסור בבהן לחשיבן דשמע [illegible] ידור על [illegible]
אף כל עושה שמשמר בהי' איסור בבהן אבל כין שאין [illegible] מושה
שאור על התנאי חשיב כשוגג

(ד') ועי' ר"ת ע"ב ו' הנהר מפסיק דינהו נאי לכפורת
ולכאו' ממנו דע"כ – ומשמע דבפני האשה מן החי ט',
(ע"א) אל ישפה וגם אין הי' יכול לאכלו לא הי' שייך דין לפני עור

הנה, לאסור שאכה היום – אבל כשבא אין בו דמשמע (1) – ואולי בהי' הוא כדי בל
ליתן היום ולא חישינן שימשך שיהא עד למחר (ועי' מלבה אימ"ן ויגן) (2)
ובפ' מלשון הרמב"ן וכו' לא כן אלא בעיקר הדין בכה"ג שיורד על האיסור
אפי' שאינו אסור מצד עצמו אלא דבירכו של יום ראשון ולע"ד דומה
כעין מה שכתבו של בו האיסור – ואלו שסוברו דכיון דהאיסור נחשב
דביחד של הראשון דיום ראשון ושאם הי' גם של אונס כמו הריטב"א
א"כ במשיח ע"ז כהנבהי אונס וכמין קושיא הנכבי בגונין ע' לעיל ס"ח.

אלא לאו דבעי"ז – עי' הרן שהי' בממתן מוכח במותו להכניס עצמו דספק
כל יום ולכאורה קשה מי הכריח הגמ' לשנות הפי' במתנהם הוי
הגמ' באיירי דקונה מן הראשון למחר או אחר היום ומפרשינן
שיבכה שלא יישן כדי שלא יבא לכל יום וא"כ ויתלן לפרש
פי' במתן ובאמת כן פי' הרן דמסקנא – יצבר שלא יישן יום
ראשון בא' ישן קרוב להוא לידי כל יום ומשום סלקא דעתא
בגמ' בא' איירי דקונה דיום ראשון ובכן לפרש להיפך
שאל קמי רבא שבפה כמו להבא – ונ"ל דהי' כמו (בזה, דהרן ב"ה אלא דמוסגרו הגוליו)

תוס' שאת נכנית לו – דאותו קונה אשתמש על יד הרשב"א שהוא
מ' טאסורה בהנאתו משום לאו דלפני עור שמגביהו על כל יחל
והרשב"א גמר (3) דלפני עור שייך רק דתרי עברי דנהרא (ד') וכמש' כונות לפרשות
כיבל לאונסה – ויש לו דרך בזה אינו רוצה שאונסה נמצא במאי הסתמה
לא הי' יכול לגזול אותה א"כ משום אין בו משום אבי עברי דנהרא – והנה
לכאורה מבו קושית הרשב"א דבל אולי באסורה בהנאתו משכחן בספק
לאפרושי מאיסורא (עי' שו"ת ..., והרשב"א שם) (4) ולכאורה משמע באסורה
דהנאתו משמע שאסורה מדאורייתא וא"כ לכאורה קשה מהו
קושית הגמ' לא הלכה לא – דאין הן א' לא הלכה נמצא
שאינו אסור לו להנות ממני אלא משכחן נמצא דלפא לאו
דאורייתא עלה דלפני עור – ולכאורה מוכח מהרשב"א במכשול לא

(1) בברכות לשון הגמ' משמע דעיקר הקו' הוא דאיסורא מדבר -

(2) דאל אמש קודם שינה הוא אל יישן למחר ל"מ הרשב"א ספק אם הימל לישן (25)

היום ונמשך שינתו עד למחר דמשיך כהפסק מושב מה הכא לו לישן

שיושך שינתו שהוי דאיסורא מדבר - וכהם הר' אשר אסטטר נ' קמור (22)

(3) שיל הלשון ישבא (על הגמ' טו ע"א אמש וכל הפסקא) אינו מובן כל

דאין לך הפו עדיף דין הכא גדול מזה כשמשמש ומפסיק - וכהם

כמו לשון הרשב"א מובא אל א ישן יין וכנכור יכול לעמוד

ממנו שיהיה לדבו לכן. עוד אל נותן דבלון - וכהם ע' רשאי תשובה (33) ע"ש:

(22) על רש"י. שפי' דמבוית שלא ילדה [דאמאי דבבי] נמצאו שכבו דלכאן שייך

דשכם אז האך מפרשין אלהא דכאן טעני מפסק - דלכאורה

הלא של הגמ' אי"כ יבל אומר פי' לדבורי היום אל

אבקר למחר והנה לכאורה ליכא מקום דבהאי הוי

הרשב"א ספק - ואולי אפל דבשל כאם דבקרי ר' יהודה

אל ישן היום דבשמא יישן עד למחר - וכהם מפשטין משמע

כהמשפה אינו שימשך שינתו מוך התנאי עד יום האחר

אז אפי' דרך רשינה שיש חשש גדול שימשך שינתו

הוזבק רש"י. לפרש דבשמא דכאן הוא משום דבדבור דבבי

שלא ילדה אבל דבשו אחר דבחשש שלא ידבר

אינו כל גדול הי"ה דבז"ל שיהא הכרח גדול של

מבות דבבי שידבר - נמצא דבדל איסור ותנאי פליגי

כו' וכו' והקמה נקט הציור של הר' קבלות וכו'

(4) עי' רשב"א סו' פק ל"ה אי' ותנה דבכל הוכי דבגתי אסור דבאוריי' קאמר (44) עי':

(25) ועל עדה דבשו המשפה אינו דלו הס"ג סמ 313. אות ל' דבל הנ"ג ואולי לפמש

דמתכוון שדה אות פ"ט שפולה דבאל אמש קודם שלא אוכל כבר נם היום

א' לא אוכל למחר דב"מ הס' אז ה"ה רבינו של המשפה איכא דבהתפשט

משיך לכאורה מקרי מתמשה וצוק

עיף

(2) דאיסור דבקבלן עובר על לפני עור דאורייתא וכמו חקרו דהם דקיימי מונחים דלאו
ב) ומה מ״ש דלא תני איסור דלפנ״ע אתה, ומה דקא משמע דבין
דקא שפיר מרבא דייק - לכאורה אפשר בהדא מהורה דחשרתה
דנקט אסורה דהנאה לדיק דאי לו הלכה אינה אסורה
ומשום ליה איסור דידה ושמ׳ דמצבפרת התנאי - ויש לומר
דנה כיון שהוא אי לסמוך על א״כ עדין חלה על׳ איסור דלפנ״ע
אל תפלה אותה איך שוכבת שלא תמהור על התנאי דבין
שהוא אי. ואסור דהלט ליהנות ממנה ע״ן הא עוברת על לפנ״ע (1)
והנה מה שכ׳ הגמ׳ דאסורה ללוקח כמבו׳ כוונת הגמ׳
דליקה הוא דלכאורה הא אינה לוקה משום לפנ״ע דלא עשה מעשה
וכמבו׳ הנאה אחשבה למעשה ליש לפני לפני עור (4) א״כ קשה טובא
דהבריתא משמע רק לפני איסור דידה ונקט צורה זה משום
כמו
דהוא לוקה - וצ״ע מאת

(3) אבל דבר השני - ע׳ תו׳ רע״א, מהנ״א וחומת י״א - חוס׳ ס״ה אות ג׳ שבאור
דל״ר, דאל ישן הוה גם אין הבנה ריבה - ובכ׳ דהפו אסור בא אל הנטה כיון שהוא
בתנאי שאור ח

הכה אסורה ללוקה - הב׳ מ. דשיק... ני הצור דהמו חי דמתן (ד) ואולי אפשר
(הכה״ח-ב)
דע׳ לקמן כ״ג, וכן הוא דאמר דיש פתח אלו היה יודע שלא זרר
על דעתה לא היה נודה והנה כאן יש פתח זה ולס״ד דאינה
לוקה משום פתח זה ... (6) דהגה קיטין ל״ג ואפקעינהו - ויש להוסיף
לשיטת המ״ע דזה פתח דבין היה הכל רק משפטן ס״ד דלו ילדה
במשה כנזכר שגגות ודוק ואולי דהמו גב כוונת הר״ן יו׳ דה רי
לא צרה אינו אסור מצד עצמו אלא דכפתו של יום ראשון ולס״ד ד״ג
לו פתח דאלו הי׳ יודע שיעור על התנאי לא הי׳ עושה הקנין (ועי׳
תו׳ רע״א יו״ד רבה סי׳ ב׳ דה ואפי׳) ומשו״ה לו מבטל דאסור במשה
כנזכר שגגות

(1) וע' דחוק שהעיר קושיית הרשב"א גם על שיטת הר"ן - ודקדק על הר"ן דודאי אפי'
כמוש - וע"ש (2) שהב' כיון שהמעשה הא' מה שאוסר ונמצא שהוא מפשלתם
דהב"ג סמכינן דעתייל דגנאם
(2) ונמצא צפונין כולם לפני הפסח
(3)
וכן כוונתם צפון
(4) וע' מנחת חינוך דבאו שלא שהכלי נאן לוקין עלי'
(5) ודה"ג מ' דשיטתם דהם נם דאפי' בפרשה"ז סובר דאיכא לאו בבל תאור
(6) ע' אגה' משפט סי' י"ט
(7) דפשטות הוא דאיכא מלקות - עלה אינו שאם נפשה וכמש הכן אין דאיכא
מלקות אלו אינו בלא עד על האיסור
(33) ע"א:
ח"ג משנה ה' אות פ"א שהגם - שלא יתן כוסין לאביר
ק' לא יושט אלו את אשתו וה"ה נם השער כמש שלא יתן -
דהב"ג אסור אף בלא קאי דהשי' אחד בנכרי דבא לא שמתיר
א' לא יהרג על אימו דבא רוצא. לא של מאנו קאי - וע"ע בשו"ת (333)
(44) ע"א:
ט"ז
וכן לפי"ז אפי' בפשוט אבל לשיטתו בא' גמל בי"ה לאו דאתי
השני מפשלתם באסור דאיתא דמתן היינו משמעון
(333) את"ע ח"ג סי' פ"א אות ח' שמם ג"כ על הרשב"א - וע"ע פרי' פסח"ל
כ"ד; על גמל בי"ה נאסר מן הת' - בדאשמח של ישראל אפי' דחד
עדרא בנכרא שיך לפני דמם שהישראל נותן לו באלף
דא ה' לנקתו הלמוד דזה

ט"ן

הר"ן גטן אבל הר"ן כתב לוקה הוא שהבירה - דביאור סברת הר"ן ז"ל חי'
חתנ"ס ויש לו כינוס פי' הל' ל"מ מהל' כלא"י (המלביש את חבירו כלא"י - אף
לא ידע הלובש שהבגד הוא כלא"י והוי המלביש מזיד המלביש לוקה
והלובש פטור - ובדרכת שמוא' סי' י' כתב דבל המזיר איכא חיוב דאיכא
דבאיסור יתקיים ולא יעברו עליו

הר"ן שם למעול נותן הא לא אסורא לך - ועי' דמחנ"א סי' ל"ה דנהי דאסור
לנותן להאכיל מ"מ ל"מ מעילה דבשם המותר לו - ועי' דרכת שמוא' - מעילה
תלוי דהאיסור חפצא ממש והאיסור גופא לא הוי על המזיר - ④ ואולי לפי ביאור
ובמנין התנ"ס שהוא אחראי על מעשה חבירו ואולי בפוי קצת שמעשה חבירו
מתייחסת לו (עי' מנ"ח סוסי' רסג דבעינא המלביש את הגדול אבל קטן שאינו
בר עשות אינו חייב) א"ש קושית הר"ן - ואולי לפ"ז אפי' דבעינן נכס א"ר ②
המשכנות יעקב גרשי' לוריא סי' מ"ח כותב בא' אלימן דהב המודש
דבלגו' הוי הקדש ואכ' המזיר הוציא הקדש לחולין או כיון דבלבוי לא הוי הקדש
לית הי' מעילה כיון שאין אסור עליו כהקדש - ולפ"ז לשיטת הר"ן משנו לא
מידי לה דאומר ככרך עלי - ובעינא הכא כיון שמותר הל יחל מידי לו אין
דין מעילה ולפ"ז לפמש"ש דמלו"מ פ"ד ה"ט מהל' מעילה דכל דינא דמעילה הוא דבעינא ①
ועל קושיא השני' ע"י אוש פ"ה ה"ג דפוי דלוקה על לאו דמעילה ולא על
בל יחל - דבל יחל קאי דאופן שגדיל הקטן עיש

דביאור סברת הר"ן מפני המודש אסור ע"י שגג אחיזתו (חי' סי' ו"ח את ז'
דמוסגר"ד ודמקו"א) דבל המודש איכא כל הוצאה מפני יעשה דקרין זו יעשה
בנכסים האיסור על החפץ ③ - הקהן אורה מקשה על הר"ן מפני הא אינם
לוקה משום לאו דמעילה ולפ"ז לפמש"ש המלו"מ פ"ד ה"ט מהל' מעילה
דאומר הנאתו א"י איכא איסור מעילה מי דמי שיאסור דבר המסוים א"כ איש
שהי' שם שכר בדדית ישעה

דבהושע כבקבוע לצמו דמעורא ד"ל יחל
קה"י סי' ט"ז - לשיטת הר"ן המודש אי לחות חפצ להתיר הנדר ח ולשיטת הר"ן
הי' לחות חפצ

(1) דאוסר נכסיו אכ"ע קושית המשנ"ל יעו"ש

(2) שבקטן הא"כ לאסור ודאמת הקטן נודר (וכ"כ דאמר דאסור נכסי
הו"כ הפ"ש אות ג' קושיא ו') אלא שבקשה דא"כ (מצא דאמרי
איכא מינה לר"ה — ואין אפשר דפס"ח שהוא לקח ~~…~~ כשנכנס
מעצמו ונכסיו דהשסה"ס לדבר תורה על מעשה קטן מאו"כ הכא
דגדר כל יהל הכל בעצמו מעשה הנכנס דו אין שייך גם גבי
הקטן דפסא מתמיה על מעשה הגדול ודו"ק

(3) ע' היל"קוט שמעוני (מצות תשפ"ה אות כ"ב מספרי מטלא) תנן הי' אומר
וכו' שאין לו מזה דנכסיו הלא יהל אלא הוא מבין אל אמרי
וכו' עדרפון עמן ת"ל הכל הולכא מפי

(4) שו"ר דאין זה מוכרח דאפי' דבונה הכוה"ס דבגדר כאיל ותומאות
הכנה (ע' ר"מ פ"ג מהל' אבל) הוא שאסור להלריס ישא דשמות
וכמו כן אסור להלריס ישא שמותר ליכנס מנכסי אבל אין
מוכרח שמתפיל מעשה הלריס להמלדש

<u>אלא דאמר קונם אני בשינה</u> ואי דלא יהיב שיעורא - והיינו הבעיין
שבזו חי׳ המנין דאין שאין לקיים מימלה הנדר - אבל יש לעי׳
מהו הח׳ של קונם פי מדבר - ואלו דבפי יכול להקשות מזה אבל
הקשה דגם דאני לא גי׳ מידי

הכן רגן - בלי משה - כמדו רבה לאשה קושית פועל הואמורה לפ

ע"ד

ט"ו:

<u>הרין אכל</u> מי קרינן אוכל אכל קרינן - ע' חו"ג (ס' ה' את ד') בשמעתא
הי' סובר דאכל היינו אל אכל תליא של קודם מברייתא שאסור
לאכל - ועי' הגה' דאכל היינו אל אכל קד"ע ד

<u>הרין אף</u> שאכל יום ראשון דשוגג ע' תו' הרין שבועות כ"ח. וצ"ל דיינן
דראוים שעה שמתחיל עלין החיוב להפרש מאותו דבש שנשבע שיבא לדו
עלין הלכך מי שנשבע שלא יאכל ככר זו ואכלו דשוגג חייב שבועה שנשבע
התחיל עלין החיוב להפרש מככר זו וראוים שעה לדו הי' עלין ונשאלה
אחר דשגגה ח"ר כבל חי"ד שגגות שחשבם אף כם שנשבע דאנא.
דו אוכל זו אי אוכל זו דשעה שיצאם שבועה מפני עדין לא הי' לו להבחנה,
מתי יש לו להפרש השעת מעשה ראשון - הלכך כל שאכל דשוגג לאו
אנא ראשון ולית איסור ראשון דא חלה שבועה עלין בשעה שמתחיל
החיוב להפרש מן הדבר שוגג הוא ומתמעט מקאבד השבועה
ונהי' מי דבעיקא נ' הוא דלכאורה אף נעלם השעת טמא האפילו ג"כ יקרא אבד
השבועה.

<u>הרין של</u> סב"א כיון דשיבנא דאכל לאו זור כי הלך נמי לאו לחול על
דל יחל שפרע ע' סכת דוב (ע"ד) ונשבו כונתו דא' איסורא דבי'
הוא החלות דיבור - הא התחלת דיבור הוא ככר זה עלי <u>אך</u>
<u>אך</u> נמצא השעת אכילתו לא חל דיבורו דהא עדין לא הלך
וקמו' דלא יחל על הדבש קא. דלאו דלא יחל קאי על החלות
הנעשה ע', ודוק

הרשב"א ואמש אף הכא נולדו מה שהנא מצוה ליהנות יש עליו שיעבוד (ומיהו אין שייך להקשות וכי מצות ליהנות ניתנו) והטעם לאבנ"מ סי' ע"ב אות ז' משום דהנאת
(1) גופו נהנה דמה שגופו שיעבודו, ודוא"ל שמחן סי' יא (י"ה) וז"ל כל היכא דגופו מתהנה

הרין והא מן התורה - דקונמות מפקיעות מידי שיעבוד - ע' אבנ"מ סי' ע"ב סק ב' ד"ה ולענ"ד - הא דקונמות מפקיע מידי שיעבוד היינו משום דבקונם חל על גופו של חפץ ומפקיע לי' לשיעבודא ואפי' במשעבד ד"ת לחבירו מצי משעבד אסיר ע' דקונם כיון דבקונם חל על גוף דבר. שבא של - אבל אם המשעבד קונם הנאת ד"ת נפש על השוכר נראה דלא מפקיע מידי שיעבוד השוכר כיון דהנאת הדירה היא של השוכר ממש ואין אדם אוסר דבר של חבירו על חבירו וה"ה דקונם הנאת גופו לתשמיש מפקיע מידי שיעבוד דהגוף הוא שלו אבל דאומר קונם הנאת תשמישי עליך כיון דהנאתה מ"מ זיבה דמשעבד לה דבתנאי ומתנה לא יגרע ודאי דלא מצי למיסר לה דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו וע"ע דקונם אוסר

שיטת הרשב"א דהנאה דרבי מצוה מותר ע' שער המלך הל' לולב פ"ח הל' א (ד"א. ד"ה ומעתה) דאסור דימות החמה במ"ד שלא נאמרה המצוה וא' משפ' דהו דמה הכי נהנה גופו שלא דמצות מצוה, וע' דמצוה אשה (הל' שופר את קס"ט) שהוא מפא דאמש רבא בימות החמה אין מנה מי תאמר על המותר הנאה ולש נהנה מה א"כ - ואינו מובן כ"כ קושיתו דהא הכא אמר הרבא עדיין נשאר עליו טפות הרבאים המקורין אותם. וע' קני' שה' שאין משאל טעילה רמזין כמצות שופר ותשמיש אלא כוונה דל"מ מוכרח על פעולה ונחשב כאילו רוצה לעשות פעולה זו ושם משני שעושה פעולה זו לרצונו, ודומה אחרון אות י"ג כי דאין מותר לשיוי ימות החמה (ו' ראוה כי כסדרת הרשב"א דפו"ר דאפשר דאמש) וע' דלדושי משפטי דפו"ר ומונה א"א לק"י דל'
(2) הנאת הגוף (רמבו כונא אין קי"ו דלו דמת) וכ"ש מצות עונה הנאה בין המלוה ואב"

① שהוא מוכרח על הפעולה אינו נקרא המעשה שנעשה ברשות גופו עצמו
אלא מעשה שנעשית כאדם שעושה לפני כיון שהוא עושה ע"י הכרח
מצד המכה - אבל אם עושה המעשה ברשות פריעת השעבוד
זהו מוכרח עצמית בכל שיעבוד אינו נחשב מעשה לאונס
רק השחרר נפשו של אסירו ומן זה הוא חובת האדם בעצמו
וכל שעושה הבעל ברשות (הכרח?) חוק עצמו ברשות עצמו נקראת המעשה
ברשות בעלות עצמו ומשוה אסור

② כשעושה תורה [illegible] מן [illegible] לפי
מן [illegible] [illegible] מן המין [illegible] מן
[illegible] - [illegible] [illegible] [illegible]

מותרת לילך - כדי שתגמור שאסורה ליכנס - הדברים אינם מבוררים
ואולי אפילו לפמש"ש בדרכי תשובה (ל"ב) ונראה דגם התנאי עצמו
הוא הלכה מהלכה בדי הלכה נאסר עליו לעשות ל"ג יום (ומש"כ
דמין סברא דאיסורא מלכבר (בדלא זה זה ספק איסור וזה
ודאי היתר) א"כ ס"ד שאסור לילך להורות לה שהלכה קיים
עדיין או אפילו שאיסורי הלכה עדיין קיימים - ואולי דלי ומבואר
כאשר כל פרטי הלכה מסתלקין ממנה היא מסיחה דעתה מכל
אשר אירע עד אותה משא"כ כשגר פרטי הלכה עדיין נוגעים
לה שוב אינה מסיחה דעתה מכל מה שאירע

(ע״פ)

ט״ו

הרשב״א ד״ה ואמש - דלענ׳ מעשר נמי כשאסר נפשו אתפסא מותו כי היכי
דשרי ראומש הנאת תשמישי עליך - ודכוות יהני לדש (6) ומשו׳ נמי כמתני׳
סי׳ א׳ מעלי נכסיו דקונם פי לקס׳ למי׳ ולפיכ׳ קשה מה שמגיא של המתני׳
דברשב״א הזלה דלא נשרע לישן ואח״כ אסר השינה עליו כהל הקדש -
וכנם אין אסר התפסא על שינה וכו׳ נדם דכבן דהלא לק - ואפי׳
א׳ איר׳ דאוסר עיני השינה נמ אין כאלק מעשר משווה - דשמעת
על האסריך משרעך (דבנידר הנאה וכנפש) משא״כ השווה אפל דבק
בנפש מושרע (נפש כי תשרע) ולא האסריך ודוק ואין קיו׳ אתינן דפם אפי׳ (7)

והא משורש לה ל׳ צוי (את קניו) ד״ה דענפו אינו דרשות ואי לאסרו
ולן דאל״ אמאי איצטריך לקמן לא יחל, וכן להפרו או להיתר למילף
דאין נשאלין לאורה על התשובה תיפל במשורש למעשר ואינו דרשות
וכנם לכאורה לק דקונמות משמרין מדי שיאוז והתא הינו
טומא משל אלמורו לשיורדא - ואפל כמוש דהית הלי׳ ד״ז דפוס י״ב ד״ה
ודנדר) דאזל ישמא עופל קני׳ לעוצמו ולמידן גם מקרא והיתש לו
סגולה - שתפין קנוי׳ ל׳
ועדין אפל דשאני שווות מקוננות - דקונמות מתפיר קדושה
או איסור על מפצא (1) דלא דהלית על התפסא ואין דשווה
אינו כן - דאי דהתנוך מעשר דדינן נכסיו כגז שמפינן דתמרה שיש בה
לאכל להקדיש את שלו - כדכתיב איש כי יקדיש את ביתו כמו כן
יש לו כח לאסור (נכסיו) עבור שחוה שנתחייד לעשות דבר, ונתנס
למתיבת הקיום ודוק - והבי׳ מ׳ דשיקאדס ג׳ דבנין יכל לעשות עד אין זה (8)
(5) וגם׳ הגמ׳ בתקשה דהא משורש לאשה מפ״ג והרי הוא מבטל
מעשה - ואע״ג דקיימ״ל דנכסיו חלין עז מעשה היינו כי אסר חפצו על
אחר ומיהו נפשו אתפסא לא חיילא - ויש לו מעשה אינו חלה תשמיש
עליך דלכאורה (2) הא אינה מעשה דחלות עונה והמ״ג - שאר דקה״ פי׳
וז אות ג׳ שכתב״א מפשט דסוגין שאינה חלה נדבר נעול דבו לדעל את (4)

(1) לכאורה כפשטות כשם יכול להתפיס קונם על נכסי חבירו - אבל זה
לאסור על חבירו דהיינו שיחול הקונם על אדם כזה

(3) רק הרשב״א ב״ה נאמר

(4) המצות ודאי שבהן דינא מצוה מה שאינן מצוות מה שנשתנו בהם
וכיון נשאר שלא לפרוע חוב בכהן נשאר דינא את המצוה

(5) ולכאורה קשה לפי׳ מפני שאינו חל דבוק הדאו בתנאי כיון שבא מכח מינם (5)

(6) וכך מה שכתב פי׳ הכן דאינו חל כמאן דאין נכשל חלות דדינא
מצוה אפי׳ משום שבא חלה על המצוה שאינו מושגר

(7) דכמו סוכה כאן נדר ג׳ של קידוש יין והבדלה פי׳ רש״י דאין נדר
חל לבטל את המצוה, ומה מצאנו של דבר שחובה שאוסרים עליו
חל הנדרות - והיינו קל דבר שחובה לא נתחם האסור (אבל רש״י
לא פי׳ כן כאן)

(8) הולכת בכה חנינא דיכול לאסור נכסי חבירו על מאכ׳ לאסור על
אחרים דבעין הולכת - אבל כן דשוחה עושה דבעי על
קנ״ז הולכת על״ז - וכהן שבסי׳ הרשב״א דמוכיח חנינא דבעי אפשר (88)

(ננ) ואפי׳ אפי׳ בשאינו הנכסי בשונין ב״ה והא בשעה שייך אל כזה
קיי״ד דחדש נס מצות אינה אבל אי לא ק-ד וכו׳ כולל דבעי
שיהא לו כולל וכו׳ איתא דבוח כל ב״ב, דכתב׳ דלא כולל ומלה כבית טז׳

(88) אינה חלה משום מצוה דינא ומה כולל יכן ועוד נכסי חבירו
לא משני כולל חנינא בעצמם ליכא חסרון בנכסי חבירו
ואין לחלק דין שחובה לנכסין - בכה איכא דנכסין - ועל כולן
הנא אם הוא על חבירו או על עצמו

עז

תוי"ט ד"ה שבועה צ"ע דלא תנן שבועה שאני משמשך - ולכאורה הגאון בעצמו וצ"ב
לא משכחת לה אלא בגוונא דאסור מדאורייתא - ניחא - אבל להר"ן צ"ע - ובפרט
לשיטת הראשונים שס"ל איסור חפצא גם בשבועה דרבנן קשה גם לשיטת
הגאון ועי' בהגהות רע"א דד"ה ויש במכור שפסק להלכה כתוי"ט להחמיר
כוותיה - ועי' רשב"א (ד"ה דאמר) - דאיני משמשך דקא היתר לאסור תשמיש
עליו - ואולי אפי' בשבועה דרבנן אמרינן בהו דלאיסור חפצא בדאו"ה (עז) (ד')
לא - ומשנה מוקמינן לה על חפצא דאשה למאי דשבועה כיון דבעינן
איסור גברא לא דאיני משמשך הוי איסור חפצא על האשה [דבעי אי גרסינן
דינא שאני משמשך קיימת המשניות] (ד') וכתב משה"ג להר"ן צ"ע
משום מיני דאיכא עכ"פ איסורא דרבנן על שבועה דלשון חפצא - ובפרט
קושיא זו מתאים לשיטת המאירי (ד') שהקשה בשבועה שאוכל אסור ואוכל עמו
דמסברא בשבועת שבועה הוא אלו מה שאוכל לך בעינן ששבועה דלשון נדר
מועלת - דיש בה איסור מעשי סופרים על הדבר שאומר דבנדר זה בעי
שאין זה מעשה שבלא דבר זה מפרשינן (4) וכתב שפיר אינו מובן משה"ג דתנא
אותה יז בקים - דלכאורה מוכח מבתחלה יו"ט שמוכח להקשות שיהיה
מפרשינן מטעם איסור חפצא וממילא ליכא על ביטול מעשה - וכתב שפיר
הכן ולנו, ד"ה רבינא דבעא מינא אסור להורות שאסור מפני ליך
קושיות הגאון יו"ט א אינו אסור אלא מפרשינן - וכתב שם מהגאון בקושיא הנ"ל

ט"ז.

שבועה שאוכל ומספקינן דו - עי' ר"ח שבועות י"ג; (3) דמפרשין שבועה אי אוכל לך
במשמע לא אכלנא לך - ועי' ספורנו (במדבר ו' ב"ב) (1) דבל אל שאין אחרי אנא
כפול הלי כמו לא - ועי' רמב"ן עה"ת (בראשית כ"א כ"ג) השבעה לי אם תשקור
והטעם כו דמורו היות השבועה באלה ואמר כה יעשה לי וכה יוסיף אם תשקור
לי - ועי' ספרי (נשא פיסקא י"ג) דשבועות האלה מכאן אתה דן לכל השבועות
שבתורה - שאין אלא באלה

(1) וא"א גרסינן שאני משמש דודאי א"כ בהדיא כיון דאומר לשון חפצא אומר.
דקאי על האשה ואם סתם נפשיה להאמיר

(2) חי אני - אם יראו את הארץ אשר נשבעתי

(3) ועי' דראש דסוגיין

(4) ועי' רמב"ן ובתוס' ס"ק כ' אות ד' שמחלק לשיטת הגבול שאומר לקונו קונם
[illegible] - [illegible] דבר [illegible] אומר - ובפי' אל הגיע הוא
נשאל [illegible] אפי' בלשון דבר [illegible] על [illegible]
[illegible] ביאור אבל בכן נפש הוי רק חיור לעצמו [illegible] חלות
[illegible] בפשיטות שאין רק ממש לבא חלות [illegible] וכן [illegible] חפצא
[illegible] ויש רק [illegible] איסורי עצמו - ורק כבר היינו [illegible] בפשיטות
אין [illegible] בכה שאין רק ממש [illegible] את [illegible] וי"ל [illegible]
[illegible] [illegible] (8) [illegible] [illegible] [illegible] אין [illegible] [illegible]
[illegible] אפי' [illegible] - [illegible] הוא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] א' [illegible] שבועה [illegible] נפש אז [illegible] [illegible] [illegible]
אין [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (עי' [illegible] מלחמות [illegible] [illegible] בשבועות (44)

(5) הוא [illegible] [illegible] שאומר בפשיטות שאין רק ממש והיינו [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] רק שבועה [illegible]
[illegible] [illegible] לשיטת [illegible] ורק [illegible] לשיטת [illegible] - ועי'
[illegible] [illegible] שאני [illegible] [illegible] [illegible] שאין רק ממש
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שבועה שאני משמש
[illegible] [illegible] אין רק ממש [illegible] [illegible] והיינו [illegible] [illegible]
חפצא - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] משמע [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(44) [illegible] [illegible] [illegible] א' שבועה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ע״ל
ד

(7) ע״ב:

שו״ר גם שכ״כ בשער המלך (פ״ה מה׳ מאכ״א ג׳ דעמוד ב׳ דא״ב וכ״ש לבאר הרשב״א)

(8) ע״ב:

שו״ר בשערי ח״ל דא״ב אלא מהו שהקשה מהכן שבועות (י. דכה הה״ל הראתי לקמן פ״א) שמשמע שסובר והלכה באומר שבועה על תפלא וגם צ״ל בקושיא ג׳ באי אסור הנאה תשמיש באסור רק מדרבנן א״כ באי לנפ״ל (משום המשנה להורות הח״לק דין נפ״ל לשבועות (וכמו פשטא דק׳ ובפשו כפשטא להתוס׳ ג״כ באיסור תפצא בשבועה על דבר שאין בו ממש חלה רק מדרבנן - ויש לו לפי ביאור הכ״ן שבועות שאיסור ישיבת סוכה מקויל עלי כמו שבפשיט ק״ל - באלו אפי׳ בשוא דנפ״ל שחלה קבושה ובט אפי׳ בדבר שאין בו ממש אא לגו׳ באב שבועה אפשר בה מצאורית על דבר שאין בו ממש ובפרט לפי בפשט הספרי הורא דריב״א בפשיטן מהבא שבועה בשבועה חלה על דבר שאין בו ממש

והנה מה בזו הוקשה להתוס׳ לשיטת הה״ל שנמא דמתני׳ ג״פ לתשמיש אפי׳ ביאור כזה לשיטת רבינא (לשיטת הה״ל) דאמר קשה טובא היאך הרבה התנא דמתני׳ קונם אני משמשך על קונם אני ישן (ומי גם יטו, רבינא שפמרו רבה) ומ״קמאירי שהם מפני שהנאת תשמיש היא כמו דבר שאין בו ממש בירכה בו אלו ומה דבר שיש בו ממש הוא שהנאה זו מעשה היא ודאית ממש - וא״כ קונם שאני משמשך ה״ל חיבוש קונם, רק בגוף מקרי דבר שיש בו ממש ומצוא בזה למנו בה דשבועה (והנה י״מ שאירי שאים ג״פ לתשמיש (על הגהות המאירי אות 64) ודאמת קשה מהו הה״ל במתני׳ ואלו בכא״ה הוא כהרשב״א בלשון בה סג׳ לאסור והוי יב ג״פ לתשמיש

(1) שוב יקשה אותה (ע' בספרו ד"ה ונ"ל) שלדבר לשיטת הראשונים דבכדי לפ
אמר כי מקור נדה מנין דטבל אינו חל על דבר שאין בו ממש
בירשלמי בשותפים דקרא איש דאין לו מה שיחול הקדושה אף
דבך אמר דהלכה שמה לו ויוכל לאמר על כל דבר עם

(ע"ח) ט"ז.

שאוכל דלא אכילנא משמע - עי' רבינו אברהם מן ההר - דס"ל לאביי בשבועה
שאמרה בלשון זה אסור דבכה"ג (1) דשבועה יהא אסור על מה שאוכל לך
ועיש עוד ט"ז. אמש אביי - שאביי סובר דבשבועה חלה על חפצא צ"ב
לבטל את השבועה - ובזה קושית רבנו על אביי הי' בשלא אוכל נפשי מה
שלא אוכל והא דאיסור שבועה ובקושיא הי' או ממתני' באיזי בשבועות שמפצירין
בו לאכול ואומר אכילנא - ואפשר באיזי דסתמא אב"ע קשה ממתני' דיבין
בסתם בשבועה שלא אוכל אסור במשהו במותם - וגם באביי סובר
באלו מפצירין שיאכל ואומר לא אכילנא ושם נשבע שאוכל - אמפינן
שרצה לאמר מה שאמר דשבועה ומפרשינן בלא אכילנא מהאי אי
מפצירין לו לאכול ואומר אכילנא ושמר אמר שבועה שלא אוכל - אפי'
מפרשינן מה שלא יאכל יהא דאיסור שבועה הא מה שיאכל לא
יהא בשבועה ואפשר שיאכל (2) ואפשר שלא יאכל והואיל ואינו מאמת
שעשה מה שאמר בזה ואמפינן בזה ד'

(ד) מה דתימא לישנא במתעסק - ועי' רד"ל ב"ה אינו נאמן לומר שנתעסק
לשון - ועי' דבוקה דבכא המשאות מנקב בידוע - ודבאם משמר אפ' גא אינו נאמן
ועי' בדורות במשמר שנאמן ועי' משנ"ו רבה' לשבועות תשל"ד (מ"ז) ד"ה גול

עי' תוי' כדא מה שהמשה על המל"ח ול מאיזי דסוגין - ואי משור בפשט
קאמר שאוכל והבא קה' שאוכל לך אין נפ' מלו בך לא מיפסולו
מוכיח בלו - ועי' לבוש מפסקי שהי' באינון בפי' קרבן שאוכל לך
אבל שנשבע בחי' קרבן מין בפי' לשון שבועה כש שבועה שאוכל לך

אבל אמר לא אכילנא לא אכילנא - עי' בלבוש מפסקי שאמר בפ לאו לאו בפי'
שבועה דהוי ולפי בפרין אינו משנ' היאך כמה אסור מאתמ' הא אין שבועה חלה
על שבועה - ולשו פוסקין אינו חלה כלל - (4) ואמר אבל רבו כל סרהט אמר לא (5)
אכילנא ממילא אינו במה להבל ולשמא הבל לו. לא הוי שבועה ממש לא' אש

(1) ועיש שכר אשה דאמת פליגי אי אסור דלא כן בשבועה איסור נפשו (12)

הלכך בשאלה דאפילו ושלא אוכל דלאו אפילו - ושמע כתב (11)

(2) אינו מוכן לומר הא אשה שיש שבועה עליו על מה שלא יאכל - שו״ר (2²)

(11) בשבועה הא תלמוד דלשון נקטא איזה בכוי חנכה אלא לא שבועה לו

אוכל לך מפרשין אלימא בשבע לא דאמר שבועה והא על מה שלא אוכל

מאלך הא מה שאכל מאתו הא עליו דאמר שבועה

(12) וכו' דהשלדא, והרשב״א

(4) שו״ר שכתוב כעין דתשאבות ישפא על משנה אות ט״ז

(5) כו' דתשאבות ע״ק

(7) ודאמר לפי שיטת הגמ׳ א״כ לשון אסור בלשון שאר הראשונים

דלמה אינו אסור אלא דאמר איתמר אם אלמלא א״כ להראשונים

באיסור

(22) בכיון שמפרש בנושא איסור חפצא דאורייתא שמשמע איסור שבועה

על מה שלא יאכל אלא לעשות מכח חיוב נדרא שיאכל ולפ״ז אפי'

בכה״ג דספק ודיחוי דיאור הגמ׳ כ״ז שכתוב במפרשין שאוכל

ושלא אוכל דלשון אך - מש״ה מפרשין בכוי בשבועה שיאכל

נאמר לא אילנא - הדין אילני משמע כמבו' גירסתנו בגירסת הרא"ש דפי' הראשון - וכמבו' לקמן ט"ז. ד"ה נאמר גרס באילנא

(ע"ט) ט"ז:

הא דליא עבלות א"ע דאנ"מ סי' י"ד דחשו (י"ג: ד"ה ולפ"ז) שדומה לנדה לגבי
הפעולה מרובין ק, ד"ה נותן שמבקשו בליתו עשה ולגבי לאו גבלות - ויל בלב
כלל לבאיל דליבלות דבכא ע"י פשיעה הוא דא והיי ולכל להתקיים
(2) דלא בא"ת הלאו - ואיך הה דנבפיל ע"י פשיעתו דא שנבב - וכן גי השו"ת מ"ב

ד. וכתב לשיטת הב' אות סי' י"א נמצא דהא ר' ראשון ורמות סי' ג, ד')
דבי דהא דאיתא דמנחות מ, דבזמן הזה אסור לעשות מעל טלית כיון דאפשר דמשתן דבאמצע
שאין מבני לו ממנו מאחר שאפשר לקיים את שניהם איל הי' מצינו לא נזמין יאת
ל"ת איכ ג"כ ליק קושיא מ

ג. הרשב"א דסוגין גי' משום דבל ל"ת ועשה (ומתאים לשיטתו דא"י יל להן
מותר לעשות נגד בלאו לא דהא ר' ראשון) ומקשין עליו ממא דאיתא ביבמות ה, דמגלחת
שלשעור דבתה לאו ועשה דנזיר (מה לא יעבור, קדוש יהיה) משום דאיכא דשיני דשאלה
(איכא דשאלה) (חל"ק סי' ס"מ)
ו. הרשב"א דחשה, ת"י לעיקר טמא דבעשה, הוא משום אימות בעשה
(1) דמשמע דבגדול השאלה - וכוונת הגמ' דבא ללמוד על לאו ועשה דגלות מחדש ותרי טמאו
ז. התוס' גי' עיי' דבפי הר"ן בב הטו מבל נזיר דבוי טומאה

לכאן עשה דקדוש יהיה - ודיאס עיי' דבפי התל קידושין ל"ג, ד"ה מוקה - דהא
אין נשיל יכולין לשאל שאין שיפה דיעל אינו דאין דעשה ביול ועל בעשה שיש מה
לזה אל הלאו אבל ובל בגי ל' עשה - ואיכ קשה על הר"ן ונר' דבל כאן
דאיתא דגמ' דבגי משום דאיכא דשאלה ונם מפני רק דמעול דליבא עשה דפועל
אבל אי איתא לעשה דפועל שבו ל"מ סברת איכא דשאלה - ואין להקשות
דהא דנזיר איכא ג"כ עשה דכל היוצא מפיו יעשה דע' דמנ"ח [illegible] שב'
(כהמבפרט)
בנזיר כיון דבקל עליו נתקדש - וכשאמר על נזירות עבר על ל' - ודמקום
דתולה דבני נזירות מותר התגלחת לכא שבו ק יאל וכל היוצא מפיו (וכמבו'
שבזו ג"כ כוונת הגאון דבנ"ח דלקוטים (סי' ד"ה מב"ק)

ז, הנ' (3) שלא אמרה תורה (4) לעשות מלבש דאיסורן ולפסק ליל ליתא
עוגלות - ועי' שערי יושר שער ג' פרק כ"ה ב"ל כג עמוד א' ונ' דאיכ
לא גמרה עבלות רק הוכא דבוונת התורה להרחיק את האדם מן העבירה
אבל הוכא דבוונת התורה שבחפצא לא יתבטל ל"מ עשה דבעבדא לית אית

(1) היינו דהלאו ומשום קל - והוה דהעשה דבהי׳ חמור - ועי׳ ראשונים תוס׳ פ׳ כ״ב
ד״ה ויתעשק

(2) הוי אות שמיה ועי׳ שהאריך על שיטת התוס׳ משמע דחזל ב״ג בשבת
הקום ביבמה משום דאפשר קדשים דליכא קדשים דמלייה דכל אחד
יכול דה יקדש

(3) בענין איסור חפצא ואין מאכילין לאדם בשם האסור לו

(4) ויש לבאר דהוא על אוש כי מצד חום הל׳ ג׳ ועי׳ דקפו

חולין המפלת ונמי בל"מ עבלית בקצילה משום דבעלת רונה הגמרא שלו יהי'
לגזל עשוק ויש לגזול ע"כ קושיא זו ד' תוספות פ"ג דברכות מ"א דבר דבעלי אינו
נושם שלו ולהתשובה ייקר ג' דאי יש לו ממון לקנות אחר הוי אפשר
לקנות שנירד ואם אין לו אינו מחויב) וע' קצות החושן (106) שאמר
דבשאין הכל שרוצה דבול לבטל מלאכת. מלפה בצ"פ הל'
ליגמא עבלות ואף שבטלה טומאה אחרונה אלבעה, ולכן בהמה הרי גז"
טמאה דאין עבלת ולמה

4. וע' תוי רבנו ברב פסחים ליה: (קנ"א - ר"א)

5. וע' אמונה מתן יו"ט אות ס' מ"א דף ובוב

הא דאמר - ע׳ ר״ן אפרקין מ״ה דבשניהם איירי בשבועה וטעמא דכתבו לד׳ אבל
נדר משום דסתם לשון נדר הוא דאסר חפצא עלוי וסתם לשון שבועה שאוסר נפשו
(ונמצא דבר כרכא שבועות כ׳ דאיסר אומר דלשון נדר, אומר דלשון שבועה)
אבל הרבה יש שבועה סובה על שבועה, ויש נדר הרבה מקבל על אלא אופן
מן הסוגיא - ועי׳ ר״ן שבועות (כ״ג ט׳, דבפי ...) שפקא שיטת רש״י והר״ה
שסוברים כן - וראה ההי׳ גבי נדר גבי׳ לא אלא דאומר חפצא.
משנה אפשר להו אמוראי דאיפכי שבועות באשפות לא דקא אסר נפשי
מן חפצא - ישנה סובה על שבועה - ענין שאינו ישנה סובה מקום לא
דשבועה כלל כמו שהשיג קיל שבכל ענינים של שבועה - ונפ׳ שנה לאיסור נפשי
מן חפצא או חפצא מנפשי

עוד הא דאמר ומיל - אפי׳ כשאמר ישנה סובה מתפצין - יש שבועה נתפרשתי
ע׳ הר״ן מ׳ בשיקאפס דלכאורה כל אריכות לשון התם הוא ימותם להוכיח
דבשבועה לשון נדר מפני מהא יצאת ומשום איסור דגרא דבמקרו הוא
לאפוקי דעכ״פ אי״ל לשנות איסור חפצא דשבועה ועל התם שבועות כ״ה,
ד״ה משאר ורבין אמרן הד׳ דבשבועות אפי׳ כשאמר ישנה - אסר נפשיה
ע״ג כנף - ואול אפל בנתבשה להתם לשון הגמ׳ הא דאמר דלפי הראשון
כיות הגמ׳ הוא הוכא (הא דאמר) דאמר, כמ״ש לעיל ואפי׳ בשבועה אי אמר לשון
חפצא ע״ג יכי - אבל לפי הרי׳ קשה ועי׳ תוס׳ (קס״ו) הא דאמר פיו
לשון נדר משמע כן ולשון שבועה משמע כן ונפ׳ הא דאמר - משום דאמר
ודיתם ביאור אבל דבפר׳ מ׳ בשיקאפס עד הלחר דלפי דבר׳ המקשן דלדי
קא קא על השבועה היאך מפרשין קרא דבשבועו לא יחל אלא
מ״ח לחפצי שנו׳ - והנה לאי׳ המקשן של התם דפשטו הינו
מפרשין דקרא בפרוו קאי אל עשה איסור דגרא דשבועה וקושי׳ת
(אל עשה שבועה) הגמ׳ הי׳ דעכ״פ דאיסר חפצא שנדבוש מלי׳ שתאול וגי׳ הגמ׳ הא
באומר היכא דאמר והיינו דאפי׳ דליכא חילוק דין שבועה לנדר
(2) אלא דין לשון שבועה ללשון נדר - והנה לפי הש״י של התם אבל

(1) ואולי בספק ג"כ כוונת הגמ' הוא מה שנוגע לנפשו מש"ש שייך לשבועות דהיינו שיש לשונות מיוחדין לנדרים ולשונות מיוחדין לשבועה ויש חומש דלשונות אלו

(2) בג"כ המעשה הקשה על דבר זה דאיך עשה איסור חפצא דשבועה (בשבוע מלצי בחל ולענ"ד הגמ' הוא באמת נשאל באמת - היינו דמי הגמ' היכא) בשבועה דלשון חפצא משוי רק מאן דמשין יבוא דמיון אותה הנשא

וכי מצות ליהנות ניתנו - ע' רש"ש שכתב דיש לו הנאת הגוף וגם
במסתמא יש לו דירה שכל כל ימות השנה ובימים כמו לצנינא
בשמי' לא אפי' ו[illegible] לפטור בפשיטות אי' שאוסר הנאה
מן המחובר ולא בפהלן משא"כ הכא שנאסר הנאה מן המחובר
(ע' חגיגא קלו-ה) ב"ה אדם ישנה - וע' מחנ"א סי' כ"ה שכתב
ראי' משמ"מ ל"ט א' כשנפסל החולה אסורין על המשקר אפי' עומד
נמי לא ופי' הכן שבט נפגם בכניסת הרגל - וע' עוד יו"ט
סי' נ (אות) בהנאות השמיש של אין קיום מצות עונה שיהא
על ההנאה רק שלא להפריד ההנאה מן המצוה וכל כה"ג לא מצוה
ללהן אף מצות סוכה שעיקר יסוד המצוה הוא על ההנאה
בעיקר המצוה שהוא סוכתו תמורת דירתו - וכיון ביסוד המצוה הוא
על ההנאות השימוש - מתבטלת ההנאה דרגע קיום המצוה על
אף אל לומר בשטת הכן שסוכה מפקא בבורל לאחר בשור לבצעה
ובפשין אלא לשטת הגהות כ"ה כ"ח שכתבו בעקי סוכה דלאו מצוה
יש בהנאה דישיבה אף עפי' שפסק - אין הנאה דקביעה - ולש שיאר
ב"מ בכא שאין בו ממש - וע' אוש כן הו בנבפל שציר מטמא שדומות כ"ה.
וא' בשבל שאין בהל ממש - שאינן - שאצוק בשור ופרשי תוי גוונא
משמע שאין בהל ממש בקון שנה ומשמע שאין בהל כני' כמון שאצוק בשור
ליה ואיצא דקמ' חושש דשוות שנבפל שפשוות חלות על בכא
שיש בו ממש וע' דכן של - ועי' דמאירי ב"ה ואחרי שיאונן שנה
ועל דהנאת סוכה על אין השיחתה הנאת הגוף אלא הנאת קיום המצוה
ומצות לאו ליהנות ניתנו - (ואירו) שאסר לע' עוקר המון ישיבת
הסוכה דין דהנאה רין שלא דהנאה ומכאן למבו דתל' שאפי'
דקונה בשור שאצוק לו - אפי' שאין עין של הנאה - ואינו
נראה אלא דכא שיש בו אינה בבגללו או הנאה אין של
של מצוה או של בא - והנה מלשונו מוכח דלבו אין הנאת
הגוף דסוכה ואין אפי' שסודר במצות סוכה נפקא רק דלה באופן

(1) נסתפקתי אם מפסיק כלום ואי אין כאן ממש כוונה להפסיק, שמא שאני היכא דדרכו כלום

(2) וכנגד יש ג' סדרות. מבואר לגבי נאסור בבדיקה הא סדרה האוש, הג' סדרות

הבית מאיר סי' רט"ו שחילק בין אם אסרו בלשון אסור, או אסרו דרך הפסק

בלא להפסיק. ומקרן אסור בלי"ד דו (ועי' קונט' חו"ד סי' י"ח) ועי' בהגהות

הגרע"א נדפס בגמ' נדפס' הוצאת אוצר הספרים תשל"ג שהביא בשם אחד

אין אוסר בדם לתשמיש שבוא ממש כמו לולב שעומד לנטילה אף

בזמן שאינו עומד לתשמיש בפירוש אין נאסר - ועי' עוד שחמה

על הכן, הסול בדפים שעדם בבא המקדש דהמגע בתשמיש שאינו משמש

שמשיא כאי מוקצה דהמגע בשמו בפרוש אינו נאסר דגזירה דרבנן

אבל הגרע"א סליק בפרוש לא אסר אלא עם שאסרה את עצמו

פ"ג

ט"ז

ולא דשאני יומי ע' דברי יוסף ח' אות סי' תע"ה אות ד (והנה נראה דלא כר"י
פגם הוי מפני נבפיל שבקצף ורמז הרי המצה דאינה פסח אסורה
הרי ישראת הסוכה דהיא הסוכה אסורה) ואפשר דגלגלה לו
אלא הכא מעמה ולא הכא הכא (הפרט דאי דלית קור) ולא של
הסכך קרוי סוכה
אות
ועי' דגול מר' סי' קל"ג דה' והנלע"ד דמ"מ סוכה הינו סוכה
של מצוה דאל"כ הוי דביק לחול דשאומה מבחול הולל (ועיי' רמאירי)
ונמסתמא אוסר הכאת המצוה ולא הכאת הבל דאי משום הבל מבוע
איסור סוכה של מצוה

ותד למפטרי מעורבין - דקיי"ל אוהל מ"ה שפטור מעורבין שבות דיטו - דלא כת'
(וחי"ד - נ"ז - ד"ה ומפני)
דתפא דאתיוצא דבלי מימט על שוא (אבל שייך רק רק בתי הראשונים דבפי
מימט על כולל ובשיטת הרמב"ן - או שבוה של איסור תפלא לתי' א' של האמל

ותד למפטרי מלאו דשבוה - לכאורה קשה מכאן על הראש ח' שמש (1)
דאין שבוה חלה על שבוה דבשבוע מהרג ולהליך ומשמע מיני דליכא
לאו כלל (משמע דלא שוא) והנה אי נימא דלהרג הוי מימט
על לוי דלא מגדמ - ולא יחול קא על כל תפלי שמיין אש

בשיטת המלחמות טול פ"ג דשבועות

① שור עבר הפרה באונס מסוגין בעיון ד' קמאי דאזי משנוי
יעקב יורש אשה ס'

י"ז

יש נפש ע' גבי ר"ז דמצינן משלהו כתב הנפשות החיים נפש על נפש - משמע דבלא כל הנפשות אמשינן כן רק בנפש נזירות

הכן שדוה שלא אוכל ולא למנות שבת - ע' חי' ר"ת מאיר שגמע במשכחת שדור שלא אוכל השבת ל' יום ושם אמש שלא אוכל ל' יום דאסור ס' יום - וכמבו' דלק כמש הש"ך סי' רט"ו ס"ק ל' דאין זה שדוה אתגין שדוה אלא הוי כאומר הריני אסור הדבר ס' יום עש"ה

הכן לאו ללקות שבת - ע' חי' נפשות תשבה סי' את, רד, 13

הכן הנה דאין לוקה שבת על אכלה אחת - (1) אפי' משום אחתא ואפי' כמש הרמב"א (יו"ד קמ"א ב') כמו דלש שחול ל' קדושות של חולה על בהמה אחת ה"ה בנזירות. ומה שאני לומד שנזירות חלה אינו רק למנות שבת

הראש אני חיר אלו אחת דאין שדוה חלה על שדוה - דאין נשמן לק"ד את המשבת דליתא בלאו והן - לפי פשטו מקור דאין שדוה חלה נלמד משא דאין נשמן לק"ד את המשבת דשמא הי' מחל מושבע ועומד - והסכין זה מגופא נלמד משא דליתא בלאו והן - ועי' דאפקי' יד (סי' לו אות ד' אות ה) שהאר משדוות כג' דמתלה הקשה הקה מושבע מהר סיני ושוב הקשה הקה דליתא בלאו והן - ואולי אפי' דבכונת דבשות הוי מימל על מעבם ע' ראש ח. דלהביא רשות איהי ולאו של מעבם - ואין לומר דבשות לגו הוי מימה והו כש מעבם על כם דליתא בלאו והן - ולפ"ז יתגלף מה שהעיר בחי' הרא"ש (דו) ד"ה יש להמר שהמר על שות הראש דפשיטא אפשר ללמוד דאין נזירות חלה משדוה הא דשדוה ליתו הלפם של לאו והן - דלפה כן הוי רק גילוי שיש מימל אחרת דאין שדוה חלה על שדוה

(1) וכל הגהה ד״ה יש

פ"ה

ב

י"ז,

דהן כיון - דאי לאו משנה אלא אכילה אחת - עי' דאפיקי ים ח"ב סי' ל"ב (פ"ח, ד"ה והכשר הי"ל) שהמו"ר מעשי הר"ן יומא (ד' ד"ה עריסין) וע"ל איכא חומשא בנזילה שהאוכלה יותר דאין על כל זית וזית שהות כדאמרינן לגבי נזיר שהוא שותה יין אומרים לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת - משמע דכל זית הוי אכילה דהנ"ז והא דלא מיחייב מלקות דמיחסרא התראה לכל שהי' - וע"ש שפירש דהכא מכות הוא משום ש"ל איפכא - וע"ש שהביא בנחלקו רבה ורש"י ואגל מכת כו' בשיטת הגדול כיון שהוא לעולם אמור להתראה שהא אל למש איפכא וע"ש שהביא דברי הר"ן פי' המשניות דהא דאינו חייב אלא אחת היינו דוקא דהיינו אבל אינו מחויב מלקות אלא אחת התראה אבל דנ"ש כל מה ששותה חייב על כל ... - ועי' תולין פ"ד, ודאפיקי ים ח"ד סי' ה' דל"ב ד"ה ונ"ל

הכן כיון חזא דאית כה תנאי ק"ל - כמשמע לי דלר"ה אין מתחילין קושיא אלו דלא דאיסור הכתוב בעיקר דפני, חלות נזירות דלא (ועמ"ש הראש נ"ב.) דאינן דוקא כמש"ש ① וראמת כשר הגר הקדן אורה דרש סוגיין מצות הוצפק ר"ה לאוקמי מתני' דהרי נזיר היום הוי, נזיר למחר נת' במוכח מציק במתני' ב"ש נ"ב דתנן נ"ב דכו' דאופן שכבר חלה נזירות הראשונה ממילא נזירות שני' - אבל מה"ת שלא נימא כפתנא אתא לאשמעינן בכל דלא חלה (ואגב"ה בינו' בדדיא למדין מנהא ובינא דנא"ג ידעינן מסברא כדאיתא נ"ה.) ומשמע שלא גלה לנו התנא הלכה בו - ואולי במסקנא הוי"א דלר"ה מפרש לנו התנא די הלכות - הא דחלה ראש נ"ב והכ' דחלי' דלא (ולשון כ"כ קשה טובא) וממילא כיון אופן אחר שחלה משמע דבנא"ג אינו חלה ולפ"ז אין קשה כ"כ קושיא הקמ' יצא ודו"ק

פורחנים שליבם בזמן מורה בלו כשמוא ולה ואירי דרא

ד"ה תנן - ונפ"מ שאם אכל תאנים ונזקיף בהילוך שערה ראשונה ומתחו גו
משום שני לוקה - מש"ה שלא פי' דלוקה ד' אפי' מפמ"ש דהמגות הרב
מקוטנ"א על שנות המשנה אד"ב ס"ק ט' - דבגם לאוין בשערה ונפש שכל
מש שנאסר ע"י דיבור כה האדם אין רשאי לחלל בשאן - ופשוטה נפש
להוציא רשב קודם דחוק ומצו והוציא בא"ח על אכילת אלא אחת
נמצא בא' ריבוי הסדות. לזו נתיבה הלאוין - נמצא בא"א לחייב
ד' פעמים מכות עם ד' קרבנות. ג"כ אא להר"א ואת צ"ל הס' שיש
לחוד מכות רק מגלח שערה שני' - אם לפי"ז שיש מד חסרון שאין שערה
אלה על שערה בוז דמין כולל לרדה וש בשכי דגע

תוס' ד"ה אמש לך רה הגיא מה חילא שפיר שערה שני על תאנים למען
במצטרפי דהדי' ענקיל להדיא משום שערה שני - כמבד כונה (וכ"כ הקרן
אורה דסיען ד"ה ולמען ושיטת הר"ן) דבין לרדה אינו מאחיד על
אכילת התאנים שנים דרק מצטרפי התאנים לאסור ענקיל - וכנה
משכ התוס' שאפי' אם לא ב"א ענקיל אחר תאנים שאכל דראשונה
כמבד כונה שאכל התאנים קודם שערה שני' ומה מצטרפי על
המנקיל לחיובו כב שלא הר"א קרבן

הר"ן תנן אלא צ"ל דהם לישנא - ואעפ"י שאומר כל ימיו אין חלין - דהאי לישנא
ח"ל נזבו - על כל ימיו ראשונה אלה נזירות שני' למען שמשאו יחול לא לנזירתו. (1)
ודבל יצ' ד"ה במגו שנתאוה מחמת נדבו שני למנות יחול א' - ואפי' בנזירות
יש נפש נזיר - הנפש להיות נזיר וחלות קדושת נזירות - והנה לה
הונו פשט דשנה יש נפש דחמק נפש היינו בזמנן נדר הראשון חל נפש
השני - דהיינו הנפש והקבלה להיות נזיר חל רחוק זמן נדר הראשון
ונ"ל על דמין קרא כמבואר ו"א - דעיקר חסרון אין נזירות חל על נזירות
אפי' בא"א לחול עלין ד' קדושות ודאמר דהוי ולמחר אני הלה שנל קדושה
על היום וכמש"ש הר"ן שאין נדבו שני משותל על נפש ראשון רק (נפש לאגו חלות
קדושת הנזירות) ומקרא דנזיר להזיר למידין שחל קדושת נזירות על נזירות

(1) ללי יום כא נתשון
(4) שור שבחי הוד לבם דוד ישעה

פ״ז

נזי

וזה מתא״ל לפני משין בגמרא דלהזיר איהו קדושת נזירות - וקדושת נזירות אינו חלה רק דה״א - משא״כ הגדר של נזירות (והנה לפו״ז אינו מגלח הלשון של ר״ה דמיגו דבא מיתוסף יומא יתירא חייל נזירות על נזירות - דבשמה איהו אי לאו הלישנא ונדר דנזירות קודם לזה היומא יתירא - ולאו החלות נזירות אינו משתנה כלל על נדר הראשון ואין דבא על החלות ומה דבעינן חייל נזירות על נזירות על לשון סמוך דסמוך לנזירות הראשון חלה נזירות שניה (עי׳ דמשנה ד-ר״ב ועליו מטה מנשה ודסמיכין עלוהי ודוק) שו״ר דפתח בזה שפתח כאן נפ

~~ואולי לפו״ז יש לפרש מש״כ הר״ן י״א דאין דלא קיי״ל~~ בגמרא ~~מו משני שאלה בנזירות לר״ה - דאולי אפי׳ בשבועה על שבועה חסר גם הדבר דיאו של שבועה נראו שיש סברא בנשבע להוסיף לאיסור שאלה מויקרא~~ ~~קרן אורה (יא. ד״ה אין נשאל ודוק~~ ועי׳ משנ״ב ①

תוס׳ ד״ה והאמר דא״ב ואין לפרש - דאנן נתקון אפי׳ כזית משכחת לה דא״כ לא היינו צריכין לטעמא דסמוך מיגו דבעלמא עי׳ רמ״ה הגמ״ש (דף 12 ד״ה הר״ן) המור על מה שנקדק הנצי״א דתוס׳ עין משמעי הר״ן (פ״ה ה״ב מהל׳ שבועות) שבועה שלא אוכל כ״ש מנבילה ואכל פחות מכזית חייב דשבועה - דאלו אכל כזית אינו חייב משום שבועה אי צריכין לדין כולל דאוכל דאכל כזית. ורמשי הגר״ש ז״ל דמשנה איסור תורה מאיסור שבועה - דאיסור תורה כל משהו אוסרה דאופן שחושב משהו אכילה של כזית נמצא דבחושב משהו אכילה של כזית כבר מושבע על כל משהו שבו משא״כ דאיסור שבועה אבל דאיסור שבועה ליכא איסור מפאת החלקים רק על כללות הדבר שנשבע עליו - והנה הבאיל אינו מסורתו כל הצורך ולכן החילוק בין איסורי תורה לאיסור שבועה לפי דינא דגמרא ע׳ דאמשי בינה כיני נפיל מי׳ ה׳ דבאו נחית לכל נם ועי״ש דבר״ם ואולי שביאור עוד בגמרא איהו ע״ז שאכל כזית מתאני מפורש

קרבן

(I) דהאי לנודרין - תשובה ל"ד: אות 8, ואות 41 והחוזר מנין
וכנ"ל לפי הרש"ש בקושית הגמ' הוא בצריכין דבר זה שאלה
חלה נזירות (II) שני לגמ' אבל לפי הר"ן קשה ועי' לקמן פ"ח.
(III) ועי' בתוס' רי"ד סוף אות ט"ז וצ"ע מלשון מי שנדר ב' נזירות, ומוז דבעל
השני חלה שלו ומצטרף שלהם משמע דאי לאו בנשאל הי' חל שלו ומהני
שנשאל שלהם שני הראשונים אבל י' דמשמע שפה דסוף סוגין

<u>הר״ן מתן</u> - ואע״פ שאותן כ״ט ימים אינן חלין כלל מחמת נדבו שני מה דהאי לישנא חייל נפשי׳ למתן שיהא יום ל׳ סוף יום של נזירות שני - חלה נזירות שני שתפסא יום ל׳ (יום ל׳) לנזירותו - כמבו׳ בשבועות דקבלת נזירות אינו מקבל ל׳ ימים מיוחדים - רק מקבל חשבון א׳ של ל׳ ימים וכמו בספירת העומר ביום ל׳ הוי יום שלשים כן מקבל עד נזירות שיום זה יהי׳ יום ראשון לנזירותו וכיון דלא (לנזירות ראשונה) תפסא יום ל׳ לנזירות - וא״כ יש סברא דקבלתו על יום ל׳ א״כ לא גרע דקא קבלו דמתפ׳ יום ל׳ לנזירותו ונמו שכתב הר״ן בסברא: לישנא חייל נפשי׳ למתן שיהא יום ל׳ סוף ל׳ יום (1) ואולי נמו ג״כ משכ׳ הר״ן י״א, דימא לפי שדעתו שנעשה חלו שניהם - דבעינן במקרי לשון נזירות על כ״ט יום לבד׳ יום ל׳ - והיינו דל״מ דיטנו וניכור של שוא - ואולי כן כונת הרא״ש (י״ז ד״ה הא) שלא יצאו בסריו האחרונים לדעתם - ואולי כנו ג״כ כונת הגמ׳ י״ז: ד״ה והאמר בסוף בספירה דלמאן חילות אינו חל לגבי בנזירות אינו מיום א׳ (דבעינן שאינו מקבל ימים מיוחדים על כל יום) וא״כ הוא לנזירות האחרון ודוק - ואולי כנו ג״כ כונת הגמ׳ י״ז: דמיגו דקא מיתוסף יומא יתירא דהיינו <u>לגבי</u> היומא יתירא חיילא נזירות על נזירותו ודו״ק ואפשר מיגו ממש כשיון דבפני קבלה של יום ל׳ דקא עי׳ קבלה זו חלו עליו דיני נזירות (וי״ל לפרסיל בקבלה דאינו פועל שיחול דיני יום קבלתם) נפסק קבלתם על ט׳ הכנו

<u>הר״ן מתן</u> ומדין אין בלאו נוחה - מתמהה פי׳ דהשבועה הוי על גופיה ועניים דנפרד ומנדיל היינו או עניים (4) דבאמת קשה מאד הא מפרש הול׳ עניים ח״ש וכן הוכיחו הגמ׳ דאי׳ שבשבועה עד הר״ן (בר״ת) ומש״ה הוקשה לו דמכון החומש של נזירות על שבועה דכמו בלא חלק שבועה שני על גופיה דל״ל טול ה״ה דלא חלה על הכ״ט יום - ושבועה דגופיה חלה וה״ה נזירות ביום ל׳ ג״כ חלה - ומש״ה פי׳ דבשבועה דעניים ג״כ לא חלה

(1) והיינו במקרי לשון נזירות (כל הכט יוד) לזמן שיחשב יום לא יום?

(ג) ע' סכת בעוד אות כב בענין קוריסא הבמחם של הבלוע

דכן – הדמע – ונ"ת ולהא קרא למ"ל – אלו דבקושיא הי' סותר דבר"א יש
גם חסרון דנזיר ומ"מ דבוי כנגד של נזירות גדולה של ל' יום
דאת ומשנה לינג חסרון דאנזיר – ויש לה לפו האמת משו גלוי הקרא

דכן הלכך – ע' גמ' אגמ"מ ס' יג – וקה"י ס' יד, וראפ"ק י"ו ס' לו
אות ט

ומאי חומרא בשבועה – כמבו' אף יש שום חומרת דשבועה שאם אית לן קי'
לפי ביאור הרי' דנגבה קי' דא"א לקל שיבא יותר חמור, מחמור, ומשנה לא
איכפת לן מהו החומרא ואז"ל לומר שהחומר זה והא סהה בשבועה אלה על
שבועה

קשה על רש"י נזיר ד, דס"ל דנזירות הו"ל כשבועה שאינו חלה לגבי המצוה.
והבו משמע שחלה לדעת ורא"י לגבי השבועה חד קי' דנזירות הוה קנין
ין ומשנה אלה על ין מצוה

לשיטת המפרש קשה מפני יש חומר דשבועה שחלה על דבר שאין בו
ממש – ובו גם נזירות הו"ל איסור עצמו וחלה גם על דבר שאין בו ממש

אבל רוחא התוי דל"ל – ליא – ע' מחנ"א סוסי' ז' מהל' שבועות
האלוק דין ד' לשונות – ונפ"מ אם יכל לשאול על שבועה שני
מקודש שישאל על הפנשוף

<u>הכן</u> אף כמעשר דהכא - כשהוי קורא לעשרו - משמע דמעכבי בשם הכהן מכח קריאתו אע״ג דקדוש מאליו ועי׳ מגו״א דכ״ה ואף ועי׳ רבינו אברהם מן ההר שכ׳ מה גם להכור דבעכוי בשם הכהן אליבא דפליגי (י״ג) נמצא דמשנתנו דוקא אליבא דר׳ יודע ועי׳ בתוס׳ כ״א שביאר דבכן והראיה דסוגי׳ אצלי לשיטתו מדוע תשומה ל״מ בשם הכהן (וכמבד אין שייכין ליתן טעם מדוע לא מהני מידי בשם הכהן - דהו דוקא אליבא דמאן דאמר אסור לבטיל

<u>והמתן</u> ספק נזירות להקל - ע׳ דסכת דוד (י׳ ג) שמביא דברי התוס׳ (ס׳ ס׳ ס״ק ח׳) ולפי דבריו משלן דמיון הגמ׳ מספק נזירות לספק נבטיל - ונתקשיתי מהא דבאיבא דמסי׳ נבטיל פ״ב מ״ג ומה דב״ש ס״ל ספק נזירות להחמיר ומה מעולה במתן דהוי רק ספק נזיר

אימא סיפא ע' סכת דוד אות ד - ואולי אפשר להוסיף דאפי'
הוי ס"ל כרב המנונא דקדושת גופו ומוכח גלוי דדיני ממונא
וכיון דפסקינן דתפסו כהן מוציאין א"כ נפסק דאמרה ודאי דפוי
ממון ישראל אבל מ"מ כיון שיש מצוה להקדישו וכדאיתא לעיל יג'
מצוה הקדשו ניתוסף קדושה ואיסור גופה כיון שמוציאין אפי' ממונא
לספיקא והגמ' דמה דאיסור גופה ומוכח אינו גלוי דפסק
דיני ממונות ומצוה עצם קדושתו נאסרה הלכה - ור' שמחה מילמאן
נ"י הע' דלפי דברי התוס' דלמד דממול אינו ממונא לספיקא
ל"א המוציא מחבירו א"כ מדוע אמרינן הכא המוציא מחבירו
וכתב דלק דבשלמא דהקדש דהו"ל אמרינן שפונתו להקדיש
דאמרה ודאי ואמירתו לגבוה וכו' אבל דקדושת בכור קודש
הקדשו הוי כדר ממון השדה וכל המצוה להקדיש הוי להוסיף
קדושה ואיסור ודו"ק

דהכן מאי איכא למימר - ע' קה"א וסת בתג ועי' דרשב"א דלג הגירסא
ועי' תפארת ציון דתקנת טומאה דכהן בנעשה ע' אפי'
הוי לבמות לקבלת נכות שלו, אפי' דאין לעיל הספק
דאיסור

סכת בכור אות ט' ממרר מפוע לטמא אחריו טהור דבבא הוי
ג"כ ספק מדברנן

ספק משכן לטמאו - ע' דבש שמנוא' פסחים ט"ז.
משקאות - בש ומים

ונאמר - ע' תפארת ציון בד"ה י, עיקר כוונת הנזיר הי' להביא קרבן חטאת

ספיקו חמור מודאי - ע' תוס' נזיר ח. שיהו, ובתפארת ציון תי' בפנים על הנדה שעשה ובזה ספקו חמיר מודאו

נזיר עולם - ע' תפארת ציון שם, סודך בשון שאי רק להקל באשר לא אכפת לי אם גם יגלחנו כל"ח תמיר

אלא כי עדיין צ"ע - יש לה דהוי ממון דנקט נזירות משמע דבעי הלכה
דנקי' בנזירות וזה אש אלא דבעי דמקי' רק בנזירות

<u>רן ולמאן</u> אף האמיר - ע' דהשגה שגמה ע"ז

② <u>אמש רב יוסף</u> - ע' תורת השלמים קצ"ה ס"ק ט' שיש ב' פירושים עדן (שהוא
וכל מקום המכוסה של אשתו נדה, ומקום המגולה של אשתו
טהורה

אל תרבה שיחה שסופך לדון לידי ניאוף - ע' מגן יעקב ניאוף דמיון מקרי
ניאוף בנוי ① ומן ניאוף ודבק המעשה יוצא לבוא לידי הסתכלות
וכל הצורה בגשמי - שמירה גזירת עבירה - ולא מגן אלינו
דבר גדול משאר והסתכלות - דבית לישועה - צורה הכל הבנים
והושע

כל המרבה - עיין יעב"ץ - שאחד מביישין אותו ומקרי באפר

① ע' מס"י פי"א אסרו בזריעת כל מה שקנו ממינו של צנועות
דין במושב דין דכאן

② מקום המכוסה (וה"ה לכל מקומות המכוסות) ובפה ר' י', דרך המר
מהא בגיתא דמ"ב (עה ס"ק ה') דפרסות רגל עד השוק
דמקום שדרכו לילך יחף מותר לקרות כנגדו ודמקום שדרכו
לכסות שיעורו טפח - ואולי בכונת גמרת השלמים דמקום
שדרכו לכסות - ובפה ראיתי דבדי האחרון (קצ"ה, קי"ג, ורדאוריו?
צ"ה ולא) שמצולה מהא מפאשטל בקטן זקיקה לרחוב בגוף
שהמקום דרכו להיות רק מקצתו מכוסה ומקצתו השני מגולה
ורדאוריו מלבד שגונתו שלא הי' מבדק הנעלים לכסות כל אחוריו
ולבדי העקב - ועוד מותר שהיו הולכים יחף
ושם מלבד שהיו דרכן ללבוש חלוקות ארוכות ומגיעות עד
סמוך לארץ והלק העליון הי' מכוסה (גם ג"כ אינו מתאים
על הנ"ל כמבואר עד הדרך

משכן ישראל ל"ח, - לשון הטור שאינה מתוך אהבה
מנה"מ כשהאיש והאשה אוהבים זא"ז ומשמשים דפיוס - סבא היה
שיעשה אותו מתוך האהבה ותאוה וברצונה ובמחשבות דק

הרמ"א יקדש עצמו בשעת תשמיש - שיזהר על קדושת נפש ישראל
לזכר מט' מידות

רמב"ם דבה (ט,ג) הלכה
ויען מינו דבנים אחד - והיה כאשה דזמן שהאשה מתייחדת עם זקנה
משמש עמה ולבה לאיש אחר אין לך ניאוף גדול מזה

כו
זו מבוא אבותיו - אפי' אינו מן הטירוף רק נבזי נפשין

הגמ"א
וע"ש מ"ה, עיקר החיים דקדושה היזווג הוא רמז ליחוד האהבה והאחדות
בין יחד

וע' משכן ישראל מ"ו, ובזוהר

ראין שלמדי ממלמדות - ע' הראיש - ואולי בגלל ממזר אינו דיקוק עליו
ממזר - מוק כל - פי' דרא מצפה וזהו ההיפך והוי לדרשה א'

① כמ' שהבאתי של - ע' הטור ר"מ מה שמביא מפראשי, וע' ט"ז אבה"ע כ"ה, א,
וע' שער הקדושה של האר"י ק"ה, ודף קל"ה, מקשה ממעשה
דשבי דלבורנה זו היתה הלכה דהפירש שלא נקרא חוטא
דשבועות ושונה מפני רצונה נקרא חוטא כיש כאן
ממחשבה שנתבטל ע' ריצון אלו שאין אלו יש איסור הכרה אל לאו

הכן בנוצין - ע' חפץ חיים עה"ת אמר - שמעורר דבאהבה 3 מסמל למית
② אינו מאוחד עם שלשה הגי' מינים - נאמר כיד אחד, ומחבבר רק בשעת המצוה

① חסידי בלב הורגלו להתפעל בספירות גדולה שלהם תפא אמונה
מקדשו בעש"ט בהתפעלות

② זהו הנהגת ג"ח שדיבור הן מושפלים מהמון העם, ומי רק בה"א
מהן דיעות הם שפתם ניכר דהנהגתו והדימוי והנה מושגל רבה
משאר העם כך צריך שיהא ניכר המעשה דמאמינה ומה ויהיה כן
המעשים האלו נאים ומתוקנים דיותם ונהו פוי אך מורגל מהנהגת
המון עם,

בני נדה - כן משמע הראב"ד בשער הקדושה קל"ו - ודבריהם מרדכי שמפסקי
שדרה ראו שספרא אבן א' רבה להטיל מיות של אשה אחת
באמצע הרחוב וסררה ועי"ז נפלה על האשה ושם מתה
אבל הולד ראה הבן של המוטל והאשה נודע מהמעשה
נתאלפה - והאשה המרו אותה ספרה שהוכל שנתעברה
מזאתו בן הנאמרה רקיאתה למקום ואותה אשה היתה
מנפלת המקום ואין ששמע אלא לה לטהול משני איתה - כאשה
של בדיתה לא רבה הלכה לפרוש ממנה ונולד אותו
בן

בני שנולה הולה הרא"ב (קלה) שהוא כמלא צנוע אינה כמלא
אישות

בני אמורה ע' שער הקדושה (קלו) שהקשה שהרי יעקב אבינו לרחל
נתחנן ונתבאנה לו לאה ול' וז"ל לו נתנה אמרה ולא נאסרו
דבקותי מלבות אין אפשר שלא נתעברה דעלה הרוא

בני שפוע פי' (קלו) ואין דפי כונת אהבה

הרי בני ערובה שהוא שלו כמה בני אבל - ובהו הלא שהתשי ו"א
דאהבת צבון - והנה מפשי אפי' כן שסי"ל ואי בן מי קנו ואוף כונה
הכן כמו באיבא בשמעו (א, יג, כג) ועי' דרבק שי"ש)

הרב גרסי על תי"ל נכדיהן עיסוי ר' משה נ' כשר מום הראש ולא הי' הולד ושא נכשם

הרב הזה שמשיב בשאלה יכול להקלה - אלו כוונת דברין דיבמין באבא
א' מהנפטרות אינו חולה ושוב יש לנו ספק על מי יחול, או על מי אינו חולה
כם חסר דהפלגים ויסודו בספר דגמירא דעת על הנכם כיון שידע
שעכ"פ א' מהנפטרות אינה חולה

כ״א:

צריכין שאלה - יש תפארת בין בפועל ואלו מותרין - הטעם חכמים
משום אינן סרדי אבל מה צריכין שאלה לדרורי שאף סנתם
לדרורי - ואז הטעם חכמים משום היתא חדש עכשיו וה'ד

שוא מבוי סי צוח - נטה בהרכבה רמ מצאוריא הקרה אבל
בפרגה יש רמ היתא אלא מפשפשן והוי נמי נגע טמא כמין
ד' נגריד חלוי בגזי' נגפיל לא רמ התרה כלל - והני באלו
היתא מפשפשן

אבא כדמות ימ תפארת בין בגו פצח כי כאלו לא נגע ממלה

כבו - דכבי בלא סרב

הר״ן ופרש״י ימות מהר - מתפללה בבבב (רבנו נסים) בבעי די באמירה
אין נוגע כה״י שלא יסבול עוד יסורין והוכיח מזה במותו לקבר
מיתת מי שסובל יסורים ומתפלל במתפללין שימות על חי שעה
וכ״ש שאסור למהר מיתתו - ושיטת בבבב בכונת הר״ן לפרש הכל
בה התפלות בדרכו - אבל מברא״ש למדין ושיטת המהר״ל הר״ן
ביק להבטיל את איסור ע׳ קירוש מיתה בוואי חיצי - ושיטת מלבב (3)
באולי ספק חי עולם בנתה וגאי חי שעה, וע׳ אחיעזר יו״ד ט״ז
אותו וע׳ מאירי אין פרט לי דת השאלה - מחזיקי שיפלג הדבר (2)
מין אליהו - פתאום - לראות אם יש בו מעשים טובים - ושיטת ממשמשין
אם עושה צדק ונקי - ואחר נכנס לחקר המעשים טובים

דוטה - מפרש״א - בידור חיצוני משטא השפתים שנובע בלי כונה
הלב - ולשון חכמים שהוא יותר פנימי מספא למצוא לו פתח וחרטה

מין אליהו - בלא יוד קטלו תיר הינו שמת קודם זמנו - איתא
דמפי שדה דמין נכנס דינו מאין כשפל קטלין - ומזה כנגד מזה
ימות אם הוא בלו זמנו

מין אליהו - חדלו רגע - שיחדל דמיאנו הרגע שהקב״ה מבקש עליו

הר״ן בפתאום - כמסיד שלא יפול רנבו - אולי בעל איפשי באורייתא
יש הבטחה בזוכה רשע לצדיק - כי לא יודענו - אבל איפשר
חבשים לידו הבטחה או בעל צדק הנדב הוא לפאוש
את יצאו נכרים סוג לפרשת ומי יאמר שהנדב ישמנו

הרא״ש - ולא פתאום בלו חליו לומר

(1) הר״ן - כל אדם הכומס - ע׳ תפארת ציון בדרכים כופר דהשגחה ושיטת יכפור

① בעיקר - וכמבו׳ עוסק עמוק הינו שנוטל מגל כוס המשפיע על
מה שמרגיש אותם

② לפרסמו ומה כבר מצ. עוין פריעת דית השהייה עונשה ח בספר אז״ש
חצק ידי אחרי עירכה כשאמש לו לפרש מ׳גמג בנמי שלא היה
לבאינג מאורות משם השאלה מ״מ עכשיו על פי קרה מ׳גמג-
ורמון קירנע מיטם ע שמועה (א, לא, 3, ורוקם של שור דמשארת ישפה

③ ואולי אפי׳ בהבא כיון שלא אמר רק בירור דבמא׳ אין גם נכנס דגבר
שפיכה בפניו שלא הוצג מפני׳ פקון
עסי יומעו פ״ח מ״ב דבונב שצריך דמתנו אלו ועוד דמשנת יקר של

ע׳ מאירי גיטין סוף ז״ב

כ' ז.

תחתוניות - Hemmoroids (מכה אמיתם)

כעס דחיק פילוג - ע' מפרשא

ושמו לנפשי - ע' כשז״א ודפ״י סימ׳

כן נפשא - ע' משיכ בעצמשיות דהי לנפשא (תשובה ל״ח)

סוף-ע"י דרך - כמבו' דקושיא הגמ' הי' בפשוטו של משנה אין לו פי' ועל
הקושיא הרבה שנתקשה באיזה הקשיא ועל אף בא לו גלגלו לא יאסף
המשנה מפני הדקדוקין של אלו והדר - והגמ' הקשה מפשטות של המשנה

כ"ג:

הרשב"א - ד"ה ל"ד אלו משום דקא שלא יתקיימו נדרין כל השנה

דמין כל נדרי א' נסחו בארמיא על יוה"כ דשנת ס"ג

איתא במלכים וילכו לקברה ולא מצאו בה כי אם הגלגלת והרגלים וכפות
הידים וישובו ויגידו לו ויאמר דבר ה' הוא אשר דבר ביד עבדו אליהו
התשבי לאמר בחלק יזרעאל יאכלו הכלבים את בשר איזבל וע' ברד"ק
למה נשאר בה הגלגלת והרגלים וכפות הידים שלא אכלו הכלבים
לפי שהיתה מרקדת לפני הכלה נשארו בה הרגלים ולפי
שהיתה מטפחת לפניהן נשארו בה כפות הידים ולפי שהיתה
מכשכשת בראשה לפניהן נשאר בה הגלגלת
וי"ל בכוונת דמשכ"ל האומר הנו מקבל ואינו משפיע לאחר אבל רגלי גומלי חסדים
שמשפיעים לאחרים אינו חמדי רק יש לה כבוד האומה
ואפי' בכל גופא הי' רחוקה מהם שנטלת ומשום הי' לכלבים
שלטה עלי' משום על אשרים אלו ודו"ק

סדרה כ"מ ע' ברש"י שמתולה הי' צריך להמוחה שהוא סומך על שלחנו
ועדיין שנה אח'

הכן מו - ע' תשובה צוין בטרם הכן לא מצאנו לו ואיזה שהוא
המעון נא לעשר לו סעודה

לאו בכפי' דקמייתא - ע' ברש"י שהם גירסא על בכון בראש ראש'
ויש לכן הנה ואפי' במחכו מוכח שפליגי על קמייתא וע' שם
משום קאמר ולא להדן לו רבם משמע בהאי קמא פליגי
כמבו' לשון הראשון של הכן הוא כברש"א, והשני כמש"מ

כ"ד:

הכי נמי אלא לומר דמיירי הכא בה לו שראה נחש בקורה וכו', ודכ"ה רק יצתה שגוה לשון לומר שראה דבר זה - משמע דכיון דכוונתו להודיע שראה נחש כאילו נשבע דהדיא שראה ומ"מ דשימרי הגר"ש שלו כר ונתקשה דלשון המשנה דנשבע על דבר שלא אם מלשון הכי כ"ה, ד"ה אלו - לא לקי משום שלא דבר שלא לא אשמן ① הכי באמת - ודבר קא משמע ולקי משום שבועת שוא, אינו מובן דלכאורה הי' צריך ללקות משום שקר שזו דמבארת כוון על המשנה במקיא מהירושלמי כדלי בדבר שלא לראות דרך אחת

ובלאו הכי עברא - דשם בעולו מעשה קאי על אנשים ולא רק מספר, וי"ל ס' דקרא נמלים רק שכתה הקשה אולי קורא אנשים נמלים אנשים וכ"ז מאשר במערב אבימא ב"ב ומ"מ דכן אורח במסתבר לומר כן שקאי על נמלים יותר מלומר במעבר לשנה דהכא, וכן לא דמיון אפי' בינא' בפירושו לפק

① כמובן כוונה שלוקח משהו שלושה נכס שאינו תלוי וכמות השימוש הפגנים
וכו'

הרשב"א - כיון דמתני' תנא ב' נדרים - פתח בנדרים - אע"ג דבמקור
של שבועות נלמד משבועה האבן דשבועה

הר"ן ד"ה - ומשנה דקתני אשת נזיר לי - ע' שיעורי הגר"ש (ק"ד)
שמביא דבמפרש אמר דבעולי הפשטות דאין איכא אומדנא
ברורה משא"כ באשה הוי דברים שלה
ועי' דשיעור הגר"ש דנראה טמא דמקור הנדר דנדרים באבן דשבועה
והכתב רבי אין זה משום אבן דשבועה והגר"ש מפרש דכאי
משום נדר ופתח עמו דאפתח מקור דכל מקור הנדר

הר"ן ומן התם שאסור להתנות בהל - ע' לקמן שבדף דאסור להתנות

שם - או דתרטה - נחלקו בזה ע' הר"ן כ"ב, ובמג"א והמגן אבל עיל
כאן

הר"ן אומר רבה - אין זה נדר שבועה מקבלת ורב"ה לא - מקרו נדר
שבועה מקבלת - כמדב אין מחמיר לשון כולבל א"כ כל הדיון הוא
אם אסור נאסר אבל זה היתה דעת הנדר דבנדר של כולבל
נשאר כמקבל והדיון הוא רק על אשר נכנס או לא נכנס
להכולל משא"כ כשמרגיש שכולל כולל אשר ומש"ה לא הי'
אומר זה נמצא בי"ש הית דמקבלת הנדר

הר"ן בשם - ע' משנ"ב כ"ד: הר"ן נדרים - והנה ר' שמואל העיר משבועי הר"ן
שמשמע דשבועת בדורנו מותרין ד"ה שבועת שוא - ולפמ"ש אינו
ועי' דקרן אורה כאן שהביא דברי הירושלמי שלוקה משום שוא
ומקשה להכריע

ביאור הגר"ש ק"י: המחלוקת של אפוס לשון ראשון - שאלה דהוי דיבור
אין סוף הדיבור נכנס בעצם ההתחלה של הדיבור וממילא תפיס
שני לשון - ולפיכך אליבא דר"ש עדיין נשאר גדר של חלות
ולא נמצא בו הותר מקדשת דהגדר נשאר כמקדש ואליבא
דר"ה אין זה גדר של חלות אלא חלות חוץ שלכן שני
מגדר הראשון נמצא שיש טעות בגדר הראשון ועי' שיעורי
הגר"ש במערכת אי הוה אבל אליבא דר"מ

הכן איתא: כשבועה לשנות מפרט לכלל אינו מתיר ההותר מקדשת באומר
בלשון הפרט מורה שרוצה לאסור אחין ומשיה אלו הוי יודע שאחיו
לא הוי אומר לשון זה אבל הכל אפשר לומר דבכתוב ההותר מקדשת
אליבא דלת איסור שבועה - שור דהגדר לזה ולזה איכו שכלל
אף אחין באותו גדר נאמר לזה וכן מוכח דהוי רעא כ"ו:

(1) מו תפארת ציון על רש״י ד״ה דגש דגול באלו נאמרה הכל ברא

תלאן נ"ב - ע' רש"א ותפארת. כיון שנה אצל אליבא דבעל
ופי' הרש"א דאשמעינן דבתולה נ"ב לו לאיסור דלדה תלאן
אלו לגמרי שזה הוא דין מחמת שגגה דין מחמת פתח דין מחמת
תפלה

הר"ן ד"ה סיפא - ע' תי' רע"א וצ"ל ואני דבר ולא אדע ומפר אני תמה
כפות רק להפר ואיך נאמן דכאומר לזה ולזה דלמ"ד ליבו למד
דבשו דבל הותר מקצתו הותר כולה דשלמו דכולה למ"ד
הוי ג"כ שינוי דבכלל סתמא כולהו נשמע בלי שיור ונתנה אומר אלו
היתי יודע היתי אומר כולהו חוץ מפלוני דבזה שינוי משא"כ לזה
ולזה למ"ד דבזה דאילו הי' יודע לא הי' אומר על פלוני דאשתכח
שבזו אין לזה דלפי איך דלזה ולזה ליכא שום שינוי כלל
אלא דבזו מחסר ולא הי' אומר על פלוני ולזה נ"ע - וכתבתי לפי
דבריו רע"א לא קשה קושית הר"ן דבזה להקשות על מסיפא
דאפי' דבסיפא איירי דלמ"ד דלזה ולזה דבזה לגמרי לא
נדר שבועה מקצתו

הר"ן יש - דלא שאלה קאמר - מכאן מוכח דלא כמפרש"ט כה"ו שנתבם
להלך דין הכתב את בני משום דבעו דבעיל שדר דבבו
חיטן דבעינן שוח מוגבות אע"ג דמקודש לא יכלו דנ"א דבענין
שאת

הר"ן ולאו אפלוגתא דב"ע ותסמיך - ע' תו' חג"ס כ"ה, ד"ה דתשנה - ואינו מובן
כהנ"ל איכא דפרה דאיכה מנן אליבא דכ"ע דבזמנו סי' נדב שפוטו
א"א שנימא דפרת עד"ל ממשנה

סדר המשנה כמשנ' דבל סדרת הרגש כולו הוא דע'. המתיש מקצת
יש כיעותי דהמשנה נמלא דבל הקדש חשב קנדב טלת (1) וע' שמי יבמ'
סי' ל"ז - ויש לו לפנים הר"ן כ"א, דבעל הירושלמי ה' ממ"ז אבל גם היכן
שייך מעשה של
חלה דנו - ע' תו' רע"א יו"ד רל"ד י"ב - דבאמת חלה דנן הוי רק אונס
ממון דיכל לשכר משמשין - ומה אעבינו דבאמת דבכי לו אדבי'

א' ר' ראשון יבמות ל"ג - מוכח דבעל למנין א' משני מדר על תנאי נמי ילפינן
מסך קרא / דבעי כאלו לא מדר על תנאי ומוכח דל"ד למנין מנשה"ל
ועי' רש"י רבא שיא (ד, כ"ג) וכו פבלתנו מנ"ד שהוא הפלג קדוי על
שמי - והלו שאנו אנו לא נבו פבלו וכו איש הרגיל לפטו

① וזהו דוקא דמשנה

דבר אור בדברי הרב דאסמכתא - עי' תפארת ציון, ועי' נדבי צמוני ועוד
אף כאן בזאת אפשר בה"ג באלין עד גמר דבריו לכל מה שאמר"ל ב' אור
בפני ירבו שיפהו ממנו - וכלם לפי הכן ע' בדברי צמוני שמעלם
באיג בענין שיש לי הוי מיל בהם, אבל לו יודע כן פר"ב
חשוב בפני כולך על רב של כונת לעשות מרכשו אלא אינו
משן מאד מה שבכן מפיו כהוראה מורה מיפה לך - במשמע
בעיסוב מפני שאין לאי בהלכה - ועוד הניך עשלי קנין
על הדבר כפי שרש וכו'

ולכה אומצה אלו ואלו מותרין - ע' רש"ש - יש לעי' דהרי אוסרין בשוגג על ידי א'
ומכ"ש שזה קרוי הותר מקצתו

ד"ה דמוכח וכו' נמי - כמבו' בגמ' ① כמש"כ הא' ר"ש רע"ק סי' ה' סוף אות
ה' דהתוס' מדכ"ל ק"י וממה אלה דבלו מ"מ אינו מוכח כשאין
משלם והוי קנס וכו' דבלו עושה שלו וע' תוס' ר"ה ר"ג
סי' י"ג שכ' ולעק"ר א' מינו משום לגי דשפירות או משום כל אגודה ע"ש

דמוכח טאין על קלבש - כמבו' הרי חולק על התוס' וסל' דליבו בונו' במלכות
דהמקומות וע' רש"ש

הרי הנטימת ע' רש"ש והאילג השאר וקיסי הויר באין הי דרור לו
שיעקרו מדוע הקדישן

(1) שור שפב דה׳ כ״ש כאן ס׳ י״ח

מאירי אין פדיון אלא בדבר שגופו קדוש אבל דבר שאין גופו קדוש אלא שאנו מקדשין עליו אין זה אלא איסור בעלמא ואין פדיון לאיסורין ולפ"ז אפי' קושית קודש הרוב (נ"ד י"ג)

תי׳ רש גיטין (מא.) שנתקשה בשטר א אפשר לגלות עיניה הרבה
וכל מה שמועלת ממשמעות השטר מועיל לאותו דבר

הרן - שאפי׳ לא תפסא אתם קדושה אלא קדושת דמים ע׳ שיטות הרא״ש שהוא
דנהי דמעלין קדוש לזמן מ״מ קדוה״ג אפשר דליכא הפקר ועי׳
קי״א (שהבין דהוי קדוש ואתם דא״כ אפשר שהוי כונת רבא
דבק אשה הוי קדוה״ג ומוד אי כל ל׳ הוי קדוש הגוף וכל להקריב
וכן האמר דקוה״ג (ע״ש) וכנה לפי ביאור הקוה״ג דקדושין
הוי קנין עולמי - א״כ אין זה דין דקדושה לא פקעא אלא דבמון
דל״ש לחלל קדושה אי לא הוי קנין עולמי אא שנה להפסיק הקנין
ובאמת כן מתבאר מדברי הרשב״א ונחלקו אב״י ורבא אם נעשה
קנין עולמי להקדש דקדוה״ג דרבא ס״ל מפקנין שאין לו פדיון
ע״כ דנעשה כולו של הקדש (כמשו כונת דבם) ואפי׳ שיש
בה לפדותו דע״כ של הקדש מורה שאין להקדש דעלות
החלטי והרשב״א כתב אליבא דאב״י - דהא משכחת קדושת
פה דבקיה דפדיון וכמשו כונת דגוף קדוה״ג נפקע דפדיון
אתם שהומן נעשה להקדש דעלות החלטי הת״ל נפקע
דעלות ע״י שהומן - וכנה מש״כ הרן שאפי׳ לא תפסא
אותם קדושה אלא קדושת דמים (היינו דעלות זמני
וממש א״כ וקנין דמים דאשה לא משכחת - היינו קנין
מוגבל ודו״ק וכנה מה שהקשה דבשלמא וכל להקריב
קרבן אלא לזמן כמשו אפל דקנין להקדש להקרבה אינו
דבוי רק דעלות זמני וכמו קנין פירות דשוה שהיינו
נפ״ל

הרן הבו דבקול המתפ״ס - ע׳ קי״א שהמר שבוי דין אתם מהדרין
ודמי עולה דאלה קדוה״ג הוי דנא דאורייתא ולע דמול דמדין
שהמר דאליבא דב״אבא מבוע אתם דדרייתא עולה כל ל׳ - ושמע

ון הכא אפי׳ אמר עולה לעולם ג״כ יהני דשאני לזה
בלי הקנה

ע' תפארת ציון דכ"פ מוסיף על הדריתא לאחר ל' יום עולה אין לו
אומר מעכשיו שלמים - ולא משדשינן רק מוסיפין - דבסיפא לא פוי
הדין והוי כו' לומר ששלמים - אבל על הלאן יוצאין טעון הבאה

הר"ן - כיון דאמר כ"ב אומר מעכשיו שלמים דהוי כאומר דבא, ומשמע דאתי כב"ד לא
גזמו כלל כיון דבא לעקור הקדושת שלמים שכבר חלה לאחר ל' והוי
הקדש שני דאינו חלה וע' שיטתי הנגע קכ"ה דבפנינו דכל טעון מתנה
אינו מתנה

הר"ן בפשטו - דלא גרעה אמירה לגבוה מכל קידושי אשה - ע' בשיטתי הנגע
(קכ"ו דכיון שבשעבוד של הבעל קיים מלבד קנינם. דהוי כגם
באילו קנינם הם קיים - והר"ה דמשקין אל עומנת דהתלבו בנחוש
באילו קנינם קיימת הה הכ)

אבל ובמות דבגו ד"ה קנין דאמירתא לגבוה ומשום באילו מוסר ליד הקונה
למעוז ידו ולקנות בשעת הזמן שקבע

ר"ן הכא שאני - כמעכשיו - ע' שיטתי ר"ש [illegible] - אמירה לגבוה אלא
כמעשה לומן שלא יוכל לחזור כמו באומר מעכשיו ולאחר ל' דבעלמא
שיש לו דין מעשה אפי' שאחרת הקנין הל לאחר ל'

מתני' הל נדפין ס' י"ב ע"כ ל"ק הר"ן אלא באומר שיש בם יהא
הקדש לאחר ל' שלא חייב עצמו בלשון נדר לומר אקדישנה הלכך
כל שלא חל ההקדש יכול לחזור בו ונחלקו בזה הר"ן והרשב"א
בכ"ב מפי' מכירה הט"ו דאם אמר כל מה שאלד בהמתי יהי' הקדש
אע"פ שאינו מתקדש לפי שאינו בעולם הר"ז חייב לקיים דברו שנאמר
ככל היוצא מפיו יעשה

תפשוט דבמא כ"א - ע"א וע' קהלת יעקב סי' כ"א שהעלה
דבקושית הק"א הוא דאל לאחר שהקדישה יכל עכשיו להקדישו
עוד הפעם לשיטתם כיון שבידו עכשיו לפדותו משא"כ ראשה
דעכשיו אין בידו לקדשה לאחר שנתקדשה (1) - והר"ן ע"כ צ"ל
נח"ת לזה מקושיתו דאטו היא תמשך כפשוטו - דכאו
אין בידה להתקדש עכשיו כשעומדת תחתיו - ועי' בסדרת הר"ן
דכל שלא נפסקה רשות אחרת מלפני הקונה והמקנה
וכל דשעת הקנין רשות להקנות על אחר שנתגרש
לרשות -

והנה משכ' הר"ן דאינו דומה לפדיון אחריו כיון שבאר
הפקירה עצמה ע' פרה אשר שמעם דאי מה חסר
כאן ואין בעבר כיון שבידם לחזור מהסכמתם

הר"ן ל"ט
נסתלק רשות דמלך הראשונים מפני - משמע דכ"ז שלא נפסק עדיין
רשות בעלים עליהם - וע' הדוחק בזה (כ"ג, ט"ו) בלשון צאלה אין
אלו דמי שפוי של מתפלהם (2) (וע' משך חכמה באוקימת ואל גאל בשמו
ע"כ) וע' דרכי אברהם דכשנפקע רשותו דטלה כח הקדש
לפעול חלות אחר

שיעורי הגר"ש מעורר על הירושלמי על דמיון של מחלוקת כ"ו
וכ"ע דבפ"ב הוי מחלוקת של הלכה והכל הוי מחלוקת דאוימא
וכמש"כ בעזר אמלוי דאוימנא דבל כח הפרה נעמד שנקבעת על
בעת דעלה וזכו

וכדי הוי - אין הבעלים ושא עולה אינו קנוי יוצא

(1) והק' קצ' ועוד שני' הגמ' דבעיא פדאן הוא דמעכב גם הוי דינו דגמ'
הקדש אבל פדאן אמרי' לא הוי דינו

(2) ועי' תוספ' מ', מה הקדש דין דבר מקח דין דבר חילול ועי' רש"י,
ופדה דערכין ויסוד המשיטא אליו הרי חילול ונאמר לא יגאל
ונמכר דערכין הרי מקח ועי' גמ' אמורה כג: ד"ה לא דנהב הפודה
הקדש שלו כהן אמר שמעי' דמחולל על פחות משוין אלא גזבר
המוכר הקדש בריך ג' או י' (לעירובא) ועש בגליון הש"ס שמביא
הטו"א דאפי' (מגילה כז:) שפר מאי דמין דנשאלין על הקדשות הלכך ברגלים
הגאו' ודיגל לשאלה איני לא יבין מלשונו ובדיבור גמי (וכעוד
הכא אירי דלא הוא ליד גזבר דומיא דנדיבות וכו' שלא נקלטה ועי')
ועי' כן לגו' המקדיש - מקדיש קרני הרגלים ועי' תוס' כ"ד
דבל"ק עו', את כט- דבהמה מעיקרא מהני דבחולין שייך גם
דקדשי דבהמה

עורבין - הקשו מסתפק באם לאחר שנולדו (1) - בתחילה אינו ליהנות ממגר
ובאילת השאר מלבר בשיק למכור עורב - וממכר בינקי מהבתו
יתהנה מכאן

מאירי - דמי שנתערבו נותנו להכי לגבי אדם שהוא איש ושהוא גדול
עד שאדם שמונו דרך אבל נשים אין שהוות שמע נוטים מפני שהן
מכוסות בראש למולן ואין שער שלהן נמתח להכיר לגבי אשר
והקטן אין מכירין בשהוות אם הוא זכר או נקבה שכל שהוא קטן
הן זכר הן נקבה מגלה בשר למולו ונ׳ הרבי ומלדושהן על ה׳ (2)
שי"מ - שכאשר מטמיר לסמיל - ועיין בצימנין במיכבי דלהלן - אבל נשים (3)
מאירי ולפי דרכו מדגן שאדם נודע ממי אליו דא למולו

צבי אנשים - ע׳ דברת אשתהן שהובא בשעה דלעסקי ממש וע׳
דיאור דבבא ח, (ד,) דבקונא מאה ב׳ ע׳ במאמר הדין מוכיח
ויש לומר דהבל מפשרין אותו קטנים וקטנות לשהוכות דגלוי הראש
ואנשים שהממין משוכה ובמקום מגולה וממשיע על הצפיר דעלות
בבוות - וע׳ אהרן (כ״א ד) על אלכסם דנות ישבו בחומת
בראש דשוק אחת פנוי ואחת אשת איש ונהנה האם משפט
באירי דבעולה והוש פי׳ באירי דבעושה ואומנם אשר ע׳ דבבא
א׳ פנוי משפט׳ דרנו ישבו ולק לאשה ובע דטמא

① וכך רשא בדבני מרגש אפי׳ לרגע בפלקי ואין לאויר החלון
② ניכרין לפי שמלבושיהן של אלו כמלבושיהן של אלו כמנהג הישמעאלים
③ מחוץ מיכאן ולהלן

רבינו אברהם מן ההר - כתב הר״מ הכותים ותאיבו ירושלים ושנים אמה
יותר מכל הארצות - ושנקלט האותני והיו שומרון היו מלומדים על
הדוניה ירושלים ומשנים אותם ובועסים על הדניה ומשתדלים בכל
כחם שלא תבנה ירושלים

מאירו שסודר שמו אמרו אמר

(2) והנה ר׳ יהודה המאיר הכותים האמינו הכותים בעלי לרגל בזה הי׳
להם קרקע ומי מנח מצוה הי׳ שמור כיוצא הכותים גם ח״ב
דק״פ אומר בגולה בזמן שח״ב דראי׳ ח״ב דפסח לפי בזמן ק״פ
לא בקיום הגוף והנה דרית שני לא הי׳ היובל נוהג (3) ואולי
בזה נתאמנו ומי משך בעדשות דסוגי׳ דקהוד אוזמאם
(תשנ״ו פסח)

דיבמק - מ׳ חי׳ הגרי״ז עה״ת תולדות ויקרא יצחק

הכן שאינו נכנה - מ׳ דרכה אברהם על ט׳ו, ד״ה שדוה וכן הקימחי
הגר״ש ד׳ סכ, משום ככון לשטות השדות השדוה שלו אוכל
ז׳ ימים ליש נפש דקונמות עיל הכן דמס׳ שדות, מירמ לי
שדוה שלא אוכלו כלום חודש מיל מהולזינו אין נצטפו לשדוה שלו
אינו ג׳ ימים ונימא שאפי׳ לאוכל שיש נ״פ אך לו לימוד השדות אלו
לא ימוד השדות עד שיסתפק ואמ״כ יאכל וכן ד״ז לשדוה שלו אינו ג׳
בכהן הט משום שהוא בכל שאא בשכ״ ישן החוק ג׳ והולכין לא אותו
שדוה של כלום אבל נפ יכל לימוד השדות מאי אומה שימות לשיסתפק
ובזה שדות משום סכן וממ לו יאכל אלו שמר שם יכל לימוד מין
אלו שפאו לחרה נ׳ שמם כבא שדות שלו כיבו שלא ישן ג׳ רצופין
שלו טעם כלום ז׳ רצופים - אלו וכן שמדן עמו ולא מטמא בשול נשדר (1)
לרגל את המצות בשול נשדר לגבות אך

① הרא"ש מבאר בפ"ק ס"ל דבין שבהכרח יצטרך לחזור עליו ובין
דהכרח יצטרך לחזור עלין משום לצו דפקין — הר"ן מפרש
בטל כשצריך לשנות את הידוע
② פ"ר שכן הואיר דקרן אורה על דברי הר"ן
③ שום עכ"כ דלוא ריש חגיגה ב"ה ובדין דסוף נדרים

ל"א:

מהרש"א - בשעה הנעמד ועומד - אפי' שלא בזמנם

כיון שהפסיקו בכל הגוים קרויים ערלים - עכ"ז אינו קרוי ערל וגם
הבנות קרויות בנות ערלים

עין איתבו אין נתינה - רמב"ן ריטב"א מחייבין אותם, מהרש"א סוברין נשבע
בדין אחברתא גם הגוי מיאמן

עין אליהו ירושלמי כל המוכר מקום אחד מטירין לו כאילו קיים כל
המצוה והמילה יש קיום אמיתו

נודע ביהודה - כיון שמצות יום השמיני אינו מעכב עליו אין להכניס בסכנה

לב"ל שאני נכנס מעליו - עי' רש"ל יו"ד - ויל מדוע קטון גר נימול
ואפי' בבית בעי, גירות הגיל הקטן שנולד נחשב כבעל אחריות וילדם
עוין שלא נותן לפי טוה - ע' תשובות בזה

שדה האמורה - עי' רד"ל בקא, על יונ"כ שאל לקיות רשדה

① סקירת ספר ויקרא

שו״ת רע״א סי׳ מ״ב

מהרש״א למ״ז דלא דחינן מפני שמלו משה רבינו - ודחה אותו ע״י שהי׳ מסך המצוה להבל
את כלל ישראל והי׳ בספק לזכות אותם
דקשה משה לכהן השב שאינו שלוחו ד׳ והבא לכהן

דרכה אברהם ממהר במילה שלא המתין עוד הכל רקע א״ב מצוה
הזו שלא נתפשה

בנין יפות - ויהי בדבק

הכן ולא שירו - מקום המילה כבכתיב ולא משה בלין - במדב׳ כונתם כמ״ש רש״י
של לי זקן הדרכא שער שבין רגליו ובמדב׳ זכו שער דית הערוה
ולכאורה קשה דמשום אינו אסור משום לא תלבש ועי׳ יו״ד קפ״ב דט״ז
דשיטת הר״ת שרמס פרי״ם מותר ועי׳ דמ״א ס״ק א׳ דבמקום
שמעבירין אותו כל האנשים אפי׳ לכתחלה שרי

חתן שמעבירין אותם המצוה ראשונה

מכניסין אותו - ע״י יין ויקר - לפי שאינו מותר ושל רחמנות דהקב״ה יולי רבה
להתנפל ע׳ הכרוב׳ והמנולה מלוכי׳ ושפיר על מילה שכן נכנס
לפנים ממה להיות גם ז׳ ממש ונבה צמיד אפי׳ על הא׳ קיק

מהר״ל הנזבה ע״ד - כבוד להשיג שצריך ראוי לפתגיר ולהאמין בו
יאב׳ והוא התעצל - לפיכך נשארה בני ואח״כ יצאו הנסים
ונפלאות עד שצריך הכמה ראו להתגייר ולהאמין בו - כמו וישמע יתרו
וכן דרחב הזונה - שמן מזרק שמע על כן צדמות אח״כ

כי טוב נחש דיוקו - למה אינו שולט משני שאין מאמינים בה

ח״ רית הלוי כיש פרשת לך לך שיש ד׳ מינים דמילה בערלה הוא מול ראשו ופריעה מפרידין את התפרון ממנו ובזו מאוסה היא הערלה ויש בו ג׳ תוספת מילה ובזו שאמר התהלך לפני והי׳ תמים ואותם דרגא ד׳ בגרים - תמים דלא מול וטומאת הערלה - וע״י יתוסף קדושה ומילה בזה יהי׳ כביאת דרגא, ולפ״ז פליני מודן הגמ׳ בידן אתנו כעבה

ר׳ן צבי - ממשפט חכמת המזלות - פי׳ דחכמה זו אינו נוגע אלא למי שתחת שליטת המזלות

חכמת הטלפון (שמות קל״ב) שאין לרגלי ישראל מקום עפ״י הטבע

ר׳ן שפוריקן נרתן דאורה - כמבו׳ כמ״ש רש״י וירק כתפוחו ונראה מלשון לבי בין - ע״י תשובה שהם (ו,ט) דאותם שלא נאחזו דאורית נעסקו דפגמי אוריתא - נב״ל דיה עוסק ומכסף

טפול - גוסי פי׳ חניכיו ילידי ביתו - א׳ קאי על אליעזר

להכון אלא אותו אינך - יש לומר לפמ״ש המפרשא לאו; דפאינו מאם עד משה דינו הי׳ או מולו סדירין או משוח בגן אנדרתן זו היא מיתן כמבו׳ בכ״ב לו דגיטין

שאלמלא אורכה טוי נתקיימה שמים וארץ - אולי כוונת בעל הגה״ק (אפומא קמא) קודם איסתבל באוריתא וברא עלמא דבר נש מסתכל בה באוריתא ומקיים עלמא אשתבח במרבה וקיומא דכל עלמא אוריתא איהו, ובמאה איפו בן (1)

(1) באיתבל דאורייתא דאיהו מקיף עלמא וכמשל כונת למשל דנה"א
שער ב, יב. אם ה' ח"ו המולת פני לגמרי אפי' רגע אחת ממש
מעסק והתבוננות התורה תיכף כרגע היו כל העולמות נחרבים ונעלמים
ממציאות לגמרי ח"ו - וכמו כונת וחי' עולם נטע בתוכנו חיות שלכל
העולמות

לקו ע' כוכבי אור פ' כג

גיסי הרב משה פאללאק העיר מדוע קושיין רימות הראשם
לעין השטן בכאשר קושיין עולה לימות הלדק שיש יוצא
שאינו משטין

ל״ט.

הר״ן מבאר חקר הנאה הנעשית ע״י מאכל אם אכילה אסורה משום קו׳
או דמאכל כולל הנאת אכילה

אפי׳ דנאי - ע׳ תוס׳ - דאפשר דצריך לפרש להוי פירוש.

שם לפרש ע׳ אלא השתא שמותר מדוע גרע מקום שמשכירין ממיפסק הי׳

קונם זה רגלי

הר״ן אמר רבא - אפשר דס״ל דאיכא דאמרי דמתשמיש שאוסר ג׳ דברים
הנאת המאכל והנעשה ע״י מאכל ואולי הוכרחו לפרש כן דאל״כ
לא הוי לאסור אכילה דאו הוי מהדברים הנעשה ע״י מאכל

ל״ט:

הר״ן - דאף הכל נכה לי אגר ביאי - כמבו דבעי אגר בידית ואי דיינין
רק ע׳ ניכוין לא מוצא דדינין כר הריב״ש על הירושלמי דב״מ י״ט, ד״ה
חד - ולשון הרשב״א דסוגין אינו משון לזה

נכסי מתכיר - ככונת הלשון משמע שאסר נכסין, ודברי הר״ן ז״ל מ״ד
מידי אלא שמדרות ונרק אליבא משמע שאסר הנאות אין ומ״מ חנוא
ס״ קו׳ (לוגי אות א׳) שלשב דלשון הגמ׳ ל״ד

הר״ן פרוטה דר״ל - דבי ר״ן כיון דלא הוי דבר איסור הנאה
ומיהו כיון דאפשר דמי ומאפני ששו הנו עלי ומ״מ אלות השתא
ונסברא דע דבפו כדי להיות שיש דבר שיהא לו כבר כמת הנאה
ממש לכה״פ פרוטה וכיון דלא ל״מ נהנה כמת ומ״מ הרבא אורחך
(אורחא׳) שבעלה דבון השבח מה דמשתמש בשבו מני אמו דבר גופא
מה שפטור אם יבא - פטור זה שוה לאכה והוי שבח והנאה
וכיון דעצם הפטור שאם יבא ופטור חשיב הנאה משו״ה פי׳ הר״ן

דאין טומאה לאיסור הנאה בזה, והדברים אינם מובנים כלל ועי"ק
אף דאמת דאמר בזה, והנה מסוף דבריו משמע דגם בזה גם אסרו
ועי' דהוי מתים לא הוי דבר הנודע על הנאה הבלה לפרקים
ולעניין רחוקים

ר' יהודה דרך המר דאפי' פרוטה דכי שבאה מים ע"י מכרת
האבידה משכיח הגמ' ופול משכיח ארי וקצב בפ דרמא
דאף פועל מוכר משמעון ויטול חרבו של שמעון להרוג אותו
האם נימא שלפנו דבל משכיח ארי - בא משמש דנפש שמעון
ונפגה מהלו ובוק ועי' תוס' סוף כה מהני, ודשמרי הנפש
וזה שבינוני לדמם

ל"ג,

ד"ה אלות השמר קמ"ט שעשיא מחנו הל זהו מספקר י' שלפעדק א' מפני מעולה דאף ויכול הבאלה אל הי' סילוק או הלואה דלצ משפט קנין והמדך דלצ זם דל"מ דל"כ הכא מפני הנהנין להקדש - לא יסכין להמחילם - ואולי דבפנו אינו דולם שימוש

הר"ן ד"ה אלא תפול הנאה להקדש - הרב איש כמ"ש התוס' קלון, ג' שפעל אביזם נותן להקדש דשויל המתיר והוי כאילו קבלו המתיר ול"מ שנהנה דעל האביזם מהמתיר כיון שפוצא ממת לצורכו אבל דהציור הכי דנכסי בעל אביזם אסורין על המתיר לפי דמתין ע"כ דכל שאינו נותן לצורך המתיר דא"כ מהנהו ואם נותן שלא לצורך המתיר מה המועיל דזה דע"כ נהנה מהמתיר והזכרת אלו נכללים דבעי התוס'

שם הסתא בעינן דבעי על אפי' - יש לנו הא כבר הר"ן שם דהיתם צו שייך רק דמודם הימנו ולא מנכסין - וא"כ יש לנו דבעין לעיל איירי דנכסי דבעל אביזם אסורין על המתיר והיאך מותר לשלם לו מנכסין ודאמנו לפמ"ש התוס' את א' דבעי לאו דוקא וכוונת דמודם הימנו איש אבל לפמ"ש דבכל מודם נכסים מודר הימנו ג"כ א"כ יקשה דהיאך מותר לשלם אין מודרים נכסיו ממנו

שם נאמנו שבע שכר ה' מצוי ידבן - וכנה לפמ"ש רש"י ב"מ ס"ח, דמשלמין מעט פחות מסלע דשויל שדל מיני היאך מצוי שבע כלם על דהפש ואינו משל כה"ג כוונת

ל"ד:

הרא"ש - ע' קי"א שאמר דכיון שנפלה לגולה אימתי מיד דהקדש ג"כ חלה
לזמן שנסתר נפסק דה, ומזה המוכר דיכול לחזור בו כיון שלא
חלה ההקדש

הר"ן - ע' קי"א - היאך מבינו קנין דכא דשדה תאינה, ומה שכתב מיד קודם
שהקדיש וע' דרכי משה ונו' אולי, השואל קס"ד - דבעו
שיפול לזמן שנסתר נכנס תוך הדא

לבורים לדין - אולי אליבא דמן רוצה לקנות אמה ריש קודם מיגתן
ומשנה לה הודעה להשמע דכבין אפו דכשון דכיפ מלוית טובה
בו ויש לו דבעי לכם קנין ואזל דממלה ל"ג אולי יהא לכם קנין (1)
ע' דרכי משה ומין קצר

ככרי עליך - ע' אולת השמש

(1) ומשני רבא אמר דכמצא דהוי שיור דקנין דבעי אף לעורים
ודמי פרה לעבדן אך יש לו אין עמו לכוונת הכ' דבעי כמו
דלא נפקא לחולין ואז יש קנין להוריש משום דלא נפק לחולין
עכ"פ כנגד קנין צב

ל"ה

כן - אלא תרגומו קלדך וו' גצ

גיסי כי בעצם חשוב באשה לו ליהנות מהשדה ואז לית השלמות
ומ' קודם החרות (נ"ב, י"ב) שביק מפקן דלא ממון מעולם אלא באית דו (I)
גליון הש"ס - מחי' חו"ב וכולה ועוד - והרי אינוש בפב באו'
כאן הי' סודר בפרא סל' בגל דאמינא מקנה לו הדבר ושפיר
הקשה הגרע"א

(1) דין מחילה והוכיח בקנין פרטי לא הוי ממון עצמה ומי דרבא
ושרהל שהוכיח משפטי הדין שהסביר רק אם ממלות באל
בקנין כללי כל להרן דלא והוי ממון עצמם

ל״ה;

גליון - ע״ס שקשה שנולד נפל וע״י המצבה איתן

אילת השחר - נפש אך אינו רוצה שפגן גם יקריר רוגן

ע"ו,

ברכת אברהם תקף - אין שיטה לפגל חשש מעשה או
בפני רק מחשבה פסולה. ערוכה ועי' מאירי דף ה. שבאור
בנימא בין לזרקה ומשלם ומצרף באין לזרקה על מחשבה

ע' ברכת אברהם שמשמע בפני הרן בכוון במתייחס הקבלה לגוף
הקרבן לזמן מחשבתו גרידא לפגל הקרבן משא"כ אין מפגל רמב"ז
מתייחס על הקבלה לכבן המפגל בהו אינו עושה דאמרת שליחות
ובאמת לפי בפני הדרכת אברהם חזינן בזי' דבן שליחות
מסלקינן הפעולה מהשלח ומייחס להמשלח ועי' רש"י קידושין
מ"ב: נימא שלוחו - יתכ"ב שלוחו וגו' השאלה

מי מחשבה כרא - אינו מובן כב״ז מפני שצריך להעביר תיקון
הכלי ובפרט שמות האלו ר״צ קידושין נח: דיש לו דינים חלק
אחת פוטרת את הכלי ומצות נתינה ואין דינים על מצות
נתינה וכמבו כמות הנתינה אלו דמות הכלי אין יפה ושמ

לא ילמדנו מקרא - ע׳ בשאלו שהמור בריאני מאמרו ושמעתי שאומרין עליו
שם תמן בהנאה להקדש, וע״ע רק״א שאמר בשטר מתים ללמדו ואכ
אמאי תני סתמא לא ילמדנו מקרא ואם תאמר ר״צ אות י״ג וצע דעתם

שו״ע הרב הל׳ ת״ת - (פ״א, ה״ב) הקטנים צריכין שימור לשמרן שלא יצאו החוצה
ויעסקו בדברים בטלים - ומי שהוא בעל מלאכה ואומנות ומניח מלאכתו
ומלמד ה״ז מותר ליטול שכר כך מהבעלים שאינו אלא שכר בטלה הניכר
ומוכח מפני ביטול מלאכתו ואפי׳ אינו לומד עמהם אלא מקצת היום
ומקצתו עוסק במלאכתו ובעסקיו - ואם לומד עמהם כל היום ואינו עוסק
בשום מלאכה ועסק כלל מותר לו ליטול שכרו משלם אפי׳ אינו בעל מלאכה
ואומנות כלל - לפי שאלו לא למד עמהם בודאי הי׳ מוכרח לעשות איזה
עסק להחיות נפשו ונפשות ביתו ועכשיו שלומד עמהם כל היום
ואינו עוסק כלל אין לך שכר בטלה הניכרת ומוכח גדול מזה

הקטן - כמבו׳ מוטל בכל ת״ת אשלומין על הקטן ומקלהו רבה שמוטל אותו
ת״ת וכמבו׳ בדבריו כמו באמצע דגיטין ס״ה, הפשטות מקום מקח
וממכר ממכר וע׳ רש״י בדבור כהר שיג ובהר שמונה - וע׳ שלמי נדבה (1)
ע׳ קדן אורה שהמם מבוע כמוך שאינו מלמדו מקבל שכר
מוצא נועז בספון אשון הנכים לקדש וע׳ באהל רי״ז אות
ג׳

ואולי צ״ב - וע׳ נדבי צריצין

① מה שנאמר על הכן באיג של תאלמידות הגיגם נכונים כפשוטו אינו
רשאי?

ל״ב,

לפיכך אין אשה חייבת באחריותן - עי' רש"י, רמב"ם קלקלה
ועי' בראשונים שמורה מסתם באופן בפני היזק שאינו ניכר
כיון שכל שמירה על משהו ודאי מועלת בי"ש חייב שומרין אף על
כפה שאינו שלו ר' קפ"ו, רמב"ם כ"ט

להשכיל
הר"ן ושמו שם - עי' רשב"א ותוס' וקצר להו ושום שם שלא יכול יבול הפסוק
דין כל פסוק ופסוק ויבין דמקשו בכל פיסוק טעמים שלא יבוא

ואמרי לה את המסורת - ועי' שלמי תודה דבר מיבין מודיעין דמקשו ולמיבין
ר' דברים משום שכל אלו ע' בגל שכבו לימ"ד בפיסוק טעמים

אשר הנערה אותו ימים או עשור אחר כך

ע' מנחת שי בהגהות (י"ד י"ג) שמעורר על פי' ה' של הר"ן בכתיב
אבל מכיון ואמר אחר ואחר לשמרו, ולולא דברי הר"ן מפרש בפשטא קאי על
יוכר רמז סמוך וביאור הגמ' דק כה - שמובח משמע שלומדין אורה שדרש
על הרגע

ג׳ב הר"ן משפטיך אבות רבה - דבק על האנשים שהיו דלים ומחויב אבול
שהיה הבושתם עיש, ולפי' מורן - באבל הצדקים עושים הפגמות
אלה אבל הדברו הם והסוג אינן נימס לכל שכב מישם אלקים

בדקדק - ע' מנחת שי שמעורר באבלין כתיב מקץ ולא פסיק

(1) מה דכתיב אצל משה רבינו ואחר תאסף אל עמיך

ל"ח.

ירושלמי הוריות

ושכחה - ע' שם ולמה בשביל להזכיר את הטפשין שיחזרו על
תלמודם - אעפ"י ששכחו מה שלמדו כי אולי עתה ב' במאמת חנם
כמו למשה רבינו

כ"ק הנאה - רש"י בעבור העשיר היו מודות, ועי' רבינו הר"ן בשו"ת ג'
ד"ה נ"ל ש' לאמונה - ורתו"ס ולמען יערב בעיקר או שלו מעלות
אלו מצטיינות מדת הענוה שלו
ג' שערי הוראה ע' מעין הפתיחות עה"ג

נעשר מפסולות של לוחות - ע' באר יוסף ק"ה

גבורה בין כל הנביאים עשירים - חוץ שלא הי' להם כל המעלות - אעפ"כ מעלות
העשירות הי' להם בהכנת המשכן רבו'

אלו אפי' האגרא - מכאן שאפי' עשיר ואפי' לו חמורים רבים

הכן אלו אפי' האגרא שלא הי' נהנה משל אחרים - ע' מפרשים בשבוע מאי
הנאה איכא

דילמא משום בזיון - ולא קול משאות

ע' אלהו - משה רבינו לא הי' חושש שמשכירין לו מחמת חושד בשון בה
משום אצל עצמו למה יחוש ממנו

אלית הבואר ונתן את אשתו - ממרר באיבו דיש פרק הנושא אין שיהיה
פסקו ליתן את הבד כיון דבעי כריסו ל"ל לכן א' בן ולא' נותן במיל
ולא בא לומר כיון שיש לה כבר מזונות אינו צריך יותר

ל"ח,

הרשב"א - כל שיה ושיר הנו מותר לגמרי דשון דשיה כשמן
היתר קל שני מותר ומה שהב"ז משיג אריב"א (כמש"כ כונתו דשוי מדרבא
אף וכמש"כ המג"א ס"ק ל' מג"א לר"ז דמגיה דשבכן ס"ל שיש היתר משהגש
כשמן זה אינו דמן ולר' דאילת השבת - דלפי' הראשון אינו מתכוין עדשין
רק אחר

מחלוקת כאן - דאולי בשמות לא יהני לה הפיתוח של עדשין משא"כ
דלפורה שפל לשוחטה עדשין - ושיש מחבר את נחלקו אם יש חיוב
תשלומין ע"ז - ולפ"ז המחבר מבואר הרבי המשנה המחלוקת למען נכרי

השתכתי אחד הבלה - יש לעי' אם אסר אליו רק נכסין הא הם דבלא עיסו
המחבר משמעו הסוף - ולא מהשגה יד' שלו וכמש"כ יש לו קנין דגופה למשך
יד' או דנימא כמש"כ המג"א קלן א' ערך דבאוסר כל נכסיו אומר
הנאה וכו'

כן ודאי דעבר - כמש"כ דוקא עשה שלא ולא כאוש ומלא, ולא קיא דמציע
אף, דשוי מידי דלר שיאות אסור ולר' דאילת הראה שמעיר
דמשלו גרע מידעא אליך לשלטן דשלו דשש שנוטלין שפע

הרן אלו - אע"פ שיתעריב - אינו משל כה"ג דאפי' לא יתעריב כמש"כ
מה אפי' פטור מלאוים דפסיקה מבשותא ע' הלשמן

① קשה להבין את זה בכל מקרה אחרי היגו סילנק היצק מבחוץ
ונגיה לא כמשריה את ממונו - אבל הבל כוון שבל נקנו בפיך
ממון משנוע לך משריה

ו'לת השפה ממרה בדיקור תולים הו' מלוה בפרט - ומשום אסור ליטול
(1) שפה המעוטה - ומלשה שיש גמרה שאוי לוטל שפה באלה לו יודקם

(2) הכן באפי' ליקח מלוה לצורכו או ליגל מלוה ממיון ואסר אף רק שפה
וי' מסומי שבה לה, שחשב על הכן אף איכה עני ליגל מלוה

(5) עי' רמ"א סי' ט"ז ד"ה ותי' ר"א (4) ועי' ד"ש סי' י"ט בינוש קשה ממש
ועי' תמוזא סי' קלו סס"ק ד (474) באיזו שנמכרו לזמן
(3) להמאה
אבל אפשר דמיירי - משמע קצת שיש לו ימים הל' אב, בשש ימים, ורגעות
כון משמע בדיקור במ"ט ג' ומי' מתון דה"ק אבל דמורה אפשר
ע' ותם - ושמועי ס"ל באפי' אפשר ע' ואם גם לו אפשי

(1) עי' סה"מ שורש א' דבריו מנה דיקור תולים למ"ע ושיטת הר"ן ע'
מטוניא
מכסניותו טרא 26 בה הספר שבעלה בכן הר"ן מובא
בפנ' באוריית

(2) ר' ירקב דרך המר במהה"ט לשון הכן משמע בקשלקה מגות
דבר היינקה לא מלוה ויש לגי' ממשל רשעי' אותה וא תיפרה
אות ד' מה שעשו מעשו' החסידות והמוסר

(3) פי' אע"ג דלגאורה יש חילוק בין עמידה וישיבה לענין מה שנשבע
שא ריוצא וניצ הקושיא הנ"ל דבהשקי' א"כ בוו רוצא בבלוק
ויוצא עז א' דירא לשבות אבל בעמידה - דבאולה מקום
היוצא עז שבתי בעמידה - ומשום אסור לשבות בישיבה ביש
יוצא הניצב להמודד בישיבה ובגאה לא להמבחה לו וכו'. (IX)
(4) והנה דתנאו שבהלה דבאוסר כל נכנסין כותם על הגאת וצמו ע"כ
ועי' בהינן אברהם מן ההר בסוגין - דשנכנסו ע"ד במודד הניצב דאומר
הנ"אי עליך משמע דבפוי בין בבאת א"כ בין בבאת ממון
(5) וכבר ברבינו אברהם מן ההר - וע"ע תפל הניצב לבני
(X) וכ"מ ברבינו אברהם מן ההר

ויהיה נקרא בשם ד' קודם שנגמר שמו ואותו

כן שלא יאמר לא אשקר אלא גדול כמוני

עיין יעב"ץ על קושית הר"ש משום אינו מכיר דיקור חולין דבשעה שאין לו
שיור ומשל במציאה דרך כל המוסיף ה"ז משמח ומודה שלא יטריח

שם שלא מן הנעלמות

דבר גילוי ע' רש"י - ואולי בשעה דשתי וכו' להשתמש דבעינן ואלו הן אפשרות
דאינו כבשר נאמר בכבוד לכ' כוונת הכן וצ"ע
מהרש"א וכנסת כמש"כ בג"ו - ומ' דבלו מילין דאלין רק עד ל' אנשים - וא' מה
דבר מוזר (שאינו נוטל)

ל״ט:

הכן שדה – לצרך הרגע ע׳ אג״ח אורשין י״ט ב׳ה שדמן

יבמות - ישליך ימי ח׳ (צ״ח, י״ב)

לפי שפיקדון - החיותן - אולי דבעינן רוח איש מבטל מחלהו - ומ״ש שפסקינה נקי ורכוש ①

ניכול מבינה על גיהנם - אין החולה עושה מחילה עד שמחלין לו כל עונותיו לפי

שאש החולה הוא במקום אש של גיהנם, ולכן גם הוא ניצול מאש של גיהנם

מהרש״א

כמו שנמאל עונותיו - גם המעקר שוויא לדי יומו - ולא ימות מתוך יסורים

ר״מ נעמן שאמרו לו דבר גדול דבר אחר קטן - כמו שבנו נעשה

ר״ע טעם גדול אבל קטן

אין רוצים להנות עלי ע״ג חומה דהבקנין אומשה שמבקך לסומו

מקודש והולכין אומשה להנות ע״ג

בן את החולה - שאז בוכה

הכל מאבדבין - כיון שבאו דיבור אור וכירה וכירד

נפש אורין צבא ערבא אורין

איגרת משה (חו״מ ד, ע״ג) נשאל שאם שייך להתפלל למות חולה שאין אפשרות

מתקבלות כי רופא באין ממה שמתיקן שבעל הבעלה ואפשרותו להתרפאות

ולהקל מיסורים ואין לנו להתפלל בשביל זה להיפך שימות

השתדלות והנהגות שיכול שלא יפסול עוד רוצה לפי רצון הקב״ה או שמות

או שירפא אותם כיש רמב״ם שיפרידו מן היסורים - או הוא

יעזור או היסורים יעבר ומי נשא הנהגות סי׳ פ״ר (ח״ב) ומשנה

עה״ש (שלה, ג׳) תפאי פ״ח מ״צ

פן יטה ה׳ ורב רמיינו והשוב מחילין אפו

(1) שגם אינן במצב של רוח נכאה

כאילו שופך דמים - עי׳ באר יוסף דאמר שפוי אפשר להביא חיות
ומנין מנה נחשב כשופך דמים (יתכן כדי שהכו את הבא הנפש)
ויש באו הי׳ דרכו להעלות דרוחניות ומנין נחשב כמחטיאו
וגדול המחטיאו

אין מבקשין עליו רחמים כדי שיהי׳ לו שימות - א׳ על יוסף שפי׳ אורך לה
שימות דיסורין באילו הי׳ מת כמשחל דינתו מאלהא לעתם
אורך לו שימות שיבקש מיתתו מיתה ואפשר להמתיק שמעת
מהג׳ ר׳ י׳ קמינצקי זצ״ל בדמיתם של יסורין כאשר מלמדין הבל מן
הנשמה ע״י היסורין ונטלין חלק הנשמה בעו״מ כך הוא בדבות הי
כמיתה דגבהה בעמנה באחורי נשמה

הכן אין מבקש - ואם לו שיהי׳ פי׳ ר׳ י׳ דבר שלא יהי׳ מתוך החולי
בפנין שיעמד למות מפחדו וכל המפחד הוא רק אולי בא
ימיו של צער

שא מפני שבפי תפלה יותר מועלת - אולי כוונה דבנין בשביל
משאלתיו של חולה ורצונו הצער ויכול להיות דחינת בפני

כן צוקי השתנה על פני קרקע

כן אומר אז ה' הולך לאט-לאט באילא השמו שנתבקש דבנות ואולי כוונתו בריבוי
נודע רק כשיצא שיעור הנהר דימי תשפו - ואולי אי לא ה' נודע לו
מדה הנהר אבל תנאה שעדיין הולך לאטו אין אומן שנתפרדה הנוטפין
בזי רידו נוטפין הולך בשטף עד כן לא.

כן ופליגו בשמו' עד קנה מדה, והולת השמר

דלא אשם - שקניהן דיאז ירושין לקהל הצבור

עד שמוחלין זה למטה דומה שנמסר לסרדיוט ״כי החלה כו׳
בפקידת המנש

כ״נ אמש דלא כלה - ע׳ הדעת ידע היאך לנהוג דבל המצוה

בא קני מה חסר - ע׳ עין איתן בקונה ירש - הראשית חכמה או
אחרה, אין מחסור ליראיו - וע׳ תוספות כיון דבא די הינו לשת
לידם - כבו קני הנו מה שקנה ע׳ הדעת שעשה מוטבר בו

חובר לומר עלוזן - ע׳ רש׳ ושאש דת״ב שנתבטל ממנו תשון הברירה של
עבירה גוררת וע׳ עין איתן בבל דלא תשובה נחשב כקטן שנולד
ובאר דת״ב שבחולשה דגשמיות גב נתבטל כיון שאין הרוחניות

אמש ל׳ עוסק במשבו גלמודו - נחלקו רש׳ והרן מאיזה קושיא למנוזין זה
וע״ע מהרש״א
איבער לי ע׳ עין יעקב - אינו שמו סיני

חד לגולגלתא יומא – כמבו׳ בירוש׳ א׳ לאכול טעם לו אך יש לו איסורא

רנ״י אמש – ע׳ עין אי״כ׳ בא״צ כמו׳ שבת לאחור ירקא אבל ראוי לאו יחלק
שאין ידוע אמשי לו הא זכות והפסד

הר״ן רפ״ש – ומתוקמא מתני׳ בשכבי חולה אפשין על הרופא ע׳ דר״ן
לדב׳ שבעלה באין נפש דאל אבידה אסרין על המתיר מותר
ליטול שכרו וא״כ מבואר כאן אסור לרופא ליטול שכרו – והפשוטון
אפי׳ בהגל תשוב כבאינא בכמי על אפי׳ וכמו שביאר הר״ן
אע״ג בבדברים אינן מבוררים (ע׳ דרש״ש ומש״כ שם) משא״כ הכא
בהנט״ל שכר הוי הנאה שניהנה – אפש כמבו׳ לפי״ז הי׳ בכל
מותר אך יטל פחות משכרו והבו מוכח בכל החן אסור
ולפמש החנוא קל״ו על בשי הר״ן (ע׳ מה שכ׳ מבו לבאינא
חריפא וצ״ע מלשון הר״ן שם והעלה דבחולק׳ על הר״ן א״רי
דוקא באמר נכסי עליך אש דהבא איירי בשכבי חולה ואסרין
ונפאל איירי בנכסיו שענה לאמר נפשו – וע׳ אור שמח בפ״ה מ״ב
אוש פ״ו ה״ג שער יבמק (ס׳ מו,א)

הר״ן אל״א – ע׳ חנוא קל״ו מה שכ׳ על קושיא גליון הש״ס וכמבו׳
יש בו׳ עניין בדל השלחה שייך היתירא במטבע אבל יהמם שמשרית
נכסיו אסור וע׳ לעיל לד״ב. לר״ן ב״ה איא אבל בנכסי מחזיר
משום בקא מבני לו ובמדי׳ טפי מפורש לו חנוא – אפשר בפסבא מינ׳
וע׳ דרכת שמוא׳ ס׳ כב

שם – במטבע קא ע״ד – אפש כיון דיהיב לו מדי׳ מ״ד לד״ב אסור
בבתי בביתורא במטבע משוחק לעצמו שקנו עושה לשם מטבע
וממילא מיתפני וע׳ בלשון הר״ן לע׳ בשיון במטבע דנפשי קודם

ואידך ממילא מתהני - אבל הכי דיהיב לי' כיון שהוא מהנהו
ממש מיד ליד ולא גרמא הוא אסור - ואח"כ נתקשיתי במדוע הוא
קרוי גרמא כאשר שם הכסף על גופו - ואולי דבאמת חשיב
ג"כ גרמא דבעצם הכסף מרפא ומחשיב גורם דמה שמשים
הכסף - ולא מכל אדם צריך להתרפא היינו דאופן שימת
הכסף ובידבר, לפי"ז דאין הCHIROPRACTOR כמעט אלא זה
גרמא ואסור שיור דאינו (כן הי"ל) וגל דבר שאינו מרויח לו
ממון כלל רק הנאה - אין המדיר עושה מעשה ואפשר דנפק'
משום מעשה דגוף ודגרמא דמעשה דגוף קא מיהני, אידך
שאר דנחשב עושה גם להנות המודר טפי מן המודר, ועוד
כוונה הכי דבמודר מעשה קא עביד והמודר נהנה ממילא
דלא חסרון ממון של המודר ודלא גזל ממון של המודר
אין זה הנאה כלל של המודר - כמבד דבכל פעולה נחשבת
לגרמא ורק בעשה קא ממון המדיר להמודר אסור

הר"ן ורא"ש ומפרשים - גלה האיסור דהמדיר ועיי' האיר דבה מתאים
לשיטת הר"ן שיש איסורא דגו' על המודר גוף האיסור
דהמדיר וכב דמטה שמתממו ומתנהו - נמצא מפנהו משל
מדיח ועי' דרכת אפרים שמחרר שעיד להנאת עצמו ואולי
דאמר איירי שעושה להנאת המודר וכמ"ש הר"ן ד"ה אבל
שמא ימשך ידו לכלוכו ועי' דרשב"א ל"ג. ד"ה ובלבד - שמתחלה ①

דרכת אפרים - מחרר דבאמתו לו עשה כלום להמודר - ואולי שבק
דומה למבריח ארי - כשהוא עצמו הגוף ועי' כשם לה"ו דה סבל
ודו"ק

(I) כגם דמתיר לו אבידה אפי׳ שהפקירה דאינה מצה לגם ממש
משום דל״ת כמתעסק בהנאתו של גם (II) אלא כמתעסק בנפשי
ונמצא גם נהנה ממילא - ושוב נקשה דהוי מפלוגתא דמדבר
במדוע לו דמקום מצוה שוי והדלה במסתמא דמקום
מצוה בנפשו לא גבאי - ושוב הקשה מדוע אף נפשו מתיר אפרים
לא מדבר לי - ומתשל דבכת אחד גמר מצוה והנק גם מתמג
האוסר - אבל בנודו דבקה לאחר גמר מצוה מסתפק מיני מודה
ונל דעו״כ אינו לו למימר הי״ט - והיינו נמי דכל הנאה שבאה
למודה ממילא על עסק המתיר אפי׳ שמתעסק באותו עסק להנאת
עצמו ולא להנאת מודה כגון שפותח ימו להאמרתו קונה אסור
(II) ועי הפלאות נדבה״ו וע״ב מ״ג, הוי מפלוגתא דהא הוי מתעסק

אילת השחר - מאחר במשנה דסוגיין דדנין על פירות שביעית שלא
קודם שביעית אין נראה עליהם לאיסורו בשיבן מכשעת דשביעית
והמר דאין נותנין דשביעית אלא מהשיבי הפירות ששביעית ולא נפקרו
דשביעית, ואותן שנתנו דשביעית ממילא לא הוי שלו זה
הוא (כ״ט, ב׳, ד״ה במשיר הא לעולם משמעתה הפירות)

אבל אוסר דבר שדרשותו לבשיבן מכשות, על אילת השחר שמפני
שספי הש״ך דבר בנקה על זמן כשבא דרשותו והבאה דבר נמשך
והמר דאין אי לאסור על אותם שיבן משעתו גריבת אין יכול לאסור
בשבתאי האיסור כשבא הי׳ דרשותו - ולי, ודוק. דבר דאתיין
בשיטת התגל וקמות עיטי; דלא אי לו תפסו פקעו

מ"ב,

דסתם מודר הנאה - נכסי - אינו מובן דסתם מודר הנאה אינו אלא הנאה מגופו

ארבעה נמי רחמנא אפקרה - ע' שנות סי' ע"ב (ג, ד"ה אלא ודברי ש"ך) שכתב דלא עדיף משוכר דבמשכיר יכול להפקיר שיחול על קונמות וכמונים מחמת דרשאית כתיב כי לי כל הארץ ונתנם התורה אין הקרקע להפקר לקיטת פירותיו

הכין דכל היכא דאמר נכסי שלפי' כי אמר אלו אין דינו אלא אנכסי - דאילו לגופו דבגופו אלו ועד לאיסורו דאפי' כשיצאו מרשותו

כיון דמילא עליהו איסורא אם לאו הכי - ע' אילת השחר דאין אסר
שומה
וה"נ אינו אוסר יותר א"כ כשאוסר רק על הזמן שהוא ברשותו לעשות יפה אסור כשיצאו מרשותו

כ"ן אר' יוסי ב"ח - ע' רא"ש שמעשה אלו מבלשון לא ישאל ולא ישאל - בפשטות מותר
אף בדברים שדרכן להשאיל בא"ז - שע"כ אין כוונה לשום א' משום בעשה"ל
שבעה משאיל ומקירו לכן מקירו משאיל לו ובלומ"ר אסור בלא עבר מיגאר
וע' ק"א שגמרה בשאלה כבר שנים קודם פירקון והלואה לא ע"ע משאלה
באנפי תגרה - וכמבד אלמא בגמ' יש מ' בקיי כשהמדיר משאיל
למודר קרוי שיש איסור על המדיר אע"ג שמשאילו לצורכו ואינו בכל ויגמר
משום המוכר לצורכו - אבל בש"ך אסור רק משום הלואה ובוק - ומ"ר בשלמא
להכ"ף בהמשיר עשה ר' יש ק"צ מ' אבל להר' דהכל אסור משום לאו דלפני עור ①
את השמש מעורר מגמ' קידושין באל אמר הילך ר' זוזי ואתקדשן לפלוני
באל הלכה נותן לו זאת"כ אשה בשאני כשלוחו אע"כ הכא משום מדעת מודר
לפלוני לרמת ממון ונמ' ת' דבה' ה' הלואה קר"ר"א רק ה' ראובן
המודר - אבל רואה כל הממון מש"כ הכא - ואפי' בר' ס' קמ' סק"ו י"ג ②
כ"א משום בגיטין ג"מ דאסרו חכמ' כדי אבו"ה בגיטין שמא
ילמד ממשיחן וע' ט"ז יו"ד (קנ"ט ב') בשמו לא כן דבל מות
מ' מבטש מות שבעו ע"כ זה ישב' ליה שמא ילמד ממשיחן מש"כ
דכי"א שבעו רק זה אבו"ה - וא"כ הכא שנכנס משום ליה ליקח
אתו למכור בא"כ יצרך ליתן וליתן רק זה אבו"ה ויפסק קלקולו משום
ל"ג

כן אף המפקיר - ע' ר"ן מ"ג, במשמע שיש חלות הפקר ויכל המפקיר
לעשות בו כאותו בפני מהפקר אלו בפון שיש לו בעלו
תשבה קרי בעובן לא יצא מרשותו ומקרי מתפיס מינה

מה מתנה - יש לגו את נר צלו, דאיבר תשבה דמתנה מעורה בסתן
פ' באורי שאומר הריני נותן מתנה לפלוני - ורא' ר"ש מפרש מתנה באל
לך חזק וקנה
נכסי צריכין - מודר מבוע לו צריכו דבעיסת הרגל בקל המבה אסור
דנכסי המודר

(1) א״כ אף איכא דר״ש פירקין דהמנעם אסור לשאל א״כ פשוט דאיכו לפניו

(2) דמשוער שיש דבל הנואן אינו מפסיד אסור דרדיא והבא חגיגה

קנין שנקנו בנאש ע' ממוני שבס דבר. הנ' לעיל בהמבוא עוד

דמנין הפקר ע' חי' כש סי' כ"ד (כ"ג, כ"ד) ז"ה ונראה, ועי', ועי'
[illegible]

הר״ן פ״ג - ואי הוה אסר לי לעולם בגב שהפקיר - הכא איירי דהדיר מנכסיו
מנאי בפניו - אבל לי הר״ן נ״ב, בפגל דאמדינן מהנאתו - ואז נותן מתנה
בשעה מתנה הוי נכסיה מאין ולכן אינו מוסר כה״ב בלא נכסיה מאין
שי״ר דק״א שנקט כבס והבלה באיירי דקונה נפשי אלא ובי״ע מגבפי
הר״ן לעיל

קרן אורה מחבר בל״ב בכיון בהמתנה לבעשן לאו כלל מעשה אמסיק
בהמתנה לשון בנזה גוף אנכי עתן כיון בכלל יבנו מפשוטא - אבל
הבא אחר שהפקיר מסתמא אין בוצע להתנה לו וכי נכס אחר״כ אין בעתו
על מה שהפקיר - ואז אפי׳ בעצם הי׳ לשמור את הנשן ורק בל״מ אי מעשיו (1)

איות השמר - עי׳ הר״ן מ״ב; בה אי הכי הרמאין במפקרין והבעין דהון
כלו שאפי׳ מעולם אינן מפקירין אלא כדי שיתכשו דהן ונמצא שאין
הפקרן הפקר - וכי׳ במה״ת לא הי׳ לנו לחוש שמחשבין לרמאי
אבל משום בי״ש רמאין הוצרכו לחוש באלו הבא מן הרמאין
ולתקן שלא יהי׳ כעוכב מן ההפקר

משום מתנה ב״ח - עי׳ נ״ב שהמר במגבע מודה ר׳ המתנה ובפב באות
אלא עד למתנה

(1) כתוב גיטא או משהו שמופיע כל הפעמים רמזתי רק כאן שלא היה לשון מבורר – אבל הי' סברא לומר שבפעם אינו רוצה לספק את הראשון להבין

מוסף לזה את כתב-ידו של מכתבים כאלו נמצאים אצלו
לאלו וכיו״ב מכתבו לפרסם עד שלא נכתב

מ"ד;

הנה וקא סברי דמעשר – צ"ע מדוע לא חשש עד דהפקיר ליום א' ושדה א' שהר דש"מ, דבמילתא (דהמולא) דלא שכיחא לא גזרינן רבנן וכב' רש"י דסוגיין, ועו"ע.

דרכי דוד מחרר על הנה ע"ה רישא – דלוקח נ"כ פטור ממעשר ואמ"כ אין לפי דמעו פטור ממעשר ומתחלף דלוקח הוי פטור רק על הלוקח או המקבל מתנה אבל אין חשש אבל הבעלים מיחייב, אך באין המוכר מירא לעצמו שלא עם למכור נתמ"ב משא"כ הפקר – וכמדו' הוא איך שמפקיר שדהו והפירות עודן מחוברין ובאופן זה ליכא פטור לקוח ע"י אגרוא פאה וכד' דלוקח קודם מירוח חייב במעשר, והפקר פטור קודם מירוח

הנה א' הכי – על דשמע דאליבא דב"ה המימצן על דין אגרה (שיכול לאסור קודם שנפרה) ואליבא דרבנן תקנו שיכול לחזור בו קודם שזכה הן לאחר שזכה (דבהגבות חנוכה אליבא דרבנן הוי רק משום לוא דמפקיר ותקנו דכל אופן שיכול לחזור וניכר שאינו הפקר משא"כ אליבא דב"ה רק הממצן דמשיגה ע"ז צ"ע

קוש"ע (י"ד, ג, ח) אמנם דבין דהפקר ע"ד הוי מדאורייתא ממילא הוא פטור ממעשר מדאורייתא ומה דהכך שלא ראו חכמי להקל – אבל א"א לחייבו דמעשר רק מדרבנן דבשוט אפשר שיהא הפקר דאורייתא חייב דמעשר דאורייתא – ושלא משיא רש"י גיטין מ"ג המוכר שדהו לעבדו לוקח ומשיג דיבורו – ואין אין קנין לגוף והפקיר קדושתה הוי לזמן קדושתה דרשות ישנה ונהוו אלו משפטם מיהו לזה תנינן דלזמן קדושה על אלה המכירה – והנה הפשר אינו דיש לומר כה שהפקיר לזמן קדושה לא ראו להקל אלא דהמיר ולו הפקירו אלא לזמן דינו ממון ולא לדיני קדושה

① וכן אמא למבוני שלה

ונראה מסוגיין דחששו שיתחשבו בחיוב דמעשר מדאורייתא ואמרו שאי
לחבור ואז דאמת חייב מדאורייתא ואמרו שאני הפקר לענין צדקי
ולא הוי הפקר לענין קדושה דאמת חייב מדאורייתא
את הזה, ושמה תקנו שיעשר מינה ובה - ומדבר לא תקנו לכתחילה
שיעשר מינה ובה, וכנראה דק״ז שמתחלה לא יראו דבעל לד״ז
אך לא הבר נחשש שמא מן האינו והוצרכו לתקן שאי לחמור
ועכשיו מסוגיא יראה לבד לזה אך מפני חששא זאת יאמרו דהכ״ג
שיעשר מינה ובה - ואיסור אף באי/סל בחיוב מדאורייתא לא ישמר לבדו
ויפריש על שאר אותה באורייתא - רק אי סל בחיוב רק מדרבנן שרי שמא לבד (1)
דגם ימות כמשנה ליאוסף לפי חיוב דמעשר מדרבנן (בנולה כמאיר) ואז יט
מדרבנן כמשנה דרך דרבנן
דרבנן איך דמעשר ~~מן המותר~~ שהפקיעו הדין הפקר לגמרי

והנה אף גם הכשולים הרמאות אוסרים, וכיון שמוספים אליבא דכו״ע
הפקרו לאליבא דכשרים גם תקנו שלא הפקרו והוי מחויב ~~[illegible]~~ מדרבנן
ועד כאן טוב לא ידוע הרמאות דהפקר ושם לא יפקיר כיון
בצדו מחויב דמעשר

שיפרש מיד עלי ולא יפרש על אבר שאין נקש

ומתפקר

ק״א - מקשה הש״ך מדיני הפקר דמועיל לקנות - דבמסתמא מפקיר להו לכל שלו

הכן שיו״ד - הרא״ש לא מפקיר - א״נ מ״ג חו״מ רע״ד ס״י קנ״ד
שמחלק באגודה דאה דמין הפקר לא וכן הקשה ק״צ
וכנ״ל צ״ל דדהוא דאפילו שאין וגו׳ דמפקיר נשאר ונוגע לא אוי״ב
לנכרי משני שכבר יכולים לבטל בו - ובמה כתבו בקנה ר״י
אמר דהוי ד׳ אינו הפקר - ובכן הדין הפקר שיוצא משמותו
לעני (כשמיטה) אינו נוהג דהוי שני רק דהוי ג׳ שנוצר
לכולם מפקירו וכל אותו הפקר נאמרה בו הלכות בצין
כשמיטה לעשירים ולעניים משא״כ הפקר דהוי בו אינו נלמד
משמיטה - ואותו הפקר הוי כמתנה עד דבאתי ואינו מועיל
דבני שמיטה

ח' רע"א - נתקשה איך הדיר ממון הנאתו - לא יהא אסור כיון שמחויב
לו ועכ"פ מדיר ממון נכסיו - א"כ הש"ס גילה ביאור איסור המודר
עוד הקשה דלמ"ד ויתור אסור הלא רק מדרבנן ודאורייתא אמרינן
יש ברירה ומדוע נתקשה הר"ן

כוונת הרמב"ן - ע' רשב"א ומש"כ לקמן

כוונת הר"ן - אינו מובן לענ"ד מדוע צריך להיות ידוע השעה
הקנין דבמציאות הקנין לכאורה אינו מספיק דגם גופא בעי
קונה דבכ"ז שיתברר עי' רשב"א מש"כ דשם כרך שלמים דר אורחא
דבל מבנה דעיל דחצר רואין כאילו מקום דריסת רגלו קנוי לו
לרבו דבל גנאי דם נקנית להו החצר מתחלה וברירה בא
מעקר קנין דגו דבפי מאן דברו בה להיות קנוי לא
דשעה שמבורר דה כל רגלו כשיותר דריסתו וע' ברכת שמואל
סי' כו דבדין לאו סיל דבין קני החצר דאבלה
וע' רע"א בשו"ת סי' סו ב"ה ועד-ן דשותפות נכרי וישראל
אחרא דבכן יש לדון דבמיד דמצוצה דבשעה שבישראל משתמש
כולו שלו לגמרי וכן דבמיד דמצוצה אבל לשיטת הרמב"ן
עש דה אמנו ל'מ שלו לגמרי דשעה שמשתמש דבכ' שלו
חלקו מחלוק כנו דשותפות ורק למאן נפשיך דבראוין כאילו
מקום דריסה קנוי לו עש

מ"ו.

שאלי נפשי - משנ"א סי' יג שאל דבריו לשיטתו דבמדיר לוקה על כן יחל ומשנה
כוונו את המדיר למכור - ולכאורה אינו מובן דבמודר לוקה רק כשמבקש
המודר

הכן אף-על דמתנ"א סי' ק' הל' עג"ת חש דמבאר שיטת הר"ן דלא אסר
אלי' אלא הנאה והשתא שלקחה ממנו אינו נהנה מעשירו כלום ול"ד
לכרי דבהא אסר אלי' הדבר - והכא כיון דמעיקרא הי' שייך רשות
ל"ש לומר הנאה ליקח - והנה עכ"פ יקשה קושית המרכבה משנה
בפיסת הפת אסור דל"מ שמהנהו

שו"ר - עוד כן נשתמשו ע"ג דבר כאילו האוכל דבאו שנשתמשו באוכל
יאסרו. בע"כ שלו יהיו איסורו רק עד זמן שיחלקו ואף יאסרו
דהוי עד עולם והי' נשתמשו השותפות ויהי' נעשה דבזמן שחלקו
שכל אחד נוטל חלק מחלוקה וודאי מותרין

הנה ואף אם - על דרשה ז"ל דנדר נמ"כ השיתוף לא יצא משותפת
ועדיין על השמן הי' נקבל דהאיסור שאלה עליה אינו מסתלק
ע"י שבירות אף כשהשבירת בחלה ואח"כ אוסר דבשניהם שאינו
דבר המסויים יג ופירושיהן דלמא אין יוצאין ידי איסור
ובאמת כונת כמש"ה הרן אח"כ דשל הנאה דאוסר הנאה מנכסיו
סתם איכו _ ואין בדעתו על מה שהשיב

שו"ר הנה אי כמבו' בשונא דלמין קונין פרטי לא נחשב המשכיר
הבעלים - רק השוכר, דאלמוה לשיהודא דשוכר - אלי' דאינו נוגע
להשוכר דהא אינו אוסרו עליו אעפ"כ נחשב השוכר הבעלים של המודר

הר"ן לא ממדיר הוא נהנה אלא משוכר - וכמדו זה אוש אי איכו
שאסר הנאתו ממנו ונו' במרחץ אפכ"ל ס"ג מפ' עי"ש חוץ דבה ונלע"ד
דודאי אי הוי מפרש המדיר ואסר עליו המרחץ שפי' אין לו נפש אסור
עליך ה"נ אבל השתא דלא אל כי אין הנאתי עליך אין המודר נהנה
משל מדיר כלום - אלא משל שוכר שהרי כל ימי מיגל השכירות הנאתו של
שוכר הוא

והנה מש"כ הר"ן מאי קני לה דהא חצר קנין גוף ופירות וע' דק"ט
דכוונתו - וכמדו' יותר מועיל כל תיבת מצי בגמ' קני לה

ר"ן שבת - משמע שיש יותר רבותא דנותן לאחר ויש יותר רבותא
דמכרן לו - ויש לע' כיון דבעיר דאיפש נכסי מאי הרבותא

שבת שאני לוקח - ע' מאירי שכתבו לקיחתם אסורה עלי - אבל ע'
רגוצ' שמפרש אליבא דשכן אתה, שאסרה עליו מותר לקנותם
רק אסור לו ליהנות ממנה לכן פי' שלי אין אקחן שאינו
אוסר עליו הקנין אלא אי יקחנו וכ"כ דנדרי זריזין
מ"ג:

מנחת חינוך לפי - אליבא דבן אסור מ"מ חילופין וגידולין של הנודר דבקצב
להשתנו הקדש אי"ן כלו' להקדש דבחילופי הקדש הוי משה לבו
דגזולה, וגידולי הקדש הוי משום דבהו ממון הקדש, מנתנדל רשות הקדש

הר"ן - הרי גידוליהן וחילופיהן ספק - ע' מנחת חינוך לפי עי' כיון
שנסתפק אם חילופין כגידולין - ע"ו צ"ע הגידולין עד מ"ל איפשר
עצמו ונתן יש להסתפק אלו דוקא איפשר לגבי דגידולין - אבל
עדיין קשה מהא דבעיא הכא מקדש דחילופי איפכי הנ"ח
ומי דלמא שאינו גמור ע"ז - אלא על ספק בשתא אפשר דלא דוקא ידענו
פי' בהשגה

הר״ן המקדש - אבל אם עבר ונשתמש בהם - ע׳ תו׳ כת׳ הר״א משום איסור
דה״ו ועוד - דבפשוטו הי׳ נראה דפי׳ הכי דבחליפין איסורין הן חליפי חליפין
ונראה דבאיסור חליפין אסורין אבל את זה ונשתמשו ובחליפין דרבנן שרי
בחליפי חליפין מותרין - ולא אלו כדמשמע באיסורי הנאה באורייתא (והוי חולק
שיטה זו סתם בקן) תוס׳ אסורה לו משום חליפי איסורי הנאה
ומשמע משמע דל״צ שיהיו ממון אצל המקדש וכ״כ הר״ן סוף פ״ב בקידושין
(בע״ב ד״ה מכרן)

ג״ש האומר לאשתו - יש לעיין לפי המבואר של הגמ׳ דחליפין האשה נחשבת
כאילו החליפה שיעבוד דלא כדי המלוה אם מדוע אינו
אסור מצד עצם מעשה החליפה - דבחליפת איסורי הנאה
לכו״ע אסור - וכל הדיון הוי רק אם נאסרה מצות המחליפה

כפל
מה שמקשה הקרא הכתוב יהיו נתונים קידושין אתפיס כמעד
מצות הראשונות אין דרשן להתיר האשה לו נמצא דלא
נגמרה מעשה הקידושין

ר״ן לווה ורבה שיעבודה אנפשי קאי - יש לעיין מדוע לא קונמות מפקיעין
מידי שיעבוד - ואולי דפשוטו לאו נפקות שיעבוד מחמת ע׳ הקנין דהא שייך שעבוד
השיעבוד ולא יחולו על הנכס ע׳ שגלוה וצ״ע

הר״ן - הרא״ש אין סברא דבעינן ע״ידם נ״מ - אינו מובן אלו כוונת שאינו רוצה
לצאת מן הכלל דרבי, אלא להפשלה והו״מ שמועה להם לצאת
מהכלל ואם כך משום לגאו דאוה לא חלה שיעבוד על נכסי הבעל
כיון דלאו סמכו לצאת ממון לא נעשה נכסיו ערב לשיעבוד - או דשני
אין סברי שמבטל שיעבוד

מ"ח,

<u>והספרות</u> - ע' שלמי נדרים מה שהשיא מטס רבא פ"ק מ', וע' ט"ז מ"ג (1)

ד"הכא - ע' שלמי נדרים שהשיא ~~מספק~~ מספיק מאיר בדבריו
בגלל פסקינן כבעלי דוגמה אחד רק מדברים ובמשנה
יש דבירה אבל הקריאות דהיא הכנסת טעם ממותר

ע' הרשב"א טוב בב"ב לעצת לנשיא

הוא אחרון מה (ב"ב) נ"ה, שהכניסה והוציאה מיהו לעשות
ולקחת של משון אפי' לרא אסור ותשמיש דהכא למועדה
ולהחשיב - תשמיש קדוש אסור ונ"ש שמשמע שמפרש דהרמב"ן
דהיא מאיר ור"ב ס' רכ"ב פוסקין כבעלי משום דנראה אינו אסור
אלו משפטים ודירת דהכא הוי קנאה מחמת מרומי שבם מפרש
דל"ט הבירה אלו כשמשתמשין דבע"ז אבל הכא משתמשין ריתק

אע"ג למגדש מילתא ומי עקרו מידי דגזירה אפי' דקוע הולכת
בדבש של אוגב במור שאין לו שלו והלכה מהם
אלו יבא בכך לקנור דירה ונם קשה מאוד על פלוגת
ואין שבפו נפש הכשר וע' הרשב"א שמשה שבשבת לנשיא

ומחלוקת התשבא והר"ן אם שייך השעת המוגנים נאמר פיסו
שיצאין את אשין יש לו אז ש לצאות בם למשל באגפות
משום קמ"ט דמכירת חמץ אלו אמר מזגין שסתר דחמץ שבפם משום
לעבור אי נימא אינו מילתא שאין מחם להרשלה ע' ומצות משום קמ"ט
ורסים מכירת חמץ כבולכה בל מ"ג

(1) ונ"ל ע"פ מה מצות צוו לרבנן אלא הטעם שבכל אלו המעשים
שבשעה עושה אותם אינו משגיח לדעת הבריות ואלו לעשות
מה שנצטוה מאת הש"י וכן מצות לימוד שעיקרו אין צורך כלל ידיעת
האמת עיקר הכוונה בזה כדי להשיג האמת ולהאמין ולהבין המדע
לשמח לבו ושכלו כדכתיב פקודי - משמחי לב ומשגיח אשר
אסור לקרות בת"ב מפני שהן משמחין לב עכ"ל - ועיקר מצות
הוא הבנתה והאמונה במה שמשיג ומבין בלימודו וע' קצת
סי' ע"ה סק"ד ובהגהות שם סק"ב ובמשנ"ב שם

מ"ח;

רשב"א (כ"ט ראב"ד וק"ל) מוכח מיני' דס"ל דקנין חליפין הוי רק
לקיים הדבר וכמש"כ בשטמ"ק ד"ה לפרק הזהב נ"ט אות ③

ע"כ והקנו - ומעשה שאינן מתקיימין - יש לעיין בגדר המעשה מתקיים
ואפשר כמש"כ בסימן א

ר"א ס"ו - ואכתי קשה מצוה מהאמורין. שו"ר רצ"ג - דכן דעי' על ה"...
מובא

ע"כ והקוא ~~אל צ"ל נגד מוגה~~

רמ״א תקס״ח א׳ אנו נוהגין שאין אומרים תחנון בשמיני בל״מ קאמר
מקום שמשנותין אלא אומרים יום שמיני ומ׳ ראי׳ רבא שזה יום אינו
ומ׳ דבשום הציבור לחומשו

כן ולמעלן — ואי ס״ד אינו מושן בפסח אלו טמאין בשיון בא״י דפאות
מוסף לא׳ מעני׳ שור דבלי בנו שבפה המר רבב

הרי אמשקונה באפי׳ אמר שאני טומ׳ מותר רמה — אולי ס״ד בזה ומאמר
רק מאכילה באין בפך אפילו דבר אבל כיון שפירש טומם ואלו
בכך טמאה שאינו מאכל דבר קמי — בכל שאין אוכל דבר לא׳ דאי׳
שא ומפשו

מטי:

ג'צ':

טפשאי - אירכא צא', מתכוף לכו לחמו בלחמי ל'צ' כיכו לחזו משלב
בבקל

צ'סא - כיתי דאצבעות

פרח מניף - מבשן מוכא בעקב שיבולים ללהרשר אט ואשם ויתפשו לך
אלין בל משמש לא לדש

נשפט ממבא - הבגל דאכנ ג'צ

~~[illegible]~~ נו

כעת - לא מתממש בדיוק כפי

אך לימודי כלנו לתורה ואחר כך כתן ען אלמד

סחרחר על ראש – ע' ג'ג, עין אלמון

דמין אלעשב – ע' אין אלמון

קול רקוע של בראשית – ע' עין אלמון בשפת תימן מצלצל של כמו שפה.
מוכן לנוע על סולם הכבוד, לכהן שורש של אלוה אמת דרך

תמו מן הירדן ומי רקיא.

נ"א

הר"ן בשום - משום דקאי שאני טוען - ד' ראיה שנתקשה דבריו משמע כולן
ואלו דבאני טוען מודה שסדת הקונה הוא משום שקשה עליו טענת
כרשבה ואז כל הקושיות רבות - ואלו דבזה טענת הר"ן ד"ה דכאוש
הבא מסבל א' אות דבהם (כן גם רא"ז) דבלא מודה והטוען של קונה
משום דבשוי כבוש - ומשום טוען גם אוסר כל הקושיות

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

<u>הרן וקשה</u> - ע' רש"ש, ג"ג - ועי' בלשון הירושלמי שמשמע שיש מבוון
אמרת

ע' חי' רע"א מה שתמה מפט לא בשלוף על הרן

נ״ד,

הר״ן קדושין - ל״ג ע״ב

יש לו דפירות מדוע לא צביעה הלאו ע׳ פסחים כ״ד

ט״ז רט״ז סק״ג

רע״א - כשאני לובש רמון משום כש

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ירושלמי במקום שנהגו איסור אינו אסור דירקות השלקות בשש ימי ירק

כן אסור מן המקפה - משום דבעי ל"ד מקפה בגריסין - יש לומר דמהל נדר
דבדבר אסר אשיטין ומשמע דלא כלו קרוי ל"ד (1) - ומהו יש לומר דרנודע
מן המקפה מותר בגריסין אלא דבעי ל"ד מקפה בגריסין ומהו
אוסרין דהוי נודע מן הקוף משום דבעי קמא דחולא

ירושלמי פרק נ"ק

סוגיא ע' רש"י

נדר מיוצא ממנו אסור בו - כסברת הרן אליבא דבעי דנודר דקוף
אסור דהוי שמור שבכ דק"א ב"ה והנה ולכאורה השולק קו בדרש (2)

(3)
הכן הנודר - כיון - ועי' דמגל - ודשין משמע דמיא לסברא האו וכן
דירק במתח, (אבל דגה כרא מאן ש"ל לוי)

ר' שמחה מיטאן נ' המר מטעד בוצק המתת לספרו בדש תמרין
דבפנו למיכתב ורק חומש סוגיות

① וצ' קצת כאן ולעיל איפכא - ואולי בשקדים היינו גרעינין ממוצעין דגדולים יותר
מאגוזין

② דגמרינן אינו נפסל כ"כ דגמרינן כמו קמא בתרא דחלב ונמוש הרבה לגמרי
בטעמא דבתר - ואי הניח באמצע בששא הנודף מן בשר דגמרינן אפשר דגמרינן
כיש הנודף מן קמא בתרא

③ והנה רבו הפוסקים של המשנה פי' דתנן בסתם הוי מין זה וזה הבעירו
דבלע המין של שני לוי רק דקפליטות אמנו שמותר מין בפני של לוי
ולשון הכן דקפליטות אינו מדויק - דמין ירק - דמאי משמע מפרכין
משום בסתם ירק הוי ירקי גינה - אלא צ"ע למשכב הכן דקמ' צ"ה
אסור דירקא גינה - בסתם ירק ושמא מוסיף ולא ירק שפה שיש לו
של שני וצ"ע דבל וצ' כדין בשרבו מן ההר שהם מין של לוי
וצ' משכב בבש משאמשין דהוא שלוקין יש לו של לוי רק להמימט
אין לו של לוי

נ״ג

מן השוק מותר המשקה - יש לאו משום עפר מאימתי - ואולי כיון כשמין שיקנו משקה של גויים אלו - עוד בין דמשמע דאין אלא מן המשקה סתם (בשאלתות) שרק דאיכא כמה ואסור בשוק כמשמע אפי' שהוא קטן - עי' ג'3

מה שקורין לפת חטה אפי' כאותו דתני עתידה א"י שתוציא גלוסקאות והראה לי ר' ש. מילמאן בספרי כת"י דפירשו ארורה האדמה בזיעת אפיך - דקודם הקללה הי' ג"כ מוציא גלוסקאות נמצא בתכלית החטה הי' פת ורק ע"י הקללה צריך האדם לטרוח עד שיעשה פת - וא"כ אפי' בשפיר קרינן לפת חטה דפשוט זהו תכלית החטה ודוק

① רמן ואכ מצוע אין אסור דמקפה אל אסר שחן בפא סו בשך ולכילא

מאירי אעפ"י שאינו ירק גמור מ"מ מין ירק הוא וממעט כף
הנו נמלך עליהן - שלא מצאתי ירק גמור - אלא משום שהוא
ממין ירק

ירק המתבשל כגון כרוב וכרתי ואף הדלועין דכולן אלו שפיר אינו
ירק אלא פרי ומ"מ אעפ"י שהוא פרי הוא ירק גמור

ע' שלמי נדבה מה שכתב על שיטת הר"ן

ע' מהרש"א מש"כ על קרא דלתי אל המן מנין

פרה לדו - ע' שם, ובמאירי

ר"ש - כל המצוי מין ממיני הקרמנית לא ימצאו אלא בארץ משפט
ואין זה הכל הידוע אצל ההמון

מאירי - אך הדבש לא נאסר אלא לכוס אפל לגפנות מחם כבין חטין שאני
טו"ע וכ"כ הרשב"א

מאירי נתקשה - דבלשון תורה מוכח כמ' דבכן כלי דגנא מפ' מיניו
ומ' דבשו קאי על לשון תורה משמע אלא לשון שבין מלאכין השוכשות מעולי' נשמא
אפי' ורדא - יל כל מיני כל גידולי קרקע על דבר הבמה ומלך מן הקרקע
גופן מתוקן ופחות

ממדבקות החכמה והתבונה שההל הוא להשפיע מחכמה לזולתו (1)
ובהיא הבא המשמע ובמשמעות גורם ללומדים ועי' בשמות משפט קידושין וגיטין

משו דבתמא גשונם כל מילי משמע ע' רשב"א כיון דבעינה מתעמין מלתא
ומלתא כל מילי משמע

עי' יעב"ץ
נחלו אל - היינו שנחלו מנחתו כבכתוב וסלחת לעוננו ולחטאתנו
ונחלתנו (דנקבע נחלה כ' שמשה שניהן). ולא נקבע נחלה כ'
עד שנחלו מנחתו
ודיון אלהו מפרש במשפט היינו זנוה - והמורה גושי לו ולמשה
שנפלה עד מלך במשמע לו משפט ממנו - קדלה ומריבא הא דבו
ב' הבו נחלה

אמרוה רבנן קמי' רב יוסף - יש לה מדוע לו הי' רבילא
מ"ז וממדבר מתנה - ע' ק"א דבשוך נחליאל

(1) בסך הכל מגמתו והלמד בלמודיו אך שלעצמו לא יהי לו גבולות - ומכיון
וכגון מונע שעושין לשם יתברכו בהצלחה בעבודתו עד יום ויום

נ"ה ;

הכן נאום - שאלה לו לקיומו - או הכן שאלות (י. בדבוי הרוב)

מנת מלונות שלה על הקומה עשוי הדל תשע ניק ל מה שלה

מאיר, משיג מחלוקות - אין חולקים מותג בעקבות אותם שנושא קודם הכבוד
אבל נותן הכבוד לו לפניו איפשר ויש חולקין

שק קמו עשוי מטוק, יכינה בגד זה שמר הלוי תפוח וחמולה - בעליות
השמרות

כסות עליון

כדי מן הקרקע 1 ג'3

הגי כיסו קשב - 1 ג'3

קי"א. עריסות מטמאין אפי' בעומן - ובמבו' כוונת דהלל לחומרא מפשט
מאירי - דרגש מטה קטנה לנוי - ומונח על מטה גדולה



אמן - מצד הפנימי של משקוף שפותחת הגיפות אליו ולפניו — עומד אינו משקוף
כשפותח נחל - משמע דמקום הדלתות תשובי לפנים

כילה - לסכך מדבריו וממשך הערכה

מלמ פ"ד מהל' ברכות הל' ה'

מאירי (ד"ה אמר) דרגש משתמשין בו עגולים ונכבדים שעוברין ממקום למקום ודרגש עמו וכשמגיעין למלון מעמידין אותה ואין דרך הכרים למעלה שלו להכביד את המשא ואין הכרים המאוחרים אינן עגולים.

הר"ן ערסא - שלא היו ראשי כרעין עגולין מסירען (עגולים כמש"ש המאירי) פי' דסרגא מטה הי' ראשי הכרעים עגולים ונמצא דאין כשזוקף את המטה לא יאבק המטה דבשא אינו סמוך המטה ללחלות הבקעה - ומא"ר דרגש ועז נסתלק מה לעשות על הדרגש כיון דא"א לקיים בו נכפה משום הפסק

[illegible]

נ"ז,

דכין דבאר שנמו כלה - עי' שלמי נדבה מה שהשיג משנ"א, ועי' דהי'
כאן, ויותר עי' דבה עם של' מקום מין

הפרמ"ג בשער התערובות ח"א החקירה הד' נסתפק אם פירש מתבטל
דהתם איסור להיות כולו איסור ודעתו פ"א משוי' מבוארת כבר שאינו
מתבטל ויש לעי' מסוגיין דליכא בבלוע שנקנה ונעשה מתאשרת לפי עולה
בתינוק מצב בתי בולין מרטלין המקר חזינן דנעשה כולו טרף - ואולי
בסוגיין אינו אלא דנבטי ביטול של כל האורה כולה וזי דקא זבגט בה
ופשוט - משמע בביטול דאכוי בביטול איסורו אלא נתבטל שמו לגמרי
והרי הוא כנבלה התרשל עש ובמב' כמ משתמש קלו וכבר הק"א דסוגיין
ב"ה ופשוט דסול בבבין ועי' לקמן נ"ט, סול עמוד א' ועמוד ב' ומ"ו
מהרי"ל חוא נ"ט:

<u>גמ' ע"ב לגו'</u> - וכי היכי דכיס חשיב להצילו חשיב נמי לאוסרו - משום טעמא
דידן - דוקא היכא דבדלים דמי דאז י"ל שבדלים יכולים להפריש
אבל אי ליכא דמי אין ביה לילך דמשום שבדלים שם יותר כיון שיש לו
טורח והוצאה הוי כאין לו מציל - ונפ"מ דמגר שטרח לאבוה

רן ורנמבן - ע' תנ"ב

כן אגל לאוכלה-ע' דרשון ערבא (כ"ה,ו)

מדוכנים - אחרי שטחן אותן (כ"כ הרב ני"ו ד"ה ודואג) ושם
ברחן - והתוצאה שהגיעה היא מאכל לנפש כנשמה כלה

[illegible]

[illegible]

הרן אוכל-גג במחיצות אין דאין לדי זונן אלא דשאל מיעוט ורוב בשין
שאפר לצרכן דודאי לא הדיא לטון דמבאורייתא אינו חד למשו לבשר
ולענין אינו שומעין

ק״א - ודרוב גבולין אין המקח חוזר לכ״ע כיון דבטל דקרקע של
היינו אלא עלה ובטלה דאין איסור על קרקע - אין דטלין
על קרקע ומכ״ש אלינן דגר מקר וע׳ תנא הכא מקו
נח לבהבטל שהמקר מתעלה ומתעבש ותשיר כבכי חדש והיינו
דטלותה על קרקע

הרן ולא דטלה דבגידולין דפטירי דשוי״ת

נ"ח:

אצלנו הכא העיקר נוח להגביה שבעיקר מאליו מתגבה ומשום כפרי חדש
והיינו בטילתא ע' קרקע - והנה כמבו' נחלקו דתשאי אי בטילה
בו מפני אפי' לא רבו גידולי היתר על העיקר כמ מפקקין
אותה בה והכי מוכח - אבל מסתברא שביעית (ח, ג) משמע
דבעינן רבו וכמ מהגהת הג"ה על הרן ועוד דתלה בגידולין
בפטירי דשביעית - משמע דבטילה נעשה ע' הגידולין - וכל גדר
נתבטלה היינו דהוי כמו מדומע

ע' ק"א שמביא מפסק דל"מ שאלה דבא ליד כהן דלא אתי
דיבור ומדלג מעשה ומעשה שאמר עליו דל"א מעשה כמעשה ל"מ
דהתרה ל"מ נדבה טמאה אבל החכמים מתיר נדבתו וכן אפי'
אז רפאג - דיש לו רק דין טמאה אבל לענין היתר חדש דלא
כמשן מד"י

בטרח - ע' ג"ב - מעשיו ממבזז עליו בהמקר אצלו הגידולין
שע"כ מבטל המקר דשדיל הגידולין ונפ הביטול מועיל גם להבאר
שנתבטל - דבטל אצלו כפי התנהגות הבעלים
ועי' תנו"א שביעית פ"(ח, ב) פי' הכן קשה דמה מועלת יש רמב"ם
שטרח - ואפשר שהמקר דבו דמי מה שבמחו הדבלין דאוצר מאליהן
לגמרי גמורה - כל בריעה ובמיחה - דבריעה ובמיחה גמורה
מהרס את פני הראשונים ומחדש פנים ונעשה כולו כחדש
והנה מכאן משמע דקטרח להטל המקר ומגעל משמע
דקטרח הגידולין והאושין

הכן שאני - אינו מסון לענ דחידת השביעית גם המקר (ורבה
הוי דוצאי איסור דאיסור וחידת דמעשה הוי איסור דהיתם)

ג"ב - כ"ש בתפוחים דאיסורא בטל משום עורש תפוחים
(עי' מחלוקת רש"י ותוס' ורמב"ם) פ"ו,

ג"ב (ע) - דברי הרשב"א בעול לבד היין באיר רבנן - ולפ"ז
מוכח דנבנין חשוב כשפור כולם כוש להתנא

א) קושית הקדוש ר' ע"ב בבאורו שכתבו דהוו למפרע והא שלא נגמר
שמשיג משכן עד אז הלא כל אחד לעצמו מ"מ ליתא יש לו מציאות

ס,

כ״ח

קו״א – מקשה על רש״י משנה ס׳, דלא אמר חדש חסר משבת ושעור
לשבר

מאירי, מביא מחלוקת דחדש א׳ אין נקבע דאמלא יום ל׳ לחדש אחר
עד אמלא יום א׳ לחדש הבא – ונפקא מ״מ דחסר ול׳ דמלא וימ שאין דחסר
צריך לי יום שמונית

הכין שעור זה – ע׳ רש״ש

<u>יום א׳ דהיום לאו מילתא</u> - ע׳ מאירי שכל האומר היום אינו טועה לגמרי דחצי היום

<u>הרב ומה שכתבו</u> - מי לא עסקינן - כמבו׳ כיון דנכנס מבעו״י אינו מופקר לשיטת קודם זמנו השמש - לא חילקו רבנן דלענין משא״כ באמירה דרבנן בזה מחלוקת השמש לא אתי לאחלופי - ואולי כהרב נמי לא אלא בלשון מחלוקין דיסוד דין נכנסו ועומד שאר קנינים - ועם הי׳ דיסוד גם של הרב

כמאן אזלא - ע׳ שלמי נפתלי - ומש״כ הרב דס״ד כמבו׳ שאלה מה שהיו בדברי חז״ל ונתיישבה כך דס״ד ועוד ע׳ שכל עצמו

כ״ן ומש״כ שמונין - ע׳ מאירי ועי׳ ירוש׳ שאלה דבר - ועי׳ ראשי דברי בחינה שאמרו מנין כאן - דהיינו שמונין מתחלת מיום ר״ח הראשון אלא דלענין הלכה והמועדות מחשבין ומתחילין מר״ח הרב

ס״ב
גשמי הרשב״א ס״ד - ואינו משנה כלל מה הי׳ הדלה של ר״ט אי יש תוך שאומר הא אין לך דבון התורה גדול ממש

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

נ"ב הקו שאינו הספק במשמעותו על כל הספר ושיקורה אינה
לא נאסר במיקורה שלהו לא הי' אלא כפי רוח הספרים ולא כו',
פין ולהו שינוי

ואי אתה מונה שנת חמשים אחת כן גרסי בתוס' ר"ה ט, ובאינך
ראשונה לשדיות הרא

כן שמתלפת הסטה - על אות ס"א: ובהו גם כונת הרב

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

סא'

הלך ונקטין כמה - פי דפסקינן כל יומי

יקבלו- א לכאורה יצניעו

ובדבר דהן לשמן - ע׳ נה״א שער ד׳, ג׳

או לא לטרחן - ע׳ מהרש״א שאמר בגמ׳ טרחן אני שלא תטריחני - ומ׳ שמי מבטל
זכותו גם לאחר מיתתו ולפ״מ שב שאמרו עונש לו אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב״ה
ואין זה יהרהר ודאי שמי עונש עזרא החליף לו

מהרש״א - למה רב להוכחן וכי לא ידע בוין לבבך בן מימם - ומ׳ דבלא הי׳ בעת
להוכחן אלו רבים שוכרם לו עניות המתיר והקב״ה - אשר כל ספר שלומד
רבם להוכחן - ודמה ידע פי׳ בשון בשול הענין שענין כל הזמן שבא אי׳
לו בין גם מעשו של רב דמתוגר עי׳ ג״צ שם סדר בשלו וכו׳
מהרש״א
עשה בדרכו לשם הולו - שמקבל שכר כמולה כרס - ומתוך זה יבא לידי לשמה

מהרש״א - הלא הוגד לאדון - ודאי ידע אלו שלא הכיר לו שמפו

והלך נר - אם יודעו ולא אם לא יודעו שם לפיך להוכיח

מחלוקת רש״י ורא״ש - אי מאן דיטול מרבה או כאוד כאמם - מקבלין

ייון יוסף - חי׳ מגדל דיכול לאוציא בנקו דמקום הבלה ואבל עודה הי׳
הבלה שאמו והדאגי - ומשה עונש שאמו שאמו אמי הרגש

מגמ׳ הפשוא כ״ב - נאון מאן כ״ב מה הי׳ המולה של רבם ,ואל
יש חיוב למוציא אם לא יובשוהו כבאיו ,ועי׳ ק״א על הרגש

ג״צ - רבו אבל מוקד הדין וכי רבי עמו מבא חסידות חשש באפשו בשוו
מן הלימוד

3- אין מדע תודעה להתנהג כן נפלו כרו - ואלו שאין זה מחלוקת בקד
כי פל שאורע משנע או דינמיקו רמו

הכן ממשות - שמגיאשין - יש לו דיאוש רשות לא ופכאש כגה שנספיקירוט

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ס"ד

משנה - רק הגה משרי עד ב', וע' רשב"ם

רוה עב"ל - ע' עיון יותר במחקר הדין לא קמן רט

להלן מר - ע' מפרש חות של פארסו משם חו"ר א' ס' ע"ז שמשיו
בנחלקו השאל יורד קנה ס"ק ד' והמ"ז שמ"ז ס"ק ב' אך יש איסור
טס"ע מושג בדינו מטבה להפרוש וע' דאור לפרשי קנ"א

הרן - עד השמשות נקרי רדיעה - ע' גמרא ר"י מאי לשון רדיעה
בפר שטורע את הקרקע - מיטטו קלה באפנא - כי אל הרוה
את הארץ והחלשבם ובצמחים, לפי דברי הרן הוה רדיעה

עד הקיף - ע' תו"ב שאין טעינו הפסל רב (ולו כמו קציר)
אלה אבל חד מעון לבשו

הר"ן אבל קבור לא ידעינן זמני שהפך לפי האצבעות - לכאורה הי' כדאי לפרש דכוונתו דאין לנו מסורה (כמו שיש לנו על זמני הבדיקה) והכל דבדרך השערה שתלוי בכל שנה ושנה ולא סמכו ע"ז דאין לנו זמן אמיתי ומשוה אותו דזמן הקבורה דפועל - אבל לא כן ממש שס"ל שיש מדרגות - משמע שכוונתו הסברה אבל לפ"ז קשה דנידון כל ארץ דפני ולצאו ור"י, הר"ן ר"ל דכוונתו דספק לפי הקרקעות ויש חילוקים גופא דאיכו מקום חם קרקע לקרקע אבל גם בזה אינו במשמע דכיוצא דמתני' עד שיתבלה הבשר לקבור - דלפ"ז תלוי בכל קרקע וקרקע

הר"ן שם - לפי אחרים אינו מובן מדוע סליק אשמעתי' דאיירי עד הגשם - דבשלמא לפי הר"ן א"ש דכוון לאורחא דמילתא אבל לפי גשם היינו רביעה ראשונה, וגשמים היינו שני'

הר"ן קונט' - ע' חי' ר' ראשון נדפס סוף ס' ר' מש"ב דשיטת הרשב"א ובאמת זה חי' גדול שאע"ג שאמר לשון סתום "שנה אחת" מחלקינן דין האיסור מהכא שכוונו דוקא לכאורה (כיון שא"א דלא"ה) והקבלה הי' קבלה סתמית

הר"ן שם - אבל דאורחא דמיקתא - אע"ג שכתב הר"ן לעיל ס', ד"ה אסר דברותא דמיפסר דיורותא תנו אף נבדל משולת הנשים - דכוונו דבזאת המתני' איירי בכל אופן - אבל הברייתא הוא דוקא באופן

רן והמניח ע׳ קן את כ׳

רן עד סעודה של לילי הצום-אולי יש להמציק כמש כי בעצג
3 עונן הסעודה שהי׳ מחויב שלם דיוס וכיון שהוא אוכלין עד
יוס-הם סעודה של לילי הצום

קפוה
רש״י עד לילה -מ׳ א״ב, רש״ש - ומ׳ גדול בע׳ דינר״ב דבגמ׳א
של תשובה אמור דבעד לילי הצום

כן ולא משמע מגמ׳- ע׳ א״ב

כן לכל שוק דהרב- ודרשו, ודלי שדא וע׳ מג׳ סי׳ כ״פ ס״ק א׳
משמע לכל שוק הרוצה או דלי שדא

הכ"ן אמר ר' צדוק - ע' ת"צ בכ"צ תי' דלכא ס"ל בשומען גם לשמר
המעוף - ור"ל לכ"צ בשו מקום לפתוח הדבור אלא כדי להראות
גודל מעלת מקום הדבור אלא ואמש במשה קול לתפלה
לפתוח הדבור המעוף

ירושלמ'. הכל מודים הדבור רבו - ע' ג"צ אין בשוקשו כהוגן לכבוד
המעוף גם הוא - בשו למען מקום - אף מורא רבך בשו למען .אונש..
וזה אלו לשכר

גמ' - כתיב אבל לא אשה הלז, ולא נקבה וכו' המפרש'

מדבריו משמע כמו מפני שעדין אינה אשה

<u>הר"ן ד"ה</u> אי קא

<u>רש"י אין</u> - ובגמרא אמרה - משמע דבלי ספק דלו האשה חרש מן התורה
דלא כתוס' תו"א סי' ל"ח וע"ע דמפרש' תו"א י"ט שהקשה על לשון דבולי'
אין נבעלת כפשוטו: דמן התורה אין נבעלת

אשתו' בשקיהו - ע' ג"ב שישב בה כדי לקנות מדת אוכלוסות
דנפשה - נגד האנשים שהיו עליהם להרגל

רן והיינו דבהו כיון שבסוף נטלה כתובה ג"ב - נה שלמי נדבה
דבסוגין יש ליישב ולהבדיל תועלת מחוקר הנדבה והאשה הוי היפך
דבנים ועל הבו מעשה הנדבה אינו מגיע שום טורח להימנע
נודבה אין תשבה להאמר שאף יוכלו לאסור שנה ממנה בלו
הכתובה ואפי' אין תמצא לפי הממון בגיון להאיר לה

ק"א - המר משום באיגו דסוטה (גו') באמת פרעה צ"ל אישתל אפודתו
אין ואישתל נמי אדיבה - דלפמש הרן דבל להנאת חדרו אין מאירין
לו אלא דבנו ומבעט היינו אמש יום צ"ב - וצ"ל דבסק גיוון אלך

כתולה נדבו - ק"א - מדי דשכיח, בשבא (להשתנות) קנו דאמשינן דבשול כתולה נדבו

ק"א אף תבר לסורו - מאיה מלה פ"ח נפלי נדבה דבשול כיוצא שאני
נכנס ומכבו ומנשו ולקחו - וכן המר הק"א מדמיון הירושלמי ללמוד
שאולין - אבל המר דבאן נשאה כאושר שם שוב אינו מעיד לגרשה אין תבר
לסורו

מג הבלד פרק הנפס - ע' תורכא

הרן - דלבדה נשלם מחירין - יש לה לפ"ז מדוע הודבק משום רינו לחבר
לחבין ב"ב"ה ממנין לאלו כלו ישנה אין לך מלבה גדולה מזו -
שם - ומה משמע בב"ב מועד בבו לא מצאו אבני לו לבשקיהו - אינו משון בראש
הי' מועד לכתובה דבשול לבוך מלבה

ס"ה,

דהדי כ"ע מפרנסא קד' - עי' ברא"ש וכו' ודקא פי' בפשוטו ס"ל
כיון שמוכרח להתפרנס מאלו הוי פתח להתיר

כו הנפל - מחלוקת רא"ש ור"ן אי הוי דינא או תקנה

ד"ה שבטול מאליו - עי' תוס' חדשים שפי' שהוא נכסים והוא קיים לה
ומשנה ס"ל שבטול רק חצי כתובתה - ויש לעי' בשיטה ס"ט בזה ..
כיון אף יש שאלה דספק ופשוט ממילא בזה, ולפי דברינו מוכח
ממתק

הכן ומשנימשין - צב"ל דכתובות פא: דשם הלכה ס"ל דגם לרמ"א לא נאמר
מיתמי רק מיני

שם - עי' קו"ש ב"ב תשובה שמוכר שטרות גם מספיק על דין
שיעבוד נכסים מכירה מלוה שיעבוד הגוף

ס'ו,

מאן אקה -מ ג'3 בלג'

[illegible]

המאירי - הענוה ושפלות הרוח ד' מדות הן ושהענוה אינה מפקעת
שררה מן הראוי לה אבל שפלות הרוח הוא משפיל עצמו דיותר
מן הראוי לו וכל אחת מהן מדה מעולה - פי' הגרוס על הי בגאיגו
בתעניות לו שהיה גדול מהם אלא הם מודר לו מבתין

עד שהגעלתי מאשלך - תוס' לו יכלה לבשל יפה ורצה להודיע קלונם
בשער בת רבים כלבוש שלא עטרו אותו מטפחתם

ג"ה נחלקו ר"י ור"ש אם מותר לקנות אם אסור לקנות כפי' ס"ל
באמר שאינו מותקן - ור"ש ס"ל כמותם - והכי כיון בעושה איסור
ומצלצל רגא אין צריך לרצות כאלו מרצה

תוס' דמן נכסיו קנין מתיו

ג"ה
עיא של רש"י כפ פי' הראשון של הרן וכונתו הי' שאמרו ר"י רחמיו
עלי ופי' השני שתפלו מפורסמת שיש לה כשר יפה ושש
לא מתנה עליו

קלו ע' דראש

זונות ושפחות אל שאול דכינה המלרישפו ישני על עצנוין המלה
עדי נכבד על לדושפו - נוי מהרש"א - שני מלשון שן - ובמעלה
עדי נכבד הינו השן הכבד שעשה לה - ועי' מהרש"א שתמה על
רש"י שהיא במדבין לשם בשן של נכבד - ע' עין איה' [illegible] דכבד לכן

מהרש"א - בבבל הי' כבבן זוטא על המועד אבי ולא בבבלו - ג' מנחות - מכבש
ג"כ משמע אלה קטנה

ס'ני

אנצ פשוט - נפוצות וכבוכות על רצן

הנה - בלא במו אהבבו - בלגיא - מקו והינו כבשכו פבי בקו הינו דמלי בל"ב

ונשאל על הקמגו - דמהך מוכח דמפני שאלה על הקו' ומה הי' שאלה רק ס"ט,

ד' אדר א' תשמ"ט

(א)

קידושין ג

# פרק נערה המאורסה

ס"ט,

קושי' הרשב"א (ע"ה ר"ח) דבגורע כח הבעל ואין הפרתו מועלת אלא בשותפו' הא אם ראוי להפר דאין הבעל מפר לחוד אלא בשותפות, ובשלמא שהאב ראוי לשנויה ורבנן, שמע הבעל והפר ולא הספיק האב לשמוע עד שמת האב אין הבעל יכול להפר דאין הבעל יכול להפר אלא בשותפות (כמבואר למעלה מזה דבעי הפרתו הראשונה של הבעל נתבטלה באו"כ. מה זה שהבעל דאי' להפר אלא בשותפות ובע"ז) שמע האב והפר ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת הבעל חוזר האב ומפר חלקו של בעל - משמע דהפרתו הראשונה עדיין קיימת אע"ג דאבד שותפו - וי"ל לפמש"כ קה' הרשב"א ס"א, ד"ה שמע אבי' דבמת טעמו דבעין שמתפקע רשות הבעל לאב לחלוק הפרה הא בשעה הראוי להפרה טפיל מקרא מפני שהאב חולק הל"ק א"ב לפי"ז (3)

(1) הטעם הכ"ן אלימות כח הפרה של האב מהאירוס - ולכאורה הוי צריך להיות ראוי

והנה סברת הרשב"א צ"ע דמשמעות משמע (ס"י ל"ח [ע"ד ד"ה ואשה] שמביא דברי הריטב"א בתוספות ל"ט, (ועי' בלשון הש"מ) ד"ה אלא - מה הא (אירוסין לא מפקיע מרשותו דאב לגמרי כי עדיין כחו קיים דההפרה כבמקרא אלא שנוסף עלי' כח הפרת הבעל משום שנעשה עלי' רשות אחרת. ובי' הש"מ דהאב שמיפר מפני שהיא ברשותו שהיא קשורה על דעתו ולכן הוא מיפר משום הארוס - נותן לו רשות הפרה על האב (ועוד דבזה עומק כוונת רש"י קידושין

(2) ג, ד"ה דהפרת שאי' להפר לבדו) - והנה לפי"ז הי' מובן מאד סברת

והנה עפ"י דברי ד"ה אפ"ן שביאר דברשב"א בקושיתו הי' ס"ל דבעין הקמה הוי דהנדר שנעשה שבוקע א"א להפר ועדיין שפיר קשה דמאי דאוקי' הא נקה - ועפ"י אי' דאינו דין בהנדר אלא בכחו של ארוס גופו, דמה דבשאינו ראוי להפר ולאחר הקמה שוב אינו ראוי להפר

שיטת הר"ן פ"ג הל' כ"א - שאין להם להפר אלא שניהם כא' שמועיל מגיסי הגמ' שלט"א דבפ"ק סוטה דמעשה ההפרה בו' ביחד - ועי' בר"ן פי"ג הל' י"ג שניהם צריכין להפר ביום א' - ומש"כ הר"ן דאפי' מיפר זה שחרית וזה ערבית - היינו דאוקי' קודם הלילה, ובכה"ג בלשון הגמ'

(1) מדברי הר״ן בטעמו דל״א. נתרוקנה הגו משום דהוקלש הנדר ומגו דל״א בהקמה
הפרת האב כיון דבהם לא חזי לאיצטרופי ול׳ דבונאי מעשה (מ״ט דה׳ והא) שאחר כך
על הכל - ול׳ דמתנא ק״ו סק הי׳ ב״ה יש לו משכ׳ דשיטת הר״ן
(2) הירושלמי (הובא דקרן אורה ס״ח ב״ה וירושלמי) ב״ש מיתה והיינו אין הפר האב
ומת הבעל אז האב להפר עוד והנה למ״ד אין מיתה היינו בבעלות הארוס
דהפרת הנדר אינו נפקעו על מיתתו ומש״ה בעינן לדינא דנתרוקנה
שיפר האב שוב חלק הארוס
(3) שו״ת דבר קודש סי׳ ל״ד אות ב׳ בהמר דקנין ועי״ש בה וצ״ב

קמ"ל דמפירין שניהם (דה"ה) באחת, משמע כדברי הר"ן שנשנו הלכה דמפירין להפר
בב"א וגם הלכה דמעשה ההפרה וכל שנעשה ביום א' הוי כאחת, ולפי"ז
צ"ל דבשין ל"ק כלל קושית הרשב"א באו"ג דשאלה עוקר
הנדר מעיקרא מ"מ שגר ל"ה כב"א, ומה דאמר דבאמת מ"מ צג
אינה נשמעת מהרישא דהפר האב ולא הפר הבעל אינו מופר חציו
דבהפרה יחידית ל"מ ואולי דס"ל כ"ז שלא חזי לאיצטרופי חשיב
כ"ג כהפרה יחידית ועיין מה שפוסק הגאון דחשיב יחידית וממילא
מבטלת עד שלא הי' חזי לאיצטרופי אם אולי דבר"ן נתמלא
דין חדש שצ"ל ההפרות בב"א (ואולי דהר"ן מפרשין הפר האב
ולא הפר הבעל (ביום שמע של האב אע"ג שלא שמע עדיין הבעל) (2)

(6) (ז) (3)
**סברת הרא"ש והר"ן בפשט א' להפר משום דינא דאין הפרה אחר הפרה**

פי' בדבריו משום (מ"ט) (1) דהקלישת הנושא דנדר לא נתבטלה ורק
ע"י הפסק הקמה שגם לא חזי איצטרופי וכיון שהקלישות קיים
שוב יש דינא דאין הפרה אחר הפרה - וע"ש שכתב גם רק למ"ד מיקלש
קליש אבל למ"ד מגז ג"כ דמנין הצירוף ואם בטלה הצירוף שוב נתבטלה
ההפרות - וע"ע דבר קובש ס' ל"ד נ"א, סי' ל"ה נ"ה, ד"ה והנה נ"ו
ומד נראה, וע"ע דקונטרס שמרים ה', דבאמת הרשב"א הקשה ד' קושיות (4)
**הכן ולדבי אלו קושיות (ד') ביאור נחמד דשתי יושב (שער ז' פרק י"ח) ודמשנה**
אליהו כו"כ מה שחשבו מפרשים פ"ו סי' (נ"ב), ודש"י שאל"ד פי"ט (ד"ה, ד"ה) (דדן)
ומ' שכתב"מ פ"ו ה"ח מה"ל שבועות - וע' דבר ר"ד ד"ה ונראה שבעלה
דס"ל ס"ל דאו הפיר א' דלי חדירן ל"מ מעשה הפרה
כיון דלא חזי לאיצטרופי - מאין מעשה לא יוכל להצטרף מעשה
למפרע, ודעת הרשב"א דלעולם הוי מעשה הפרה אף
דלא צירוף ורק דלחלות ההפרה בעינן צירוף - נמצא דלגבי
הא הקמה דשלו הוי דבעינן מעשה חלות ההפרה עם

11 וע' דרשות כתנ"י דבמא מקוים זה מן מלקות ואכתי איפכא [illegible] ולרשא
מקוים זה מאיפכא - משמע דבזו האופן שמפרין [illegible] ועוד
משמע מעי' כ' שמון הנוא דספר הנשפון של הצ"ח שמואלוף דבזון ועין
וע' במילואים על הרמב"ם יב' אות ד'

1 וע"ע גמ' זה: שלשה שיש ב' חלקים דהפרה הא' שמתיר איסור הנדר, והב' שעוקר
עצם הנדר והדין דירוש. 11 נפקא להדין השני, וע"ש שהלה דבלק הבעלין
שייך רק כ"ז שהוא חי קיום הפרשת, ושם נקשה מצוע דחקים
נשאלה הפרה ובשגם דהקמת הנדר פועל גם בחלק האיסור של
הנדר

2 וע' דרשה עם שמפרשם על הבאים ונשי - ולפי דבשי הראשונים, יש סי' יב' דבזה מגיע
שאי' להפר אחר יום שמת אשה - והנה גזרי הגמרא שליט"א אמש דבזין 22

3 ע' מש"כ גם צ"ה הראש

4 הא' מסתברא שלא דאמש שאין הפרה אחר הפרה שהפרה הבעלים לא הפרה
ועז מתפרש דאחני להקים הנדר ויש קושיא ד' משום דמפני הפרה
הבא להפר חלקו של ארוס ועז גזי' התורה הורא דזה קודם ע' יה
דנושקים שאני וע' לקמן טז אות ד'

5 שמעתי מגיסי הגרמה שליט"א דבלשון הרמב"ם פי"ג הל' כ"א מוכח
כי' להכות אינו חוזר ומפר לה על האחר - שכבר הפר לה (בזו
טעמו) משום האחר אי' להפר עוד הפעם - שאין להם להפר
אלא שניהם כא' בזו טעמא דאין מצטרפין הפרה הראשונה על
הפרת השני - ושאר המתיק מפני. ומצאתי דגם בלשון י' דבלשון אינו חוזר ומפר - משמע
הפרה שני

22 מפרש כהרש"ש ממש"כ דליאני עד שיפרו שניהם - דמשמע דיפרו שניהם
היינו לא הפר בפועל - והיינו דבעין לא הפר, וכן ביאור מש"כ
הכן אח"כ אבל הכי תנא מילתא דהפר א' וקיים א' היינו ממש הפר זה
בלא זה - והיינו שהשניהם בעינן לא הפר ומצינו מינה (שפיר)
וביאור בשון כמו הר' דאמין מצד של קו דמשום דליבו מה מצינו
(וכמו אחרת מאשון ומאמו שאינו אותם קורה מאחרת מאשון)
אבל הכא יש ממש דקא דבעינא שלא הפר (בעינן) ועדיפא מינה

6 וע"ע בספר הזכרון להר' חיים שמואלוויץ גנ"א דשל המרש"ש דבפנין סמוך
בבקשות רשל מצאן ולהביא, ולהכן מאחול ממשע

7 שום שכן ביבב דאורתא דב' (גליונות על נדרים המאוסף)

(ג)

הר"ן מהו דבעיא - אבל דהפרת אב לחודי' סגי, הי' כמ"ש הקרן אורה ס"ב:
דהיינו אם הפר האב יום א' והפר הארוס יום ב' הוי הפרה מיום
א' דהפרת הארוס הוי רק תנאי דהפרת האב

<u>קונטרס השיעורים</u> ג-ד חוקר - אם אירוסין הוי הפקעה מרשות אב או דיש
לארוס זכות הפרה ונפ"מ לשיטת הר"ן אם יכול להפר בלא הארוס
נכוי' שהיינו לדין הארוס, ועי"ש שתלוי במאירי ס"ל כהכ"ב הראשון ועל דברי המשנה
נתפרשה מצוה דמינן חז' בנתפקקין ולכן דאתי גם קרא הוי דאורייתא
בנתפקקין - ועי' עוד ר' אריאלשם ס"י כ"ג בד"ה ס"ד ד"ה והנה ימדיק כן
מדברי הגמרא ריש פורקין ד"ה מת הבעל, ועי' דמילואים על הרע"א ס"י י"א

<u>הראש קמ"ל</u> שקודם שנשאל לא הי' ראוי להפר הילכך נתעלה הפרתו, ע'
דמשנת אליהו ס"י ט"ז שמפרש שכוונת כמ"ש דרשו צ"א - קמ"ל דלא הוי הפרה -
שאין המשיך יכול להפר דשעה שנפרד עד שנשאל על הקמתו
ופ"מ לישנא דמתני' דמשמע רק קי"ל להפר א' ואם הפר הב' ה"ל שמועה
שנה אין וקונים (והיינו להשני להפר אחר יום שמועה הן שנים או
להפר לאחר הקמתו אבל שנשאל על הקמתו) ועי' לשון הראש דשם הנאי
דשעה שנ"י לא הי' יכול להפר שנה אי' להפר

<u>משנת אליהו ס' ט"ז</u> (ר"ד בה ונראה) דנפשי פשוט דבהפרת חכם עוקרת את
הנדר מעיקרו - היינו דבעיא לעקור הנדר גופא בלמפרע דין הנדר עצמו משום
די' מהשתא כאילו לא הי' נדר מעולם אם למפרע חלות דין אחר הבלוי הנדר
כיון דנתעקר אמנם דין דשעת דאת חלות הנדר נהי דבהפרת חכם נעקר
הנדר למפרע מ"מ אמנם דין הבלוי דו לא יחזור ויעשה עש - ובשאלו באלו אמנם
דאי' הגרע"ז על הר"ן הל' נדרים כ"ב: ד"ה ונראה (שנסתפק דדינא במיקר
קודקר דמנין הפרת הבעל) אם פירושו דאיגלי מילתא למפרע שלא הי' הנדר
קיים מעולם - או דאינה מועלת אלא מכאן ולהבא - דמהשתא איכא חלות
דין עקירה וביטול על הנדר - אבל דין איגלי מילתא למפרע ליכא דנפ
ונפ"מ לענין דינים אחרים הבלויים בנדר וכו' אמשינן איגלי מילתא למפרע
א"כ משתמע כל הדינים הבלויים בנדר אבל שאינו דבלו עצם דיני הנפש
דכיון דאיגלי מילתא למפרע שלא הי' כאן נדר מעולם א"כ הרי גם הנק

① ועי' עוד שדיאש שעמו ד"ה בגא באורך מפר דקדושין - ולפ"ז יוצא מש"כ המאירי
דכ"ש כיבקין דשל לא בנערה המאורסה שבעל מפירין לה נדרי אפי'
אינן של עינוי נפש

ליתנייהו - משא"כ אי נימא - דבעינן רק חלות דין דיבור מהשתא על הדינים
שלמפרע אבל אפשר דבזה השתא הוי הקדש דקיומו א"כ י"ל דבו"מ
עקירה רק לשון דיני הקדש עצמו בכחו דהוי חלות דין לעקירה
למקרע למפרע ואם דינים אחרים הדבוקים בו שאינם שייכים כלל -
לובד רצה להלוף כיון דבשעתו היו חלו וקיימו ורצה יבטלו עתה
והנה קושית (1) המשנה אפי' באנו לשיטות (עי' משנת אליהו ד"ה
וכתב (ר"ג) שמעיא דבשו הטור הולך פו ה"א מצד שדומה שמעיא דבשו יות
הרשב"א חזה סי' ס"א שיאמר עד שיחזור הקדש ויאירהו נדבו - וכשאירו נדבו
לא ישא עליו עונש הקדש אפי' שהחזיר עוקר הקדש ממקומו - וכב' בבי' סי' רצ"א
דבהו"ל שפו לי עד שבעת זמן איסורו לא הוי עושה על נדרו
ועיש שמעיא דבשעת הגולל דלהוי לזה, דבל חזר את הקדש קודם שנשאל
א"כ לדרש דנשאל עליו נהי דבפטור משום אדם דבשעת מעשה
ומלקות - מ"מ עונש דיני שמים איכא כיון שחזר את הקדש קודם שנשאל
עליו

דלכאו' השאלה מצו אופן הקשר נדבת ע' כולא שדומה כ"ג; דה
באמת רבא שמעיא מחלוקת רש"י ותוס' (2) אם נשאל על הראשון בלרש"י אם
נשאל לאחר אכילת הכשר גם לא חלה שני למפרע על מה שאכל דהוא
שבועה שני ורצה שנשאל על הראשון נפטר מחיוב שבועתו ושאלת הגולל
בשבועה שני חלה למפרע ויחזור עלי' וכו' פסו"ל מ"ב מחלוקת רש"י
והב' אם משגה שנו"כ יש היתר לאיסורו ע"י שאלה דבשבו' כגש
ונ"כ א' מיושב אין כאן היתר לדבר שנאסר שבחזר ועקר הקדש
מעיקרו ונמצא שלא נאסר מעולם

(III) וכן מוכח מלשונו כאן כאילו לו היו נכשיו עד דעת קידושין - כאילו בו הקול כך ועי' לעיל
גם במשנה למלך הל' ריח ושואל אם שאלה מקור הדין למפרע ומגם דרור שהבקל נידון
למשל למפרע שהוא חכמי' מרפא ול שהוא נעשה על חטא נדחה וכאילו אינו
(12) ועי' שו"ת יושב שער ז' פרק י"ח בד רע"ד גבי' דריאות בשו"ד (12) הי'.

(1) ואפי' אינו בסי' בגמר האשה היו בחזקת דגלי מילתא למפרע ולא עקירה
מכאן ולהבא למפרע מ"מ אפשר שיש מקום לחלק דין הגמר הפסק להקמה
הארוסה בזה יתמות לפי דבספקינן כבל דשאלה (12) ולמתבהלה והפילה להם חלשה
לא אינו מילתא למפרע ועוד דהלא דאין גם ספק כאן להאשר עכשיו שלא
לידע התבואה - ואי אפי דבשעת הפרה שיש לארוס גילוי דבלם
וכיון דאי הקמה דבעל נפקע מיני' דבשעת הפרה נשאר לו מהארוס
מאליו הפרה כהם דלי הבעלים שאי להקמה עי' דבעל אדונו - עי' דינא
דאיגלאי מילתא למפרע ג"כ נקבו כאן להקמה ועי' דר קודש ל"ד ד' (11)
(2) ועי' דשמרי הגר"ש (קונטרס ענבים מהשלט דף ל"ג) שמדייק מלשון הגמ' שחזות כלו
אינו מייד אלא אתר - יקמו מודה דבלא הי' שדוחה אינו דבי משובת כוונה היא
למאי הוראה אלו נשאל - דמשמע דבאל דינו דשדוחה אינו לא הי' משני שאלה
ועל דבלי עקירה מכאן ולהבא (נראה דבסי' מלשון אל לדברי הגר"ש
דבדבש דבעי לי עקירת מכאן ולהבא אבל כיון דבס"פ שדוחה אינו
מקודש שאלה משני השאלה דעכשיו יחול האיסור
(11) ובכה"ג יש הצעה שלא למר משני הרמב"ם סתי דבה שמע אחר שיחם
הא דבשאלה הפרה הדין כשמת משום סומן (דבמיתן שיכרו שתיהן דרך)
וכן כשמקדש משמר הארו והכה הקשה ג"כ משומן וצ"ל ולא כיון
שאין הפרה עיקר רשאה הבעל לעקור את הפרה ויחזור ויפר חלקו
שלק הבעל - ויקם גם שאין הפרה עיקר נחשב משומן ולדברי הרמב"א
דין גם נחשב רק על הפרת הארוס
ובכה"ג הדרך יש דבאמת הרמב"א מוכיח משגח דבמדיר דבעינן
הבעה הוי גדר של דגלי מילתא (III) למפרע והכי שמע דברי הבעל דבקידושין
שהוא מועט גמור - היינו שהוא סובר כדברי קפו"ע ני' דבה הרי דבגמר הוי הך
דל"א אגי דיבור ומבטל מעשה ועי' דקוש' קו"ע שביאר הדבר ומוכיח אינו
דבעי רק עקירה מכאן ולהבא והוי דבש דבעי - אבל כיון דבדבש דבעי אינו
גלוי רק יש מניעה שלא חלו הדבש דבעי משני עקירה מכאן ולהבא
למפרע - משא"כ הרשב"א ס"ל דמעשה לא אגי ל"ג מחשבה (עי' רש"י כתובות
שנ"ב כהל"א) משום הוכיח משו דבאשה הוי רק כבדש דגילוי מילתא למפרע

ס"ב:

הכן ואידך - ועוד דהא כתב שאין בין איש לבין דבאלמנה דלא מיפר לחודיה אינו
(4)
מיפר לחוד האלמנה במקום בעל הוי תשי' למידן במשורן דשותפות ואין קונה
באפשר שנימא בנישואין השות הבעל גם בנישואין - הא עכ אוש קטן כנ"ל
אישה וכבה - דבגין שבזה נעשה דרשות דבעלה ולא דרשות אבי - והנה
משכ הכן שעונה דפשיטא דליכא טעמא שיש אין לאשה רשות דהא
וכגמרא ליט,
והנה רשי קידושין י"ח: הוכיח דין זה משנה (מטות ל-י) ונדר אלמנה
וגרושה כל אשר אסרה על נפשה יקום עלי' ופי' דספרי דאיירי דאלמנה
מן הנישואין - אכ כל הענין הוא מנדבין (דרשי קידושין היא עם משנה מיתה
הדנא - והנה ליכא דבעל הבעל דשנין אין זה מובחת) ואכ צ"ע
כל הפלפול של הכן דבא' יבמין קבל דנדר אלמנה א"כ מונח
ועוד נדבות
דהבא שלא משמורת אבי' לנישואין וא"ל יבמין קבל זה
א"כ מפני שיש יצאה של נישואין - והנה ע"פ מעין משנה וא"ע מפני
שאר הפוסקים שלפנן שיש שאלה הבא דבנישואין יפרו שניהם

הכן אימא אלא שהוא לא הפר היום שמע ונמצא שהפר - אינו דבפי הפשוט
מובן שהוא עם למקנט הוי רק הפסד יום שמע ולא הקמה - ואין אפשר
כלפי האמת הקמה נתינת רשות שלא סתם - ואין אי סתירת הוי
מסום שנותנה למקנט אותה לא לרות הקמה מנה - אבל עכשיו
מפרשין דמשלא מאמר שם דנימא דלא נקט קופא חשיב כהקמה - כל אי
(1)
שמאמר חשיב כהקמה - והנה יש עוד הבא מפרשין הקבע ואז
דיום שמע אישה ויא אותם והפר את נדבה דמשו כבל הלשון
(עיי מטות ל-ו דרשי ומספרי) ואין אפשר דאיירי שהפר קודם הבעל ועי
הינ"ל יהי' מוסר - אבל כאן הוי מגדל דבאורה אל אם דבא אפשר אם
הפר הבעל קודם הקמה הארוס מופה יש"ר דקין אותה צ"ב אלא דנימן
הפרת הארוס כגמר גזא' דהפרת האב המועצמת חלה (למפרע)
רק אם כאשר ישמע הארוס א"כ יפורה - ועי' משכ דה' גאון צ"ה
(2)
אימא וזיבד קדש (ל"ג - ג) והנה לולא דמיסתפינא הוא אינו

① אבל לפמ"ש אח"כ באיה שחשש הפר פרש לבורה הוי ג"כ כמחזה מבפלים

(121) ומש"כ בדבי' כל שיש עודף יש עיקר רק לידע הולד מפקיע למפרע העיקר וזה משני הפלוג הולד ואמרינן גילוי מילתא מהא"ל לפ"ז בכל שהוא ממזר לפני עיקר הפלה משום שהוא בעוקם ע"ז ל"א גילוי מילתא וא"כ אפי' בלאו האשוס דלי' שהוא לא לי שאלה כה ההפרה והאשה עושה שהוא לי כח הפרה ונפו בומש לפי מהא"ל כיון שיש לו כח הפרה בומש לו, ועין קידושין בומש לו, וצ"ע דקצ"ל (122) וא.

② אבל א"א לומר כשיו אלו דרבעי הכי. שהוי כבר בהבי לאחר הוא באוקמא דראוי באורה ולאו למדי' אחרינא (היינו רק למין קלבם)

④ ונוק בנינא ואת הי' דבר לאיש ונדבו עלי' איכו דקודמין המעין שמתפנע הלא ואת דיני אשה נדבה איכו שנדבה דרכשאו ושם ל"ג שומפנע הכל, וי' דקא שעושה כמ"ש על הע"מ יע"ש

(1)



בדין בשעת הפרה דבעל מ"מ בשעת ביטול יש לו ע' רש"פ ב"ג מהל' נדרים
ה-ו, וע' רמב"ם (ה-ו) ולפי דבריו הוי אפילו בדרבנן ס"ק ובאין
לארוס כח הפרת הנדר רק כח ביטול ומש"כ בזה הקצה"ח יעויי"ש
אומר - הינו ביטול והפר את נדרה דבעינן ע"י ביטול הופר הנדר
אבל אינו רק להפר עצם הנדר

הכן ואימא ולהכי הדר ונעשה ואז דין אשה נדרה ששומעין שאין הבעל
מיפר נדרי שקודמו - הא משמע שמשעה מיניה דבעל דין אשה לאחר ס"ג
שמעתי מני הרבנים שליט"א דמשמעות הוי סותר שלפי"ז מיתה דבעל
אינו מיפר דקודמין - והנה לפלוג משום דלפי"ז מיתה להם כיון
שאין הבעל מיפר מ"מ שיכול להפר דקודמין ואז דלפי ס"ל דבעת
דמיון שהופר דרשות
הפרתו אינו רשות עשיית הנדר (וכמו המקשן ג"כ פ"ג
הוי הפרת הבעל דאשה נדרה ונדחה מיפר) דין דבעי"ק מימלא אפילו
במקום שאין יותר לו הוי דבעינן דדין אשה נדרה הוי מיתה על
נדרים שעשתה קודם נישואין רק מכח הגבר משמע - ובתוספות
תני בב"ב למיתה בשעת עבורה להפרת האב או להפר והנה
מ"מ אשה למידין דעדיין אינה ברשות האב (ע' משנה למלך פ
י"ב ה"ג) ומשנה השטה היכן דמסקנא גם מ"מ
נדרה במשנת אשה גרושה ילפינן דבא להפר דקודמין כיון
שנפסקה רשות האב ודפח"ח

אימא אני אחד מיפר - אי זה קדם ס"ל דף - והנה לפי הראש
בפקודשא היא שבא יוכל להפר לבדו דוקא, וקשה משום דמהן
בינה בנשואין ולולא במיתתה הוא דבעינן בנשואין נאמנה
איך שהקיל הארוס אלו מת יכל האב להפר והא בעינן באמת
ל"מ בזו משום שצריך לירש בשעת הארוס ובשר אשה בשעת ע'
הקמה - ואולי קודם שמת הארוס אי הוא להפר בנדרה הנדר ע' הקמה

(2) פי' כיון דבשעת הפרעון הוא משום דיש איסור ויש מעשה אך אין
חילוק מתי עשה הלוה ועל דבר זה לא מיירי (וכמו שלא
דיינינן בזה עשה דרחמנא שאני להפר)
(3) דבעת ס' השולחן גיטין ס"ג, דלענין הפרה הוי מכח כל הנדבה

(2)

אבל לאחר שמת ונפקע מרשות גאולה הקודמת ודו"ק

ולמאי אם לאפוקי מיפה - ע' דברי אברהם בא"ו ספר הלש קודש הקדמת האלכוס
הוכר הלשון לעצמו - וכל האומר הכי רק שאין הקדש קודש
הכבא הלש שנה או הלש להפר - והנה גם שתי הכי בגבר
הקרא בא לומר דאמרו שלא יהי' פתוחה היום שמה דבוך להקדישו
אמר הקא דהוי קודש לגבי כדבר נשמע אפי' והפשוט של

אירמא לפו מינץ נ"ז-עוקא בתשפ מין בעושר בכש, וממקרא רוצב
לבמות ושאלה הקמה אי רקיקה פוסלת על הטפ"י ושר בתם בפכו
דקולו ופרע לאומה - ושנו שעה לעמי מלחות דהקטיר קמל ולא
לדוחף א. מינץ או מיקש וכמר בצ"פ יש גמא - פרת בסל בשין
משה כהן

קושר גרהטס ע' רשע פסחי' לגי שמי באיר גיל האפילת כצא...
ומלו פר"ד ה"ט משלי ממלה אל הצפיר אכילה ועשו האוש שאי ק
עמרעין

ח

גמ' ד"ה דין - והכי לא מצי מיפר דקודמין - משמע כמ"ש הרא"ש בסמוך מיהא
דנ"ל שמפר דקודמין ושו"כ דב"ה ומתני' באיבעיא קמא הו' תפי' במפר
דקודמין וב"ז ושו"כ דב"ה מיקמא ליה וג"ת והוי איבעיא - שמפר מיפר
מן האירוסין - ואינו מפר | דבה יבמין מקרא דקין איש לאשתו - שיר שכם
ומשני יע' כדה בד' | בשבת במתני' דבי כו'

הרא"ש דין איש לאשתו - שאשת האיש והבעל שולין - שאין אין שניהם ופו'
שאמרו דכ' שמתני מגי' הפגם שלע"א דבעי"ל משאן שאני ושין
דהכא"ש ממשב ל' להול ס"ג. ד"ה ואף נאמר ודריקינן להפרת אם נדרה
יחד, וכן ס"ג משמעות דלשון ערוב - ובאר בעיון לחיל סדרה
באיסור הוי דרשות אשה ונתחדש דתורה הפרה דאמורות
ומשו"ה פלפל הגמ' ואימא אף לחודיה מופר בשוי הפרה מתוצעת
כיון באיסור נמצאות עדין ברשות אשה - משא"כ תנן בבי כו'
חידוש בשאמר נמצאות ברשות שניהם ומשו"ה נאמר הרא"ש
מלפרש כהכין ב' ב'ענין בפסקו איירי בארוסה משכ"ב בנשואה
דיג אשה - משא"כ ס"ל להגמ' בארוסה הוי ברשות שניהם
ומשו"ה לא פלפל הגמ' כב"ל אימא אם לחודי' מיפר
ולפי"ז יובן בשבי הירושלמי בשם דקדין אורה באליבא במתני'
דבי כו' אף הוי יתומה יכל האחד להפר לבדו

בהא"מ פ"ב הל' א מפני נדשה הלה בשיטת הכ"ו בארוסה האב אינו
מפר אלא נדרים של ענ"י והם משום דקודמו אישין בעל ארוס
משום משוך במפר דשותפי באב ה"ר דשור נדשה - וכתב דאמת
שיטה כמו נמצא דמאירי דכ"ש פירקין וז"ל "א שבל שהיא נערה במאורסה
שניהם מפירין הכל נדר - ו'נ שמאמר דנימא בשם שאינו מיפר ולון כשפסק
הבעי. אורוס משום בשלום הפרת הבעל ונדרה שנתארסה (בא"ן מיפר אלו מה שמלשום
מיפר - משו"כ דקני"ו ומיפר כל הנדרים) ומ"ט, ד"ה ומש דיבוע
עמש הנ"ב על הספרי מטות - רכ"ב, ד"ה האב עונין הלה בכל הנדרים

① בהגהות הנוחרי דית אבא איתו רפלי ואלידא בשבת עו נא"ז באמה ממשב
לעיל בבא׳ הרשות אבי נק׳ האחוזה ורק למידו מפמוק אם-הקדי איג
משמע במקורין דורש, ולפי׳ אבל במשנה ס״ל בב״ב קני אליבא במעת
בדי ר׳ שמעון מפר באלמן דכיון בשעד דקנא בבי רשות שלפי
לגמרי על הפרת האשה הכא אינו משפט ואב מש א׳ רשו לן
דאלמן הא לגי האר לא כלי קנאן

(ט)

נפק״מ דדין אם לדעת — דלגבי הדין הוא ג׳ לוקא דכ״ל דבאי ודלא כר״ן
פי׳ זה דבונת הכ״ף פ״ב הל׳ ט׳ נערה המאורסה אין מיפר נדרי
אלא האב עם הבעל כא׳ — וכן מש״א דשם בהאב״ד לא יפר עם הבעל
כשהיא ארוסה אלא נדרים שהיה בין ביאה — ועי״ש שמפרש אדרבא
דבכ״ף שנה הי׳ הכ״א סי׳ נאמנה אם לאחר מיפר הרי הבדשיל
שאין בו מעני נפש — ולהכ״מ משמע שפשוט דגם הכ״ף דבעל אינו מפר
אף הקמ׳ דבפו דבש ולה די׳ מפני דמארסה שהם נדבה
(כשנת נפו קשה אדרבא דכ״ף ① אדרבא דבפט״מ) נימא
על דברי יח״א משום דלא נתקבלה ומשו קידושי הבני שני
דנש״א דקידושי הני כאשה

<u>שיטת הר׳ יח״א</u> הובא בטור רל״ד (קנ״ט) דקודם שנתארסה מפר
כל נדרי אשה נתאשה מת הבעל וחזרה לרשות אב אינו
מיפר אלא נדרי עינוי נפש — עי׳ ד׳ בדבי׳ מיושב פשטי דקרא
וגם לא יקשה ההיא דבספרי — המאירי מתשב אדרבא דברי
דהספרי איירי כאשה נתאשה אל זוחו שנתארסה מפר
(דהי׳ אהי׳ ל״ד סי׳ כ״ט, ודרך קודש סי׳ ל״ג אות ד׳) בשיטת הר״ן מש״כ
דכ״א הל׳ מת הארוס חוזרת לרשות אבי׳ וכל שלדבו האב מפר
כשהי׳ קודם שנתארס (שהוא על הרדינו יח״א) דבאור מחלוקתם
כותב דהי׳ נשי׳ ל״ע דיש לחקור דנדרים שלא נודע לארוס משום
מיפר האב כ״ל דבאירוסין ① התורה דינו דאינו מיפר לדבן (או ל)
דמשום דאין צריך להארוס — וכמו הביאה דבאירוסין אין נשוא
מימו נשאר מקודש ועם נשוי מעכו דבאמר די״א אבי׳ ע׳ — או
דגם הביאת אירוסין כיון שאינה חוזרת לרשות אבי׳ וקמ״ל נתקנה
שרשות הארוס מתוקן להם וכו׳ אינו מתוקן רק בנשואי המ״ם
שבי״ל

③ <u>דיתם ביאור</u> יש לחקור משו שיטת הר״ן דארוסה א) אפי׳ בנדרים

(1) הארוס מיקרי בעלה של אשה — דב שני

(2) שיר בטבעות לשון מיני שמפרש כבהאש, אבל ע׳ דקדק אונס, שהוא כמ״ש

(3) מפר גם נדרי כלה שמתקדשת באמצע - דאף דבארוסה נתמעטה

בבעלה יש לו בבורות הפרה (ובזה בעצם דנדר יש לה ע״ן ושמע)

ובזה פי׳ של הנדב את הספרי דקושית הקמ״ ע״ נ; ויש [illegible]

לתברי מנין דל״א קרי (2) אפי׳ בכון שיש לה כח להפר

כל הנדרים הקודמים לאירוס ובזה שיטת הוית הנשא דמאירו

וקושית הלח״מ הפירכא דלימא כן כמו שאמשין דקודמין (33)

(4) אופן ג׳ כמ״ש המאירי בשם רמ שמתפרת הבעלים וממילא

א״י להפר אלו מה שבעוד יכל להפר ובזה הילו״ש

באירוסין שאי להפר לבד - ולפי״ז מובן גם המשנה

דבזו כונת הספרי (3) (333) סדור הבדינן ית״א

באירוסין הוי נשים מוחזקה ודינו בנישואין הינו

שיורש מה שהי׳ אצל הארוס (334)

(33) והנה הלח״מ תי׳ בעצם כתב לענות נפש איסור וקיימה

ואישה משמו דין אמס דין כלל - ולבוררה קשה לומר כן בעצם

כתוב על דית אישה בעבה באירו דלשואפר ולבוררה הוי

להביא קרבן בלא איש לאשתו באירוי השלהבל

(333) דינו באי׳ להפר להבו הגינן ערוב דרך ע״א, בה ודאי שלבת

לפי מה שטב בנדרים שנשאו לאחר כאשון אין אשת מי יכל להפר

מה לא הבא אי׳ להפר ורק ממשי׳ הכן ע״ה, בה כשל שנפסק

אי נדרה כאשר בעוקה לבעל אל הכל מפר לבד

(334) והנה הבולט מעשו בעשו כדין ית״א בלא נתאוסה מת הבעל וחשש לשמע

אז אינו מפר אלא בזה ע״ן דהדבעשה סך כך שלבה לומר במוצא

אפוסה לא הי׳ יכל להפר את האסור אלו הנשיל שדינו לדינו אלא מה שהי׳

אירוי ורק אי׳ להפר ומשי׳ אחר שהנשה לעולם אי להפר

הר"ן ד"ה מאי ציצית ידמין - מ' דברי כוס שהיא מצי בשבי הכן שהומר
(ג"א, דבפי הר"ף) בשבת ידמי. נמצא המוספר הוא האיסור ול שאסר
המספר הוי חשש עש

(2) תוס' ד"ה (7) ונשאר האיסור על הא (כ"כ התפל"מ) הוי וכיון דקונמות - דהש ממלא לנקבה
הר"ן איגלאי להו - ודקא מיקמא לי דאמרו הוה ראש - לפי מה שהוא הקא
משמעי הירושלמי דבפשיטא לפי דהפרת הבעל הוי ראש לו מלוך - וההפרת
ראש לסתפק ואמר שאי יכול הבעל מעשקה אבל האש אפשר באינה
לוקה - אל דיוק לקמן הגמ' דבפשיטא לי דבין הפרת הבעל הוי
האב בטלה ומסתפק הגמ' אופן הפועלים

תוס' אימתי - או שמע ושתק ומת דיום של אחריו בשנה הקודם - כיון דקיי"ל דבעל -
מרביטת לשנת משמע דבעיא משום דהוא בשקמם לו נאמרה דינה נתעוקנו (1)
וכי נתן לשער כל אחר שדרך יום שמת שם ל' כח להפר וממלא ליש נתעוקנו
והנה אי נימא דבאתעוקנו יש דין דנשאר כמקבל ולא שייתם כחו
(3) של אחים אי"ש דבעיא משום דינא דשקמם נמנע מלהפר אחשון - ואולי אפשר
ומ משר לקמן ד"ה הכן תוס'

מהרש"א ד"ה או - וכו לפרש - שאלו הפר ומת דיום שלאחריו כיון שאין הפרת
בעל הפרה - ה"פ כשמע ושתק שאין הבעל יכול להפר - כמבו' סברתו
דבעת הפרת הבעל הוא רק ביום שמת ולכן אינו דינא דנתעוקנו
אבל האב מבק האיסור ועדי בשעה רק ליום שמת - ומה שבמה גם
דמי אינה כשתיקה - אבל בהא דניתן לאיסור רק יום שמת דבו אי לא
הפר אבל אי הפר ונתעקל הפרתו ניתן לו יום אחרת (סברא כמו אותא
דבינו אחרים מה קמו ד"ז ודיום השלישי

הר"ן תוס' אבל מת ביום שלאחריו לא דבעי קיימא דבעל - גם אבעתי דניחא
לי - הלכה אין האש הבא משום יכול להפר - אינו משום כיון שסי"ל
דבעכו דשתיקה הוי משום דאש רא מכון מעוז הולכם לינם

(1) וע' רבינו אברהם מ"ה - אי' להפר שאי' לבטל קיום האונס

(2) ועכ"פ משכ' הרא"ש והא בלאו ז"ג היינו דלבד כמבו' שמשם שלמד הר"ן [illegible]

(3) עכמשכ' רח' ל' אח' ליש הל' ע"ג שאי"ר צות הרמב"ן שם בלבה משח בנינו
דמקדש קדוש אי' הא"ש להפר אאב"ב מ"ת בו דיון, וראש דהרמב"ן של בשמה
דנין נתברו דנתשיקות הא' דיורש חלק האשים, והרי בלי מיתת האונס שיש
אינו מגעו האונס. כה הא"ש ויכל להפר מכח עצמו מסוך במקדש קדוש
היינו רק דבוי ירושה דכח האשים וגם אינו נוגע רק אף רוצה להפר
דיון אחר יום שמא אבל דיון שמא יכל להפר מכח עצמו וע"ז לו
איכפת לן אפי' אי מקדש קדוש עיש דבשיו הקיומין אב"ב הי' אפשר בשופטים
להקים כוון דבשו מ"ירי שלא שמע הא"ש אי' מבוע משנע רמש
שנעשה מהאונס כגון הפרתא אב"ב יפר הא"ש דכח עצמו וע"ז
(33) הי' דבשו. בי' שלבקה הקמה דקנים ומ"מ אין כחו להפרי' אבל
שו"ר דלכאורה אא לומר כן בש' דגאל ס"ט, דה אשם כן שמקדש לבד
דבהפר הבעל ומת הבעל משנע לא חסרון במקדש קדוש יוהבונה אי' סון
דבעל יכל להפר גם דכח עצמו לקי"מ

(7) וע' משכ' בד' תשליז יי' שמי' דבשי האגני וגם שלא יאמ כו

(33) שם הדגוני דלא קשה (333) דמשו דשמור דבפשא קושר נזבקין (ע' הדמק
דידן החדרה גא"ב ע"ל נדרה המאורסה) דבלו נראה לאסור שיך
הא' בנין בהתשיקות בהשפ' (הא"ש) דכח עצמו, ודנקים לאונס דמין
בשבו בנין בירושה אב"ב קושית הגמ' הי' דהפר האשים ושגו
דמין בשבו לבנין בירושה וע"ז הקשו בשוי מוקדש קדוש

(353) אבל שם במרכי הב' מנחם יפה ני דבשמו אעי' ד"ק ראוך ששמע הבעל

ו״א

בה הפרכת לאחר

בתוכח דשבועות הקנות הא דאמר חשמן בס״ל להדין באשה יום שמא בע״ד רק
ס״ט: דמ״ – ונשאל רו דיוה על הה״ק – ואולי אפי׳ באש״ג באש דגו משבוע
על הדין יום שמין גלוי דיוה שמא באש ואינו גלוי דיום שמין באדום
ומשה העצם להוסיף באמיר כהקנות (1) ולפ״ז אין הקיום האדום ולאחר
ימים שאל זה הקנות ומת ויצא נחשבים (2) – והנה מה שהאשין הר׳
לבאר בספר ומת דיום שלאחרין בלא איכפת לן דבר בפנו ממ גק׳
אבות בלא ויצא לי (כמו בלא חשש כהקנות) ~~ומאי הוי למורד כמשני הש״ג~~
~~כדרש בפני האדום אלא למו באשה יום שמא~~ – וכמשני מאי הוי למורד
הוי ג״כ סרה בלא חשיב הקנות ולפ״ז אפי׳ באש״ג באשה יום
שמינה בספרות לא הפיר (בלו חו. ההפרה אותו יום) מ״מ כיון
בלו חשיב כהקין לא איכפת לן

(1) אם שמע הארוס ומת זה דינו ושמע האב דינו הכא ליכא שום שאלה שהאב
יכול להפר אע"פ שדינו כהי הארוס מועיל להפר דינו שמיעתו מ"מ האב
היורש כחו של ארוס ויש שמיעתו גלוי כאשר באה לו זכות הפרה אז
לה אין כאן. אבל יש שמיעתו מ"מ הי' יכול להפר - ביתר ביאור דלאחר יום (1)
(2) כמובן דספיקו הי' דנתקלקלה ההפרה למפרע נמצא דבפני יום שמיעה
בלי הפרה ונאסר מכאן ובמה משכחת לה או להרה גם כששמע ושתק
(11) שמיעתו היו הארוס ג"כ דרך הפרה (ומצוה שיש דינו בנישואין
שהאב יורש כחו) אבל הפועל אין להפר שיש (באופן דשומרו כאיר
ד') והעולה זה אינה מועלת. אבל הארוס כששמע שמע אבל האב
שירש כחו יכול להפר דינו שמע - וביתר ביאור יום שמע
הוי הלכה דמעשה ההפרה דבעינן שתהא ההפרה ביום
השמיעה - אבל שכר מעשה, דרך הפרה ומצוה מעתי ההפרה
הכא בארוסה הוי יום שמעו ועי' אפיקי ים ח"א סי' ז
(3) עי' דגמ"ר ר' אבן רכ"ה אות ט"ז ודרכה אדרבה 3 אות ד

הכן שמע דעלה - כמבו' הברייתא אומרת מת האב לא נתרוקנה
רשות לבעל - דבעי מטעם זה גריעא או להפר באסר אפילו
הבעות של נשואים (דבעי שלא הסכמא בנשללה הפרת
האב, ושלא הסכמא בלא נשואים דנפש קליש) יש סברא
נוספת בזה נאמנה בין נשואה לבעל אך אין חסר
רק פורתא להפרתו (1) - ודמי הבעל ולא שמע האב פוי
אך בה"י שאינו נשואים אלא דבעי הנפש נקליש
דהי' הבעלי', וכמבו' יש להוסיף דבנשואים הוא שורש כאן
של הבעל דשות שבעי' תי' ואז אף הי' הנפש דר ימשם משלו
קלישותו של הנפש אצבר לגבי הנפש דבינה מה שנעשה
לאחד מיהם ואז דעלה הפרתו וירש כחו של האב מה שהיו
לו דהיינו

ונהנה לפי מה שבעלה הכן בהברו' א' אירי רמב"ם דמחר אינ' חינן
מזה דבעי הכי שמע הכא שאינן נשואים - אבל אין זה דפי' ופשוט
~~הפשט~~ הברייתו אירי בשת גירוש ועוד

(1) וע׳ משנ״ב י״ג. - והיינו כס״ד כלו בזמן דהלל דין מעוברת עכ״פ
דנ״ב קבוע קמ״ל דבזמן מעוברת ולא דין מעוברת אבל הכא

<u>צ"ע שמע קולה</u> - ולא הועילה כלום אותה הפרה - אינ"צ דמיגז חצי הנדר
משמע דאל"ה מיגז גייזא הוי רק הפרה דאיסורי הנדר אבל דורבן
הנדר לא הועיל כלום

<u>הרא"ש שמע</u> גימה - נ"ל, כן ה' הריטב"א ויש גי' אחרת

<u>הרא"ש שמע הבעל והפר לה</u> - אבל הובא דשמע דהאב נמי ראוי להפר,
אך מת האב יפר הבעל - דבוי' ראוי לומר דכאן נתרוקנה רשות
לבעל - אולי אפשר לדחות גם עפ"י משנ"ת הרא"ש ס"ט, דאינו דאי מגלים
הנדר (ע"י הפרת האב) לא נתרוקנה חלק הבעל מ"מ כשהפר הבעל
ואנ"צ נקלש חלקו אבל כיון שהאב יכל להפר חלקו אינו גם נמי
מפר חלק הבעל הנ"נ שיש סוג של איגוד עבירה דפועל שיש לו
כח הפרה אף בחלק הבעל אינו דבלי נתרוקנה לא נאמרו
דאופן זה - אבל הה אין כבר הפר הבעל ומהני הפרתו על
חלקו שהוא ראוי לומר נתרוקנה ויכל לגמור הפרת הנדר עי"ז
כמש דאין הבעל מיפר אלא בשותפות וכמבו' גם סוגי <u>במעשה
ההפרה</u> (וע' בסוגי' דוד אות ל"ז) (1)

(122)
ה: ואולי לפ"ז יש להבין דברי הרשב"א בריש סוגיין שמחלק דמהני שאלה
לענין האב ולא לענין הארוס - דבי' דבמעשה הפסה יכל האב להפר
יחידי וכל החסרון הוא דבשותפו הארוס מונעים אותו להפר
כל הנדר - ע"ז מהני שאלה להסר הקמת הארוס ודומה
לחליצה מעוררת ל"ד דהושג כמעשה חליצה - משא"כ הפרת
הארוס אין עדיין לו (מעשה) הקים אב וראוי להפר מצד הפרה -
מבחינת כל הראוי לדילה אבל דאופן דבכדר הקים האב ל"ח
כמעשה הפרה והוי כחליצה מעוררת. ולכל דלא חשיב
כמעשה חליצה ולא מהני מילתא למפרע

① ובזה יוסר הערה אליבא דמרן דאינו מפורש לומר דשונה בראש
הבית דנימא נשואה מצד הפרת הארוס - דבראש לא מצינו
דבעי הפרת הארוס - אבל היכא דשמע הארוס, והוי כאילו הפר
משמע דע"י מה שנודע כאילו הפר שאז יש לו כח להפר חלק הארוס
ועי' דבראש ס"ט, דבה אבל ל"ה - ולא תוספת דו צדדי ועי'
דתשובת דאין של דבעל סדר אחרונה דל ירושה מהארוס
ואולי דבעל בעינן הכא דבע"ל, דשמע ונעשה כאילו
להפר שאז יש לו כח להפר גם חלק הארוס ודינא דבעל
שבועה הכא היינו דחסרון דבלו אפילו בפני דמידי דקליש
ועי' דקדק נעמא את הי' במשמע קצת דבראש הי' קודם שמע דמלה
ולא הפר לה [ברצה דעצם אפל אבע ודו"ק]

וי"ג

<u>הרשב"א שמע מינה</u> - הגה"ה דס"ט דכיון דנתרוקן רשות הבעל לאב ולמוד
הפרת האב דשלה הראוי להפרה שיהיה מקרא מפני שהאב במקום
דלו קאי - והיינו נמי טעמא דב"ה - שאין רשות הבעל נתרוקן לאב
- כיון שלא נמסרה רק שני המפירין ולא נתרוקן לו הרשות - רה"ט
הדבעל מוהל דכיון שההפרה נגמר רק שני המפירין - ועי' דבנא
דנתרוקנה (1) ברשות הארוס מתרוקנת לאב ג"כ מפני - אבל ארוס
שני חשיב רשות חדשה ונתחדש דקרא דארוס שני דרשות חדשה
של ארוס יש לו כח הפרה דבעל שנדרה אבל ארוס ראשון (3) - ולפ"ז
דעתו חשיב כקודמו דין לגבי האב דין לגבי הארוס שני - ולפ"ז מובן ג"כ (4)
איך דנתרוקנה רשות הארוס ראשון להאב מה אין לא הפר ונתארסה
שנית - שאב ל"מ מה דנתרוקנה מקודם להאב - דכ"ז שלא נתארסה חשיבין
דרשות של הארוס ראשון עדיין קיים ונתרוקנה לאב - משא"כ כשנתארסה
(2) לארוס שני חלה רשות שני עליו - ועיין הרשב"א ס"ט, ד"ה הא טעמא דמאי
הרשב"א של - ועיין נמי עיין לקמן ט"ב (17)

<u>הרשב"א של דאמר</u> מביא מהפר"ז שסוגר בד"ה אין האב יכול להפר אלא
נדרים שנראו לו לאב ולעצמו רק הבעל, ולכ"ש אפי' לא נראו לאב רק הבעל
אפשר מפר חלקו של בעל דנתרוקן רשות לאב - והרשב"א תמה דלא אשכחן
להו לב"ש וב"ה דפליגי אלא דמיקיים קודם או מיגז גייז הא דנראו לאב
ולא נראו רק הבעל לא אשכחן להו דפליגי - ואפשר דזה דרחוק אשר
מה (קמ"ג, ד"ה ונראה) דלב"ש דבל מיגז גייז דאין נעשה
דהפרתו של זה ויולו שמות דבל חד ועמד קאמר רחמנא - אבל לב"ה
סברי מקיים קיים כולו הפרתו של זה וכו' ומחרת הפרתו של
זה וכתב קרא [illegible] ולכן שהתורה שיהיו [illegible] - ולפ"ז דמזכן
עכשיו הפירוש שנראה לאב רק הבעל מטעם מקיים קיים

(1) במשיך בפשטות הראשונים עדיין קיימת

(2) דס״ל דכיון אין נתארסה שוב שצריך להפר, על האירוס אחרון הואיל ושמע
מכבר כח שהפר הפר הוא חלקו - דמשמע אי לו הפר האב ושוב
נתארסה יכל האב להפר לבדו

(3) אך עי׳ תוספתא ס״ט, דה״ה שמתה דאין הפר האב ושמע האירוס
אפי׳ ק״ש מודה דאין מפר לחודי כיון דאיכא תשבי לרימתא תנא
בפשט הפר האב ומוד דנראו לאירוס ראשון (דין זה קונפא צריך ביאור רחב)
ולא עוד אלא אפי׳ אשי׳ דמתה (הראשון) אי׳ להפר לבד כיון דאיכא
תשבי לרימתא - דהא אירוס שני אינו מיפר קודמין אלא משום שמתגי
בנה וכח דאב מיגרע גרע הלוף שהדיבול אי להפר - משמע דגו כמ״ש
דגן אבל האב חשוב כקודמין - ועיי׳ לקמן ס״ט דבהפר האירוס דבס״ג
דהפרת האב גריעא קודם שנתארסה או נתארסה אין האב יכול להפר
לבדו

(4) שוב ד״ז לומר דאשה קודמין לענין האב כיון שנעשה לה דעתו ודרשינן
רק שאלה ע״י אירוסין דנ״א דאין האב מיפר לבד וצריך להפר ביחד
עם האירוס, ועי׳ דנ״א דנתמותה חשיב בפשטות האירוס ראשון עדיין קיים
אף כשנתארסה שוב לאירוס ב׳ כיון דבטלה דירות הראשון מתשלה
הפרת האב - נמצא דבשיטת התוספתא הוי היפך משנה. הכן עוד יש ביאור
דבגדר משנה מט, דס״ל להכי דלא נתעלה הפרת האב לגבי משום
פני לא־דנתכופי להאנה שני ואליבא דתוספתא כיון שאינם מצטרפת
להפרת הראשון ממילא מתשלת

הרן אפי׳ רבא - עי׳ סוכה דף ג׳ מה שהשיג מפרשי המגיה ועי׳
בדבריו משפט עם שני - והנה על פי הדוגמא משה אינו מושך
מדבריו אינו דלא הפרכא למתא בשעה לא נתפסה מגינה
ועי׳ פי׳ המגיה אינו מושך משום קרוי קליש זהבר הארוס
עוד הכא וכן קשה אלכא בדבריו מ״מ - ואולי בדבר תרוצא
(2) דאי הוי וכו׳ להפרה הפורתו לדבו הוי קיים הפרתו וה״י שוב מפר
השאלה הכפל - ע׳ סי׳ ד׳ אות כ״ד

מה שהקשה הרא״ש הלא שיך חלה ופאה כיון שהקדיש את הפרות
אף הקדש הכהן בידו אמין והגיחו שנשאל עליו ושוב את חמין
והקדש את הפרות וכמוש כאוי דשין קושיו הסכת דבש ועי׳
דסד אות כין כ״ז

① וי"ל ד"ה מאיר שגורם שמכוין למחוק ג"כ דבעינן לה"ש לם
למחוק משום שחסר ק"ל הלכה שמחוקין לה אבל אליבא דמ"ד
אפי' מתכוין למחוק ג"כ יצא מכלל דשמעתא האדם השני אינו אש
אליבא דידה

② רק פורתא והנה לפי האמת אפי' שנתקלקל הפרת
וכן קצת משכן - וההפרה דבעל איכא למימר דלא איכפת

הר"ן שמע מינה - עד היא שאינן - ולההוא פורתא סב"א דגמ' ל' דהפרה
באירוסין - דאפי' דההוא פורתא לא נתרוקנה רשות לבעל - אינו יכול
להורישו לאב - אולי אפשר לבאר בשיטתו עפ"י מה שהקשה הריטב"א דסוגין
שהקשה דבשלמא כשהפר האב חלקו קודם שמת י"ל דלמימר לא נתרוקנה
שכבר הרשות שהי' לו לאב כבר נעשה דחוי וכשמת לא הי' לו רשות
לכך שיתרוקן לבעל וכו' בד"א אי לא הפר חלקו שאין הבעל יכול ליקח
מטעם דאותו רשות אלא אפי' הפר האב חלקו נשאר לו רשות דחלקו של האב
ומת אין הבעל יכול מטעם דאותו רשות שאפי' רשות שיש לבעל דחלקו של האב
לא נתרוקנה לבעל - והנה בסו"ד הראשון הו' בגמ' הפרה באירוסין
גריעא טפי בלא נתרוקנה - וגם מה דהקשו בלא נתרוקנה רשות
לבעל מה' דבעי ל' דהפר או דבעינן נתרוקנה אף על חלקו
של האב הנשאר ב דהבעל גריעא בלא נתרוקנה - ולפ"ז בעינן
אף עכ"ז בלא נתרוקנה שגם יש להפקיע ההפרה הבעל ומת שלא
יהי' נתרוקנה להאב באינו יכול להורישו לאב - ומשו"ה הוא
בעינן בלא חזי לאצטרופי כשמת דעלה לה למפרי - וכיון בעלמא
אינו לאב ע' דבודאי משום מינו שלא דבעי להכי עצם דאין
נתרוקנה אח"כ אבל ודאי הבעל מפירין נדרי' ומשו"ה לא בעינן
הפרת באמו לאצטרופי לה האמת באמצע והנה הא במשמע
מכבר דאהפר הבעל ומת האב בלא מועיל הפרת הבעל
כיון דלא מת היינו וחזי לאצטרופי דהפורתא שהפר מבעין,

שלא דמין

אוי״ש פי״ג הל״כ דמין יו״ל שמח

ו״ז

ס״ט. – משאג משם ס׳ מ׳ דף ומשם – הקמת נדבה כאלו הדרה ופי׳ נדב
ד״ב׳ – וכו׳ י״ו, וואלפין נ׳ הדור מהג״מ ע״ו שמקר אל יכל להפר (2)
ס״ט, דמ רהה קיום לכי היום – ע׳ סוטא צוג, (מ״ג) דמ״פ אליבא דשכן השאלה הוי׳ בסתר
שמיעת הפרה דלמחר – כיון דלמחר אינו זמן הפרה – ע׳ לכן ע״ו צ״ה קיום
ע״ו למחר לא מיפר בשם קיימו היום – ועי׳ קונטרס שמריו להגרב״ד פוורסקי
שכתב דהכא הכאשן משמע דבל החסרון משום שקיימו היום, ומהכא הטני
משמע בשמן, משום שהפר מהיום – (ועי) (ואף) דבד הכאשן הוי דקיום של היום
הוי מניעה על כח להפר למחר – והיינו דלא נעשה שום הפרה היום כיון
שהקים ועי״ז נעקר ממנו כח ההפרה – והכא הוא באופן דלא נעשה
חלות הפרה עד למחר אבל מ״מ מעשה ההפרה נעשה היום שבאו למחר
(ועיש שביאר שגם חל חלות הפרה היום אבל הנדר לא הופר – והנה
בכ הראשון הייני שלא הי׳ שום הפרה היום ושום מש״ה כיון דקיימו
היום – ע׳ דמאירי אפי׳ אם הפר היום מוכר לכי היום לדוגך מחר הנאי
ונמצא נדבה נשאר היום קיים והיינו שלא חלה חלות הפרה היום
וכב דהפשוטה צאון, וכמש״כ גם כונת הכן דמש״כ דאוקמי היום
היינו דקיימו לאו אלא דהוקם ע׳ שלא הופר, וכמש״כ לשון הגמ׳ מפרשינן
כיון דקיימו היום למחר – והיינו לגבי מחר משכו קיים לול כיון שלא
חלה ההפרה היום – כמאן דאיתא בנו רש״י פי׳ היינו בשו. כאילו קיימו
ממש ששם אין זכות להפר עוד – דלמחר אינו זמן הפרה הייני כיון שלא הייתה
חלות הפרה מסוים הופקע ממנו כח ההפרה שלמחר – דתר דאור (י״ח)

(1) היינו דמפרש שלמחר לו תמול היום

(2) לאמר שפסיל שער והרא ראי. מאיזה שבעה דנזיר ואמש אני והיה
אין הקדש הוי שנדר הדירה אלא הול כאילו הדיר אשתו
להיות נזירה לשער ולבונה דין נזיר לי ומהו ראית
הקמה (3) לבונה דין נם והא נוהג דהא בעל מפיר את דרן
דנזיר

ט"ו

ס"ט.

קמ"ו

פי' רבינו אברהם מ"ה מיפר - וצ"ע במית ע' ארוס לא נתרוקנה הרשות ולאב מחמת מיתת הארוס שכבר הוא נשאר דמשומו - פי' בקושיא הי' שתשגי דהפרה קדושה של האב דכיון דבמת הארוס בטלה רשות הפרתו תסגי בהפרה קדושה דבת ע"כ שהוא הצריך להפר עמו - ועכ"ג בטלה הארוס לא נשאל רק האב לעומד במשומו ומשה הכי להפר עוד חלקו - והנה ע"ש בפי' הראשון הי' בנחלקו בזה גם ב"ש דבם גריבא אם תסגי הפרת חלקו של הארוס או דבעה צריך להפר כל הנדר כיון דבחלקו עדיין לא הותר במשום ועיש בה ונראה (קמ"ב) שביאר בשיטת הר"ן דשניהם צריכין להפר ביום א' (ובשם בה נוסח משפחת ב"ון) כמו בנדו אולם בשה כלל הפרתו של בה גלוי ומעורבת דהפרתו של בה וכתב נגמא ניכר וצריך שיצטרפו שניהם ביום א'

הרשב"א ד"ה הא דהפר הבעל ומת אותו בתפני. שמש הפרת האב כיון דהפרת הבעל נתבטלה לגמרי כיון שלא נגמר ההפרה - ואע"פ שנקוט קצת משמע מה בעדיין נשאר קלישות דנדר ע"י הפרת הארוס ולא נזקק אבל כיון שנדר הנדר ק"ל עדיין דהא נתבטלה הפרתו שייך רק דינא בנתרוקנה ולפ"ז יקשה קצת לר"ה כיון שמתבטלה הפרת הבעל כיון שלא בא לידי גמר מבוע לא נתרוקנה ור' דבגבאי משום שאי משום בפני לאיצטרופי על הארוס השני אבל המתבאר משפשי הרשב"א (ד"ה שמע ע' לעיל י"ד) משמע דנתבטלה הפרת האב לגבי ארוס שני, ועי' דהמנא (קי"ו-ה' ד"ה י"ט) באי אמרת דבפני דהלקו של בעל אשתבח דבלא אבי שותפו ואשתבח דבהפרה ראשונה לא נתבטלה ואשתבח דבנדר קלוש

הראש ד"ה אבל ד"ה ואע"ג דנתבטלה הפרת האב ע' דאגן (יו"ד רמ"ג סי' ש"א אות ג) שכתב דכיון שנתבטלה חלקו וצריך להפר עוד הבעל וגימא מגמן (באמצע) ואי משום שאין הפרה אחר הפרה משאי הפר הבעל שאין (הפס) מיפר חלקו כ"פ

(1) ועי' דבה"ק קמא קדוש לה' לגבוה מן מלקות - ובתרא קדוש לה' מן איסורא פליג
כשהפר לה האב. לא עדיף מנזיר דישרי לה דהתם איכא איסורא
הילכך צריך לחוש והפר אז חלקו עד חלק השני - והנה הקושיא
ד"ה אי נימא הקשה ע"ז ואינו מתיר שכבר זכה משניהם מפורין אז"צ
להפר אלא כל חלקו - ואולי אפשר דל"ש למימר שלא יש חלק דתנאים
ולהכי יש חלק בהאיסור ונשו חלקו - וע"כ כמ"ש הרבינו אפרים מ"מ
קמ"ל דבהפרת של נדר גבוה ומעוררת ההפרת של נדר וכו' לאמא
נימא - נמצא דאפשר שניהם נעקרו כל הנדר

ט"ז

וע"כ יכול להפר חלק דידה אף שעשה הפירו דידה (7) ואין הפרה אחר הפרה
עכ"ל מרגש (וכן צ"ע בתירוצו אליבא בשא"ש על קושית המשנה ע' לעיל ד' אות (4)
~~ועי' דכוונו למשנה ע"ד (מט, דה וי' דראש) שפירש דלדעת הראשון~~
~~בנה שנים דעל רק היה כל הנדר יכול להפר~~

והנה אליבא דכו"ע חזינן שלא נתבטלה הפרת האב משום
חוזר ומפר חלקו של בעל ולב"ה חזינן מהרא"ש דנתבטלה הפרת
ולכאורה כן לכו"ע כיון שיש דינא דנשואין (דאז נכנס חלק
האירוס וי' הפרת האב מתוך כל הזמן הוי הני לאיצטרופי
ולא נתבטל (ו) משא"כ לב"ה כיון דלית דינא דנשואין כיון דאיכא
חלק האירוס - והנה מה שפירש הרא"ש ואי' דנתבטלה
היינו דבעי' דעת מיגו אין ראוי למה נשואין ואליבא דב"ה
כיון שאינו ראוי שוב נתבטלה הפרת האב והרא"ש דקושיא
הי' סותר דברשון יצאת ע"כ הקושיות ושוב יוכל האב
להפר כל הנדר חלקו וחלק האירוס עי' דינא דנשואין
(וי"א חוזר חלילה וכמש"כ התוס' בשיטת הר"ן (17)) - והנה קושיא הביא י"מ
שהוא דבעי להפר חלקו עם חלק האירוס - והכי"ו לא ע"ש בשיטת
מדקאמר יפר חלק של בעל ולא אמר שהוא חוזר האב ומפר - והנה
לכאורה הם סותרים דבלי דינא דנשואין לא סגי בזמנים כאלו
הכינוי הראשון קיים - והנה הי' אפי' בלי הרא"ש סי' בשיטתו
וממ לימוד הסברא של אין הפרה אחר הפרה דאפי' כמש רבינו
מעט, דלדעת בכלי מ"ע כשאר המפר נתבטלה הפרת
להמשך (וה"ה לפי' דמה התוס' וקיים דין הכא באמת
מתבטלה השותפות)

(1) וכמו הכשר"ג, ס"ח שמע אשה דא"ד וכשהפר ראש

[illegible]

הר"ן ופוסקים - בביאור תחלת דבריה - פי' כיון דבשעה הוי סבה על אי
אחרת ההפרה וזה נמצא הוי ביטול ההקמה, כמבו' הר"ן מפרש
בביאור של גם איתא מעלה על הדבור ברצונו דהפרה, וגם
אינה לי' דהקמה ונשנה גם אמשינן דבשעה דבשעין טוב
אין רצונו שהפרה תחול אחר הקמה

הר"ן ד"ה רבה - לענין כל חד מינייהו אמשינן בביאור דבריו
ע"ד קרא ובמבו' כונתו שבר"א יש ליתן בין קדים גם ובין מאוחר
להשני ונסתפק הוא לאיזה נתכוין הדין קדים ולהוצה הדין
מאוחר

הרשב"א או דלמא הא גם אמר בשעת שיוצא הפרה דפו דפי', ודפו ע"פ
פי' דבעו מפרשין

קיים לי' היום - מתם משמע שמספקין דכונתו אל כוונה להפר, וכמ
קבר מפרן ומפרשו ורשב"א משמע דבשעת אמירה דהפרה

דענפשי א

ע. מי אמרינן למחר לא מיפר דבעי קיומי לנפשי׳ היום - כמדו׳ דה״ה ס״ל
דאמרינן מכלל מהפרה לענין דבעי כהקמה משיום (והא דמדל׳ הקמה
דאמרינן מכלל והפרה לאו מכלל - אבל דכיון דלמחר לא הוי בר הפרה
לא שמעינן מקיים לכי היום דרבנן להפר לענין משיום - והנה הא
הי׳ הוי דלא מכלל גם משפרה להקמה (שור שבכ דפי הראש) - והנה
לענ׳ הראשון דאמרינן מכלל נעשה זו הקמה של היום ללאו בר הפרה
ולענ׳ השני כיון דלא נעשה הקמה של היום (ומש״ה למיפר היום על היום
מצי למיפר גם משיום על למחר - והיינו שאלה דכשיו הפרת מחר
והנה הכ״ד כתב ע׳ במאירי אפי׳ אמר הה״א מופר לכי היום לצורך מחר
הוא׳ ומ״מ נדרה נשאר היום קיים אין הפרתו לצורך מחר כלום (1) - והנה
הי׳ אפשר דמסתבר הוא דלא סגי מה דמעשה הפרה הי׳ היום שמע
דאמרינן דבעי חלות הפרה צריך היום שמע (כמו דהתם אשרה לק׳ ד״ה
ורבשו״ת) והנה לשון הגמ׳ כיון דקיימו היום היינו שלא הופר היום
ע׳ רש״י. כלל דלא חל״א והפרה עד למחר (2) - למחר כמאן דאיתי׳ דמי
אינו משמע בכלל לשון הגמ׳ - ואולי אפי׳ דזה הי׳ פשוט להגמ׳ דבעינן שגם
[illegible] ההפרה צריך היום ולא צריך רק למעשה הפרה דהיום - ולכן
הי׳ דס״ל דעשה, דלא משום דבנ״ל דנדרה היום אינו כנדר [illegible]
שעבוד דשייך חלה דעצם הנדר חלות הפרה (וכמו שכתב הר״ן
כ״ט. ד״ה אמר דבל קונם שאינו עולמית קונם פירות מקרי חטא דמ״מ
גופא מה שאינו של על למחר מגרע גם להלכות של היום ול״מ
קונם הגוף, והי׳ דזה גופא שלא חל הפרה דהנדר לגבי מחר
מקרי דכשר חל היום דין הפרה דהנדר ושוב דבעי הגמ׳
כיון דקיימו היום (32) למחר כמאן דאיתי׳ (לנדרא היום) דמי
וכיון דלא חלה הפרה דהנדר היום שוב לא דבעי לאותו יום שמע
ואין להכן דה״ל נמחר אינו צריך הפרה

(1) ועי' בתפארת ציון, ובקובץ הבל רל"ז סי' מו

(2) ואולי אפי' בא' דנשואה משה (עי' ב"ה עזבון) בין היא קדש שעד יום שמא
הנדש עדין אינו חגע כ"כ ולכן יש בו הפרה עליו ואחר יום שמא
נתקיים הנדש היינו נתמעט הנדש ולכן ל"מ הפרה - וא"כ אפי' למחר
דשיר שצריך לחול ההפרה כמאן דאיתא (לנדש) דמי דהיינו אינו
שנעשה בו מעשה הפרה כיון שלא הופר והוא עד למחר שש א"א
לחול בו הפרה דבעבר נתמעט הנדש ווידאי ה"ז דברים למחר
נמי כמאן דאיתא דמי - ונפ מתאיו לפיכך - ונהנה כל דברים
אי נפרש דבידות למחר כמאן דאיתא היינו טעו' דל"מ הפרה
אבל א' נימא דבפת הפלגה - והיינו טעמא דל"מ הפרה בו
הנ משנה כיון דקיימי' היום - למחר כמאן דאיתא דמי היינו שההפרה
ש' היום ל"מ דאותו נדש כיון שקיימו היום - אבל לשון כמאן - דמי
אינו מובן

מהרש״ם משמע דהאירוס הרי הוי ספק דרבנן וכמו מלשון הראש

כמאן דאיתא - מהרש״, משמע שיש קיום דהנדר ושם אין לו
להפר ביום ומהתשובה דכן משמע כמאן דאיתא קאי על
הלכה דאין לה עוד הפרה

הכן קי״ל דהוי כל יומא דר הפרה - כמבו׳ דף א״ש אין הנידון אין
דיקינן מלישנ׳ דכותב להפר ד״ש מקום לומר דלא דקיינן כיון דלא
הוי דר הפרה למתח אשל א׳ כל בהרא״ש והרשב״א והרא״ש דבשמין
הפרה דפה מבוש עדיף קי״ל לט שעה - ועי׳ תשב״ץ דפתח הוי
דיוק מיתור לשון של היום אבל הגו הוי בוודאי דהדבא דרך לשעה (1)
סכת דוד - ד׳ מהלכין דשולחן - או דפסקה פסקה - ולפ״ז אפי׳ אמש
בב״י קיימ׳ לכי ומופר לכ׳ ג״כ לא יכני או - דיש לו רק כח א׳ וכיון
שקיים שוב אשר כח הפרתו הלכה ולפ״ז אפי׳ דר״א מבין

הכן הנמר׳ - עי׳ תשב״ץ

(1) ושוב יפה – וכו' בוודאי יפה לך לשמוע שירה ורק שירה יפה ומגוונת

(י"ט)

ע, כיון דקיימי קיימו - ע' דקונטרס שיעורים (להגרב"ד פוברסקי) ד' משלכ"ז - א) דבשני גופים
של התפיסות - או דאו הקנין לשנה נחשבה מתנה דבעוה"ב הפרטי, ונפקא אי מכל
יכול להתנות ולאחר שנה - לשאלה הקונה נו גלוי אל הקנין כולל דהלכה, או דהפקיע

<u>מהגן דנה</u> יפה כח האש - ע' דקונטרס שיעורים, ובסוגיה בזה את מ' שמי קושיא
הב"ח מאיר (ר"ל סע' נ"ח) דנה יפה כח האש מכח הבעל ומשמע שם דבעם
אחר ולשיטת הר"מ מוכר קנין נכסי שאני של אב - והא מ' דמתני' אירי קנויה
המאורסה (והכא לפי דעת הבאורי, בא"ב מוכר אף הבעל שאינו דינו אלא
קושיא (2) ונה עיין הקושיא ה' אפי' כיון דלשיטת הר"מ הספרי פליג ע"ב
(4) אפי' דפלוגתא שם קמייתא ע' יבמות ט, (וע' אחרונים דלא פסקינן כוותי')
(1) ואלו דאינו דגם חומרא וקולא דלאו דספרא הו' משום כל הנודרת, ודומה
רק דבשני אלו (הנעמה ל' ונדבת על בעה) ול"ע דהם (3) וע' דרכי אברהם
שמות אירו דמי מכר - [illegible] מוכר

ע, הכין מכבי מיתם מוציאה מרשות אב - דבעין שמת פקע רשותו - אלו כונת לומר
דלעיל למדין משנה דבמתני' בית אבי דרשות האב קיים, לאחר מיתתו
והא אמעיטו מיתה מוציאה מרשות אב - ולפי הכין דפקע רשותו
והיינו אינך דנשאר דרשות אב פקע רשותו - אבל עדיין קושיא דבעין
משמעות דגרות למיתה - דבאו דמיתה עדיין נשארת דרשות אבי ושם גופא
המשנה דלא משוקנה אב דגרות ויצאה מרשות אבי ונימא משוקנה
ועי' תוספתא דבון ע.

<u>הכין אלו שמדעם</u> ע' סוגיה דוד (ג"ו, ט"ז) דמה שמי קושיא הקנין אוה

① ע' רמב"ן פ"ד דנדרים דצ"ו כמ"ש הקושיא משלא דלא הוי החומש במקום
דנדרים ולא בשבועות

② והנה לפמש"נ בא"ש כיון דלמעשה אין הארוס מפר נדרים שקודם לדינה ורק
נדרים אלו מפר האב א"כ אפי' דבזה יפה כח האב

③ ויש לעשות סמוכין לזה מדברי עמק הנצי"ב מטות דכ"ג דה"ה האב
בכל הנדרים דכלל הן אז לדמא בנדר הרבים ביליותא בשבוע
אב

④ והנה מוכח יפה נ' שפור בזה זה הבא מגת אירו דפלוגתא דסוגיא בארו
אי דבר שבא בס"ל דאתו הנית' זמן יכול להפר

ו' סבר כלב דמה שהי' בעצי הכן השסגה – ואלו אלפי כמה
שאמש הקמ' מחלפה שקדשה לשעו הוגע גם הו' קודם שנודע
שהפרש איך שקדשה לשעו נודע – אלו לפו באמת במלך
בענין הקמח כמו כשאינה דכשות אלפי

הכן

ע"ו אל הגרעת כיון בזה עד רשות האב - מה שהקשתי הגליון משמעון עקרות למיתם
בשמחה דבי נשארת ברשות הבית אפילו בקרא בבית אבי שלמידי ממנו
אינו בלוקח שלו אינו בית אבי אין פי בקרו ברשות בית אבי
אינו בלוקח לומר (וכמו שפי׳ אלמנה בית אביה ועי׳ בגל קטין כאן ב"ה שלו)
רק למידן משפט בשון בחלה עלה דין בית אבי לאינו בעבשו הפוה יצאת
מרשותו הדין בית אבי נשארת לאיזה מתבוקנת לדעל ובזה כוונת
הכין דהגרות כיון בזה עלה רשות האב משמי דגרות, ולפי״ז כנ״ל
בשם הקרן אורה בקין אין נתקדשה כשהיא נערה ונהלה עלה רשות אבי
אינו בהגי״ע במקום לינשא א״א להפר נדרי בשעה חלה עלה
רשות האב - והבי בגליא לקמן והערה ששפטים יב חודש לבוגרת
בו כמ״ש הקונטרס הצרכים באירו שנתקדשה כשהיא יתומה - שוב בשנת
השש דכר רק אם נבטה רשות האב אם למסורת נבטה שמש
הקיד זמן

ע"א,

הכן ודוגמא - ר' לבושי הכן ע' משנת ר' אהרן סי' כב (א, ד) (ג, ח)

תנוא קלון - ג' דדיאור כרמ׳

הכן שמע - ע' מלא הרמז ודסכת נדב אות ח' ז, ט' - ולבאורה לשון הכן
שכתב ולא הפר קיימו לנפשו - משמע שפיו דבר להפר, וחשש כבמקום ①
סכת נדב ט"ז, י"ז י"ח, י"ט

(1) ולכשוי הבנואתי רק כאחר יום שמא

הר"ן ומ"מ נ"ז - כוונת הר"ן מפרש דלמ"ד מ"מ נ"ז כח ההפרה
דבל הנדר נעשה בשעת שמפר דוקא דנתבטל חצי הנדר
וההפרה כל הנדר נעשה ע"י צירוף שמתא הבי' דהחצי
השני - אבל מעשה הפרתו כבר נגמרה (ואי נימא שנשאר
בסוף להפר לא יקלקל אם נשאלה אחר הפרתו קודם
הפרת השני במעשה נגמרים עכשיו (רק באשר מת
מתבטל חלות הפרתו (וכמבו' חלות ג"צ בתו ג"כ מתבטלת
עוד ובאדם צ"ת א' ג"כ הלכה - והטעם שמתבטלת הפרתו
באשר מת אינו מגן כל הבוכן - משא"כ להא עקירת כל
הנדר לא נעשה בצירוף ב' הקליפות - דבקליפה אינו מעשה
גמור להבטל ע"י קליפה אחרת ולעקור כל הנדר - רק
באשר מפר השני - שוב מצטרפת ע"י ההפרה הראשונה
שהפר אז ונעשה עקירה לכל הנדר וכמבו' אם נשאלה
קודם הפרת השני דבשעת שצריך לחול עקירת הנדר
(1) שלא הוי בר הפרה לא ומתבטל הנדר נמצא דבקודם הצירוף
לא נגמרה מעשה הפרה של הארוס, וצריכין ע"ז הפרת הארוס
בנדר זה משום מצטרף האחר הב'

משנ"ב הר"ן בשיון בגיסא ארוס שני ס"ד אף אליבא דבעי ב"א
נתפקם לענ' כיון שנכנס לאחר ראשון - כמבו' החידוש
דנתפקם דנכנס הינו אף ע"ג שהגבר נגע הארוס דהנדר
נמסרת דעולתו לבעל - אבל ס"ד דגם לא נאמרה רק דמעשה
שאין נוטלין דעולתו ממנו (כגון כגר מת ותהי בנתפקם
היינו שנמסרה דעולתו אבל הבא כיון דבטל הארוס ד'
וניטלה ממנו הנדר שתולה דעולת ס"ד דבגם לא נתפקם

① ע׳ דראש לגי, צ״ב חרש - ועוד שפון בשטה

סבר בנה את כו קשה ס"ל בע"ז בינא בנתשובה דנראה שארוס
כשהן משודכין כאילו ע"י הפרת האב נעשה הפרה משותפת
של אב וארוס כאחד ודבר לא נאמר דארוס שני מפיר דשותפות
האב בדבר יש הפרת ארוס דנדר גם ע"י בינו בנתשובה
אבל הלא נראו דנעשה האב כמקדש בנכה הארוס הכל דכח הפרת
האב - ואפי' בזה ס"ל אע"ג דיורש חלק הארוס - אבל את"ר
נוכה דחלקו (לא מועד דמעומו) ונחשב שיש הפרת האב בארוס
שני נוכה דההפרה - וע' דמשנה כ' אפכן ר"ד ז"ה ודפשיטות שמפרש
בדבן הפרה של ארוס שני פמו דקאי דמעות הראשון

הכן ואהבה - ע' חשק שלמה

למאי נפ"מ - לפמש דאפיקי, י"ן ס"י י"ג במשנה לאו בפקמה (של שאיקם) -
שיש אז לחכן להמיר הנדר אב"ל נפ"מ אין יכולה שנז להמיר הנדר
שוב בדבלו קשה לומר ה' של האפיקי, י"ן בפשיטות לשון התוא (ר"ד, כ"ג)
אין לא הפר לה האב והחריש לה - במשמע שמחריש כל יום שמע

עדה,

גליון הפס-ח רשם

הכין אמפי - ונקט לו: טמא - ופי וטעל כם מספיק על דאפנס שלאך
שמגבוע הכל עי אג׳

[illegible]

[illegible]
[illegible]

עי׳ הר״ן ד״ה ר״ח כגון שלא שמע ולא ידע כלל (3) – דהרבה אחרונים מדייק שיועיל בלי שמיעה
ע״כ משמע והא דבעינן ע״ז, דבעי שמע דוקא נראה מהר״ש – היינו כיון דבעיר
הצריך אופן ידיעת ע״י שמיעה משום שהפרשה מדברת בזמן שבא לידי שמיעה
והוי כדבר דמיון קרא כדכתיב כמו יד בלבד ובפירוש הראשון – אבל עי׳ בקונטרס
שיעורים מהגרב״ד שהוכיח מהר״ן דבעינן שמיעה דוקא (2) – וכן משמע מהספרי שהביאו (1)

הכ״ד וקנין דבשני הפרות אלו מצטרפות – עי׳ דמגיה את זה שנוטים
מפני הא דאין שם דין שמיעה – ואפי׳ בני דמולאין סי׳ י״ט את ב׳ בזה נוח
שפיר דכיון שמיפר ע״י שמיעת האב מיפר בלי שמיעה – ואולי אפשר
בא שיד הפרה בלי גבי הבעל והנה כשניהם שומעין שניהם מפרין
הבעל ונצטרפת הפרתו בעשה שאחד הבעל – אבל הא נאמר רק
ד׳ פעולות של הפרה בלי גבי האב מצטרפין – ועי׳ רסופה דוד אות
ז׳ שהביא מחלוקת בזה דודאי דמין שמיעה וכן לגבי האב גבו נוגע
ויש להבין גם בזה דמין גבי הבעל – וכן יש להבין הא דמבני
מושב הפרה בלי שמיעה אבל החלות תלוי בשמיעה – דבדבר שאינו הבעל
דעין שבעל הבעל ועי׳ בקונטרס שיעורים מהגרב״ד (ד״ה עוד)
שכתב לומר בזה דמספק השני של הר״ן חלות הפרה הבעל חל
רק כשישמע אבל קשה לומר כן דכוונת הר״ן שכתב דלכי שמע משעה
שהפר לה הוי בטילה הפרה דילה – דלפי דבריו חלות ההפרה חלה
אע״ג שלא שמע ואולי כוונתו דחלות הפרה מיתלא תלי וקאי אין לדקדק
יוכל לשער את הבעל (ע״י שמיעתו) חלה למפרע ועי׳ ברכת אברהם דכוונת
הר״ן – ועי׳ שפי׳ דבגון לפי זה רק כשישמע ורק מעכשיו – והרב״א מקושית הגמ׳ (5)
הר״ן אומר – כדי להכניסה דבעי׳ – כמבו׳ כוונת דבאמת רוצה להסתיר נדבי (6)
לכי שמעינא – הנה לפמש״כ הרמב״א (קונ׳ ד״ל סי׳ ט׳ ד״ה ולשון) דבהפרת חד – אין חל
היום מילתא וכשמיפר השני ונעשה היום דשוה בו מוצאים הפרה ראשונה
כח חדש והוי מתעוררת עכשיו להתיר היום אחר זה – והנה לפמש״ה הר״ן דבדבר
בחלה הפרת האב עוד לאחר הנישואין ואז שוב לאו בו׳ ברשות ~~[illegible]~~ הראש
לכאורה צ״ל דבהפרת האב פועלת מצד עצמה עכשיו אע״פ שעכשיו אינה ברשותו

(1) שם (מ"א, צ"ה ובפ"ס) ושמע אשה דיין שמא דבלא בעינא שמע ממנו
השמיעה ע"י אחרים מ"מ נ"ל דיין שמא משמע שיש הלכה של שמיעה

(2) וכן הולה דחדשים והראשונים סי' י"ג אות א

במפני

(3) וכן בקונטרס הגרב"פ מוקשה מלשון הר"ן – וכתב דאפילו דבר"ן מפרש הכא דבלא
שמיעה – וכדבריו ל"מ דבלא דמין שמיעה אלא אפי' ידיעה נ"כ לא דמין
בתמונה מסויימת הגם
אבל לפי הכא דבעינן שמיעה דבעי ידיעה עד השני ואין שמא שבכך (33)

(4) ושמע אישה דיין שמע והחריש לה וקמו נדרי' – ואין דיין שמע אישה יניא
אותם – ואין מלשון דיין שמע אישה יש משמעות נ"כ שצריך לשמוע דבר' להפר
ולפי"ז ע"כ כ"כ משום הר"ן אתוא דמשמע קצת דלצורך הפלה נאין דאותו יום
יניא אותם

(5) וכי שמע ליפר לה – הכי קודם שיחול הפרת נעשה

(33) בנדרי' עיין על הר"ן בל"מ משנה

(6) מאחר דבר שלא יפורש ומשום אין בו שאלה לא היאם מגלה אותם אבל
כיון שסדורה שבפה כל מופלג (ע' הרא"ש עד) מגלה אותן – והי' מקום
לומר דהאשה שיש א"צ לשמוע עקמות – א"מ (להפר אינו דבא לפני הפרה בי"ד)
וכל לשאלה נדרי' וקמו דהוא דביון שיודע שלדינן עד נעשה הפרת
הנדר עד הפרת האב נ"כ לא גילה אותן [אינו שיכול לדרוש עד הבעל]
ולכך נ"כ להדגיש – ואפשר שכאן ה' אבל הראשון

כיון שעשה שליח ראשונה

סוכת דוד אות י״א ד״ה ולפ״ז — ובדרך מתאפשר עפ״י טעה בגמ׳ דב״מ ט״ז,
ד״ה קנו׳ דמעכשיו ליכא חסרון דכלים ומשום דבמעשה קנין גמור מעכשיו
ואין בא לאחר עכשיו בפני עד׳ מ״מ מעשה הקנין גמור ושפיר לא נפק
להיות דאחר זמן הלוקח, משא״כ דהל קנין לאחר ל׳ הוי דבר חלה עכשיו עד
משום ששייר במעשה קנין וא״כ שפיר איכא חסרון של כלים וא״כ הכא כיון
שאינו לאחר עכשיו משום חסרון השליחה אפי׳ שפיר גמור — משא״כ
המוכר לכי לאחר שלש דאמת של׳ איכא חסרון של כלים, והב׳ וכו׳. ומאשין
הדבר דפליג הוי לפרושו בא״ר, שאמר מעכשיו כמו הכא

הכן והא לא שמע לא מבעיא — על רבנן דפליגו אם המשלח שפיר בנא׳ נימא
דבקנים בע״כ דמחן שמיעה נמצא דרך ולא שאינו עושה הפרה להקנים
וכל להפר דלאו שמיעה אפי׳ אליבא דרבנן לא הוי הפרה קודם
שמיעה כיון שלא הוא לכלל הקם — וע״ר דא׳ ליה מאיר דבר לא רא כלל היקם (1)

הכן והא מי איכא מידי דבעל לא מפר ושליח, על משום — יש לו לפי מה
דסל׳ להכן לעיל דעיקר דין דהפרה וחשש מעשה הפרה אף דל׳ שמיעה
א״כ משום השליח על מעשה הפרה ונפו בכחו לעשות עכשיו, ודוקא מה
שעושה מעכשיו על צד דכשישמע קודם קשה שוב דבם לו כלל דבאמת אז
דינו שמיעה הויא דבל ג׳ הגמ׳ — וכל קושית הגמ׳ ניספוק דשמיעה האפטרופוס
כמו שהוא — וע״ד דא׳ דיה מאיר שפיר דאי לעשות שלא על השמיעה כיון דבשעת (2)
המינוי אין דכחו לשמוע (והנה לבאורה צם גלוי דחקירה אי דינו המציאות
במצ״ב עד״ז או שמופקע מדיני הדיד — עי׳ גוי ערכוין י״ג, אבל דבנידה
על דמנן שליחות משום דבמסתמא איכר קרא שכל אדם יכול לגרש את
אשתו ואפי׳ ידו קטנות — וע׳ קובץ שמרוך ח״ב סי׳ מ״ד בפשיטא לי׳ בחסרון
דמציאות אינו מגרע מיני שליחות

① אלא קשה שבדבור משמע דהא שנדרה אף שלא שמע מקרי הא לבעל היודע אף ישמע

② וכתב לשון הר"ן מי איכא מידי דבעל לא מיפר - ולא קאמר דבעל לא שמע

משמע דקושיתו היא בשמיעת האפטרופוס דמגו מצד השליחות על הפרה

(ע' בסוגיא דנדרים דף ע"ב ע"ב ובר"ן) והיינו כיון דאין דין הפרה

כל שאינו בר שמיעה א"א לעשות שליח על הפרה - ואולי לפי"ז

א"ש כיון דבפועל אי אפשר אין דין הפרה ושם שייך למימר כל מילתא

דאיהו לא מצי - ביותר ביאור דמסתבר קושית הר"ן הוי כשיטת הרי"ן (דנשמטה במשנה)

בגדר שליחות הוא דכל כח הפרה נמסר לשליח וכיון דשלחו

של בעל כמותו הוי כאילו שמע בעל (פי' דגופו, כמו שמיעת הבעל)

ועל זה בשעת שמיעה מיני הבעל לאו בר הפרה דאין לו לשמוע

הנדר (ואינו ראוי לזה) ואין לו למנות שליח להפר דזמן

שמיעה מבעי הוי לאו בר הפרה - ומסתבר דסבא"ש סי' כבאור (ע"ן)

ונמצא הי' לו קושיא שיעשה שליח על שמיעה מ"מ וכיון דבמשנה עושה

ההפרה והשמיעה ע"י שליח ועל זה דבעל מידי דממילא א"א לעשות

ש"ח - אך אדרבה דס"ל כיון דנמסר לו כל כח הפרה - נמצא דבוא

השמיעה הו"ל מוסר והפרה מכח שבד המשנה - ואפי' אין יעשה שליח

לאחר שנדרה ושמע שש ימים, שמיעת השליח א"ע דאי רוצה שיעשה

דבשם הר"ן - שוב הראוני הר' מאיר וואלדמן דבשו"ת האו"ש ח"ב סו' משל'

גירושין דה"ל נוסח שכתב דבסא"ש סי' כבאור והר"ן הו"ל כהרי"ן

ושוב הראני דבדב"ז לשון כהדיא מאיר משום דבזה"ן לו נדרה ואין לשמוע

רק אפי' אין נדרה כיון שאין לו כח הפרה ע"י שמיעת דהנדר אלא

למסור כח הפרה להשליח וע"ע בדברי שמואל סי' ל' ד"ה ע'

רכ״ד

<u>עי׳</u> הר״ן סדר - ע׳ סוכה בוד ע״ה אות י״ח

<u>הר״ן משנה</u> ומסמיך על אשה נערה - כעשה מונע שלשון החלה הגמ׳ באפי שמע דשאו
אכ״ז הוו דמין לשמוע דפעו מדש׳ ציזא

<u>פרט לאשת חרש</u> ע׳ דרכת שמואל (סי׳ ל׳ אות ב׳ ד״ה והנה) אע״ג דאינו מפר
ולא משום דאי״ר לדיה ונפק״מ אם שמע ואח״כ נתפרש דלהלן עי״ר לדיה לכן
ולהלן כנ״ל אינה - אך יש לע׳ לפי הלך הקשה הר״ן בפשטות עדריתא
ת בלי קמ שמיעה - הא אפשר דריתא ת ואומשך דישו פסול הקול על
חרש להפר אע״ג שכבר שמע,
<u>הר״ן שאם נדרו שתיהן ואמר להן מופר לכן</u> - מדקיטא לשון משמע דההפרה
חלה על הנשים הנודרות - והיינו <u>דלגבי</u> הנשים הנודרת - וכן הוא לשון
הגמ׳ ס״ט: מופר לכי, לכאורה לפום ריהטא ההפרה חלה על הנשים
ואיכא חילוק יש בין ב׳ נדרים של אשה אחת או ב׳ נשים
ובפרט לפמ״ש בהפלאה (שער ... ) שיש ב׳ דברים הנאה והפרה, ועצם
הנאה הוא האוסר, ועצם הפרה מבטל - וזהו שיטת הר״ן פ״ג (דף
ב׳) כתב וכיון מפר אומר מופר או בטל או אין נדר זה כלום ורחל
ה כתב ומהו הביטול שיכול אותם לעשות בזה שאסורה אותה - ולפי״ז
הי׳ אפל שכל ספיקת הגמ׳ הוא דהוא״ל בכולם וזהו <u>והנא אותה</u>
אל דההפרה בנעשה דהנדר והפר את נדרה ולא איכפת לן
מי הוא הנודר רק מפירין את הנדר וגם לו גיסו האנשים שאינם
בשעת הפרתו הוא דין איש לאשתו ודין אב לבתו לנדר
שלו דית ורבו (ו) וזהו תכלית כח הפרתו ולעולם לבון על כל אשה דהפ״ע
ומזה סבון כרינו הק׳ דבש נשיו, ונהו יניא אותם ע׳ והפר את נדרה

(1) עד חשי הכרש אכ נאזי שלגב אמבה זמן לבוא דשוקה אתה הלא ניתן
זמן לזלוק נאום שלו פוא

כן הוי - אלא שמע ולא ידע כלל - ומשמע קצת בידעה ג״כ מפני ויש לבאר
דבא למעט דלא הימנן לא שמיעה ולא ידיעה - אבל אי הימנן אפי׳ באמין
שמיעה ממש ועי׳ משנ״ל ר׳ אפרכן כמ״ש י״ד

הכן כל - ע׳ רשע - ע״ף אינו מגן גם קמא דילמא מט ריבנא

כן באמת לפי שמעו - תירוץ נעי קשיא לפי גירסא ועי׳ רכן
במנחת מנ״י בל״ג ד׳

דרכת שמואל (כ״ט, ב) - מסתפק הרכן אם בל שמיעה בעי כמצי הפרה
או בעי תנאי דעלמא

הכן בין לכי שמע - ע׳ הרש״ש וכמ משכן בי״ס אורח׳ בספר משבצות לקמ׳
בכתובות קא׳ ע״ל גמ׳ א

(1) ועוד יש נוסף דלא איכפת לן אינן דעובר על הספק

דרבה שמואל - כ"ט, ב) ומש"כ דאי לתנאי מהפרה נ"ל דכוונתו לומר
שמיעה או לאופן הב' - ויש לו מקום כוונה שיכול לבטל השאלות.
אין בזה קידושין שהפר או אפי' אחר שהפר והלכך לפי דאמר
הסוגיא דבש"ס (על: י"ד) וכמשנ"ל בזה כוונת דין של הגרע"ז (ל, ב) אפיל' באמת
(1) קידושי שאמר וכיון שעדיין לא חלה הפרת השאלה יכול לבטל - ואינו מובן

רש"י: ואין הנזיר אין מניע אותה מן הנדר - בלי שהפר לה - ואולי
כוונתו שמניע אותה מלהיות משועבדת לנדרה ובזה ע"כ מיפר
לפי שהפר השיעבוד והשעבוד אינו משועבד ע"י כך נפקא (ל, ג)
ובנזיר הינו מניעת הרצון מכל דבר הנדר שגורם יותר
דעבורו איסור הנדר (כמש"כ שרצונו שהשעבוד שאם דאיכא אתון
נמנע ממנה דרגלו מן הנדר של האיסור

(1) לענ"ד הי' יכול לבטל השליחות לאחר ששמע דבעל כבר הופר הנדר
וכמבו' לפי דברי הסבא בנוגע אחרי הכל קודם שמיעה וההפרה
נחשב כמעשה - אבל מינוי השליח חשיב כדיבור ויכול לבטלו ע"י דיבורו
עכשיו

ספר הישר סי׳ ז׳ מקשה על רש״י טעמא דמשום קנין דאחיו קא אתו
קנין כספו אמר רחמנא והאי הקנה קנינו - והוא פי׳ קנין כספו
אמר רחמנא האי קנין אחיו - קנין כספו אמר רחמנא שאוכלת
בתרומה ורבנן קא דאיכון מ״ד חדש ולהלן אוכלת - והאי קנין
דאחיו יבם הוי והאי יבם לא איכון רבנן שאוכל קודם
שנבעלה דהני הרבה אמשר לו דהני בידו מידה - לפי שאינו
חיד דמינוני אא״כ עושה דין ודרך ולא בנפש מיתה ש.
אבל אין אפלו אמת הכלל מה שנשאה בכאם ואוכלת בתרומה
כדמעיקרא

הכן לד-ע׳ ג׳ב׳
עיין ירושלמי משנה קרבא אוכלת בתרומה

וע׳ עטרת שמואל יבמות קלו שמשיא מהגהות שך שעלא דגיקה
ל״ז אישות לאסור הקדשות אבל קנין אישות יש לו ליבך ולית ה
קורדא באישות

רש״י ד״ה הבד מן האירוסין ע׳ עטרת שמואל קל״ז ונראה שיאור
דנשואה אוכלת מה טהור דהיאך דבנה רכבנה ודין נם
נשארה אוי לפי״ז מיושב לשון הגמ׳ קנין כספו ופקע - דהיינו
שאוכלת מוגא בכלל ולא מצד עצמה ונה פקע

קוה״ע סי׳ כ״ו - ואולי טעמא דבתורה ירבה לבת נשואי שכן אלמנות
דבעת בעליהן יותר מבאדם אחר ועל גמירת בעת כבר הי הנצי״ב
שוכל להפר ועי׳ דקטנה נשואה שהיא סבורה שהוא בעלה
היא צולה דבעת כמו דבעל גמור ושם איבו גנצי״ב ועי׳ טעמי יצחק
סי׳ נ״ב

(1) כב שזקוקה ליבם במקרי לבין אשת המת

חי' ל' ראשון כתובות סי' א' אות ב' - והנה מש"כ דאות 6 בפוליבא
בלשי' אריבון דבלא הול כבנוסה ל"מ כן מדברי הרן שכתב וכו'
משום דבעינן לו כנישתה - וכמבואר משמע דכיון דלא חזינן שמן הארבה
חלקין דין אנוסה ומפתה לענין הפרה יחידית ה"י משום לחלק
לענין אב"ל ונשואה גב משה"ה הלכה דכל לא נשואת עדיין שייכת
וכן מלשון הרן במשנה ראשונה ס"ל דבעינן דבעינן ע"כ של המשנה שוה
כמו בעשיית כנישתה לה' הגעת זמן

כ״ג

ע׳ רש״ש

עוד נ״ב – דפלא משאורית. הח׳ כאחד – ונפק״מ למש״כ רש״י נדבה מזו (עיין ראה״ם בזה״י כר״פ)
הראש, בזה דינא? בש״פנים לגבי חסרון דקודמין אבל לענין אמר ישראל
בארי״ת – איש – אבל ע׳ דלשון רש״י כדש׳ פנים לגוי תגין, לק – כשמפה
מפר לה כל שעה – משמע דעשני הפרדת כשמפה קטנה

הכן ומוכא – הלכך כל שהוא נודרת על דעת חילא הך צ״ב דפשטו משמע
לכאורה דמשאת משה סי׳ ל״ג (ע״ש: בזה ואין) שבין דזה אינו צריך דבר
תמכה של דול רק דוול כבה טעה נודרת לבן גם דלשאין בשמן
כיון שבדעתה הוי רבה נודרת על דעת בתמרת דול [illegible]
הפנקה בין ורפש וכמו דקיי״ל הדרוש פ׳ כו – אבל עיש שהאחרון משמע קיטין
פלו – ועי׳ דרכה אמונה אות ג׳–ד

דמחלוקת רש״י ור״ת דמאן ידע – עי׳ רע״א כתובות נ״ח, הירד אינו
מוסכל ועי׳ מה שפשאט דה׳ יבמות – חשבו ע״ב, שיעור משמעת קו[illegible]

[illegible]

וכי סוף יש צעקה - אין דכירה למי הוא צעקה - משמע שצעקה רק למי
שאונס עמ-ו זה משמע יהרוג

הרן. <u>אשה</u> - שאסורה לכל אדם עד שיחלוץ - משמע באיסור בורחם
ושוק הוי משום לא באגודות ליבם

תוס' ר' שמשון כ"ט: ואם קונה קנין גמור לא אבין מאיזה טעם יפסלו אחיו
ע"י נוה' נראים שסובר הרב כאן למ"ד קונה קנין גמור (1) אינו מפקיע
זיקה לגמרי רק אז הלכה נאמר שעשה קנין זה שקונה קנין גמור
ואפשר כיון דבדין לא נפקעה זיקה מן האחין אף כולם אם נתן
גט אוסרו לו - ואף דבגמרא איך יוצא גם שקנין שאר אחיו
דהויא אחיו שהוא כשר אשת האח הוא (ואולי אפי' לפמ"ש דגזל מלוי
חליצה ניחא לאו דבר קידושין הוא אלא כשהם הוא כלא דבר - ואף דדינא
כאשה דקנין לו מן השמים לא איכפת לן מה שהוי ג"כ אשת אחיו, שאר
דשאמרי הגמ' של יבמות 32 משום מפקעה כמו דאיתא בצ"ב בעלות
שיש דין כרת וכל חייבי כריתות - או אפי' כיון דגם סקילה או כרת על אישות
(1) של מאמר כמעשה דמש סעיף דלמאן מריצה קומשא דה. מה לדעו חסרון של אי
הרב מה איכא למימר - יש לו משום בלא הפרת נכסין על הפקעת קדושין
ואפי' באם דחיכא חליצה על אשת המת אב"ל ד"ח דבעיל קנוין להפר
(3) אבל אינו מובן כ"כ חצא דלפמ"ש דהו' ר' שמעון, הא אי טל לדעת דקונה קנין
שקנה לעצמו ע' שמיר - כמשה גם כמ"ד נ"ב; דמאמר עולי זיקה
ופרשו, נדבק על הזיקה וניאות עוון

הרב או נישואין עושה - ע' נדשי גיטין שמלכד דבעון דלא רק חופה
נעשה על דבעל אבל ע"כ אירי דלא הוא אותה

① יש למה אם עדיין יש צדקה להוציא הרי מבואר לדבר הסימן של אין דרדקה
דפי' הרן למי להוציא צדקה

② תוספת קידושין - ובביאור בפני פרק עשר בעזהשי"ת דקול תורה" תשל"ג
בז לג: ל"א,

③ תמוז ג' כ

יש לעיין אי מאחר דקיל בלא דה סקילה שוב דנדרי ציבורים
עדי, שנאמר רצה וכו' חגיגה ע"ב, דמשמע מינה דבעו הסדה
דעקידה, לאחר שעשה רה מאחר וע"כ דאינו חייב עלה סקילה
ושוב דעסכת שנוא (ע"ג) דילפינן מקרא דביאה גומרת זה
מין כפל ושטר גומרין - היינו למען עונש - אבל עדיין שאינו מעה
הכל"ש דליש באומר חייבין סקילה

אמנם לו הרי הוא אומר-ע"ח רואה שנאמר דנ"ל הפרה דקין ושיש נקש
הקמה להפרה וכו' אי' ר' עקיבא דמשמע דלפקא איירי קטן דנקא
דנפיל שכבר נכשה (כמין הקמה) משמע דכוי כמימט דנוקו דאין
וכו' להקל דאלכ הכל לעניש כקמא וכו' וגמי קן זל נכשין
שכבר נכשה

הרן באתפיס - אין זיל דלנו משנא

הרן שי' הריני נזירה דמאמנה - משמע דאינו מתפיס דקדושת נזירות
אלא רק דנכשה ואין דמשני מאחרת ידועת ע' דמחלוקת הרמב"ן
והכ"ל רי"ש פ"ש וכמ מבואר הרן שלו הי' כוון נכש לחלו

ע״ה:

הראש דאתפיס אתרינא - ועי' ק״א שמחרר שלפת את אפלה אתך כ״ב את לוקה

מיפר נדרי עצמו עד שלא ידור - עי' שעי' יוסף שער ה פכ״ב (דב״ע עמוד ד' דא״ב ומבואר)

כן הי' כבאיתא - עי' ח' רעא שפמר דנימו דיו אסור דינן וכמו שמפיר
עומד שחלה דמינו פי״ז כן דהפס מקולם ויו לו משולא דיו על הקין
של המשנה - ואולי דבמיתו לומדין רק דמבני הפרה קודם שאמר
הנדר - ומה יעשה דהפרה קודם הנדר אין אנו לומדין מהפרה לאחר
הנדר - אבל הא דלומדין מכח קין מהפרה דיבו' ועל' יו״ד דיו

ק״א מסתפק לר״א אם אש דפו׳ שיחלו ומבטל אף מבפנ׳ - ואף מפני הי׳ אפשר שכב הי׳ להקושיות על ר״א ממקוה שלא יטמא כלל ומבי׳ כשהמקוה שחלו ומבטל

ובדעת לא בפשי׳ קו - ע׳ תו״ס דבקו של נחשי׳ ירק ירק נמצא׳ האמש׳ הנמצא רק של האמור - וקו דכלא הוי דנמצאין קולא של האמור על הקל

מכה ולת לשון המקו׳ משמע דבטלי׳ מים שאול ויפקע ומשקה מים שלא יחול טומאה כלל ועי׳ תוספתא כיון ואינו משן כנמר׳ ונראה או למ׳ דין משקין א״ש דהרב ל״ח טומאה כלל - ועי׳ ודרא״ש

ע׳ חי׳ רע״א שנאמר בגין דנפש ממקרא יהני שלא יטמאו אף כשהלש ולכבש כאל״כ לא יטמאו שהן נפש שיטמאו [1] - וזה עיקר הקושיא - כמבו׳ אין הקרקע מטהר הנבלה רק כיון שנתבטלו לקרקע נפקע טומאתם אבל מה שיתבטלו אין כאן סיבה שיטהרו טהורין וכמבו׳ כמו בשדירה שאין שיש יעשה כלי חדש יקבל טומאה - ומש״כ מה שנתמם על הכן בארץ נטמאו והבציעה של אוכ׳ מבטל הטומאה שאלה כשפיטם בנויה - ואולי בזה דרגת או״ג להו קו״צ כיון שבנויה לגמרי שנטמאו

(1) וכו׳ דקדקו אותה

[illegible]

הכן למ"ד - דהא ליש קולא וחומרא - ע' בפמ"ג - דליש על בכך
המפורש דקדק - כמבד אל מבמין פס לבא (כמו שפוי הראש
למ"ד במספר מעלות שייך בחמור ממ"ד בו - או למשל נאמר
ששיעור כזית חמור משיעור כביצה - אבל אין מבמין לשון
בכך ליש לשון קולא וחומרא וצ"ע

ומאן דבא - ע' דמצפה איתן נדפוס יוסף

הר״ן אפי׳ - לשון הגמ׳ אינו משמע אלא בפנים - דבפקושי הוא מוא
תשפה נו׳ תפאזב והראיש והרשבש שדיקו דבוקא תשפה אי להפר
אינו בלא הוי בפרק שדר

הר״ן - כיון דבנפשו תלוי - משמע לדידיה אף נדרה דתלות השדה יכ׳ יכול להפר
① ומ״מ הר״ן שדת ס״ת, אינו רק דבל כר״ן (אף שמר ר״ת) ② אבל דמפר אפילו שלא
הר״ן מפורש אינו שאין שום חזרה לשאלה - ונ׳ מ״מ ונמה לך לאטרותי
דשדת דבב׳ ומ׳ דבריא שבמר בלוטו דאין משמע אי להפר למד
~~דישלו מלוה ונב׳ כלל הכי ואינו משמע בהפרה אסור שלא לבוק ולמו בנח~~
הר״ן דימב ומ׳ דאין דנין - אינו דבלות דאין דנין שמא יראו ידי לך
פנידה

לבנק ~~הגדה~~ ~~אחד~~ רק ~~שלו~~ לבנק

~~תני׳ שפון בבן~~

הר״ן מפורן - הל שאבו - ומדוע לו׳ הנזיר אם להם

① ונמעוררתי ע״י שמחה מלמלו דאו נדרה דתלות כניסת השדה.
אחר המוציא מתפי׳ לומר שנמרה נדרה נמצו שיש לה עוד
זמן לומר מצ״ש משוה ומה שנדרה דהשמיש (ונמש נדרה
דתלות כניסת השדה ושנה יו׳ רק כל קשדת להפר
② מהר״ן זול מפי׳ שדת ס״ת, משמע דבהפלה שלא לבוק ... יכ׳ אסור
משלו סרכתם

הרין לא - דכיון דאמר - ואפי׳ בגולה שפי׳ - עי׳ פרמ״ג שמ״א דא״א
שנסתפק דמין משקה או פרי א׳ אין קנוי לספק שדא - וכמבו׳
כ״מ מהכין דאלו אדעת לה הכ״מ

שם - כיון דאפשר לשנוי - משמע שיש מין מיוחד שלא ידע בעלים
מאי בזה ועי׳ רכ״ב ולא יאמר כספק שאומר בזה אלא אומר שדא
הוא מלמזק - אבל עי׳ מ״ב - דמבטל ומחזר הדבר דאפשר בשדא
ועי׳ דהפי׳ הרין אדרבה מן הדבר שיכול להפר דלשון שמשמעם
שהוא אומר לבעל שדא - והנדר דטל מאליו מופר לדכי ודטל לדכי
גם הלשון משמעם שהוא אינו רוצה הנדר ושהוא עוקר ומבטל
שיבטל לדו כל׳ שיהא דעת כשאומר לה טל תשא כונת
כשאומר לה גם שיבטל נדרה לו שיהיו דעתו לכונתם
לעקור את נדרה לגמרי״ - דאשם לו סני דהפי׳ - ואע״ג דהיפר
להו אינו מופר ריטל להו ודבה אותם א״צ להוציא דשפתיו
דאלו דברים שהם נינהו במחשבה ניכרת מתוך מעשיו

תניא האומר לאשה - שאין זה הקדש כמבו׳ משום דאע״ג שמוכח
דלא ניחא ליה הנדרים שאמרה - אינו מוכח דניחא ליה הנדרים שנדרה
כבר דאולי רוצה לדי דבר - אבל הנדרים העתידים ודאי לא
ניחא ליה

הרשב״א - גאם דבעל מפני הפרה למוציא דבוי לאחר יום שמע, ומה
לאחר שמלאה כריסה ואוסר ומבטל לה

הרשב״א - משיג דעל כמתל כל שמוציא בשפתיו צריך לומר מופר
לכי הוא אמר דלא סגי א״א דלא כלום - וכדמשמע דגם

ע"צ,

הדבר — אבל אי אינו רוצה להוציא קושיתו מטלו דרו ודי — ומיהו
כשהוא מהלך הלן ומיהו מדברתן כשיך שאומר לה טלי ואלכי
כדי להראות שאף הפרטים דלה

[illegible]

[illegible]

[illegible]

רשב"ם ד"ה קרבן - אהרן ובניו וכל ישראל - שקולין כל ישראל [illegible]
נחשבים ואפי' הדיוטות כהכהן [illegible]

ע"ב

ע' רש"י כאן השתא דאתי, ועי' [illegible]

שיטת הרב כמשל כמו דבריו אחרים מן הדבר - בעוד בספר
בלבו אינו מוכר - אבל בשביל שלא [illegible] במחשבה ניכרת
מתוך מעשיו שלו כמו דאמרינן [illegible] אות [illegible]

שיטת הרב - ע' דבריו שהובא מן הספר [illegible] מה שכ'
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] את כל [illegible] [illegible] [illegible]
לשיטת [illegible]

הכי, אמר - אינו יוצא - פי' דאין גם מיעוט הפרדות רק בתוך
מ'שם הגדה

ד"ה שאמש כלשון תרגום - ע' קל"א ודרכו לפרש שחלקו אי היו
מיעוט לשון וכ"א מיפר כדין ואו בשאי מיעוט באופן הפרט
נו(רשי) דוד (נ) מחול לו לא אלו דברו וחרטה ומשמע בפני
מיעוט דבר הפרט והאשה

הכן אלו דהנה מניעהו סגי - פי' ג' דבלו דמין כמו דמועדות ג' וסמיכ

שו"ב בוויזנבעק רב לוי חנוך - משמע בכנס לשיל עם איזנבקן לו
רב לוי חנוך - ולא כמו שנמצא דהמה שלהן לברכה - ועי' בגליון
הזכאה מאוננות שמאמר של זרעה לא הי' ח' דמאן רב יעקב
רב חנוך ולו הוא דברי הכן

משנת ר' אהרן (הכ"ה אות ט"ז) דס"ת ס"ל הא דאי להפר עמש שאר
יום שמע הוא רק מצד שתיקה כבקמה - ורב פלוגתי ס"ל דלאחר שעבר
יום שמע דעלה צבוע הפרה - ומה הא דאי להפר משום קיום הוא
דאתי עלה - דכשעבר יום שמע נפקעה צבוע הפרתו - מאחר שמעתה
אין על הנדר דילוג - כל שאין דילוג על הנדר להפרתו דין הוא שהוא
הנדר משוך ולא אפי' לו הפרה ונפקא דשוק האפוס עם למיקט ומא דיום
שאחשין אין הכם יכול להפר (כמבו' או מפרשין בגדר נשוקנה
היינו שנעשה כמוקצה) וכ"כ בדרכה אפרים בא' אות ז' בה' עש"ו
ועי' בב"א אות ט' עוד נפ"מ אל הכ"ב אינו יכול להאיר נדר שהוקים
ועיש (3) בה וכן שהביאו הפוסקים בכל עם למיקט חשב בקיום
כיש משמעות (עי' ביאור הגר"א רל"ד ס"ג) - וכן הבשומות כתוב
דהו הקמה - ואם החרש יחריש לה אישה מיום אל יום והקים את כל (2)
הכן מאי שנו רק שתיקה מק"מ

ועי' דרכה אפרים שבמר הלק חנון צ"ע דין הקמה לבד מהחריש
עם לקיים (במגדן מנה דמבני הקמה לבד, ועיש שלבו מכפל לשון
והקים לה כי החריש

ועיש שיש נפ"מ דהפר למחר - אף חלות הפרה צריך ג"כ לחוות
דיום שמע - אבל כל אינו משוך לתו דבקמה - וכן אינו מקיים לו נפקא
בלילה, אבל כיון ששמע עודה הזמן.

① הוכיח גם מסקנא דהפר ומת למחר יש דין לתפוסה אע"ג שירשו את
היורש וכל שכן להפר

② נראה – הקיל אותו כי המוריש לה היה שמח – וכמו ד' עניות
הראשונות משמע דע"י המורישה יש לו דין כאילו הקיל
משא"כ הכא הקיל אותו כי – פי' דחזינן שהקיל, מהרישא,

ע״מ,

לא השותף עם לקוח - יש לנו לפרט מדוע כאמור בבריאה ומת
דיון של המחקר

על קושית מהרש"ס על התוספות (סי' יט, ג) שהי' דבריהן ס"ל כהרשב"א
דקידושין ס. דכל חסרון של דבריו שלה הוי בגופא או ממון
את דבריו - ואינו דבריו לגמרי. מה שאמר רפין - אבל סה"ד
דקיום הדבר שמקיים נכסי אשתו הי' מקום לומר בממון
על תלוש נכסים דמינן לגטא וכן דקיום הדבר (1) ועי' משיב
כאי' מיום שמת - ישנו הפרה שעכשיו לסמור את נכסה
הוי דבריו שלה ואינו דבריו ולפ"ז את אינו אומשנא דמוכח
שמפיר לה סתם, וכמו דבלי נפש

תשאג וכיון דבר דעת אליעזר מינה

① ועי' דף ס"ט, ד"ה ואתי בשלמא הקדש כמן נדבה הוא
(ומשום מפני דין שאלה

הרא"ש - אין - אבל אין נשאת - משמע דבעיא לאחר לישאן שאסורה
עליו משום מחזיר גרושתו משנישאת ולא אחר אירוסין כיון דבעין
מוחזקת לו אם יגרשנה וכמו מלשון השו"ע - אבל לאחר שתנשא
אל הנכס

ועי' קא"ג שבדק מלשון הר"ש (פ"ב ה"ג) אסרה על תשמיש כל אדם
שדעלה יפר חלקו ותפי' משמשת לתשמיש אם יגרשנה הרי היא
אסורה בתשמיש כל אדם ועי' דלא שמוחל הנכס על הנכס הא
עלו אלו שנעשה לו האסורה רשות כ"ז שהיא תחתיו - ואח"כ דשרי
גירושין הא הנכס עלי

ועי' עוד שנסתפק בהפרת הבעל בנדרים שאינו לדינה ויצאה מרשותו
אם מתבטלת והמי' באם מתבטל אז בכל הפרת אף על הנדרים
ויבטל בנשואת

מרש"י ונפרא"ש משמע דבלא הוי עינוי נפש דתנאי ומפרש משמע דבתשמיש עינוי נפש
ועי' מאירי כאבוי שנשוא לו מהלכין שיו דבה לאו (ועי') ועיסו פי' כונה

(1) צוי דכן פי' ונראה פי' שנפו כונתו לל הפרה וממילא
אין להפר מכשיו אפי' לרבנן

גבי נזיר מתפרש הרשב"א וכמו כתובות ע"א; במשנה מוכרת
לעקור על הגיטין, ומשיג כמצאי אחות הנדב ועי"ש דכל בשאין

פ:

אלא באומר - דגמ' גיטין הוא והרי לא הוי ונפקא מינה יקשה
מעוז הקושיא מונח במה רק כתובה של חד ומאי שור שהשם
המר דבר דשאמו נפיל

פ.

הקדושין מתבטל על קושית הגמ' ר' יוסי אומר אנאי צב אין בו
יוצאין כפט באל במה בשביל שאין להינה אי יכול להפר באומר
וכן משיל דפסקא דלאו מהטור

מי משרה ע׳ רש״י רבינו אפרים מה דפי׳ סל דלא משרה גם בלי
עינוי נפש

הכן אין עינוש ע׳ גמרא זמנים (אחרי מות ט״ז, כ״ט) את קכ״ט 5
שמה דכתיב כי כל הנפש אשר לא תעונה בעצם היום הזה
ונכרתה מעמיה וכל הנפש אשר תעשה כל מלאכה בעצם היום הזה
והאבדתי את הנפש ההיא מקרב עמה - ועי׳ תפארת ציון

ש״מ - משנה ר׳ פ׳ - א) מולתא דידיע ענוי שניכר וידוע שיש לו עינוי
בלי שהוא עצמו מכיר דמעני הוי - ורחיצה לאו עינוי הוא עצמו אינו
מרגיש היום אפי׳ לאחר זמן מרגיש שעשה לו שלא רחץ ואלא
לא ידיע לעלמא - אין אבל מכיר שהוא צריך לרחיצה היום
וכו׳ נצרך כתב לענות נפש דמשמע להבא והוי המעני
ורחיצה אינו לדי עינוי עתה

ע׳ חי׳ מה״ס שבונית מגמרתנו דקדימת עני עירך וכבר לא נאמרה
רק דצבוריו שוים

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

<u>האי עכבריתא דרישא</u> - רש"י מפרש עכברית שמתעפש לאדם בראשו שאינו רוחץ - מסמא את עיניו - כמדו' שהעכברית נכנס לתוך עיניו - וכן שמעתי מרופא א' - והנה ידוע הכ' שזוהמת הראש מכהה מאור עיניו אפי' בעל בודל יותר (בגמ' כי הזוהמא אוכלת הרקע דבת כב' בעומק הגוף (ועי' שהוא מפרש כן על זוהמת הרגלים)

<u>עכבריתא דמאני מתיא לידי שעמומיתא</u> - עי' רש"י שלובש בגדיו שאינו רוחצן עד שמשחירין הרבה ומזיע - ואולי אפי' שבגדי אדם כל תפארת וכבוד באדם וזה גופא משפיל את דעתו עד שיורד לידי שגעון - ועי' באורח חי' ריש פרשת מצורע בצרעת בגדי הלבש תמונת גבורה מתפשטת ונימוס הגוף ומתגברת המרה אשר תגבר באדם - ובזה גם יסובבו העצבון ונפילת הלב ושממון השכל - והרפואה הטבעית הרחקת העצבון ועניני המרחיבים לבו של אדם ומשמחים אותו - וגם (הרקיחה) שיסגור המצורע בבד ישב ובגדיו יהיו פרומים וראשו יהיה פרוע - ובגדיו אלו כפי הטבע עדיף לרפואות סבת הנגע ואפשרה יולידו הנגע מתפשט

הזכרו - עי' לר"ל - אע"ג דהזכרו מעכבריתא - והדורה לא ימנע משני ענין שכהן נמצא עכבריתא אעפ"כ ילמוד מתוך וזכות הגמרא תמן

<u>הזכרו דבני עניים</u> - אולי ניתן להאמר שגאוי גם על אותם שהם עניים ① שלא יתגאו שהם מתגדלים - עי' מהרש"א שלא יתגאו אין מגדל מהם אלו להבין מורכבה (משמע דבנסיון כב גדול) ומ"מ משא"כ דגדל מהם

<u>הכין הזכרון דבני עניים</u> - שאין להם עסק אחר - עודבא דבהשגא"ו טובה ② משום דבני לך חמשי - עי' מהרש"א שהם אומשין לפי טבעו אינם

① דעה וכדאיתא לעיל ע"א, אמר אביי נקטינן אין עני אלא בדעה
וכמעשה שסיפר הגר"א קוטלר זצ"ל להגר"י הוטנר זצ"ל שאמר הגרי"ל
דיסקין זצ"ל שבזו מה דאיתא במתני' כל המקיים את התורה
מעוני סופה לקיימה מעושר (והמאזין הגר"א קוטלר) שלא ניתן לו
האפשרות הזה - שעם שהכל בשם - בין עני מדעה ובין ממון
② אבל גם בעל נפש וגמר על גדלות השגה"ע בתורה לאמת
שהי' עני גדול ועונה לו השאלה זה לקיים אין לו מה לאכול
ומטה יפה לישן עליו ומשנה אין לו עסק ... רק לעסוק בתורה
משא"כ על ידיעת בתורה אני רואה שיש לך כל מעלות טובות
ומטות כפלגות ואיבר נותק את עצמך מפה ללמוד תורה

מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דבר פי ה' אליו ויגידה
פ"א, על מה אבדה הארץ נצתה כמדבר מבלי עבר ויאמר ה' על עזבם
את תורתי אשר נתתי לפניהם ולא שמעו בקולי ולא הלכו בה

לתורה - ומשאין להם באין הצלחת המעשה אלו בגשמי העולם
בעיני שבע הוא להנאה לאות בגדולי התורה

הרכן תמלות עסקן בכל יום ע' ותפארת ציון מתמלה
הם מוסקים בדברים אחרים והנוסח מורה שהיא לדבריהם להיות
קודם כל עסק - בכל עסקנו כל דברי תורה בכל עסקנו
בדברים הגשמיים כל הכנה לזאת - וזהו ענין תמלות
הברכה

בפי' רבינו יונה תשא רבן עה"ת ודרי"ת הלוי פרשת
משפטים - בתורה ושמה היינו שלמד ושוב לימוד התורה (1)
על ראוי הרשע לבעת הדין לק"י המשפט - וכיון שאפילו
הוי רק רשע מעט או ודאי מעט עיפא בשמיכות כלו עסק
רב אינו מגין - אך עיקר משפט עסק התורה הוא משפט
יכול להגין רב יותר והלה ולהעמיק עוד רב - ונם עוסק
לשמה של תורה - ומש"ה לא דרכו ומשום כאן משריכן על
משפט שאין עשיתם אמש מפוארה
ועי' ריה"ל במדה כמוד משפ - באין כל צורך הלימוד הנו
רק לבעת הדין להתקפר א"כ לבו אליו על קשו גם או
אתה ושואלו

הט"ז (מ"ג א) לא הלכו בה שהתורה אינם מקיימת אלו דמי
ששמים צמא עלי בעינו שעוסק הלכות ומשא ומתן של תורה
כמ"ש אין הקושיות צלבו (ביאור של גור אבי') שאפילו עמלים
משאר אורך הלימודים מתוך מתן ואינם יגעים בה אין מתפק
מקיימת אלפים - ולא זכו - שהברכה לעסוק בדברי תורה

(1) עי' בראש נ"א, ובדבר בהן לשון - כל בדרך ומשאן בד"א יהו'
לשון האומה כגון לידע ולהבין ולהוסיף לקח ונפלפל!

וע' פתיחה למדרש איכה דשפל קול הטחנה ע' שלא נתעסקו בד"ת וע' משלי ו,ח) דבר"א אם אין קמח שלא יטחן ויצטרך היטב - כמ"ה עוקר הרים וטוחנן זה בזה דסנהדרא

יט.

כורעי אור עיקר השאלה היא לא להתאים עבודיו דראיתי יצה"ר דראיתי תורה תפלין, ולמה לו הגיון - אלא דדרכם ויכסוהו דבגדיו ולא יהיה לו מפני שיצא את הבגדיו שברת כל מה שאול - דלבש הבגדיו להחזיר את קולו וזה מתנת השוק ומתחת שיצא את הבגדיו לא עשה את פעולתו וכן הוא דתמיד - מי שפתותיו אינן תשובה דמינו לו אפעול פעולתו לבעל תפלין

ומעשיהם יהיו להמעט ולרבא ולכל תפארת

פ״או,

קונה שלא אתא - ע׳ חזו״א דכאן כבר שאין דין ממש ולשיטת
הרמב״ן דנכס דלשון שדומה ממש. הקונה יגרום שלא

שלא מעלינו - ע׳ תפארת. כיון שעושה הפעם דשני הפעמים שלא יבוא נזק
לציבור פעם אחרת
והנה אינו מובן לענ״ד מה שכ׳ שאינו פורש מגשמים) וכ״כ
בהגה״א רבינו אברהם מה) הא הדין הוי מקישות של מילה
ורחיצה שו״ר דנכסי צבור כמו דכאן כ״ש דעכו״ם מקישות
של מילה כ״ו יום משפטיו של רבינו להנה כ״ש קישות של מילה
ורחיצה - והנה משו״כ פאה שדה לו תמונה עיין כ״ע
כ״ע שבת ס״ד; והכנה דכתב בקיום הבשמים אמנו שלא תכלה
ולא תפסקו ולבו אתקשט ברבנן בשמים עד שבא כ״ע ולמש
א״כ אתם מגנה על דילה ונשא דילה מגנה - וא״ל בקיום
הבשמים ס״ל כר׳ ור״ע ס״ל כרבנן
שו״ר דהתוס׳ דסוגיין ונ״ל לר׳ אבא ורב הונא דאשתו פליגי
דשמעתין פליגי אליבא דכו״ע ומיר דקישות של מילה ופליגי (אי איכא רבה)
אי איכא רבה קפידא רינו להנה - וס״ל לר״ה דהא לית קפידא (1)
הכן כא - יש לו במשמע במשנה״ג יש דין של חלות בירור והבור
לבורכה דפני הלל בירור הוא רק משום אלמוה כרבן לשלבתא
בשוה

מלמ פכא מהל אישות ה׳ - מצא רשז הראיה שאמרו שבאו משעובדת לו גופה
יתול האיסור בקנמוא מפקימן מדי שאהוד ואע״ג דאמרינן דעלמא באלמוה
דיינן לשיעבודי היינו המלאכות הגדולות - אבל הא שבוא כאן וקל מאוד
הקונה מפקיע אותו - וחזינן מזה דאע״ג דמשועבדת לו לגם ל״מ רינו להנה
וע׳ חי׳ רע״א שבמר דנפ - ומוהו דבה ל״מ רינו להנה כיון דלא הוו משעבד (2)

(1) ואין שופת מת דומה כיר אין לו מין כאן כולי האי. והא
פליגי אליבא דרבנן ומיירי דקישוט של מטה ופליגי דהא
דאפשר ס"ל דאשמיש המטה הוי מיני נפש וס"ל לר"ה קישוט
שאינו לדופה גורם שלא ישמש מטתו ור' אדא ס"ל דאית ר"י קפידא
אבל אינו מניעה דהחלט מתשמיש שאין שופת מת דומה כיר - וכיון
שאינו מניעה דהחלט לא הוי מיני נפש
(2) המיוחד (PERSONA) אינו לדופה, והנה יש לדון מפני טענת הרן ז"ה טאו
א' להפר משום שלא משועבד לו דרהיטא הדבשו בטעמו דאי להפר
משום שלא משועבד לו ומשום ל"מ בשעה שאינו לדופה

הר״ן ד״א - נהי דלא לקי עלה - כמבו׳ לגבי הנדרים דפשטי׳ דקרא דלא יחל
דברו היינו שלא יחל הדבר - והיינו חלות הנדר ומש״ה עובר המודר
וכמ״ש הר״ן ט׳, ודשמע שיש איסור דאורית׳ גם על חילול דיבורו
אבל כיון דאין זה פשטי׳ דקרא אין לוקין עליו - והא דמבני הפרת
היינו דמשום דכל נדר יש ד׳ דברים עצם החלות וקבלתו לשמור
מה שעשה וע״י הפרת מופר הכל דה הכא דאינו דלא חלה עצם
הנדר משום אלמוהו מ״מ מפר קבלתו

משום שנא׳ - עי׳ דרשות ט׳, דפי״ש דברו היינו הנהגות יבשר עמו

הר״ן משום דכפ״ש - כבו׳ שלא יהא קל - פתח דברים וסי׳ כפי - כמבו׳
זה גלוי דבר׳ פירוש שפשוט לעיל ועי׳ אחרי נראין מה שהי׳ קושית
המפרשין שהעוד דלא פסקינן כר׳ [illegible] והכא פסקינן כוותי׳ דמשמע מינה
דאדרבא לדעתן הוי איסור דאורית׳

הר״ן ועיטרי דירושלמי - ושמע דעלה ולא הפר לה - משום שיפר לה לאחר
זמן - כמבו׳ מסכת מוכח כדברי המפרש״ק תמא דרמ״א (רל״ד, כ״ג)
י״א דאין חכם או ג׳ הדיוטות יכולין להתיר אחר הקמה
של בעל - אבל אם לא הפר לה הבעל והחריש לה יכול חכם
או ג׳ הדיוטות להתיר - ועי׳ דרכה אברהם ד״א, אות ט׳ דבדבר
דמשום דין הקמה של שתיקה אי להתיר - וכמבו׳ לשיטת המפרש״ק
דצריך לחלק בין שתיקה עמ להקניט ונסוג - דע״ז מבני ההגדה
אבל שתיקה עמ לקיים כמבו׳ א״א לומר דמפני ההגדה דמין
דבעי הקמה ממש היינו מפני הגדה ועי׳ דאפיקו [illegible]
שבעלה [illegible] ע״ש

(1) שקלה ע'ע לשמור נפשה

פא;

הכין ר"ג אומר - שבו רגל דרבנים - אולי הי' משום לרמז דבעא הבא במחקר
הכבי' הי' ראוי לחול ורק משום אמורה אינו חל חשש שתקל דרבנן

הכי בקושיה שהקשו אתם - כמובן המני נפש של שמואל הוא כמו
הראש שהוא הבסיס מנוי - והנה דרישה דפירוש עולם יש חצי מינוי
נפש שהוא הבסיס לדעה-נוספת - אם הבסיס לדעה זו ממצינה אחרת
ואם הבסיס מאותה מדינה אפשר שיהיה עוד אחד ושוב לא מני נפש

ואי אמרת בקושיה לי שהקשו אתם - הא מצי לאוקמיה עוד אחד - א״כ
בפירוש עולם לא מה בעי לאוקמיה עוד אחד, בעינן גם שמצי לאוקמיה-
עוד הפעם והא הוי פרנסא ממנו

(1) וזהו מש"כ הר"ן דבטול בהנאת פלוני עלי

רבינו אברהם מן ההר – בשואל ואפשר לה לאדם מאותו מין
ממקום אחר על כל מיני נפש אבל מיפר משום בשביל שאינו לרוכם
שטורח הוא לו להטפל ולהפדיא לה פירוש, מ"מ, וכמו משרו
הכן שהמלה כאן לא הי' רוצה לרוכם אליבא כפי לא הי' עוני אליבא דשמע (1)
ק"א הא דגמרא מכבר איירי דלך אלא דבר זה דא"כ לא עדיף
מפירות מבינם זו דבל כל. אלא בשביל שאינו לרוכם אליבא דכ"י

הר"ן אות רי דאין דשתכן רר אכלה – כמו דאילה לא הי' חשש
כנדש א'

הר"ן ורב אסי – דמא מתי לה טפי – כמו דם קאי בנדבר דשניהם עם
ומשלה הקדש הדין דיפרנו כולן ודין זה נשאר אפי' דאינו
מאותם – אינו מוא משר המשב

① לא כן דהא הוי ל' בפני' נפרדין - וכמו דבריו מפרש
בהדיא שמא תצטרך לאשה חנוני משלהו לצלה, ועל עצם
דברי הכן

ועי' הגרע"ז על הר"ן עד כיון דאין נזירות לחצאין נכולה
חד מילתא היא ע"כ ממילא בליש דבה הכי דאין מפר לשאין
מעונה כיון דכולהו חד מילתא נינהו דהוות מינה ודחלק
הפרה ולד' לשתי ככרות שהן ב' דברים נפרדים שאינן תלויים
זה בזה ולפי"ז נמצא דעצם ההפרה חלה דנזירות גליא
הדברים שאין דהל' חלוי נפש ויש שצם כוונת הר"ן
והנה מלשון הר"ן שכתב דלימ נזירות שלא יחול אף על זה וחרצן
משמע דהאיסורין קשורין - ובה אש אי בנין שהנזיר קוא
אוסר ע"ע כל הדברים - אבל אי סברינן כמפרי"ט דהכל
הוי איסורי גברא דפשיטות קוי ההפרה על נפש הנזירות
והאיסורין ממילא הלכין וכמבו' מהר"ן ד' ג' משמע דלא מפרש
כהרא"ש, ועי' דרא"ש דסוגיין דמשמע דאזיל לשיטתו

הר"ן אלא - ע' דמלא הרומל - ואולי מה דבעינן והימים הראשונים
עלו צנו שלא לצרכן על הימים האחרונים ומשוה דבעי' שש למנת (1)
הרא"ש - אימה אמאי נקט והפרישה דהמתנה ואמאי לא פי' מה ועשה
דה - ועי' רש"א דע"ג דהפרישה דהמתנה קודם הפרה
אז מתנה לה לאחר הפרה

חטאת אתי על ספק - מנינן דלאו דומן חיוב לברכה ודה"ד על
חצי נזירות

מינתו שאעפ"י שהפרישה דהמתה - אין משינה עולת העוף - פסח דגמש
וס"ף רעוף

① עי' יו"ד, וכ"מ מפשטא דקרא (ו, יב) כי טמא נזרו וכ"מ גם מלשון רש"י, אבל י"ל
דכל' יקר פסוק זה-אי"ל מילתא דהימים הראשונים שלו הוי
דכלל הנזירות

<u>הרב אמשי</u> – עיין הגר"ע על הר"ן 45 דצ"ע דנזירות שמשון מין נזירות
דכ"ע דעצם דין נזירות ושני מיני נזירות הן דעלמא נזירות סתם
שאסורה בטומאה ונזירות שמשון שאין בה איסור טומאה והכל במינין
דנזירות סתם שיש בה איסור טומאה כולהו איסורא דנזיר חד בינן
להו דליכא חילוקא דהאיסורין כי אם בהנזירות, ועוד דבשבו איירינן
להיפך – שהבא בה איסור טומאה לכד וזה לא נזירות של איסור
טומאה לחוד – והנה על המפרש' יקשה דבלא האי יש לדעת
אילוקין דברינן בעצם הכרה של הוא דקדושה בנושא זו
נמשכה – ועפ"ז ג"כ בההפרת מפר קדושתה (הנוגע לאסור יין)
והלק הקדושה שאסר טומאה אין בידו להפר
ור' שלמי יוסף סי' מ"א שפי' דע"כ הוי כדי נפשייהו אליבא דכן
ועוד דאין נזירות לחצאין ועשה דמבן יפרנו דקין להפר
כיון דכאן דקבלת נזירות אינו מכריח קבלת איסור טומאה ולכן
כשמקבלת איסור טומאה

בסיפור יוסף בן ק' – ישלמי דמצוע מקרי עיני נפש אם מונעת
מלטמא לי וכו' – ושאר ימי חייה היתה עוסקת על המעוט

הרכן איתמר באלב אמאי יפר אלקו, אמונה דבקות כבשים שרגע לרגע
והבגיוא למול פדו; שמו שבשר המר הקיו רבה

[illegible]

[illegible]

אתוון דאורייתא כלל ד (כו, כ"ז כ"ח) ודע בשיטת הר"ן דמפני עירוב
תרומה דטבל אסרה תורה כל הטבל דא"כ מדוע יש מלקות דטבל
הא הוי רק חטה אחת ובטל ח"ש וע"כ דמפני עירוב תערובת
עשאה כל הטבל איסור ועכ"ד הקשה הר"ן דבאו שתבוטל זו החטה
ולא יהי' של עירוב תערובת כלל ומה שתי' כיון דעכ"ד צריך להרימה
דטבל שמוכרח להרימה משום ולהכירה מה"ת אינה בטלה
ועד דמגופא דקרא דילפינן מינ' איסור טבל דכתיב קרא ולא
יחללו את קדשי בנ"י מוכח כשיטת הר"ן דאיסור הטבל הוא רק מפאת
דבון וחולל הקדשים היינו התערובת המוחלטת

הר"ן קסבר הולך כיון דא"א דל' טוחן

הר"ן כתב דימות החמה מיהו דגורן - קשה לפרש דאם שגדר נפקא ממנו
טוחן שבתג יצבה דימות הגשמים

פ"ג:
חגים מוכח דרבא חשי' מתני' דימות החמה ומשו"ה יכו' ללקט לשון, הרא
כותב הר"ן דבימות החמה מיהו דגורן

הריטב"א קידושין נ"ח: דמי טוחן של תבואה ומעשרות - און דלמד טוחן
ממון חשוב כאלו כלו של לגמה ומשו"ה הוא טוחן דאי"ק דגן

הראנו ממורר דע' מונהר על שלו אפר' הש מפני און יפקיר נכסיו
ומעשר דבל שאינו היותם רשות לקיחתו דל' דש

פ"ה,

(אחרי מחלוקות הפשרא והרי אין מקום כאן של אחר קודש
שאלה על הקדש דאיכא לשיטתו דספק הוי דפסול מצוה ולהרא
למפרע והשתא הוי הפקר והפשרא הוי דפסול ממש למפרע) - ועי'
מחנ"א נשה מהפקר סי' ג' ד"ה אשה וראיתי ועי' קה"י נדרים סי' כ"א ד"ה ומקר
רש"י - שלמי נדבות דינם מקדש לכן מלוה לוי אשה ס

קא - תק ס"ל אי חייל עכשיו יכל להפר גם לאחר גירושין וי"ג שמשיא הכן
דכתובות דבכה"ג דבין דבזי"א השתא ח"ל אבל דגזלתובו רהון אפקינהו דבור
הפרתו לו אלמנה ומפשטו דרה"ל (1) - ואשה דבא דלא עוקמה דלמשה לט
מגרשה - ושוא וקיי ירושלמי דמגבי שאסורה לו לאחר גירושין מקני"טום
ובנו מגרשה והוי דבריו שאינו לדינם

ע' ספרי מטא חמדא דאי הפלה על השם ב"גי - ומש נהי דשוי איסור חפצא
אבל מ"מ לא נעמד הדבר רחלות - האיסור על החפצא לדר כמו דליכא
הפלגה - היינו דבתפסיק נאסר על הפגרא ורבצ"ר דקרא לומר איסר
על נפשו - ולי"כ הי"פ ודל לאסור על חדירון מכון שהפלגה אינו
דרשותו - אין לו אלא לומר עד לאסום על אחריו מכון ת"ל על היוצא
מפיו יעשה - ולי"כ אפי' דכל חדא איכא חדא לטירותא

תנוא יקדש ידי למשכן - מועיל שיאוה הרדיו לחול הקדש ולי"א דשלחו

הכן כ"ע דברים שאינו לדינם ע' תגל כמשנה ני"ט, לפי שאי' ליבר וליקח ממש
דבמקום את הבאו"ה ולפניא שאינו ראוי לו

(1) ומ קדש כתובות בפני עצמה דבלא אלמוהו אלא אם לא יפר אבל אם
יפר לא אלמוהו כלל והנדבה חל על תנאי אם יפר

תוס' - שדה זו שאני מוכר - מועיל כיון שהוא ברשותו עכשיו רשות הקדש
וזה מועיל תמיד לר"מ וכמבו' בסוגיא דחולקין החכמים על כל גבו משנה (1)

תפא"ז הכין כששדה זו שאני מוכר לך שיהיו להקדיש עכשיו ומעל
מיני קנין באושה דאית בה חד לבד למלוגא

קצ"ב כתובות

שדה זו שאני משעבד - ע' קוש' אע"ג דעכשיו אי להקדישה
ועוד דבך בגופא קידו ואכתי תקשו מי איכא מידי בבשרא לא קדשה
ולקמי' קדיש ותי' דהיא בפועל שלו וקנין פירות שיש למש
אף יהי' נפקע הקנין פירות של הלוקח ממילא יהי' של המוכר
ואז צפו' מבשה בלא שיש ללוקח ק"פ קנוי מפקיע דל שדה
בכולו של המוכר ואז יתבטל קנינו אין כאן בלא המפקיע נשאר
ונשארת מאליו שלו וכיון דא"כ שמתבטל להמוכר צפו' מחודש
לא הוי דשלו - אבל דפוע' אין דידו עכשיו להקדיש

קוש כתובות קצ"ב - רק שיהא פ' עשה בגופו דידו ולא פ'
טעמא דלא דידו להקדיש גמר' שניה דלא עכשיו אין דידו להקדישו
ורא' דומבתי פלוג' בטעמו בגופו דידו לא פ' אלא הטעם דצידו
להבורה לאחר זמן ומחוסר זמן לאו כמחוסר מעשה דמי

(1) במעשה קנין הנעשה שלא ע"י בעלים ל"מ, משא"כ דבור של ר' אילא
נעשה ע"י בעלים ודומה בזה לריב"ן דכיון דגופה שלה ומעשה
מעשי' לבעלה ווי קניש כמעות קפ"ט דאין לבעל בגו"ף הגוף אלא רק
פרי שמעשה, הוא כבי מכשה במעשה ידי' ולא בגופה והיינו כמה
דס"ל דאין הבעל יכול להקדיש ידי' למשכן ור' ירמי' המוך דבלא סגי
שמקנו בעלים את המעשי' רק בשעת ההקדש צ"ל דכחה להקדיש
את המעשי' כמו בדבור דר' אילא ודפ"ל הכן

ע' מש"כ בקוב"ש כתובות נ"ט:

תפא"ד - דלא אמרה דקונם אלא על הזמן שהיא תחתיו
אבל על הזמן שיגרשה לא אמרה אף כשתהא תחתיו
דאז הנדר אף כשהיא תחתיו שהרי נאסר אחרי שגרשה

יחזור ויפר - י"ל להפר כל יום ידיעה

הרא"ש והפר את נדרה שיכיר הנדר

תוס' רש"ש - המרן משנע לו פי' דבק דר' נתן ז"ל

ק"א המר משנע דבריו קבלו הא הי' דלמא ועי' דלמא שנודר
לו אף מפריש - ויש לו מסייע גם מהא לתוספתא שמפרש שיכול להפר (1)
ושוב דקה' דתוספתא ס"ד שה' אף כבר ובוסף שהוא ר' נתן
שאם הנדר והי' רוצה להפר הנדר ורק הי' חושש שהנדר קם דלא
ואח"כ כשנדר לו אף ניחא דהפרת אשה

הר"ן למימרא - ע' רש"ש

(1) ואולי בשעתו הי' נוהל דפקמנו ואח"כ חדש

נאירו, ואין הטומאה לא הי׳ במפרש אלא בסתם - מה שאשה עושי שאין נטמאת
גמור - כמבו׳ בדבריו אך אם אינו כפרשתו ואולי אף במין לשמה שיר
שכ״כ בתוס׳ - לא פליגי בדבריו רק על זה שסותר

הרן ור״ב מתיין - עי׳ בשו״ת יחוא׳ סי׳ כ״ב, ה, ז) במקרא ב״נ״ז
בתכ״ב מבאורי״ת בחשיב כשעת מעשה ונמ׳ הי׳ ס״ל
דלא מהני לבין חגבה כיון שנפק חלק, ומשו״ה כיון דהפרתו
עדיין קיימת מהני מה שעושה שכן להם מבאורי״ת

הרן - שאם הפר או קיים - יכול לקיים או להפר - משמע באין הפר
יכול לקיים ולכאורה אפי׳ בנדר אחת יכול לעשות את זה

בשו״ת יחוא׳ כ״ה ג, ד, ב, - כמש׳ אליבא בפן ור״ת כמ״ש סדרי.
בתכ״ב נחשב כב״א ובמ״ש הרן בטעו שערו המוא בת׳ רק הי׳ קשה
להו בזה לא המקום שלפניו לאנוה בכרר אל הקנין - ועב
ח׳ הרן בשסר הבגוד על הקנין והר״ת ח׳ בתכ״ב משרגין
חשיב כאיל אתם המעשה קנין שיש לו בשעת חפצה - וכמש׳
בהפרה אליבא בפן לא נגמרה הפרתו עד שנודע לו שנעשה
בתו ומהני הגמר עכשו שיהא מופר בשל״ו בהם, ואליבא
בפ״ת צ״ל בפשט שהפרתו קיים כיון בשו״ת בתכ״ב לא
דמינן נשואי חפצה ורק הסכמתו שכן להם ג״כ מהני

תפא״ר - א. אמרה קונם שאיני טועמת באנים ומקום חשיב כל נדרים
רק קונם באונים ומקום שאני טועמת שלא נמשך נדרה עד שטועמת
שאני טועמת לכן לא הוי אלא נדר א׳

פרישה הנ״א קצ״ע איך זה שאינו נוהגת לאחר מפני
הט״ז והש״ך פשיטא להו דל״מ והשמיטו את פ״ז מהל׳ נזקין
הלוה במשכנו - וצ״ע דוחק פלוגתא במסגרת כהפרישה ①

קצ״ע מדוע עכ״ל נוהגת לענין פירות מלוישה - ואולי דנקט לשון
עכ״ל שאין לו דמה נשבע אליבא דפירכא

כמאן אזלא - עי׳ קצ״א באליבא דכ״ן אין צריך קושיא על אלא דכמו
סתירה דב׳ משניות

(1) שוב בתנאי 60 ג'ה ונמש בזמן שהולך אפשר בתשובה גם לדעת
ולכן שיהיה כמעט שהולך אך לא אתה מעל הגלף

כמבו' הוסמן רפאי הנו בשין שאי לה לשבות לעצמה (1) א"א לה, לשבות
שמרני ווצ' משמינן למאנה - וע"ל אין מעכב מפני מטעם יקנאם
לה או מטעו סילוק ואולי באוע בלא סילוק בידי דמה שנותנין לה
אחשיב אבן דמה שאינו נותן מפני סילוק

מיגו דבכי לנפשה - וכמאי הכן להתיר הלכה - כמבו' דבמיגו לא דמיני
דלדור שאם אין קטמו - אבל בהלכות (1)
חוץ דמלש לא דבשבי א"א לה לשבות רק כיון דבאמת מפני צב...
בו לעלמה משני נל. לשלש קני הרמב - להוי כמבה מיגו דבשני
דוכן למין סרכה

מה שנחלקו אם לפסוק כרב או כשמואל דאלו נגדם הלכתא
כרב באיסורי וכשמואל - דאפי' דמיני ממונות הוי שמואל נגדו
או כך הכרעו חז"ל מחלוקת - לפי הכל הכלשן כיון דשורש
השאלה הוא דמיני ממון יש לו דין ממון ופסקינן כשמואל
ולפי זה הוי כיון שפורא דמן איסור פסקינן כרב

אלדה דבין כמבו' רב ס"ל כיון שנותן לה לכמה תשמישין
שגם יש להם כשות אכילת פירות

① שו״ר בתוס׳ 60 ד״ה מה ודין מעשה ידי אשה גלוי דבד״צ אי יש לה
יד לזכות לעצמה אף לבעל דבר אינו מזכה על ידה ד״ש כאן מעשה
קנין כיון שאין ידה כידו ממש אף אי לא זכתה לנפשה לבעל דבר
אין מזכין על ידה כידה כידו ולא ניכר כאן קנין
עד שתזכה גם לעצמה וקנינה ניכר ומשני גם לאמהו״ר במדר׳ כן
מפרש מיגו דזכי לנפשה

וכתב לא, כיון דזכה המתנה שנתן לה הבעל שהרי אין דבר
דבעל פרי ונכסי צ״ב היא עושה לעצמה אבל אין מזכה
עי לאחריו דבעי כתפיס עדיין הוא וכמו דהוי פת
שיודה שמה שהיא אנפסא חשיב כתפסת דשויה דעלה
שיוכח שייך לו לבעל בספרא מיהו כשמזכה לה לעצמה
דמעשה כל לא יוכל הבעל לזכות למחשב כתפיסה בידו
כיון דעיקר נתינתו הוא לה מתוקן לה ידה כמו

הר"ן נדפה - אפי' באותו יום עצמו - אולי יש לבאר דהנה הספרי
מבאר בקרא זה אחרי עוש נישואין - ובאמת לפ"ז קשה מה הי'
קשה לר"ע ללמוד מנה הקרא באלמנה רבי משנה הנדר - הא הקרא
בא לפרש באופן שנתגרשה ונשאת מרשות אביה - ואולי בפשטות דקרא
איירי שנתגרשה מן האירוסין דמ"מ אתי מקרא פרשת נישואין -
ואולי בס"ד אם הפרה אותו יום לבית אביה אפי' לאחר נישואין
מופרת (דהא תנינן במשנתן קרא דכלל שאינה מופרת וצ"ע)

אפ"ת כי - הבי' אותם הי' כל לפ"ז מיושב הפסוק בלפני אצלנו
דבר אמירה ולפני דבר הנדר

ע' ר"ת מאיר נ"ל שמשי' הר"ן דכתובות בס"ל שלאחר שמסר
לשלוחי הבעל אין בכחו להפר, שזה לשון המשנה קשה
שיצאה לרשות עצמה

בכה"ג תיאסר - ואע"ג - לא הוי נדר שהוא באפשר שלא ישא אשה ע' תמצ"א
בשוק בעדר על תנאו הוכי ח"ל - ונראה במסדרא אפי' בחו"ל אע"ג דא"א
לקיימו ויהי' מותר שלא לפנות כ"ז שאפשר וכשיהי' אונס ידוע משין
אונס ראשון פטרו או משום פקוח - אבל כיון שכשנהרה מתרה על שבועת
שהי' וכא הקבלה בשבועה שלא אישא גוי' לדקה משום שהוא ממילא
יבאת מכלל היתר אבל אין תולה דתנאי אין כאן שהוא בשב"ש שלא
כאן שבועה ומה שחזרו של תנאי
עבר על תנאו אין כאן עבירה שהי' שאינו אלא גורם, ומיני שהוא
הוא נלכד דבכרז שמי' - וכיון דאין כו משום שהוא לא אומנם מריטו
וי"ס בזה נדר שהוא אומשר משום לא יחל

ע' חי' תג"ס.

[illegible]

ע חגים

אבל השאלה בכתוב לא יחל - במשמע שחלה דבר שאסר חל כאן והוי
לא יחל כמו תשרש עקירת השורש - וכן לא יחל סילוק חלות הנדר

חמו״א - רק ואי״כ למדנו - דינו בשוא נפשם באנו מוסרין לספק
הדין עפ״י הודאתה כמו שנתנו עליו. וכן שאומר שאמר אני מוסרין
לכוהו על שמירת את האסור לפי דבריו כאילו נמסר לנו. איסורו
רודף אחר כמו שבר מאחר דהחזקת איסור ואינו נאמן עפ״י
עצמו להפסיד מהשיך ועי׳ תי׳ ר״ש כתובות ס״ב שאפשר דהכא
אינה נאמנת גם לגבי עצמה כיון שנאמן לה לגבי עצמם
נאמר רגם לגבי הולה וכה״ג אינה נאמנת כלל ועי׳ תי׳ ר׳ טוען (1)

הכן - אשה גדולה. נדרו ריביו - אע״ג שבריא כבר לעיל מכ״ע לחכמים
הגן אצלי במעשה לאותו שמגרש והכא הוי רק מחוסר זמן וכמ
מאגוס ב״ה מפר ב׳.

הרשאן ורא שמעתיו עוקרים בשר מן המתה מבעתן אלו אחת
ממעשת כמונה היו לשמוע אל דברי השופט, וכל שכן ראוי להאיר
לצורך מוחם מהם

(4)
הכן ומשום שהי לדולק ואוכלת ברשומם - יש לומר א״נ ארי שהוא
דא׳ כהן או יש לה קנין ממנה - ומה יש לנו היאך האמר
שאסור עמם לי, קידושין - שור הבלי נבשיו שמשא מספר ידוע נבשיו
בראמת היו אינה נאמנת להפקיע עצמם משולם וזה הכן בלגבי דינם
אמשון אך לפי דברך פני את ואין את נאסרת לו ודומה ועי׳ בשוחט
אהיע״ז תי׳ בי׳ב שאמר דבשו נאמנת לכשם נרמתי אינו מגיל באשם
מנין הודאת ומגמם והבו לשו וא׳ בב״ב שהיו תמת רולק
אין אנו מאמינים לדבריו אבל לעצמם יש דין כשוי אנפשה ועי׳
אפקוה רבנן ושם אין להקשות שהא נחשם לפסול דבר אומשת
לכשם נאין כאן שוי אנפשה יותר מכם - אבל לאחר מיתה הולה
שיש חוששין לדברי נאסרה ~~דדד~~ לתרומה ולכהונה

① משמע סי' שמשני מתרנ"א שמקשה מפ"פ וג' שלא כמש הכן
דכ גלל כאשה שהא קנוי' לבעלה ולפני זמ' שהיא אנפשה גולו על
אתריו אבל הבעל אינו קנוי' לה אלו משועבד לו מצות עונה
היינו דל"א שהיא אנפשה כשהיא רוצה להפקיע ועצמה משעבוד דבעלה
והגאון ר' בפלוגתא על הכן אפי' בסי' דמוסרה על בעלה א"צ עדין הפקעה
שהרי אי בלא גט -אבל היכי דבפנים ופקידה משועבד דבא גט ולא דמי'
שהיא אנפשה — דבזו כל כמינה למשקיה דה אשה קידשי כי צמטרא
שהרי ע"ז הוא רוצה להפקיע עצמה משעבוד בלא גט, ודחי' כ"ש אג'
דמה שעושין אותו לעצמה אין אנו מאמינין דין שידוע דעכשיו לעצמה
כ"ז שירצה
② וכבר השיג

יעשו בשן דקשה - ע"ד רק ואז אפל סמוכין משנה בשמואל (א, ה) ולחנה
יתן מנה אחת אפים ופי הרד"ק מנה אחת נכבדת להשיר אפה
וכוסה - ועי' רק"מ ולמה ירד לדעך הלא אפי' טש לך משפה חיי

אותה שלו תוכל לה - לפי הכתוב דיש כח לחכמים לשנות מיגדר
מולדו חי גבול שבועות לוט קלוי ג' מיגדר מילתא - והנה לפי הנ"ך (1)
לו, סול אמ א'

חי' ר' כאמן כתובות ס' י"ב הוכיח הא דנאסרה עליו ע"י מעשה
או אפי' ע"י מצלה אין אי לטעון נתרפה שדה - ועי' הר"ן
אין לה כתובה שעפ"י מעשה גרמו לה שלביכה להוציא מדולק
ויש שמשה מאוס פ"ר ה' ט"ז משל סוטה שבאר בדרשה מאמר
תשמיש ג"כ ניתן כתובה ומשוע דמין אין קדושה ומלך גפו, ולבוררה
יש לע"ע עוז מנטולה אין מן היהודים שאשמיש קשה עלה - ומשוע
לא במצלה גופו

הכין נוכל למדק - אפי' לדורות - יש לוי מעט בספרים לכתוב
מורה שיטה

(1) לית כאן הלכה של שניא אנפשה לגבי עצמם וממילא אין
אנו אחראים למנוע מאכילת תרומה - אבל היא בעצמה
אם יודעת כמשה בודאי צריכה למנוע א"ע (11) - אבל שיור בעדין קשה
במה דמיינן לחד לדלה לית בין בשאר אנפשה והיכי מותרת
באכול בתרומה - ומה יש לה אי אמרינן דאפקעינן רבנן קידושין
מבעל לא לאכל בתרומה - ובמאירי ראיתי (11) שאחר שפושה לו אין אתה
מפקידה מן התרומה נמצאו בשני חכמים חנכו ולאלתא - ולא שמסיים
שיוב מגיון לזכור בשם מב"ת
(11) שיור שפשה המר הקיא דבה

הרן ולמן הלכה – ומפו כאן כו׳ – לבורכה הי׳ משום לחוק בשמת רעלי
נאמנת משום מיגו הקילה ושם נאמנת לגבי כתובה משום ספק
כתובה – משא״כ אין דבר לכתו״ה משום כתובה אינה נאמנת
משא״כ הכא יש בירור אולי שנאמן דבשו״ע ונה יפלי גו״כ
דיני ממונות ואולי זכהו שיטת הר״ן בט״ז הי׳ כו מסף אישות
ועי׳ רטא״ז ובמשנה

עי׳ קא בתוס׳ דירמות פי׳ בחוזבות אלו אירו שאשה נאמנת אך ואי הי׳
כתבים לבאר על היאם נאמנת

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]